

EGY A TERMÉSZETTEL

Vadászati és Természeti Világkiállítás
MAGYARORSZÁG 2021

EMLÉKALBUM

EGY A TERMÉSZETTEL

Vadászati és Természeti Világkiállítás

MAGYARORSZÁG 2021

Az Emlékalbum díszkiadása 50 példányban jelent meg.
Ennek a kötetnek a sorszáma:

„EGY A TERMÉSZETTEL”
Vadászati és Természeti
Világkiállítás
Magyarország 2021

EMLÉKALBUM

EMLÉKALBUM

Az album megjelent a 2021. évi
„Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás alkalmából.

© Egy a Természettel Nonprofit Kft.

ISBN 978-615-81946-2-4

A könyv egészét vagy bármely részletét kizárólag a jogtulajdonos előzetes
írással engedélyével lehet sokszorosítani, reprodukálni, adathordozón tárolni,
bármely elektronikus, mechanikus
vagy egyéb rendszerben továbbítani.

Kiadja az Egy a Természettel Nonprofit Kft.

Felelős kiadó: Szűcs Veronika

Főszerkesztő: dr. Kovács Zoltán

Szerkesztők: Bors Richárd, Kókai Márton

Művészeti vezető: Remete Pál

Olvasószerkesztő: Gellér Tibor

Korrektor: Pethő-Pallag Boglárka

Az album létrehozásában közreműködtek: Békés Bence, Békés Sándor,
Gulyás Andrea, Károlyi József, Katona András, dr. Koncz István, Köteles Petra,
Kovács Márk Ferenc, Kovács Zsófia, dr. Magyar Gábor Tamás, dr. Orosz Ágnes,
dr. Pándi Márk, Szűcs Veronika, Szurmay János

Fotók: Bors Richárd, Botár Gergely, Czeglédi Zsolt, Eszterle Gábor,
Gregus Máté, Gordon Eszter, Hargitai Katalin, Horváth Péter Gyula,
Illyés Tibor, Jánossy Gergely, Kaizer Ákos, Kékesi Donát, Kókai Márton,
Nagy Mihály, Nimród Archívum, Pelsőczy Csaba, Sóki Tamás, Szikora Zsombor,
Takács Dávid, Varga György, Vágó Gyula, Váli Miklós

Nyomda: A nyomtatás és a kötés a debreceni nyomdászat négy és fél
évszázados hagyományait őrző ALFÖLDI NYOMDA Zrt. munkája.

Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

ISBN 978-615-81946-2-4

9 786158 194624

TARTALOM

EGY A TERMÉSZETTEL 8
dr. Semjén Zsolt

ELŐSZÓ 12
dr. Kovács Zoltán

AZ ÁLOM ÉS A FELÉPÍTÉS IDŐSZAKA

Ősi örökségünk – közös jövőnk 16

Ötvenévnvi szenvedély 18

1971-től 2021-ig – a BIE égisze alatt 26

A kezdetek, a miniszteri biztos munkához lát 32

Az európai arisztokrácia bevonása 40

Örök emlék – 22 hektáron 44

Madárodú-kihelyezési akcióprogram 54

Megújuló HUNGEXPO – esély a turizmusnak 60

KÖZPONTI KIÁLLÍTÁS ÉS VIDÉKI HELYSZÍNEK

Kontinenseken átívelő kihívás 68

Totem – a természettel való egygyé válás 70

Nemzetközi megközelítések, helyi tapasztalatok 80

A földi élet záloga – a víz 120

Tradíció és modernség 140

Trófeafal és Trófeaerdő – élmény és ámulat 164

Kortárs installáció a történelmi sétán 184

Közel 100 éve a vadászat szolgálatában 208

Tudományos megközelítések – bátorítás a vadászoknak 218

Ezerarcú vadászati kultúra 234

Hagyományos mesterségek – a legmodernebb köntösben 256

Vásári forgatag 264

280 Fátyol Iskolaprogram – élmény és oktatás

296 Kutyak és lovak

324 Mérföldkő a magyar gasztronómiában

334 A jószolgálat jegyében

338 Önkéntes diákok – az ágazat jövője

342 Fanfártól a népi rockig

348 Bélyeg és emlékérmé

354 Kisfilmekről a mozivászonig

360 Kötetek egy témára

368 Vidéki helyszínek – hatalmas érdeklődés

VISSZHANGOK

382 Elengedhetetlen a párbeszéd!

384 Fenntarthatóság: a világkiállítás utóélete

392 Központi kiállítás – a számok tükrében

396 Sikeres ágazati bemutatkozás

402 „A világkiállítás megtanított minket,

hogyan kell álmodni!”

416 Nimród, a világkiállítás szolgálatában

420 A világkiállítás sajtója

UTÓHANG

430 Bors Richárd szakmai igazgató zárszava

ONE WITH NATURE

World of Hunting and Nature Exhibition

HUNGARY 2021

EGY A TERMÉSZETTEL

„Egy a természettel” Vadászati és Természeti Világkiállításunk egyedülálló, de nem előzmények nélkül való, hiszen az 1971-es Vadászati Világkiállítás 50. évfordulójának tiszteletére szerveztük, amit pedig annak idején az 1871-es Országos Vadászati Kiállítás centenáriuma.

2011 szeptemberében – a '71-es 40. évfordulóján – ajánlottam a magyar vadásztársadalomnak, hogy 2021-ben rendezzünk egy új világkiállítást; a 2015-ös FeHoVa-n bejelentettem, a 2016-oson pedig már tényként jelenthettem Magyarország Kormányának nagyvonalú támogatását.

Ilyen eseményt csak grandiózus módon szabad megrendezni, a maga teljességében! Mégpedig legalább két okból: egyfelől ezt követeli meg nagyszerű vadászati kultúránk, amely még Ázsiából hozott örökségünkből ered – gondoljunk a Turulra és a Csodaszarvasra vagy arra, amit Anonymus mester írt a Gesta Hungarorumban, hogy a magyarok jobb vadászok, mint más népek fiai, mert ifjaik idejük jó részét a vadászatnak szentelik. Ez az örökségünk vált teljessé Közép-Európában a Habsburg Birodalom vadászati kultúrájával, művészetével. És itt kell szólnunk messze földön ismert és elismert legendás vadgazdálkodásunkról, ami szoros összefüggésben van '71 máig tartó hatásával.

Másfelől pedig Magyarországon vagyunk vagy hetvenezren vadászok, hétszázezren horgászok, azonkívül

sok ezren sportlövők és íjászok, a vadászkutyások és lovasok számát meg sem tudom becsülni, tehát családtagokkal együtt a magyar nemzet negyede.

De hogy méltók legyünk rá, és méltó módon rendezhessük meg a világkiállítást, ahhoz először itthon kellett méltányosan rendeznünk vadászati dolgainkat. Életszerű és észszerű fegyvertörvényt alkottunk, véget vetettünk a vadászok és sportlövők vegzálásának, annak a mentalitásnak, ami a szocializmusból maradt, amikor az állam rettegett attól, hogy polgárainál fegyver van. Méltán lehetünk büszkék vadászati törvényünkre, ami – megkockáztatom – ma a legjobb a világon: húszéves ciklussal, legalább háromezer hektáros területnagysággal, a tájegységi fővadászok rendszerével. Kistafíroztuk a – köztestületként működő – vadászkamarát, és professzionálisan megújítottuk a Nimród újságot, ami a maga nyolcvanezres példányszámaival a legnagyobb periodika! Szimbiózisban vagyunk a CIC-vel, és nem pusztán modus vivendit kötöttünk, hanem konszenzusra jutottunk természetvédő barátainkkal, különösen az élőhelyfejlesztés tekintetében. Az előzmények kapcsán sok-sok barátunknak tartozunk köszönettel, de én itt és most csak egyvalakinek szeretnék köszönetet mondani – más jötevőink megértését kérve –: gróf Károlyi Józsefnek, a világkiállítás első kormánybiztosának, akinek a hazai és a nemzetközi alapok lerakását, az „Egy a természettel” mottót és a zseniális logót köszönhetjük!

Az előzmények után lássuk magát a világkiállítást! Személyes megjegyzésként előrebocsátom, hogy vadászati munkámért soha egy fillért sem kaptam, csak a politikai kockázatot viselem, de erre predestinált az, hogy egy évtizede elvállaltam az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnökségét; és az, hogy '71-ben ott voltam gyerekként – ma is bennem él például a tanzániai pavilon afrikai trófeáival –, és ez az akkori ajándék ma is kötelez.

Három szempontból is nehezebb helyzetben vagyunk, mint 1971-ben voltunk: a mainstream média és politika vadászatellenessége, ebből következően bizonyos itteni politikusok és médiafigurák manipulációi, no és a pandémia.

Szembe kell néznünk nem a zöld, hanem a sötétzöld ideológiával. Éles különbséget tudunk tenni a természetet tiszteletre méltó módon védő zöld barátaink és a sötétzöld ideológia – sokszor emberellenességbe hajló – „ökoterroristái” között. Bár furcsa, de tanulságos, hogy ez az ideológia és politika az állatok és növények tekintetében a természetre hivatkozik, miközben az ember és társadalom esetében természetellenes dolgokat propagál... Mi a – teremtés rendjéből következő – természet rendjét védjük minden tekintetben; minden lénynek megadva a maga sajátos méltóságát – a természet rendje szerint neki kijáró módon.

Persze nincs könnyű dolgunk ebben a természettől és annak rendjétől elszakadt világban, ahol sok gyerek azt hiszi, hogy a tehén lila, mert életében nem látott valódi tehenet, csak a Milka csoki csomagolópapírján a lila tehenet... Vagy az őzről azt hiszi, hogy az Walt Disney Bambija, akinek persze semmi, de semmi köze se az őzhez, se a természet valóságához. A világkiállítás küldetése az is, hogy választ adjon a vadászatellenes demagógiára: az ember antropológiájából eredő vadászati kultúrának, a fenntartható vadászat szabadságának és a vadgazdálkodás szükségességének és észszerűségének a demonstrálásával!

A kiállítást a teljesség igényével rendezzük: minden, ami a vadászathoz kapcsolódik: kutyás, lovas, solymászse-

regszemle, horgászat, lövész- és íjászvilágversenyek, művészet a vadászatban és vadászat a művészetben, vad- és halgasztronómia, tudományos világkonferenciák – és mindez XXI. századi technikával.

Mint a világ minden dolgában, így a vadászatban is vannak visszatetsző jelenségek, amire szükséges tennünk egy reflexiót. A klasszikus morális teológia megkülönbözteti az actus humanust és az actus hominist. Az actus humanus emberi cselekedet, az actus hominis az ember cselekedete ugyan, de nem nevezhető emberi cselekedetnek. Egy példával megvilágítva: a borhoz köthető a tokaji borpincében egy borkóstoló, de a pancsolt alkoholtól a kocsmából kitántorgó részeg is. Az előbbi actus humanus, az utóbbi actus hominis. Ugyanígy a vadászatnál gróf Széchenyi Zsigmond vadászművészete actus humanus, a rabsicok vadpusztítása actus hominis. Megjegyzem, nem véletlen, hogy a hatvani vadászati múzeumot gróf Széchenyi Zsigmondról neveztük el. A vadászati kultúra különlegessége, hogy az ember antropológiai sajátját egységben ragadja meg: a natúra és a kultúra összetettségében, vagyis a vadászszenvédélytől például a Hubertus-miséig!

Nekemszegezték a kérdést, hogy nem gondolom-e, hogy '71 kultusza a Kádár-rendszer apoteózisa? Nem gondolom! Ténykérdés, hogy a magyar vadászatnak szimbolikusan két csúcspontja volt: gróf Károlyi Lajos Tótmegyere és 1971. De ahogy Tótmegyer nem Horthy Miklós kormányzóról szól, úgy '71 sem Kádár János pártfőtitkárról. Tehát ami például József főherceghez kötődik, arra József főherceg neve kerül, amit pedig Losonci Pál lőtt, arra Losonci Pálé. Ez az esemény a vadászatról szól, nem a politikáról; nem követünk el történelemhamisítást!

Mivel a teljességet célozzuk meg, a kiállítás sokféleségének megfelelően – a vízi világtól a művészetekig – olyan kurátorokat kértünk fel egy-egy ilyen nagy terület felelősenek, akik már levezényeltek hasonló nagy projekteket. Köszönetet mondok professzionálisukért és – noha közülük többen nem vadásznak –

magával sodró lelkesültségükért. Ennek is köszönhető, hogy amit dr. Kovács Zoltán kormánybiztos úrral mondtunk, az úgy is lesz, a vadászati világkiállítás eseményein egymillió látogató lesz!

Fontos megemlíteni, hogy gasztronómiai missziónknak tekintjük a vad- és halételek népszerűsítését és bevonását a közétkeztetésbe, hiszen ha valami, akkor a vadhús valóban bio és – nem csak marketingcímke – biztosan antibiotikum-mentes és biológiailag a legértékesebb táplálék, ami ilyen szempontból is az emberek egészségét, így nemzetünk jövőjét is szolgálja.

Világkiállításunk a fenntartható vadászat jegyében áll, ezért külön örömmel jelenthetem, hogy szinte minden eleme megmarad, mégpedig méltó helyen: a Laudato si imádság helyétől az erdélyiek által épített Kárpát-medencei pavilonon át a maga tíz tonna összegyűjtött agancsával a magyar vadászok egységét szimbolizáló, szarvasfejet formázó üdvözlőkapuig, amely Keszthelyre kerül. És Budapest gazdagszik kiállításunk központi helyszínével, az újjáépített HUNGEXPO-val, amely elsőként a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusnak adott otthont, aztán itt és most a vadászati világkiállításnak, és utána emberöltőn keresztül események százainak, szolgálva a pandémia utáni turisztikai-gazdasági újranyitást!

Fontos ez a kiállítás, de fontosabb az a tanulság és üzenet, amit hordoz és tanít. A legfontosabb a szellemi tartalom, a természet rendje jegyében! Annak bemutatása az ember felől nézve, hogy mindannyiunk őseinek 99 százaléka vadászott, és ha nem lettek volna sikeres vadászok, akkor mi most nem lennénk itt. Tehát az ember természetében benne van a vadászszenvédély. Ennek mai cizellált öröksége vadászati kultúránk. És annak bemutatása a természet felől nézve, hogy vadászat nélkül nem tartható fenn a vad és az erdő, a mezőgazdaság egyensúlya, de a vadvilág sokfélesége és a vad minősége sem.

Tanulságos tapasztalati tény – Afrikától Közép-Ázsiáig –, hogy ahol megszüntetik a vadászatot, ott pusztul a vad, ahol pedig támogatólag viszonyulnak és invesz-

tálnak a vadászatba és a vadgazdálkodásba, ott mennyiségileg és minőségileg is gyarapodik a vadállomány. Mert ha nincs legális vadászat, akkor nincs pénz a vad védelmére az orvvadászat ellen; és mert a helyi lakosság – mint arra számtalan példa van – tűzzel-vassal-méreggel pusztítja a vadat, hogy a kis földjét megvédje. De ott, ahol vadászat, vadgazdálkodás és vadászati turizmus van, ott jut pénz vadvédelemre, és mert a vadászatból profitál, a helyi lakosság se nem tudja, se nem akarja pusztítani. Konkrét példával: Kenyában betiltották a vadászatot, így az ország nagy részén kipusztult a vad, míg Namíbia a vadászati turizmusra épít, ezért ott fantasztikus a vadbőség.

A Biblia első lapjain olvashatunk arról, hogy Isten az embert a világba mint egy kertbe helyezte, hogy művelje és gondozza azt. Tehát – a Szentírás szerint – két tévedést követhet el az ember: az egyik, ha kirabolja, nem becsüli meg a természetet. Ez ma a gátlástalan ipari lobb, amelyik ipari parkká tenné a világot, lebetonozna minden talpalatnyi helyet. A másik tévedés, ha sorsára hagyjuk környezetünket, mert akkor abból nem kert, hanem dzsumbuj lesz. Ahogy a kertész gondozza a kertet, úgy kell nekünk a ránk bízott erdőt, mezőt, vadállományt gondozni. Ezért szoktam azt a hasonlatot használni, hogy ami a kertész kezében a metszőolló, az az igaz vadász vállán a puska.

Az 1971-es budapesti Vadászati Világkiállítás inspiráló hatása a mai napig érződik. Adja Isten, hogy a mi „Egy a Természettel” Vadászati Világkiállításunk vadászati kultúránkban, vad- és természetgazdálkodásunkban olyan gyümölcsöt teremjen, hogy ha majd utódaink 2071-ben újra vadászati világkiállítást rendeznek, ők is élvezhessék! Tisztelet a vadnak, üdv a vadásznak, hódolat a Teremtőnek!

dr. Semjén Zsolt
miniszterelnök-helyettes
az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnöke

(A beszéd a világkiállítás megnyitóünnepségén hangzott el 2021. szeptember 25-én)

ELŐSZÓ

A Tisztelt Olvasó egy olyan nagyrendezvény „krónikáját” tarthatja a kezében, amelynek központi kiállítására Budapest szívében több mint 600 ezer látogató volt kíváncsi – a rendezvénysorozat egészen pedig 1,6 millió résztvevőt üdvözölhattünk. A további kiemelkedő adatok közül (amelyekről a későbbi oldalakon részletesen olvashatnak) engedjék meg, hogy megemlítssem: közel 61 ezer diák és tanár tartott velünk a világkiállítás 20 napja alatt csak a HUNGEXPO területén.

Akárhonnan nézzük is, az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás a rendszerváltoztatás óta eltelt több mint harminc év legnagyobb tematikus eseménye volt – példátlan számok ezek a hazai rendezvényszervezés történetében is. Ahogyan az is tény, hogy a koronavírus-világjárvány sújtotta világban Magyarország mert nagyot álmodni, és a vadászathoz kapcsolódó természetközeli szakmákból örökölt hagyományaira és szakmai tudására támaszkodva megmutatta a nagyvilágnak, hogy korunk égető kérdéseire e hagyományból kiindulva is léteznek hatékony válaszok. Sikerült felfrissíteni és tematizálni a kapcsolódó szakmai kommunikációt – a világkiállítás jegyében egy tucatnyi nemzetközi konferenciát szerveztünk –, köztük egy teljes mértékben magyar ihletettséggűt. A World Conservation Forum programjai és

színpadja pedig nemzetközi közegben mutatta meg az értelmes és tartalmas párbeszéd szükségét – és lehetőségét.

Minderről, s a közel hároméves szervezési munkálatokról, a másfél évnyi programsorozatról az összeállított tételes jelentés mellett részletesen beszámolunk az Emlékalbum oldalain. Szándékunk, hogy amint az 1971-es Vadászati Világkiállítás hasonló kiadványa, úgy a 2021-es rendezvény összegzése is évekre, talán generációkra hagyományozhassa az összegzett és kiállított magyar és nemzetközi tudást.

Bízunk benne, hogy 1971-hez képest az „Egy a Természettel” szlogenben megtestesülő hozzáállás nem csupán egy pillanatnyi fellángolás volt, hanem egy gazdag örökség 21. századi továbbélésének is alapul szolgál. A világkiállítás programsorozata és a központi kiállítás, csakúgy, mint a többi összegzés mértékadó elemeként megjelenő album egy jövőbe mutató cselekvési láncnak csak egy eleme: a szakmai munkának folytatása lesz, folytatása kell legyen, hogy az eljövendő generációk számára is nyilvánvaló legyen: az ember, „Egy a Természettel”.

dr. Kovács Zoltán
kormánybiztos

The background of the slide is a photograph of a large, tangled pile of antlers, likely from reindeer or caribou, in various shades of brown and tan. The antlers are set against a clear, bright blue sky. In the upper left corner, a full moon is visible. A semi-transparent blue diagonal shape covers the bottom left corner of the image.

AZ ÁLOM ÉS A FELÉPÍTÉS IDŐSZAKA

ŐSI ÖRÖKSÉGÜNK – KÖZÖS JÖVŐNK

Az a történet, amit ez a kötet elmesél, arról szól, hogyan kelt életre, szökken szárba, majd hogyan mutatkozott meg teljes pompájában egy világgraszáló esemény, Magyarországon.

Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás története azonban nemcsak annak a 20 napnak a története, ami 2021. szeptember 25-e és október 14-e között zajlott Budapesten, a HUNGEXPO-n és az ország számos pontján, de még csak nem is az évekkel korábban megkezdődött előkészítő munkáé. Sokkal inkább az 1971-es budapesti Vadászati Világkiállítás óta eltelt ötven évé, így generációk munkájának, erőfeszítéseinek, együttműködésének és közös eredményének a története.

Ami a közvetlen szervező munkát illeti: az „alapcsapat” 2018 decembere óta dolgozott a világkiállítás megvalósításán, Károlyi József miniszteri biztos csapata pedig már ennél is korábban megkezdte az alapok lerakását. Felsorolni is hosszú lenne, mennyi-mennyi helyszínen és milyen elképzeléseket valósítottak meg az „Egy a Természettel” jegyében! Ezekkel – azon túl, hogy az edukáció és az értéktérítés jegyében igyekeztek hosszú távú útravalót létrehozni az emberek számára – az volt a szervezők célja, hogy a szakmai programoktól egészen a kultúráig megmutassák a vadászathoz és a természethez kapcsolódó gondolatok, tevékenységek rendkívül színes palettáját.

Hónapokkal a rendezvény zárása után, a mérleg megvonásakor kivételesen jó érzés látni, hogy amit a rendezők megígértek, azt be is tartották: megvalósították azt a példaértékű, eddig nem látott, nagy ívű vadászati világkiállítást, ami politikai beállítottságtól függetlenül mindenkihez szólt, s felhívta a figyelmet arra: mindannyian a természettől függünk, vigyázzunk rá. Minderre pedig jó gyakorlatokat láthattunk a természetközeli szakmáktól, a vadászattól, a halászáztól vagy éppen az erdőgazdálkodástól.

Nem kétséges: a rendezvény zárása után már soha többé nem lehet úgy beszélni ősi örökségünkről, a vadászatról, mint annak előtte!

ÖTVENÉVNYI SZENVEDÉLY

AZ 1971-ES BUDAPESTI VADÁSZATI VILÁGKIÁLLÍTÁS A MAGA KÉTMILLIÓS LÁTOGATOTTSÁGÁVAL, A HATALMAS KÜLFÖLDI ÉRDEKLŐDÉSSSEL NEMCSAK A VADÁSZAT, A TERMÉSZETVÉDELEM, A VADGAZDÁLKODÁS TERÜLETÉN JELENTETT MÉRFÖLDKÖVET, HANEM A TELJES MAGYAR TÁRSADALOMRA NAGY HATÁST GYAKOROLT. VAJON MIKÉNT ÉLT TOVÁBB A RENDEZVÉNY SZELLEMISSÉGE, HOGYAN INSPIRÁLTA A KÖVETKEZŐ GENERÁCIÓKAT, MILYEN HÍD ÍVEL 1971 ÉS 2021 KÖZÖTT? A VÁLASZT DR. KONCZ ISTVÁN, A VADÁSZ KÖNYVKLUB EGYESÜLET ELNÖKÉNEK ITT KÖVETKEZŐ ESSZÉJÉBŐL KAPHATJUK MEG.

Földre küldött életünk csodáját ajándékba kapjuk. Az ismeretlen hosszú életút alatt nem csak az örömmel élünk, el kell végeznünk determinált feladatainkat is. Az indulás éve ismert, a vége titok. A kettőt összekötő útvonalat az értelem által kitalált idővel mérjük, megalkottuk az évet, napot, órát, percet, pillanatot, és ha lepergett 100 esztendő, újat kezdünk. Így az áttekintés egyszerűbb, az immár megváltoztathatatlan múltat a századok tömbjei őrzik.

Az emberi tehetség megvalósított értékeit időnként összegzi, áttekinti és megmutatja, kiállítja a közösségi lét, a társadalom előtt. A bemutató fél részéről büszkeség, a megtekintők oldaláról elismerés, bíráló, értékelés, a reflexió, vagy csak egyszerűen gyönyörködés, amely kizárólag az emberre jellemző (például nehezen lehet leírni egy Van Gogh-kiállítás vagy Bach-akkord lelki hatását). Egy színdarab felhalmozódott értékeivel, tapasztalataival is lehet büszkélkedni.

A vadászat csupán egy vékony társadalmi réteg szenvedélye, ám figyelemre méltó, elgondolkodtató, hogy ez a vékony szegmens valahogy mindig kivívja a többség végletes megítélését: vagy elfogadják, vagy kifejezetten ellenszenvesnek találják. Két kiállítás, 1971-ben és 2021-ben bemutatta vélt sikereinket azzal a nem titkolt céllal, hogy elfogadóbbá tegye irányunkba a közvéleményt. 50 év távolságra egymástól, mely nem nagy idő, mégis bizonyos mutatókban fényévnyi a különbség.

Nem szakmailag, inkább érzelmileg járnám körül a kettő közötti hasonlóságot és különbséget. Mindkettőt láttam. 1971-ben, mint egyetemi hallgató, kétszer ugrottam fel Szegedről, minden bennfentes ismerős nélkül, inkább csak nézelődni – 2021-ben már érettebb fejjel tekintettem körül. Ennek a különleges színdarabnak a lelki alapjai, gyakorlásának igénye eredendően tiszta forrásból fakad, politikai nézetektől független, mégis kevés olyan szabadidőt színesítő „sport” van, mely ennyire függne a politikai áramlatoktól. És ez nem ellentmondás! Nehéz elhinni, hogy Losonczy Pál a legtüremlőbb kommunizmus éveiben írja ezeket a sorokat a korábban lekicsinyelt úri-grófi passzióról: „...a szocialista Magyarország számára megtiszteltetés, hogy ennek a kiállításnak kezdeményezője, rendezője és vendéglátó gazdája lehetett. A siker érdekében anyagi áldozatokat vállalt, lelkes segítőtársak sokaságát kapcsolta be ország-szerte az ügy önzetlen szolgálatába, a látogatókat pedig nemzetünk hagyományos vendégszeretetével fogadta.”

Földes Lászlónál is hasonló a hangneme: „Az ember és a természet egymás közötti viszonya korunkban galaxisként távol, az emberiség annál inkább vágyódik a természet szépségei iránt, minél inkább fojtogatja a zaj, a lárma, a környezet, a levegő, a víz, a termőföld, az élővilág pusztulása, szennyeződése. Nem meglepő ezért, hogy a kivezető út demonstrálásához országok, nemzetközi szervezetek

sorozatosan mozdultak meg, és hoztak áldozatokat, csatlakoztak a budapesti Vadászati Világkiállítás gondolatához.” 1971-ben még igazán erős a kommunizmus, a magyar nemzet az egypártrendszer dobozába van préselve. 15 éve még orosz tankok lőtték Budapest utcáit, és a 301-es parcellában az egyre nagyobb gázos fűtenger a szemfedője Nagy Imrének és társainak. Néhány fonnyadt virágcsokor jelzi: van, aki azért sejt, hol pihennek arccal a haza földjébe rejtve a mártírokat, de igaza van Áprily Lajosnak: „holtat ne hívj, a holtak elfelednek” – és aki élve maradt, annak dolgoznia kell, bízva a szebb jövőben.

A győztes kommunisták, ahogy telt az idő, sajátos, magyar utat tapostak ki, egy vidámabb barakkot biztosítottak számunkra. Nehéz bevallani, de talán a magyarságtudat, az ellenzéki „összefogás” egységesebb volt, mint ma, hiszen nem lehetett pártok zászlója mögé bújni, az állam által nem elfogadott értékeket hirdetni. Árnyékként jártunk templomba is... Ma szívszorító, hogy magyarul beszélő honfitársaim, akik focimeccsen, olimpiai sikerek fölött egységesen tombolnak nemzeti színű zászlókat lobogtatva, hazaérve mintha nem is ugyanazok lennének: őrvöngve támadnak egymásnak, egyelőre csak a vizuális és a nyomtatott médiában, mert a szomszéd mást gondol az úgynevezett politikáról – hihetetlen, de azt, hogy mindannyian magyarok vagyunk, abszolút felülírja egy választott ideológia.

A vadászok is egyformák voltak, nem osztotta meg őket semmi: a vadászati jog állampolgári jog volt, a zsákmányt nem a pénztárca vastagsága, hanem a vadásztársaság lehetőségei adták. (Igaz, egy „nagyvadászba” bekerülni a Dunántúlon nehezebb volt, mint a Központi Bizottságba...) A puska egyformán szólt a Szigetköztől a Zemplénig, zömében mindenkinek. (Az „Egyetértés” és a „Zalka Máté” külön világ volt, de mit nem adnánk azért, ha ma csak ennyien „válnának” ki az átlagvadászok közül!).

Azt el kell ismerni, jó szakemberek irányították a vadgazdálkodást, a szemlélet egységes volt, a mezőgazdasági feltételek is kedvezőbbek voltak, és a fegyelem mindig sikert hoz – olyannyira, hogy 1966-ban jött az ötlet: mutassuk meg a világnak, legalább a vadászat terén igazán jók vagyunk!

Tagadhatatlan, a „régiek” is súgtak, Nagy Endre biztosan: feltehetően az 1954-es düsseldorfi kiállítás hatására, de ott szerepel a neve az emlékalbumban Geréby Györgynek, dr. Zsindely Endrének, dr. Szederjei Ákosnak, Bakkay Lászlónak, Kókay Dezsőnek, Fuchs Antalnak, Party Istvánnak, Jilly Bertalannak, dr. Csőre Pálnak is – nem sorolom tovább: a politikai vezetés hallgatott rájuk, a PÁRT bólintott: legyen világkiállítás!

A rejtett erők, gondolatok előkerültek, a kommunista vezetők, megtartva a pártfegyelmet, osztársadalmi szinten

álltak az ügy mögé, mindent elkövetve a siker érdekében. Az akkori politikusok közül, akik oroszánrészt vállaltak a szervezésből, csak Tóth Sándort ismerem, de az ő példája – retrospective – jellemző: politikai állásfoglalása megkérdőjelezhetetlen, nyelvtudása, átlagon felüli intelligenciája, szakmai felkészültsége, a fegyverneki zsellérházban gyökerező erkölcs, precizitása a siker zálogát jelentette. Őriási segítség volt, hogy a lakosság zöme szimpatizált ezzel a szenvedéllyel, a zöldes boltok kopott ajtaján decemberben, januárban fácán, nyúl lógott, a vadpecsenye kedvelt csemege az ünnepi asztalon!

Az, hogy mit jelent, ha a „nép” egy programmal együtt lélegzik, ma lehet csak igazán értékelni, amikor elképesztő zsigeri gyűlölettel tudnak egyes grémiumok megnyilvánulni erről a szenvedélyről. 2021-ben talán ezzel az ellenszennvel volt a legnehezebb csatája a szervezőknek, az 50 év elteltével újból világkiállítást álmódó vadászoknak! Ilyen nagyot álmodni csak a legfelsőbb vezetés egyetértésével lehet. A magyar érzelmű kormány hozzáállása egyértelműen pozitív volt, és jó érzéssel bízták a vezetést dr. Kovács Zoltán államtitkár: sokan azonnal felemelik a hangjukat – nem régi vadász; de itt, ebben a helyzetben egy tapasztalt, magas beosztású politikus lehetőségei fontosabbak voltak a vadászévek „hosszánál”! Mint „sima” állampolgár bizton állíthatom, csak megköszönni lehet dr. Kovács Zoltán hihetetlen logisztikai teljesítményét, a sikeren buzgólkodók erejét, azt, hogy „ellenszélben” is vitorlát mertek bontani!

1971 eredményeit egy impozáns, tartalmas, minden részletre kiterjedő, küllemében is mutatós emlékalbum őrzi – ma aukciós ritkaság! Biztos vagyok benne, ha ezt a kötetet kézbe veszik, tökéletesen fogja tükrözni a 2021-es események hangulatát és dicséretes eredményeit.

Néhány személyes kiemeléssel szeretném kedvüket fokozni a lapozgatáshoz: igazi siker a logó: „Egy a természettel” – leírtuk már ezerszer, de újra le kell írunk –, telitalálat! Kifejező, útmutató a jövőre nézve is! Nagy kincs a több mint baráti áron kapható 34 kötetes „fehér sorozat”, válogatás a magyar vadászirodalom legjavából! A kötetek szellemisége főleg a jövő vadászainak mutat irányt.

Talán a legfontosabb hozadék a több tízezer gyereklátogató! Ha nem lenne olyan végzetesen elkoptatva, bemocskolva ez a szó, hogy „érzékenyítés”, azt merném mondani, ez a ráhangolás, figyelemfelkeltés egyedülálló. Rögtön kapcsolnék a gyereklátogatók sikeréhez egy számadatot. Az a közel 200 ezer elültetett facsemete, a valamivel több mint 22 hektáron végzett erdősítés feltételezi a vágyott képet, hogy 10 év múlva ezek lombja adjon árnyékot a közöttük sétáló, velük együtt cseperedő mai gyereklátogatóknak.

Jó szándékkal javaslom, helyezték el ezt az emlékalbumot könyvespolcukon! Ötven év múlva, ha utódaink kézbe veszik, jólesően mosolyogva elmondhassák rólunk: „öregjeink”, büszkék vagyunk rátok, mert amit elvégeztetek, „jó multság, férfimunka” volt.

1971-től 2021-ig – A BIE ÉGISZE ALATT

HELYEZZÜK EL A VILÁGKIÁLLÍTÁST A NEMZETKÖZI KERETRENDSZERBEN!
HOGYAN MUTATHATJUK BE TUDÁSUNKAT ÉS FELFOGÁSUKAT A FENNTARTHATÓ
TERMÉSZETGAZDÁLKODÁS, A VADGAZDÁLKODÁS, AZ ÉLŐVILÁG VÉDELME ÉS
TERMÉSZETI KÖRNYEZETÜNK MEGŐRZÉSE TERÜLETÉN? MIÉRT IS RENDEZTÜNK
VILÁGKIÁLLÍTÁST? MIT SZERETTÜNK VOLNA ELÉRNI? DR. KOVÁCS ZOLTÁN
KORMÁNYBIZTOS ÁTVESZI A SZÓT, HOGY MINDEZEKET A KÉRDÉSEKET MEGVÁLASZOLJA.

A 2019-es – még koronavírus előtti – világban, nyilván erőteljes és tervezett politikai szándékoktól nem mentesen, központi témává tették a „klímaváltozást” – vagyis az ember és természet egymástól elválaszthatatlan kapcsolatát, az emberi felelősség kérdésének (csak egy) szegmensét. A világról még mit sem tudó, kihasznált tinédzser, magukat civil szervezeteknek hazudó politikai lobbicsoportok, más „ideológia” kapcsán már levitézlett politikusok és persze az egészben leginkább csak pénzügyi lehetőséget látó befektetők „álltak az ügy élére”.

A teremtett világ iránti elkötelezettséget alapnak tekintő, a politikai mozgalmárokkal szemben a témára tartalmi és valós választ kínáló hangja szinte nem is hallatszott-hallatszik az azóta kialakult hangzavarban. Mindeközben Európa szívében létezik egy hagyomány, tudás és elszántság – ami már 1971-ben is megmutatta magát. Az 1945 előtt összegyűlt hagyomány, tapasztalatok, emberi és szakmai tudás alapjait a kommunizmus mindezekre fittyet hányó barbarizmusa sem tudta (mert talán nem is merte?) eltörölni. Idézzük csak fel Fekete István egykori gondolatait: „Hazánk Európa legvaddúsabb országa, s a mi feladatunk, hogy az is maradjon. Ehhez azonban nem elég a törvény kényszerű betartatása, ehhez elsősorban őszintén átértett és mindig gyakorlott vadászati etika is kell.”

E mondatok szellemében a tartását és tudását a diktatúra évtizedei alatt is megtartó erdészeti-vadászati szakma az 1971-es Vadászati Világkiállításon képes volt megmutatni nem csak azt, hogy világszínvonalú, de azt is, hogy tudásának alapja az az elkötelezettség és törődés, amire ma is szükségünk van. A '71-es világkiállítás mottója – „A természet védelme önmagunk védelme” ugyanazt üzeni, mint a 2021-es kiállításé: az ember, így a vadász és a vadászat is, „egy a természettel”.

Miközben a világ számos részén – Észak-Amerikától Afrikán át Ázsiáig – az ember és természet organikus (és valós) együttélésének újrafogalmazása egyre nagyobb kihívást, problémát jelent, a magyar és közép-európai tudás és tapasztalat ebben is mértékadó és alkalmazható megoldásokat kínál – politikai hisztéria és haszonlesés nélkül. A 2010 utáni évtizedben rendet tettünk a magyar vadgazdálkodás terén. Az orvvadászat bűncselekménnyé nyilvánítását biztos vagyok, hogy ma már mindenki természetesnek veszi, de számos más észszerűsítésre is sor került. Említsük példaként a fegyvertartásról szóló törvényt (a korábbi olyannyira maradi volt, hogy vadászember nem hagyhatta a lezárt autóban a puskáját, ha bement a benzinkútra) vagy éppen a vadászati törvény megújítását, világviszonylatban is példaértékűvé formálását.

Hasonlóan mértékadó változás volt a magyar vadállomány védelme szempontjából a 20 éves haszonbérleti ciklus kialakítása és a vadászterületek minimum nagyságának szabályozása vagy éppen a tájegységi fővadászok hálózatának létrehozása. Végezetül nem lehet figyelmen kívül hagyni a különféle társszervezetekkel való megállapodásokat (Igazságügyi Minisztérium, Belügyminisztérium, Agrárminisztérium, Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács, Magyar Országos Horgász Szövetség stb.), amelyek révén rég nem látott egység alakult ki a vadászat és vadgazdálkodás területén.

Az 1971-es világkiállítás 50. évfordulója tehát önmagában is lehetőséget kínált, a magyar vadgazdálkodás és vadászati szabályozás eredményei pedig újabb munícióval szolgáltak ahhoz, hogy dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes kezdeményezésére, 2016-ban Magyarország kormánya a vadászati és természeti világkiállítás megrendezéséről döntött. A világkiállítás előtti években

a természet viszonya politikai értelemben is meghatározó és kiélezett formában került napirendre. Ez pedig újabb, legalább annyira nyomós érvet adott a kiállítás megrendezése mellett: 2021 kiváló alkalmat nyújtott arra, hogy beszéljünk arról, amit a világon egyre többen és egyre egyértelműbben látnak: legális, szabályozott és szigorú szakmai alapokon működő vadászat nélkül ma a világon nem lehetséges fenntartható vad- és természetgazdálkodás! Az embernek a teremtett világ iránti elkötelezettsége és felelőssége egyúttal óriási terhet is ró rá: ember és természet – és benne ember és erdő, ember és vad – viszonyában az ember szabályozó tevékenysége nélkül ma nem lehet egyensúlyt, az ember organikus létéhez szükséges nélkülözhetetlen feltételeket teremteni.

Helyezzük is el a világkiállítást egy nemzetközi keretrendszerben! Az elmúlt években-évtizedekben bevett szokássá vált kereskedelmi típusú vadászati kiállítások (Reno, Las Vegas, Dallas, Dortmund, Salzburg, a budapesti FeHoVa) sem jellegükben, sem pedig kínálatukban nem tudnak és akarnak olyan összetett szakmai-ökológia kérdésekkel foglalkozni, amelyek alapvetően országokhoz és/vagy nemzeti szakmai szervezetekhez tartoznak – miközben a vadászat szerepéről és megítéléséről a világban egyre fűtöttebb vita zajlik.

Amikor Magyarország Kormánya úgy döntött, hogy vadászati világkiállítást kíván rendezni, két szempont volt előttünk: hogyan emlékezhethetnénk méltó módon az 1971-es világkiállításra – és hogyan teremthetünk olyan, egy nagyszabású kiállításban megtestesülő fórumot a világ országai számára, ahol kimondottan a vadászat tematikája felől közelítve, a vadászat helyét és szerepét (az előző részben leírtak szellemében) a középpontba helyezve mutathatják be tudásukat és felfogásukat a fenntartható természetgazdálkodás, a vadgazdálkodás, az élővilág védelme és természeti környezetünk megőrzése területén.

Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás jellegének és kereteinek megértéséhez érdemes egy kis kitérőt tenni. A klasszikus, nagyszabású (általában hónapokig tartó) világkiállítások megrendezésének kereteit és szabályait ma egy 1928-ban létrejött szervezet, a BIE (Bureau International des Expositions – Kiállítások Nemzetközi Irodája) felügyeli és „hitelesíti”. René Charlon, a

BIE korabeli igazgatója az 1971-es budapesti Vadászati Világkiállítás kapcsán igen jól összefoglalta a szervezet lényegét: „A BIE határozott különbséget tesz a lényegében kereskedelmi jellegű vásárok és a nemzetközi kiállítások között, amelyek célja a közönség tájékoztatása, a fejlődés bemutatása egy adott korban...” Magyarország történetében az 1971-es Vadászati Világkiállítás volt a BIE által akkreditált és hivatalosan támogatott első rendezvény.

A BIE hatáskörében részben időtartamukat (21 napnál hosszabb rendezvények), részben méretüket és jellegüket (például a 2021-es dubai vagy a 2023-as Buenos Aires-i) és finanszírozásukat illetően határozza meg és hagyja jóvá a hatálya alá tartozó nemzetközi kiállításokat, melyekre általában 7–10 évvel korábban kell pályázni és jóváhagyást kérni. A 2016-os döntés mögött – a fent említett kettős szempont mellett – fontos szerepet játszott, hogy optimális kereteket teremtsünk a vadászatról zajló párbeszédnek: nyilvánvaló, hogy napjainkban ebben a témában értelmetlen hónapokig tartó kiállítást szervezni, mint ahogy az is, hogy a résztvevők köre, a vadászati tevékenység szervezésével kapcsolatos (valóságos) keretek is eltérnek a klaszszikus expók kereteitől. Ugyanakkor természetesen fontos szempont volt, hogy a lehető legnagyobb mértékben megfeleljünk a nemzetközi „minőségi” elvárásoknak.

A fenti elvek mentén egyeztetve találtuk meg a BIE-vel együtt az optimális megoldást: bár a 2021. szeptember 25. és október 14. közötti világkiállítás 20 napos időtartamával formálisan nem esett a BIE-egyezmény hatálya alá, központi programsorozatunkat a BIE az 1971-es esemény hivatalos jubileumaként hagyta jóvá, és támogatta annak megrendezését – illetve hozzájárult az 1971-es angol és magyar elnevezés (1971-ben: World of Hunting Exhibition – Vadászati Világkiállítás) módosított (2021-ben: World of Hunting and Nature Exhibition – Vadászati és Természeti Világkiállítás) használatához. A támogató okirat mellett a BIE és Magyarország Kormánya között a különféle részletekre kiterjedő együttműködési megállapodást kötöttünk. 2021-ben tehát egy olyan tematikus világkiállítást rendeztünk, amelynek előkészítésekor a világ 195 országa és minden mértékadó nemzeti és nemzetközi szervezet meghívót kapott. A 20 nap alatt – az 1971-es világkiállítás 50. évfordulóján újra mértékadó módon – Magyarország

bemutatta saját tudását a vadgazdálkodás, a fenntartható környezetgazdálkodás és a vadon élő állatok védelme területén, valamint a világ különböző országai és vadászati szervezetei is elhozták a saját tapasztalataikat.

Azzal már nem árulok el semmiféle újdonságot, hogy – miként 50 évvel ezelőtt is – a kiállítás központi helyszíne (Hatvan, Keszthely és Vásárosnamény vidéki csomópontjai mellett) a budapesti HUNGEXPO Budapest Kongresszusi és Kiállítási Központ volt. Magyarország Kormánya több mint 50 milliárd forintot fordított arra, hogy hazánkban Budapesten olyan világszínvonalú kiállító-, és rendezvényközpontja legyen, mely az előttünk álló évtizedekben a fővárost hosszú távon megerősíti Európa (és a világ) szakmai és turisztikai térképén.

A világkiállítás megrendezése – mondanunk sem kell – nagyszabású vállalkozás volt: olyan kihívás és feladvány, melyet nem lehetett a vadászattal, természetgazdálkodással vagy éppen hazai vízeink kezelésével foglalkozó szakmai-érdekvédelmi szervezetek hagyományos szervezeti keretei között kezelni. Ezért jött létre a világkiállítás projektcége, és felügyelte a szervezési-előkészületi munkálatait kormánybiztos: ez a projektszemléletű munkaszervezet volt hivatott gondoskodni arról, hogy minden programelem időben és kellő tartalommal készüljön el. Erre a kihívásra reagálva döntöttünk úgy, hogy a szakmai és érdekképviselői szervezetekkel folyó szoros egyeztetések és az általuk nyújtott „minőségbiztosítás” mellett a vállalkozás jellegének – méreteinek, ambíciójának és kihívásainak – megfelelően az egyes programelemekért úgynevezett kurátorok voltak felelősek.

Többször hangsúlyoztuk a szervezési munkálatok során – és ez a fentiekből most már talán világosan látszik is –, hogy 2021 szeptember–októberében nem egy „nagy FeHoVa”-t, azaz egyszerűen egy nagyobb kereskedelmi jellegű kiállítást rendeztünk, amelynek számos eleme – például a teljes hagyományos vadászati módokat bemutató tárlat – megmarad az utókor számára. Előbbi példa Keszthelyen talált otthonra, csakúgy, mint a világkiállítás kapuja, a Totem. Bízom benne, hogy ötven év múlva unokáink ugyanúgy megbecsülik majd rendezvényünket, ahogy mi is gondolkozunk elődeink 1971-es, történelmi jelentőségű megmozdulásáról.

A KEZDETEK, A MINISZTERI BIZTOS MUNKÁHOZ LÁT

„A TIGRIST ELŐSZÖR FEJBEN KELL ELEJTENI”, TARTJA EGY ÁZSIAI MONDÁS. VALÓBAN: MINDEN A SZAKSZERŰ ÉS ALAPOS TERVEZÉSEN MÚLIK! DR. SEMJÉN ZSOLT ÉPPEN EZÉRT EGY IGEN TAPASZTALT, ÉS GAZDAG KAPCSOLATRENDSZERREL BÍRÓ VEZETŐT KÉRT FEL ERRE A MUNKÁRA: KÁROLYI JÓZSEFET. A MINISZTERI BIZTOS 2016 DECEMBERE ÉS 2018 DECEMBERE KÖZÖTT TÖLTÖTTE BE EZT A POZÍCIÓT. VAJON HOGYAN KEZDETT TESTET ÖLTENI SOKAK NAGY ÁLMA? AZ ITT KÖVETKEZŐ FEJEZETBEN KÁROLYI JÓZSEF VESZI ÁT A SZÓT.

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Lázár János miniszter 2016 decemberében megkérdezett, hogy vállalnám-e a 2021-re tervezett vadászati világkiállítás előkészítését. Bár már évtizedes szakmai tapasztalatom volt különböző magyar cégekkel történő együttműködés terén, tisztában voltam azzal, hogy ez a munka milyen kihívást jelent számomra, aki nem él tartósan Magyarországon, és aki korábban viszonylag keveset érintkezett a helyi vadásztársadalommal.

Ennek ellenére elfogadtam a megtisztelő felkérést, mivel öröömre szolgált, hogy valamit tehetek szülőhazámért, egyben a szenvedélyemért, a vadászatért, és összeállítottam a következő listát a megoldandó feladatokról:

1. Megismerkedni a magyar vadászvilággal és begyűjteni az ötleteket.
2. Elnyerni a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC) támogatását.
3. Eldönteni, milyen üzenetet szeretnénk közvetíteni a világ felé a kiállítással.
4. Részt venni az esemény nemzetközi marketingjében.
5. Megfelelő helyszínt találni és javasolni egy ilyen nagyszabású eseményhez.
6. Összeállítani egy megfelelő személyekből álló kis, hogy segítsenek a tervezési folyamatban (információk összegyűjtése, a részletek kidolgozása és a költségvetés tervezetének összeállítása).

Ismerkedés a magyar vadászvilággal: 2018 áprilisában egy, az Országházban rendezett ülésen hivatalosan is bejelentették miniszteri biztosi kinevezésemet. Ezen a találkozón mintegy 70 fő volt jelen, akik közül jómagam személyesen csak 8–10-et ismertem. Mindannyiukat arra kértük, hogy vessék papírra elképzeléseiket arról, hogyan szeretnének részt venni a kiállításon, milyen támogatásra lenne szükségük. Azt kértük, hogy ezeket a dokumentumokat küldjék meg nekem további egyeztetés céljából.

Rendelkezésemre bocsátottak egy szolgálati gépkocsit egy sofőrrel, ami nagyban megkönnyítette a mozgásomat a különböző tárgyalási helyszínek között; egyben ez lett az első „irodám” a következő néhány hónapban. Ezen időszak alatt az áprilisi találkozón jelen lévő 70 főn túlmenően is sokakat felkerestem. A velük való eszmecserevel, beszélgetéssel, a nemzeti park-igazgatóságok, természetéről szóló kiállítások, különböző minisztériumok, az Opera, Műpa és múzeumok meglátogatásával ötleteket gyűjtöttem, és arra buzdítottam az embereket, hogy vessék papírra elképzeléseiket, és küldjék el nekem.

A kormány felkérésére a CIC vállalta, hogy 1971-hez hasonlóan a kiállítás védnöke lesz. Mivel a CIC tagja vagyok, és régóta kapcsolatban álltam a szervezettel, nem volt számomra kétséges, hogy én is elnyerem a támogatásukat. A CIC külön szakértői szervezetet hozott létre, hogy tanácsot adjon nekem, és segítsen annak a hírnek a terjesztésében, hogy Magyarország 50 év után újabb nagyszabású kiállítást rendez. A következő négy évben (2018–2021) a CIC közgyűlésein előadásokat tartottam a tervezés előrehaladásáról. Ez sok országban segítette a hírek terjesztését – hiszen a CIC-nek 80 ország a tagja.

Kezdetől fogva világos volt számomra, hogy 2021-ben nem lehet olyan vadászati világkiállítást rendezni, mint 1971-ben, ahol főleg trófeákat állítottak ki. 1971 óta a világ győ-

keresen megváltozott. A világ lakosságának körülbelül 60 százaléka városokban él, távol a természettől. A városokban élők nem ismerik annyira a vidéki lakosság tevékenységeinek szükségességét és hasznosságát.

A természettel kapcsolatos tevékenységek többsége, mint például a mezőgazdaság, a halászat, az erdőgazdálkodás és a vadászat ideális esetben fenntartható módon művelhető. Tudtam, hogy a kiállítás címében szerepelnie kell a „természet” szónak, továbbá ki kell bővítenünk a kiállítás kínálatát néhány további rurális tevékenységgel, és hangsúlyozni kell, hogy ezek mind fenntartható jellegűek. Ezért kidolgoztuk azt a víziót, hogy a kiállítás egy olyan világot mutasson, amelyik megbecsüli a természet fenntartható használatát, mint a biológiai sokféleség megőrzésének fontos eszközét. A missziója pedig olyan inspiráló kiállítások létrehozása legyen, amelyek bemutatják a természet fenntartható használatának értékeit az erdőgazdálkodás, vadászat és vadgazdálkodás, horgászat és a lovassportok példáján.

Az expó megvalósításával a célom az is volt, hogy Magyarország hozzájáruljon egyes, az ENSZ által megfogalmazott, 2030-ra kitűzött fenntartható fejlődési célok megvalósításához, és hogy a nagyközönség jobban megértse a természet védelmét a fenntartható természethasznosításon keresztül, és ezáltal felismerjék a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából a vadászat és horgászat hasznát és szükségességét.

Miután megvolt a vízió és a misszió, fontossá vált, hogy ezeket a kiállítás címében és logójában is kifejezzük. Tekintettel arra, hogy a vidéken élők közel állnak a természethez, és értik annak törvényeit, az „Egy a Természettel” cím nagyon jól illett, mert rávilágít arra, hogy az emberiség a technikai civilizáció előrehaladottsága ellenére is – mindig – a természet része marad; sorsunk a minket körülvevő élővilág jövőjétől függ, ezért azt védenünk kell, és

csak annyira használhatjuk ki, amennyire az képes utána megújulni.

A logó megalkotása sokkal bonyolultabb feladat volt. Az volt az ötletem, hogy megmutassam, az emberek felelősséggel tartoznak a természet iránt, hogy megvédjék azt, miközben használják. Azt akartam, hogy egy ember is legyen a logó része – ideális esetben az ember természet iránti felelősségére utalva. Letettem az asztalra néhány ötletet, melyeknek alapján sok tervet kaptunk, de egyik sem fejezte ki megfelelően az eredeti elgondolást, míg végül az egyik alkotóművész, Remete Pál tervező pontosan megértette, mire gondolok, és előállt egy tervvel. Ez lett aztán a hivatalos logó, amely a 2018-as putnoki vadásznapon mutatkozott be először, Nagy Csaba vadászskürtös hivatalos dallamával együtt. A tervezés előrehaladásáról rendszeresen beszámoltam a CIC-tagoknak. Emellett lehetőségem volt tájékoztatni arról több ország vadászati folyóiratának újságíróit személyes találkozók keretében, hogy Magyarország vadászati és természeti kiállítást rendez. Európa több nagyobb vadászati kiállítását is végiglátogattam, és ott ismertettem meg a látogatókkal Magyarország 2021-es terveit. Csapatommal egy olyan standot alakítottunk ki, amely ezeken a kiállításokon használható volt. Ezt először a 2019-es FeHoVa alkalmával használtuk, rajta volt a kiállítás logója és neve. A minisztériummal, az Országos Magyar Vadászkamarával és az állami erdőgazdaságokkal együtt azon dolgoztunk, hogy erőfeszítéseinket egyesítsük a rendezvény reklámozásán. A CIC közgyűlésén Namíbiában hivatalosan is meghívhattam az országokat, hogy jöjjenek el a kiállításra. Ezt követően részt vettem kilenc afrikai ország találkozóján abból a célból, hogy tájékoztassam őket Magyarország terveiről, és meghívjam őket, jöjjenek el 2021-ben az expóra. Örömmel jelenthetem, hogy szép számban képviseltették magukat a kiállításon!

Korábbi világkiállításokon tett látogatásaim alapján először fogalmazódtak meg grandiózus elképzeléseim arról, hogyan mutatkozhatna meg Magyarország a világ előtt. Elgondolkodtam azon, hogy zöld mezős beruházás keretében egy új kiállítási helyszínt építsek, és felkerestem néhány szóba jöhető helyszínt Budapest környékén. De hamarosan nyilvánvalóvá vált számomra, hogy ez az ötlet nem életszerű.

Egyrészt az ilyen újonnan épült helyek nagyon drágák, és az esemény után gyakran nem hasznosíthatók. Másrészt a fenntarthatósági koncepció közvetítése volt az ötlet – tehát miért ne használnánk fel a meglévő helyeket, és fordíthatnánk ezeket hasznos célra a kiállítás után? Ez természetesen a meglévő HUNGEXPO területére, az 1971-es világkiállítás helyszínére vezetett.

Meglepetésemre első látogatásom alkalmával a HUNGEXPO vezetőségénél értesültem arról, hogy már készülnek a tervek az ottani kiállítótér bővítésére. Ezek a tervek, ha megvalósulnak, nem feleltek meg az elképzeléseimnek, hogy milyen legyen a világkiállítási terep. Engedélyt kértem és kaptam a tervezés leállítására és annak áttekintésére, mit lehetne észszerűen tenni annak érdekében, hogy a HUNGEXPO kiállítási központ egy olyan helyre hasonlítson, ahol bemutatható a vadászat, halászat, mezőgazdaság, lovaglás és mindaz, ami kulturálisan összefügg a természet fenntartható hasznosításával.

Rengeteg tervet készítettünk, és remek ötleteink voltak, amelyek között szerepelt víz és több zöldfelület, valamint egy új fogadóépület és egy konferencia-központ. Mivel az épületek építése nem terjedt ki a mi feladatunkra, terveinket és projektünket Fürjes Baláznak (2018 óta a Miniszterelnökség Budapest és a fővárosi agglomeráció fejlesztéséért felelős államtitkára – a szerk.) adtuk át, aki ebben tapasztalattal és szakértelemmel rendelkezett. Több tervünk nem valósult meg – részben finanszírozás, részben a

koronavírus-világjárvány miatt. De a végeredmény, amit a látogatók láthattak és még sok éven át látni fognak, az az, hogy Budapesten most egy világszínvonalú kiállítási központ van, köztük egy világszínvonalú konferencia-központ. Ezt a konferencia-központot egyébként már az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus használta 2021. szeptember elején. Az „Egy a Természettel” világhiállítás alkalmával aztán több kiemelten fontos, a természet fenntartható hasznosításával foglalkozó konferencia helyszínéül is szolgált. Ezek a konferenciák a kiállítással együtt felhelyezték Magyarországot a természeti erőforrások felelős hasznosításának terén a világtérképre! Bátran állíthatom, hogy a teljesen megújult HUNGEXPO-helyszín és az új konferencia-központ miatt Budapest több nemzetközi konferenciát vonz majd a jövőben. Az alapötlet az volt, hogy a 2021-es esztendőt teljes egészében a fenntartható hasznosítás gondolatának szenteljük az olyan vidéki tevékenységek, mint például a vadászat, halászat, mezőgazdaság és a többi, valamint az ezekhez kapcsolódó kulturális események – mint például a zene, a festészet és az étkezés – terén. Ez azt jelentette, hogy az év során Magyarország különböző pontjain folyamatosan zajlanak majd rendezvények. De mégis szükségünk volt több fő helyszínre az országban, ahol ezeket a kapcsolódó eseményeket, ünnepi rendezvényeket meg lehet tartani. Választásunk Keszthelyre – a Festetics-palotával és a Vadászati Múzeummal –, Gödöllőre érthető okokból (történelmi, tudományos és szakági képzések miatt – a szerk.), Hatvanra az új vadászati múzeummal és nem utolsósorban a határhoz közeli Vásárosnaményra esett, hogy a környező országokból érkező látogatók is élvezhessék a rendezvények egy részét. Ezek mind olyan helyek voltak, amelyek lehetővé tették, hogy a külföldi látogatóknak megmutassuk Magyarország kulturális és építészeti ékköveit.

A kezdetekben, 2017 áprilisától szeptemberéig egyedül dolgoztam. Ám ahogy az információk és ötletek több száz embertől elkezdtek özönlenni hozzám, nyilvánvalóvá vált, hogy ezt nem tudom egyedül kezelni. Szereztem egy irodát, és fel tudtam venni egy titkárnőt, Bernáth Georginát, valamint két szakértőt, dr. Magyar Gábort és Bors Richárdot, akik később az Innovációs és Technológiai Minisztérium munkatársaiként folytatták az általunk kidolgozott tervek megvalósítását. Ők nagy segítségemre voltak, és ezúton szeretném megköszönni a támogatásukat, a magyar nyelvtudásom fejlesztésében nyújtott segítségüket és azt a jó barátságot, amelyet a mai napig megőriztünk.

Sok javaslatot, ötletet kaptunk. Miután mindegyiket átszűr-tük, egyeseket el kellett vetnünk, másokat egyesítettünk, majd hozzátettük a sajátunkat, végül több mint 600 programot javasoltunk a 2021-es év folyamára. 2018 februárjára elkészült az első költségvetés a kormány számára. Több új ötlet is felmerült, néhányat elutasítottak. A javasolt változtatásokat beépítve, elkészült a végleges költségvetés, melyet már az országgyűlési választások után felállt új kormánynak készítettünk el 2018 októberében. Ezzel lényegében befejeztem azt a munkát, amelyre felkértek. Számomra nagy élmény volt őseim nyomdokaiba lépni, és tenni valamit a hazámért. Hálás vagyok azért, hogy jobban megismerhettem Magyarországot, és hogy sok érdekes emberrel ismerkedhettem meg, és új barátokra tettem szert.

2019 végén kitört a világjárvány. Ezt a világhiállítást megvalósító szervezetnek nyilván figyelembe kellett vennie a kidolgozott tervek megvalósítása terén. Világossá vált, hogy az utazási korlátozások hatással lesznek a külföldről érkező látogatókra. Ennek következtében a költségvetést és a terveket is módosítani kellett. Ennek ellenére a kiállítás sikeres volt, és világszerte pozitív kritikákat kapott a sajtóban.

AZ EURÓPAI ARISZTOKRÁCIA BEVONÁSA

A VADÁSZAT KULTÚRÁJA ÉS HAGYOMÁNYAI
ELVÁLASZTHATATLANOK AZ EURÓPAI ARISZTOKRÁCIA
ÖRÖKSÉGÉTŐL, EZÉRT A SZERVEZŐK CÉLJA MÁR KEZDETTŐL
FOGVA AZ EURÓPAI URALKODÓCSALÁDOK BEVONÁSA VOLT.
EBBEN HABSBURG-LOTHARINGIAI MIHÁLY FŐHERCEG,
A HABSBURG-CSALÁD MAGYAR ÁGÁNAK LESZÁRMAZOTTJA
VOLT SEGÍTSÉGÜKRE. A FŐHERCEG KAPCSOLATAI RÉVÉN OLYAN
HELYEKRE JUTOTTAK EL A VILÁGKIÁLLÍTÁS HÍREI ÉS MEGHÍVÓI,
AHOVÁ SOKSZOR MÉG A DIPLOMÁCIAI UTAK SEM VEZETNEK.

Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceg 2020 januárjától segítette aktívan a világkiállítási iroda munkáját. Neki köszönhetően később olyan főméltóságok is részt vettek az eseményen, mint a Kenti herceg (Erzsébet királyné brit uralkodó unokatestvére), vagy éppen az albán koronaherceg. Jelenlétükkel nagymértékben hozzájárultak ahhoz az értékmentő misszióhoz, amit a világkiállítás a zászlajára tűzött, hiszen a vadászat önmagában nemcsak egy hivatás vagy szabadidős tevékenység, de egyben kulturális és történelmi örökségünk egy szelete is. Mihály főherceg példamutató profizmussal és precizitással koordinálta a feladatkört, és segített az egyéb szervezési és protokolláris feladatokban is. Igazán megbecsült és szeretett tagja lett a szervezőcsapatnak. Emellett a vállalása mellett a Nemzetközi Szervezőbizottságban is aktív szerepet látott el.

A főherceg szerint a világkiállítás legfontosabb küldetése volt, hogy bemutassa a világnak a vadászat történetét és hagyományait a Kárpát-medencében. Ahogy ő mondja: egy olyan időszakban, amikor a társadalom és a média is ellenségesen tekint a vadászatra, a kiállítás meg kívánta mutatni – és elő kívánta segíteni – a fenntartható és jól tervezett vadászat szerepének jobb megértését. Ez a tevékenység elengedhetetlen a természet és a vadvilág közötti egyensúly fenntartása érdekében!

Bár a pandémia az európai nemesség bevonását is hátráltatta, a rendezők végül így is szép számban üdvözölhettek főméltóságokat a magyar fővárosban. Mihály főherceg irányításával 2021 januárjában küldték ki a meghívókat, s a folyamatos egyeztetéseknek köszönhetően végül több mint 30 meghívott vett részt a világkiállításon!

ÖRÖK EMLÉK – 22 HEKTÁRON

AZ „EGY A TERMÉSZETTEL” VADÁSZATI ÉS TERMÉSZETI VILÁGKIÁLLÍTÁS SZAKMAI PROGRAMJAI, KONFERENCIÁI ÉS KÜLÖNBÖZŐ KIÁLLÍTÁSAI RÉVÉN, A KÖRNYEZET FENNTARTHATÓ HASZNÁLATÁNAK ÉRTÉKEIT ÁLLÍTOTTA A KÖZÉPPONTBA. NEMCSAK A VILÁGKIÁLLÍTÁS IDŐTARTAMA ALATT, DE AZ AZT MEGELŐZŐ FELVEZETŐESEMÉNYEK ÉS KÍSÉRŐPROGRAMOK KAPCSÁN IS ELSŐDLEGES SZEMPONT VOLT A KIÁLLÍTÁS ALAPELVEINEK BEMUTATÁSA, FŐKÉNT A FENNTARTHATÓSÁG KÉRDÉSKÖRE.

Ennek egyik elemeként – a szakmai igazgatóság kezdeményezése alapján – 2019-ben indult útjára az Egy a Természettel Nonprofit Kft., valamint az Agrárminisztérium és a magyar állami erdőgazdaságok együttműködésében az emlékerdő-telepítés. E program céljaként, mind a 22 állami erdőgazdaság területén, a helyi szakemberek 1-1 hektár emlékerdőt hoztak létre, amivel méltó emléket állítottak a világkiállítási rendezvénysorozatnak. Kiemelten fontos szempontja volt az erdők telepítésének az is, hogy turisztikai célpontot jelentsenek, az ide látogatók kapcsolódhassanak bennük, és a jövő generációit is készítse az erdő fenntartására. Ennek érdekében mindegyik erdőtelepítés fontos eleme volt egy emléktábla és egy-egy pad elhelyezése is a területen.

A világkiállítási programiroda pénzügyi támogatásával hozták létre az emlékerdőket, ami fedeztet nyújtott az emléktábla, a pad, valamint az erdészeti szaporítóanyagok költségeire. Az erdészeti szakemberek összesen 23 mázsa makkot és 180 000 csemetét használtak fel a program során. Összesen 35 különböző fajtát használtak fel, amik közül az adott termőhelyi viszonyoknak leginkább

megfelelő, a legkülönbözőbb főfafajú és elegyes állományokat hoztak létre. Célállományok tekintetében elmondható, hogy hosszú távon állékony, leggyakrabban bükkös, gyertyános-tölgyes, tölgyes, cseres és hazai egyéb kemény lombos típusokat választottak a szakemberek, de akadt példa fenyves célállománytípus választásra is.

A legelső emlékerdőt 2019 végén adták át a nagyközönségnek Kisszékely határában, a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. vagyonkezelésében álló területen. Ezt követően, 2020-ban majdnem minden erdőgazdaság emlékerdejét átadták, egy kivétellel, ugyanis a Pilisi Parkerdő Zrt. kezelésében álló Gödöllői Arborétum területén létrehozott emlékerdőt 2021 júliusában nyitották meg a látogatók számára. A program záróünnepségén részt vett dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Zambó Péter, az Agrárminisztérium erdőkért és földügyekért felelős államtitkára és dr. Kovács Zoltán, a világkiállítás megvalósításáért felelős kormánybiztos is. Ugyan a nagyszabású erdősítési célok mellett a 22 hektár emlékerdő „csepp a tengerben”, ugyanakkor szimbolikus jelentésük miatt az állami erdőgazdaságok különös gondot fordítottak a megvalósításukra.

EGY A TERMÉSZETTEL
Együtt a Természettel
Környezetvédelmi Alapítvány

Ezt az egy hektárnyi kocsányos tölgy
emlékerdőt
az EGERERDŐ Zrt. telepítette
a 2021-es
„Egy a Természettel”
Vadászati és Természeti
Világkiállítás
jegyében.

Felsőtárkány
2020. 06. 30.

MADÁRODÚ- KIHELYEZÉSI AKCIÓPROGRAM

A VILÁGKIÁLLÍTÁSI PROGRAMIRODA A VILÁGKIÁLLÍTÁS ELŐTT EGY ÉVVEL HIRDETTE MEG AZ „EGY A TERMÉSZETTEL” MADÁRODÚ-KIHELYEZÉSI AKCIÓPROGRAMOT. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG MEGŐRZÉSÉNEK A FELADATA MINDIG IS A SZERVEZŐK KIEMELT CÉLJAI KÖZÉ TARTOZOTT. A TERMÉSZETES ÉLŐHELYEK NÖVELÉSE MELLETT AZ IS FONTOS VOLT, HOGY A VÁROSOKBAN ÉS AZOK KÖZELÉBEN LAKÓ ÉLŐLÉNYEKRE IS FIGYELMET FORDÍTSSANAK AZ EMBEREK.

Az akcióprogram középpontjában a madarak álltak, nekik egyre kevesebb természetes menedék áll a rendelkezésükre. Emiatt kezdett bele a világhiállítási iroda a madár-odú- és madáretető-kihelyezési program megtervezésébe és megszervezésébe. A folyamat végeredményeként 3500 madárodút és 350 etetőt helyeztek ki a természetbe, óvodák és iskolák udvaraira. Az akcióprogram célja az is volt, hogy felhívják a figyelmet az embereket körülvevő természet értékeire, arra, milyen nagy szükség van az értékek megőrzésére, és hogy a lakóhelyek körül, helyi szinten is milyen sokat lehet tenni a fenntarthatóságért.

Az élőhelyek biztosítása és ezzel a biodiverzitás megőrzése mellett fontos volt az ifjúság szemléletformálása is. A szervezők el akarták érni a jövő generációját, és be akarták vonni a munkába a helyi közösségeket, iskolákat és óvodákat, hogy együtt, közösen találjanak megfelelő helyet az odúk és az etetők számára. A megvalósításban közreműködtek az Országos Magyar Vadászkamara és megyei területi szervezetei, a magyar állami erdőgazdaságok és a nemzeti park-igazgatóságok szakemberei. Minden együttműködő szervezet részére fejenként 60, a kiállítás logójával ellátott madárodút és 6 madáretetőt biztosítottak, ezek kiszállításáról a programiroda gondoskodott. Ezt követően a szervezetek feladata volt az iskolákkal, óvodákkal való kapcsolatfelvétel és a tényleges kihelyezési programok megszervezése. A program 2020. október 13-án, Nagyma-

roson, Kittenberger Kálmán házánál, a Sylvia-laknál indult el, az egyes szervezetek képviselőinek dr. Kovács Zoltán adta át a kezdeményezést jelképező madárodúkat.

A segítő partnerek munkájának köszönhetően, az ország összes régiójába és megyéjébe sikerült eljuttatni a madárodúkat és az etetőket. A kihelyezésükben helyi iskolások, óvodások vettek részt. Az odúkat a jelen lévő szakemberek iránymutatásával helyezték el a kiválasztott helyekre. A résztvevő gyerekek betekintést kaphattak a madarak mesés világába, és a szakemberek helyszínen tartott kiselőadásai által új ismereteket szerezhettek a helyesen végzett madáretetésről. Az akcióprogram sikerességét és eredményességét bizonyította, hogy a szervezőket 2021-ben több civil szervezet és személy is megkereste a kihelyezési programhoz való csatlakozás lehetőségének reményében. Többek között a hajdúdorogi Szalakóta Természetvédelmi Kör egyik ifjú tagja kereste fel az irodát, hogy egy madárodú adományozásával segítsék azt a természetmegőrző munkát, amit Hajdúdorogon és környékén végeznek a természeti értékeink megőrzése végett. Természetesen a kérést meghallgatták, és az odúk a helyükre kerültek. Egy szülői összefogásnak köszönhetően a Szigetszentmártoni Általános Iskola részére is adtak át 30 madárodút, amiket az iskola tanösvényén helyeztek el. Egy civil kezdeményezést támogatva pedig 20 madárodút adtak át a budakalászi cserkészeknek – a legjobb kezekbe kerültek az adományok!

MEGÚJULÓ HUNGEXPO – ESÉLY A TURIZMUSNAK

KEZDJÜK A VÉGÉN, MERT A SZÁMOK IGAZÁN IMPOZÁNSAK! ÖSSZESEN 55 MILLIÁRD FORINTBÓL ÚJULT MEG A HUNGEXPO, A FEJLESZTÉS CÉLJA AZ VOLT, HOGY EZÁLTAL BUDAPEST EGYIK ÚJ „MOTORJÁVÁ” VÁLJON A KONFERENCIA TURIZMUS TERÜLETÉN, HISZEN AZ ÁTALAKÍTÁSOK UTÁN EGY VILÁGSZINTŰ RENDEZVÉNYKÖZPONT FOGADTA A LÁTOGATÓKAT. A NYITÓ RENDEZVÉNYEK EGYIKE AZ „EGY A TERMÉSZETTEL” VADÁSZATI ÉS TERMÉSZETI VILÁGKIÁLLÍTÁS VOLT, AMINEK SORÁN SZÉLES KÖRŰ EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAKULT KI A SZERVEZŐK ÉS A HÁZIGAZDÁK KÖZÖTT.

A HUNGEXPO 2021-re a nagyívű fejlesztés keretében két új kiállító csarnokot, új fogadóépületet és egy új kongresszusi központot kapott. A beruházás eredményeként öt kiállítási csarnok megújult, épült két új pavilon (az egyik 7500, a másik 9500 négyzetméter területtel), valamint egy új fogadóépület.

Lássuk a részleteket! A fogadóépület 6300 négyzetméteres, csak a regisztrációra 1000 négyzetméter áll a rendelkezésre. A sok újdonság közül is kiemelkedik a C pavilon, az új kongresszusi központ, amiben helyt kapott egy 2000 fős, de osztható plenáris terem és további 24 kisebb szekció terem. Minden helyiség a legmodernebb, súlyszethető ülésrendszerrel van felszerelve, ami lehetővé teszi a helyszínek gyors átalakítását.

Felújították a terület teljes közmű infrastruktúráját (minden egyes pavilont egyedileg lehet fűteni, hűteni). Bővült a parkolóhelyek száma, az épületek új infokommunikációs rendszert kaptak, ami segíti a látogatók útba igazítását, és növeli a hasznosítható reklámfelületeket.

Az elkészült beruházás többéves tervezőmunka eredménye. Budapest – elsősorban a HUNGEXPO meglévő kapacitásai miatt – már eddig is jelentős célpontja volt a konferencia turizmusnak, de az iparág rohamos fejlődése miatt halaszthatatlanná vált a teljes terület revitalizációja.

Ami pedig a vezetőket, tulajdonosokat, közreműködőket illeti: a projekt terveit a Finta Studio Kft. készítette, a beruházás kivitelezője a KÉSZ Zrt. volt. A projekt kormányzati felelőse Fürjes Balázs államtitkár volt. A fejlesztést a terület tulajdonosa, az Expo Park Kft. rendelte meg, amely egy 100 százalékos állami tulajdonú gazdasági társaság, a tulajdonosi jogokat az MNV Zrt. gyakorolja. Az elkészült

beruházások és fejlesztések üzemeltetője továbbra is a HUNGEXPO Zrt., ami szervezi és rendezi a kiállításokat, konferenciákat, és működteti az infrastruktúrát. A teljes reorganizáció költsége 55 milliárd forint.

A vásárvárosnak nagy szüksége volt már a revitalizációra, elvégre a csarnokok csak szűkösen tudták egy 21. századi nagy esemény igényeit kielégíteni, ráadásul az 1970-es évek óta nem történt figyelemre méltóbb nagyberuházás a területen. A fejlesztés fő célját az alapító letételkor Szentkirályi Alexandra kormányzóvivő így fogalmazta meg: „... a kormányhoz hasonlóan, a fővárosnak is kiemelt hosszú távú célja, hogy Budapest olyan város legyen, ahová szívesen jön a nemzetközi és a hazai közönség is.”

„Az alapítás óta eltelt bő ötven év legfontosabb időszakát éljük a cégünkben”, foglalta össze Ganczer Gábor, a HUNGEXPO Zrt. vezérigazgatója. „Budapest ezután betöltheti azt a szerepet, ami régóta megilleti, de megfelelő helyszín híján eddig csak korlátozottan tudott részesülni a minőségi turizmus egyik legfontosabb és nem utolsósorban legjövedelmezőbb ágából, az üzleti turizmusból. A mostani fejlesztéssel a főváros lehetőséget kap, gyakorlatilag bármilyen méretű nemzetközi kongresszus, konferencia befogadására.”

A cég a kiállítási központ bérbe adása mellett számos egyéb szolgáltatás nyújtására is felkészült a világkiállítás számára: a vagyonbiztonság megőrzésére, a jegykezelésre, a beléptetésre, a hosztesz-személyzet biztosítására, a grafikai, internet- és telekommunikációs szolgáltatások nyújtására s nem utolsósorban pedig a standok, konferenciák, a kiállító személyzet, VIP-vendégek étkeztetésére, ellátására.

HUNGEXPO

An aerial photograph of a large outdoor exhibition space. In the center, a large crowd of people is gathered around a massive, abstract sculpture made of many small figures, resembling a large tree or a complex organism. The sculpture is situated on a paved area. To the right, there is a modern, white building with a curved, organic shape and large glass windows. The building has a sign that reads "KÖZPONTI KIÁLLÍTÁS". The surrounding area is filled with green trees and grass. In the background, there are other buildings and a parking lot. The overall scene is bright and sunny, with long shadows cast by the trees and the crowd.

KÖZPONTI KIÁLLÍTÁS ÉS VIDÉKI HELYSZÍNEK

KONTINENSEKEN ÁTÍVELŐ KIHÍVÁS

AZ „EGY A TERMÉSZETTEL” VADÁSZATI ÉS TERMÉSZETI VILÁGKIÁLLÍTÁS MEGSZERVEZÉSE ORSZÁGOKON ÉS KONTINENSEKEN ÁTÍVELŐ KIHÍVÁS, ÉS AZ MÁR AZ ELSŐ PERCTŐL KEZDVE NYILVÁNVALÓ VOLT, HOGY SOK ERŐFESZÍTÉST ÉS NAGYÍVŰ ÖSSZEFOGÁST KÖVETEL. E CÉLBÓL ALAKULT MEG A DR. KOVÁCS ZOLTÁN KORMÁNYBIZTOS ÁLTAL FELÜGYELT PROJEKTCÉG IS, AMINEK FŐ FELADATA A TELJES FOLYAMAT ÖSSZEHANGOLÁSA ÉS LEVEZÉNYLÉSE VOLT. A KÖVETKEZŐ OLDALAKON A TÖBBÉVNYI MEGFESZÍTETT MUNKA EREDMÉNYEKÉNT MEGVALÓSULT RENDEZVÉNY RÉSZLETEIRE EMLÉKEZÜNK VISSZA.

A kiállítás sikerének alappillére a megkérdőjelezhetetlen hitelessége, szakmaisága: magától értetődő volt, hogy a hazai szakmai szervezetek, érdekképviselők tudására és tapasztalatára kell támaszkodni, afféle minőségbiztosításként. Ugyanakkor a rendezvény további kihívásai mint a látvány, a közönségkapcsolatok, a XXI. századi kiállítási technológia bevetése, szükségessé tette, hogy az egyes programelemeket kurátorok tervezzék meg és felügyeljék a megvalósítását is. A kiállítás ugyanis több, önállóan is értelmezhető, élvezhető részletből állt össze. Így a látogatók lehetőséget kaptak rá, hogy a számukra legjobban tetsző területben mélyedjenek el jobban, vagy akár több napon át visszamenve ismerkedhettek meg a teljes kínálattal. A felkért kurátorok nem kizárólag vadászemberek, de valamennyien olyan szakemberek, akik a maguk területén már sokszor bizonyították tudásukat, tehetségüket és képességeiket. Lássuk a névsort! Központi magyar kiállítás: L. Simon László. Hagyományos vadászati módok: dr. Németh Balázs. Magyar és nemzetközi trófeacsarnok: Pálinkás Róbert. Hal-Víz-Ember tárlat: Kóródy Olivér. Nemzetközi Vadászati és Vadgazdálkodási konferencia: Göbölös Péter. Kapcsolódó kulturális események: Lőrinczy György.

TOTEM – A TERMÉSZETTEL VALÓ EGGYÉ VÁLÁS

VILÁGSZÍNVONALÚ ÉS EGYEDÜLÁLLÓ MŰALKOTÁSNAK NEVEZTE A HULLAJTOTT AGANCSOK FELHASZNÁLÁSÁVAL KÉSZÜLT ÜDVÖZLŐKAPUT DR. KOVÁCS ZOLTÁN, A VILÁGKIÁLLÍTÁS KORMÁNYBIZTOSA. SZŐKE GÁBOR MIKLÓS ALKOTÁSA A KIÁLLÍTÁS KÖZPONTI HELYSZÍNÉN, A BEJÁRATNÁL FOGADTA A LÁTOGATÓKAT, AKIK A BŐGŐ SZARVASBIKA TÁTOTT SZÁJÁN KERESZTÜL SÉTÁLHATTAK BE A HUNGEXPO TERÜLETÉRE: EZ AZ ELSŐ ÉLMÉNY, AMIVEL AZ ÉRKEZŐK TALÁLKOZTAK, ÍGY SZIMBOLIKUSAN AZ „EGY A TERMÉSZETTEL” ÜZENETÉT IS HORDOZTA.

Bors Richárd szakmai igazgató ötlete alapján, a 16,5 méter magas, 20 méter hosszú bőgő szarvasbika fejét ábrázoló alkotás 10 tonnányi hullajtott agancsból készült. A szobor gímszarvas-, dām- és őzagancsokból állt össze. Az installáció a világkiállítás szimbolikus bejárataként megtestesíti a nemzet egységét, a természet sajátos körforgását és azt az összefogást, amit a magyar vadászok tanúsítottak, hiszen az agancsok mintegy felét vadászok és vadászatra jogosultak felajánlásaiból szereztek be a tájegységi fővadászok.

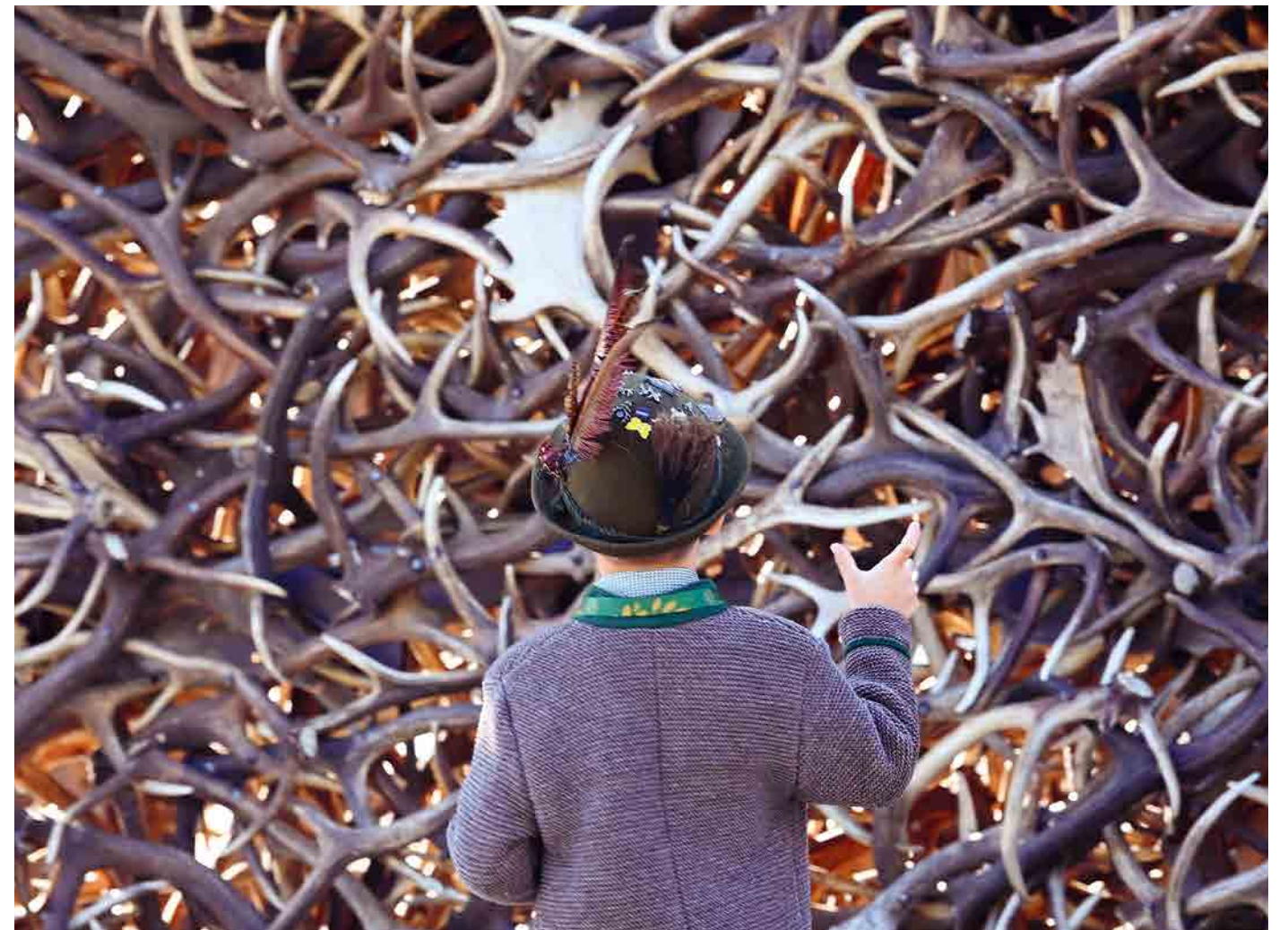
A Totem alkotója, Szőke Gábor Miklós, több mint egy évet dolgozott csapatával a szobron, amin az ember és természet kapcsolata organikusan jelenik meg. A művész a magyar identitást meghatározó Csodaszarvas-legendához nyúlt vissza. Az útmutató csodaszarvas motívuma több alkalommal megjelenik a történelmünkben. Egy regösében Szent István királyunknak az égből alászálló csodafiú-szarvas mutatott utat a keresztény hitre térés felé. Várak, templomok, kolostorok alapítástörténeteiben szerepel a helyszínt kijelölő szarvas. Anonymusnál gímbikát üldözve bukkant Bors vezér Bars, majd Borsod-Zólyomvár helyére. A Képes Krónika szerint, amikor I. Géza és testvére, Szent László ott állott Vác alatt, ahol most Boldog Péter apostol

egyháza van, egy szarvas jelent meg nekik, agancsa tele égő gyertyákkal. Eliramodott előlük az erdő felé, és lábát azon a helyen vetette meg, ahol a székesegyház jelenleg is áll...

„Soha nem dolgoztam még olyan anyaggal, amelyből nincs két egyforma a világon. Itt minden egyes agancs önálló műalkotás, amelynek meg kellett találni a megfelelő helyét. Minden egyes elem egymásba kapcsolódva alkot egy egészet, organikus, egymást erősítő szövetet képezve. Szobromnak a Totem nevet adtam, mert ez a bőgő szarvasbika-szobor a természettel való eggyé válás szimbóluma, amellyel tiszteletemet szeretném kifejezni az élővilág felé” – mesélte az alkotó.

A szobor az ország egész területén fellelhető vadon élő állatok agancsaiból épült fel, amiket erős acélszerkezetre rögzítettek. Nagy munkával járt a váz statikai megtervezése és kivitelezése, a rozsdamentes acélszerkezetet saját maguk gyártották le – mintegy ötvenen dolgoztak a szobor létrehozásában.

A kiállítás zárása után az alkotás végső helyére, a keszthelyi Helikon Kastélymúzeum Vadászati Múzeumának parkjába került. Az alkotás még itt is változni fog: hosszú évek alatt, a napfény hatására az agancsok kifehérednek.

NEMZETKÖZI MEGKÖZELÍTÉSEK, HELYI TAPASZTALATOK

A VILÁGKIÁLLÍTÁS LEGNAGYOBB CSARNOKA A MAGA MAJDNEM 20 000 NÉGYZETMÉTERÉVEL A NEMZETKÖZI PAVILON VOLT, AMI A HUNGEXPO A PAVILONJÁBAN KAPOTT HELYET. A SZERVEZŐIRODA IMPOZÁNS STANDJÁN KÍVÜL MÉG TOVÁBBI 42 KÜLFÖLDI ÉS HAZAI KIÁLLÍTÓ MUTATKOZOTT BE. A KIÁLLÍTÓK KÖZÖTT EGYARÁNT MEGTALÁLHATÓAK VOLTAK A KORMÁNYZATI, ÉS A SZAKMAI PARTNEREK IS. A SZERVEZŐK AZ ELŐZETES EGYEZTETÉSEK SORÁN MINDENKIT ARRA BÁTORÍTOTTAK, HOGY TELJESSÉGÉBEN ÉS KREATÍVAN MUTASSÁK BE A TERMÉSZETMEGŐRZÉS ÉS A VADÁSZAT TÉMÁJÁT.

Így a szektorban megszokott kereskedelmi vásárokkal ellentétben egy múzeum jellegű, kulturális és természettudományos információkat is tartalmazó, interaktív és újszerű kiállítással találkozhattak a látogatók!

Mint ahogy az az egész világkiállításra jellemző volt, ebben a csarnokban is fontos szerepet játszott a környezeti nevelés. A nemzetközi pavilon kiállítási tartalma nem egy előre megszerkesztett kompozíció volt, hanem a kiállítók üzeneteinek és eszközeinek összhatása adta az élményt.

Bár a világjárvány folyamatosan átrajzolta az A pavilon térképét, mégis tanulságos korrajzot adott arról, hogy 2021-ben milyen országok, nemzeti- és nemzetközi szervezetek merik felvállalni egyáltalán a vadászat témáját.

A számos különböző megközelítés és helyi tapasztalat igen vibráló képet rajzolt ki, a kiállítók nemcsak a látogatókkal léptek aktív kapcsolatba, de egymással is. Így nagyon fontos, a munkájukat hosszú távra meghatározó partnerségeket és együttműködési megállapodásokat kötöttek. Magyarország betölthette azt az előre tervezett szerepét, hogy megkerülhetetlen szakmai csomóponttá váljon a témában. Ugyanakkor a nemzetközi pavilonhoz kötődő aktivitások egyik legkiemelkedőbb vonása, hogy a szervezők a vadászatot és környezetvédelmet körül lengő heves viták ellenére egy semleges platformot tudtak biztosítani, ahol minden perspektíva helyet és hangot kapott!

Természet, fenntarthatóság, természetvédelem és jövőkép. Ezek a kifejezések a World Conservation Forum kulcsszavai. A fórum létrehozásának célja az volt, hogy nyílt platformot teremtsen a természetvédelmi szakemberek, a kormányzati szereplők és a témában meghatározó véleményformálók számára. A rendezvény keretében megoszthatták az olyan sürgető fontosságú témákkal kapcsolatos véleményüket, mint az ember és a vadvilág együttélése, valamint a világ minden tájáról bemutatthatták a különféle bevált gyakorlatokat (best practice). Ezeket a területeket előadások, panelbeszélgetések, digitális és analóg installációk és attrakciók segítségével tárták fel. Mindezt a látogatók maximális bevonásával, a velük folytatott párbeszéd és interakció révén valósították meg az előadók. A szervezők teret és lehetőséget adtak az országok, szervezetek, kutatóközpontok és nemzetközi szereplők számára a közös gondolkodáshoz, a tudásáramoltatáshoz, valamint a nemzetközi kapcsolatok kialakításához, megerősítéséhez. A vadászat és a természetvédelem összefüggései a rendezvény központi kérdései közé tartoztak.

LÁSSUK AZ A PAVILON KIÁLLÍTÓINAK RÉSZLETES BEMUTATKOZÁSÁT!

Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács – CIC (301A)

A CIC mint a világkiállítás legfontosabb szakmai partnere autentikus, rendkívül impozáns és jól funkcionáló standot alakított ki. Az installáció egy impozáns vadászlest formázott, a lehető legnagyobb eleganciával és igényességgel kialakítva. Nagy sikert aratott a látogatók körében, hogy szinte mindennap volt valamilyen előadás, vetítés vagy workshop, a szimulációs sarok pedig azt is magával ragadta, aki még sohasem próbálta a vadászatot. A CIC magas szinten mutatta be misszióját és tevékenységét, az általa képviselt több mint 80 ország ilyen módon szervesen kapcsolódott be a világkiállítás nemzetközi véráramába.

European Federation for Hunting and Conservation – FACE (303A)

Az európai vadászszervezetek brüsszeli érdekképviselőt (is) ellátó szervezet, a CIC-vel együttműködésben és szomszédságban, szintén természetközeli megjelenést valósított meg. A látogatók érdeklődve tanulmányozták a kihelyezett információs anyagokat, vagy éppen szusszantak egyet a fából készült bútorokon. Mivel a FACE munkássága egyedülálló és nagyon szükséges Európában, így az általa képviselt 37 ország tapasztalataival jelentősen gazdagodott a kiállítás színvonala.

Lengyelország (304A)

Lengyelország kezdettől fogva az egyik elkötelezett partnere és támogatója volt a világkiállításnak. Ezért sem meglepő, hogy látványos standot „varázsoltak” Budapestre, ami nemcsak a lengyelországi vadászszakmának hozott elismerést, de az egész ország számára kiváló reklámot jelentett. Külön gyermekszarkot üzemeltettek a családok nagy öröme-re, ahol a kisebbek is aktívan bekapcsolódhattak az élményszerzésbe, miközben természetismereti információkkal gazdagodtak.

Horvátország (306A)

Horvátország állami standja elnyerhette volna a legfenntarthatóbb megjelenés díját, hiszen a területükön csak természetes anyagokkal találkozhatott a látogató, fából készült bútorokkal és egyéb kiállítási eszközökkel, élő növényekkel és preparátumokkal. A koncepció itt is egy vadászles formavilágára alapult, mégis másképpen, igazán egyedi módon. A vadászles „tornyában” kialakított tárgyalótér ugyanakkor alkalmas volt miniszteri szintű találkozók lebonyolításához is.

Magyar Országos Horgász Szövetség – MOHOSZ (307A)

A MOHOSZ által képviselt több mint félmillió magyar horgász méltó reprezentációt kapott a pavilon egyik legfrekvenciáltabb helyén. A MOHOSZ standján több képernyőn is forogtak ismeretterjesztő videóik, a látogatók örömmel időztek a területen. Nagy sikerrel zajlott tehát a horgászat, mint társszakma megjelenése, amely az egyik legfőbb esz-

köze a vadásznak és a környezetvédelmet érintő mítoszok és félretájékoztatások elleni harcnak. A nemzetközi csarnokban megjelenve pedig még szélesebb közönséghez jutott el a magyar horgászok jó hírneve!

Magyar Ebtenyésztők

Országos Egyesületeinek Szövetsége – MEOESZ (307B)

Az egyik legnagyobb látogatói élményt kétségkívül a kutyákkal teli MEOESZ-stand nyújtotta. Mint annyi más esetben is, itt is beigazolódott, hogy a vadásztól elválaszthatatlan állatvédelmet fizikailag is meg kell jeleníteni ahhoz, hogy ez a kapcsolat a kívülállóknak is egyértelmű legyen. A szervezet munkatársai által végzett információszolgáltatás mellett a stand a kutyák pihenőhelyeül is szolgált.

Az ENSZ Élelmezésügyi

és Mezőgazdasági Szervezete – FAO (307C)

A világkiállítás partnerségi kapcsolatainak kialakítása során az egyik legnagyobb eredménynek egyértelműen az ENSZ alszervezeteivel létrejött együttműködés tekinthető. Az alszervezetek közül a FAO úgy döntött, hogy kiállítóként való megjelenésével is támogatja a rendezvény küldetését. A vadászat megítélése szempontjából természetesen mindenképpen előnyös, ha egy ilyen jelentőségű nemzetközi szervezet az ügy mellé áll, azonban a FAO-val ezen túl is sikerült közös metszéspontokat találni a vadászat és a globális élelmezésügyi kihívások között. A jövőbe mutató együttműködés kölcsönösen előnyös távlatokat nyitott meg.

Románia

(309A)

A román állami stand az egyik legnagyobb kiállítási területet töltötte meg izgalmas tartalmakkal. A mindig nyüzsgő helyszínen a látogatók gyönyörű preparátumokat csodálhattak meg, az ott dolgozók mindig készséggel feleltek az összes kérdésre, és a természetközeli dizájn nagyon jól harmonizált a rendezvény mottójával. A környezetvédelmi minisztérium és az állami erdészetért felelős hatóság (ROMSILVA) közös munkája igazán magas színvonalú prezentációja, a helyi vadászat mellett a kormányzat környezetvédelmi törekvéseit is bemutatta.

Takarékbank (310A)

A Takarékbank a világkiállítás egyik kiemelt partnereként egy igen kedvelt és hangulatos standot épített fel. A látogatók a cég általános tevékenysége mellett megismerhették a természet védelméért működtetett projekteket is. A témák között kiemelt hangsúlyt kapott a méhészet.

Országos Magyar Vadászakamara

és Országos Magyar Vadászati Védegylet (310B)

A két legjelentősebb magyarországi szakmai szervezet együttes megjelenése igazán sikeres és megragadó bemutatkozást eredményezett. A szervezők számára különösen fontos volt, hogy a sok külföldi vendég mellett a rendezvénynek otthont adó Magyarország is bemutatthassa azt az egyedülálló szakmai színvonalat, amit éppen e két szervezet munkája szavatol. A színpadhoz közeli elhelyezkedésnek és az elegáns, méltóságteljes megjelenésnek köszönhetően igen sok résztvevő látogatta meg a standot. A közös fellépés nagyszerűen mutatta be a magyarországi vadászatot, és pozitívan formálva annak megítélését, mind a szakmai, mind a laikus közegben.

Németország – Bajor Vadászszövetség (310C)

A Bajor Vadászszövetség (BJV) standja folytatta a sort a természetes koncepciók terén a látogatók nagy öröme-re. A szervezők a szakmai szervezetet kiemelt partnernek tekintették; a közös kulturális-történelmi örökség mellett a közös vadászati hagyományok is örökre összekapcsolják a két nemzetet.

Honvédelmi Sportszövetség (311B)

A Honvédelmi Sportszövetség egy széles körben kedvelt szimulációs játékot mutatott be a standján, ami egész nap szórakoztatta az odalátogatókat. Az ilyen interaktív aktivitások néha nagyobb hatékonysággal képesek átadni az üzenetet, mint a direkt tájékoztatások! A vadászathoz kapcsolódó közvetlen, pozitív játékelmény mindenképpen hozzájárult a vadászatról alkotott kép újraalkotásához, pozitív formálásához.

Bulgária (209A)

Bulgária elsők között regisztrált kiállítóként, és elkötelezettségét, partnerségét semmilyen technikai kihívás nem rendítette meg. Bulgár vendégeink ugyanilyen bátorsággal nyúltak a megjelenítendő tartalomhoz, standjuk a díjnyertes trófeákkal a vadászemberek egyik kedvenc célpontjává vált. A lenyűgöző trófeák, a kreatív elrendezés és a barátságos személyzet mind hozzájárult ahhoz, hogy a látogatók igazán jól érezzék magukat a bolgár állami standon.

Szlovénia (205B)

A világkiállítás megrendezésekor Szlovénia töltötte be az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét, így még nagyobb fókuszot kaptak az egyeztetések. Az 500 négyzetméteres impozáns standot körbejárva a látogatók megcsodálhatták a gyönyörű preparátumokat és információs táblákat, vagy éppen részt vehettek a programokon. Szlovénia professzionális megjelenése a vadászati, halászati és az erdészeti szektorok eredményes együttműködésének volt köszönhető.

Afrikai Vadászati Szervezetek Szövetsége – OPHAA (203B)

A szervezők az afrikai vadászszervezeteket tömörítő ernyőszervezettel, az OPHAA-val az elsők között alakítottak ki különleges partneri viszonyt. Az OPHAA fantasztikus elszántásának köszönhetően megvalósult a közös cél, s így az általa képviselt 9 ország 12 szervezetét elhozta Budapestre. A képviselőkön keresztül a látogatók pedig téveszmék és félreértések helyett valódi, kézzelfogható, hiteles információkkal gazdagodtak az afrikai kontinens természetmegőrzési törekvéseiről és vadászati hagyományairól. Mind a gyerekek, mind az idősebbek örömmel beszélgettek a szakemberekkel és olyan információkkal, élményekkel, tudással távozhattak, amihez a világkiállítás nélkül igen nehéz lett volna hozzáférni.

Magyar állami erdőgazdaságok – Élményerdő (204B)

A rendezvényen Magyarország egyik büszkesége az Agrárminisztérium fenntartása alá tartozó magyar állami erdőgazdaságok standja volt. Kreatív és innovatív megjelenésével, a digitális technológiák beépítésével és a standon dolgozó kollégák lelkesedésével az egyik leglátogatottabb pontja lett a nemzetközi csarnoknak. Mindenki csodájára járt a magaslesre utaló koncepciónak. Az összes korosztály töretlen lelkesedéssel próbálta ki a virtuális valóság segítségével megvalósított interaktív játékokat. Ugyancsak az erdőgazdaságokhoz tartozott a gyermekek és pedagógusok által szívesen látogatott, kültéren megrendezett Erdővárás program is.

Szerbia (202A)

Szerbia egy grandiózus standdal emelte a nemzetközi csarnok színvonalát. A megvalósításban a mezőgazdasági minisztérium mellett a vadászati szervezetek is részt vettek, így igen gazdag szakmai munkának lehettünk tanúi. Az országhatárokat megidéző falaknál határátkelőhelyeket alakítottak ki, ahol minden látogató pecsétet kaphatott az „útlevelébe”. A földrajzi magasságokat is érzékeltető diorámák bemutatták Szerbia területén megtalálható nagyvadállomány különböző fajait. A látogatók egyik kedvence lett a szerb nemzeti stand, ahol mindig jó hangulat, izgalmas rendezvények és a szerb gasztronómiai kóstolói várták őket.

Türk Tanács (204A)

A Türk Tanács jurtát idéző standja egy másik közkedvelt pontja volt a nemzetközi csarnoknak. Az egyedülálló és autentikus kulturális élményeken kívül a látogatók jobban megismerhették a türk népek természetközeli hagyományait, a környezetvédelem érdekében tett erőfeszítéseit, de kiemelt hangsúlyt kapott például a Przewalski-lovak megmentésének ügye is. A Türk Tanács mint regionális kormányközi szervezet nemcsak a világkiállításnak, de Magyarországnak is kiemelten fontos partnere. Ez a rendezvény csak

tovább mélyítette az országok közötti kooperáció eredményességét, egyben jól példázza, hogy a vadászat ügye milyen kulturális és politikai potenciált rejt.

Horvát Vadászszövetség (205A)

Horvátország – kiemelt partnerországgént – két standdal is emelte a nemzetközi csarnok szakmai színvonalát, amelyeket a Horvát Vadászszövetség valósított meg. Standjuk gyönyörű formatervezéssel, ugyanakkor természetes alapanyagokból történt megépítésével az egyik legharmonikusabb kialakítású kiállítói térré vált.

Szlovákia (206A)

Szlovákia kezdettől fogva a világkiállítás egyik fontos szakmai és politikai partnere volt. Az egyik legnagyobb kiállítói területtel, a kormányzati és szakmai szervezetek együttműködésével és izgalmas saját aktivitásokkal, vibráló helyszínét jelentették a nemzetközi csarnoknak. Élő állatokat, például vadászkutyakölyköket is bemutatnak a standjukon, ami óriási sikert hozott a látogatók körében, különösen az iskolai csoportok esetében. Mindemellett díjnyertes trófeák és diorámák is gazdagították a nemzeti standot. A világkiállítás ideje alatt betöltött V4 magyar soros elnökség okán a szlovák – és természetesen a lengyel – megjelenés még kiemeltebb szerepet kapott, például a világkiállítás szolgált a V4 esedékes agrárminiszteri találkozásának helyszínéül.

Mozambik (208A)

A szemet gyönyörködtető megjelenés és a felkészült képviselők közvetlensége mellett az izgalmas témák is vonzották a látogatókat a mozambiki standhoz. A vendégek itt bemutatták a mozambiki környezetvédelmi tapasztalataikat és célkitűzéseiket. Mivel Magyarország aktívan támogatja az országban a rászoruló civil közösségeket a Hungary Helps Programon keresztül, ezért a stand hátoldalára egy erről tájékoztató információs falat is elhelyeztek.

KIÁLLÍTÁS

Gallery of the Nature Alapítvány (211A)

A nemzetközi csarnok szellemi nivelését gazdagította a műalkotásokból álló tárlat, amit a Gallery of the Nature Alapítvány hívott életre. A vadászati és környezetvédelmi szereplőkkel való közös megjelenés ékes bizonyítéka volt annak, hogy a vadászatot megéri a lehető legkomplexebben, minden irányból körüljárva bemutatni, hiszen a látogató csak így kap valódi képet értékeiről és a különböző társterületeken betöltött nélkülözhetetlen szerepéről.

Etiópia (110A)

Magyarország nem titkolt szándéka, hogy a magyar cégek minél több afrikai országban jelen lehessenek, és minél több kormányzati és szakmai együttműködés jöhessen létre a régió országai között. Így Etiópia is kiemelt partnernek számított, olyan országgént, ahol a fenntarthatósági kérdések jelentős súllyal bírnak. Etiópia kiállítói megjelenése újabb értékes nézőpontot adott hozzá a nemzetközi csarnokhoz.

Egyesült Királyság – Robert Smith Surtees Társaság (109A)

A R. S. Society a híres brit vadászíró, Robert Smith Surtees emlékeztetével, valamint a hagyományos brit vadászati módok ápolásával foglalkozó brit szervezet. Standjuk a brit vadászrodalmat, vadászati módokat és a vadászkutyás vadászatot mutatta be. A szervezet prominens tagjai közül többen személyesen is ellátogattak a kiállításra: Lord Mancroft, a Lordok Házának konzervatív képviselője, Claire Bellamy, Nagy-Britannia leghíresebb női vadásza és Rob Williams, a szervezet vezetője. Az Egyesült Királyságban, Nyugat-Európához hasonlóan, a vadászat egyre inkább negatív megítélés alá esik. Ezért a vadászati hagyományok megőrzéséért küzdő Robert Smith Surtees Society tagjai értékes szövetségesre találhattak Magyarországon és a magyar vadászati szervezetekben.

Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (108B)

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa által bemutatott magas minőségű magyar borok kóstoltatásával mind a hazai, mind a külföldi közönség megcsodálhatta Magyarország borvidékeinek kiválóságait, ezzel is egy üde színfoltot hozva a csarnok programjába.

Ausztria – Vadászimpressziók – H. Raith –H. Weidinger preparátor és művész (107C)

A kiállítás összművészeti értékét tovább fokozva, fantasztikus alkotásokat tekinthettek meg a látogatók ezen az Ausztriát képviselő területen. A két művész munkái – festmények és preparátumok – gyönyörűen kiegészítették egymást és a csarnok egyéb tartalmait.

Veszprém–Balaton 2023– Európa Kulturális Fővárosa (105B)

A látványos, műfűvel borított stand friss és modern hangulatot hozott a csarnokba, a különleges megoldásokkal és a digitális eszközök bevonásával nagyszerű virtuális élményeket szereztek a látogatók. Ez a stand az iskolai csoportok egyik kedvenc megállója volt, szünet nélkül özönlöttek az érdeklődők.

Tajvan (106B)

Tajvan is örömmel vállalta a kiállítói megjelenést, a nagy távolságot professzionális hozzáállással ellensúlyozták. Kicsi, de annál látványosabb standjuk igazán kreatívrá sikerült, a látogatók nagy örömeire. Tajvanban ugyan csak az őslakos közösségek rendelkeznek vadászati engedéllyel, azonban itt bemutatták kiváló természetmegőrzési módszereiket is.

Állatorvos-tudományi Egyetem (106C)

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (105A)

Soproni Egyetem (104A)

A három magyar egyetemmel való együttműködés jelentősen hozzájárult a világkiállítás hitelességéhez és a nemzetközi csarnok kimagasló edukációs színvonalához. Nem-

csak a látogatók, de a külföldi partnerek is szívesen időztek az impozáns standokon, és érdeklődtek a magyarországi képzési lehetőségekről. A három egyetem a lehető legmagasabb nívón mutatta be a hazai vadgazdálkodási és agrárképzési lehetőségeket.

Törökország (104B)

Törökország látványos megjelenéssel emelte a rendezvény színvonalát. A megvalósító partner a török mezőgazdasági minisztériumhoz tartozó, nemzeti parkok fenntartásáért felelős állami háttérintézmény (General Directorate of Nature Conservation and National Parks) volt, akik a törökországi nemzeti parkok állatvilágát mutatták be preparátumok segítségével és információs anyagokkal. Standjuk és munkatársaik közvetlensége nagyon sok látogatót vonzott.

Kuvait (102A)

A világhírvány okozta kihívások miatt kevesebb arab háttérű ország tudott kiállítóként megjelenni. Ez a gyönyörű ország értékeihez méltó módon mutatkozott be Budapesten. Különleges gasztronómiai jellegzetességeikkel és autentikus standjukkal nagyon sok látogatót vonzottak.

Alsó-Ausztria (103C)

Alsó-Ausztria tartomány kulturális és turisztikai tartalmakkal gazdagította a nemzetközi csarnokot. Kisméretű, de annál ötletesebb standjuk autentikus jelleget kapott, így a látogató nyomban felismerte a régióbeli jellemzőiket.

Sao Tomé és Príncipe (103D)

Az afrikai országot személyesen Aerton do Rosario turisztikai miniszter képviselte, mellette számos környezetvédelmi szakértő vett részt. A 40 négyzetméteres standon Sao Tomé és Príncipe turisztikai értékeivel ismerkedhetett meg a látogató, elsősorban a fenntarthatóság és a környezetvédelem aspektusából. Nemzeti napjuk keretében Aline Castro, a minisztérium szakértője tartott előadást hazája biodiverzitásában rejlő turisztikai lehetőségekről.

Japán (102C)

Japánban kevésbé jellemző a vadászat, mint hazánkban, a szervezők mégis találtak közös metszéspontokat kölcsönös érdekeinkben. Panelekre elhelyezve mutatták be a természetmegőrzés érdekében tett lépéseiket, illetve népszerűsítették a 2025-ben rendezendő oszakai Expo tervezett programját.

Kanada – Conservation Visions (102B)

A kanadai megjelenést egy szakmai szervezet valósította meg, akik nemcsak a vadászat, de a természetmegőrzés területén is remek példával járnak elől. Bemutatták az észak-amerikai perspektívát, a látogatók és a szakemberek sokat tanulhattak ismeretterjesztő filmekből. Egész más kihívásokkal találja szemben magát egy kanadai vadász a mindennapok során, mint például egy európai kollégája, a szervezők ezért fontosnak tekintették, hogy ez a régió is be tudja mutatni saját megközelítési módjait.

Szaúd-Arábia – Szaúdi Solymászsövetség (102D)

A szervezők az egyik legértékesebb szakmai kapcsolatot Szaúd-Arábia solymászsövetségével alakították ki, akik a királyi család támogatásával kiállítóként is megjelentek Magyarországon. Élőállat-bemutatóikkal, ingyenes utazási ajánlatok sorsolásával és közvetlenségükkel rengeteg látogatót vonzottak. Együttműködési szándékukat fejezték ki a magyar solymászsövetségek is. A solymászatnak, mint kulturális és történelmi kincsnek a megjelenítése tovább gazdagította a világkiállítás szakmai színvonalát.

Peru – DEVIDA Peru (102E)

A latin-amerikai térségből Peru képviseltette magát a világkiállításon. A DEVIDA (Nemzeti Bizottság a Fejlesztésért és a Drogok Nélküli Életért) állami háttérintézmény, ami a fenntartható mezőgazdaság (főként kakaótermesztés) támogatásával küzd a kokaintermesztés és fogyasztás ellen

Peru vidéki területein. A világkiállításon azzal a céllal vettek részt, hogy bemutassák termékeiket és a VRAEM-térségben rejlő lehetőségeket, mindezt az alternatív fejlesztés és a természeti erőforrások felelősségteljes felhasználásának elősegítése keretében.

Safari Club International – SCI (101B)

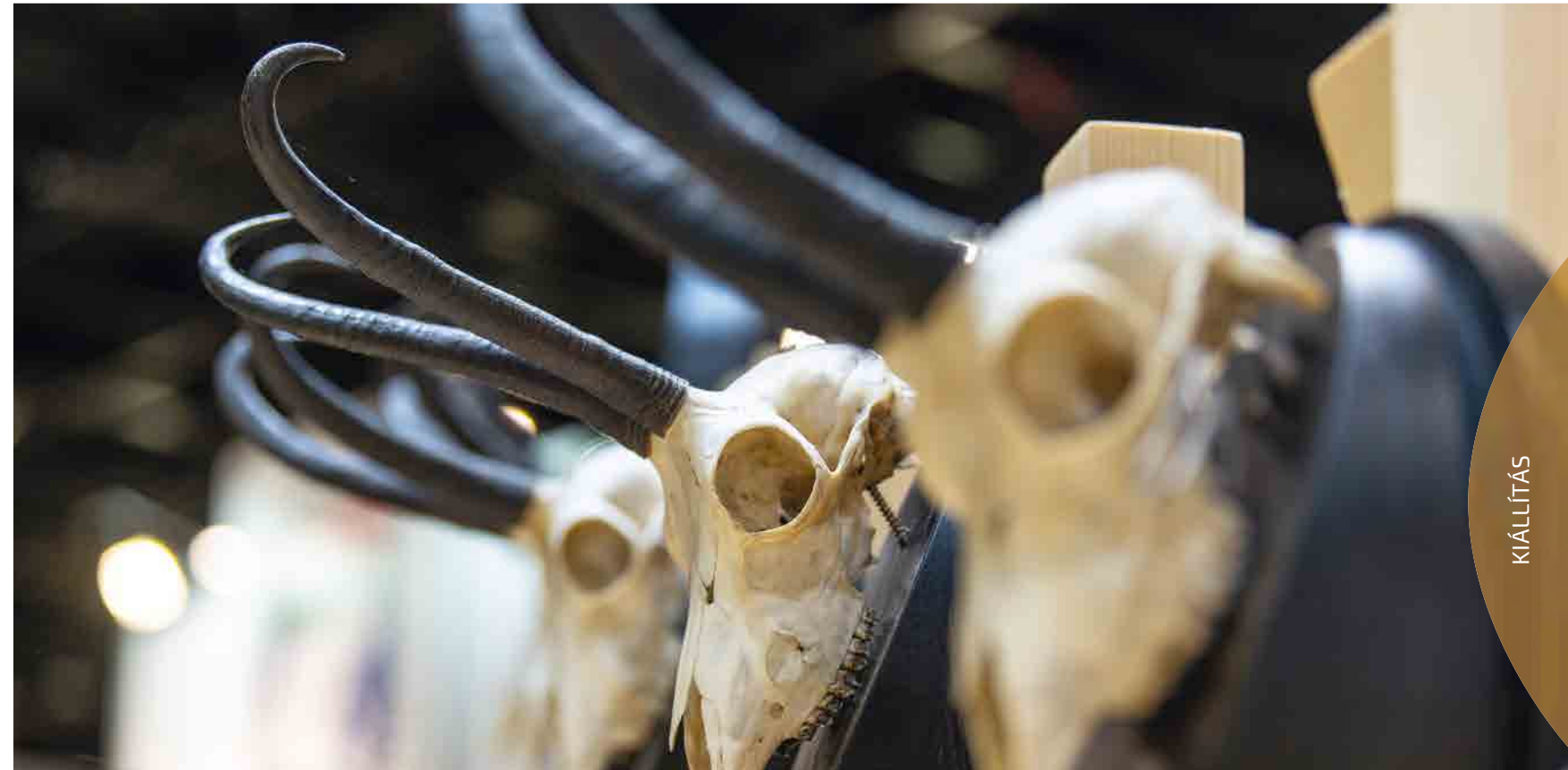
Az Egyesült Államokból származó nemzetközi vadászati szervezet elsősorban a vadászok és a vadászat nemzetközi szintű érdekképviselésével, valamint természetmegőrző tevékenységgel foglalkozik. A világkiállításon nagy alapterületű standdal vettek részt, amely néhány, Észak-Amerikában vadászható vad preparátuma mellett a szervezet tevékenységét mutatta be. A stand megvalósítását az SCI magyarországi alszervezete koordinálta. Az SCI vezetőségéből személyesen képviseltette magát a rendezvényen Steve Skold elnök és Laird Hamberlin vezérigazgató (CEO).

Amerikai Egyesült Államok – Dallas Safari Club – DSC (101E)

Az amerikai székhelyű, a világ számos pontján működő Dallas Safari Club a vadászok által működtetett és finanszírozott, természetvédelemmel, környezeti oktatással és érdekképviseléssel foglalkozó szervezet. Az informatív standon a szervezet működésével, tevékenységével és elért sikereivel lehetett megismerkedni. A Dallas Safari Clubot Nate Watson koordinátor képviselte.

USA – Rowland Ward (101C)

A Dallas Safari Clubbal és a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanáccsal szoros kapcsolatot ápoló, amerikai székhelyű Rowland Ward küldetése, hogy világszerte segítse a vadon élő állatok és élőhelyeik megőrzését és gyarapítását a fenntartható, tisztességes vadászat támogatásával, az érintett területek helyi őslakosai számára is előnyös módon. A standon az ehhez kapcsolódó nagyvadadatbázist fenntartó tevékenységükről lehetett informálódni.

Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás központi helyszínén, a HUNGEXPO A pavilonjának színpadán folyamatosan zajlottak a World Conservation Forum (WCF) előadásai. Természet, fenntarthatóság, természetvédelem és jövőkép. Ezek a kifejezések voltak a kulcsszavai. A fórum létrehozásának célja az volt, hogy nyílt platformot teremtsen a természetvédelmi szakemberek, a kormányzati szereplők és a témában meghatározó véleményformálók számára. Közel száz prezentációt és pódiumbeszélgetést tekinthettek meg az érdeklődők, változatos témakörökben. Néhány példa a témák közül: állatvédelem, orvvadászat, vadgazdálkodás és a természetvédelem kapcsolata, természetvédelmi politika a nemzetek szintjén, vadász- és ökoturizmus fenntartható módon, a klímaváltozás és az ökoszisztéma kihívásai az emberi élőhelyekre, környezetszennyezés elleni küzdelem, fiatalok szerepe és felelősségük kérdése, az agrárium előtt álló kihívások a természetvédelem tükrében, állat és ember kapcsolatának terápiás lehetőségei és még hosszan lehetne sorolni.

Annak érzékeltetésére, hogy mennyire sokszínű és változatos volt a WCF programajánlata, talán néhány előadó és témáik megemlékezésével lehet kísérletezni. A nyitónap első rendezvénye egy pódiumbeszélgetés volt, amelynek a vendégei jól szimbolizálták az utána következő 20 nap eseményeit. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter, Jože Podgoršek szlovén mezőgazdasági, erdészeti és élelmiszerügyi miniszter, Philipp Harmer, a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC) alelnöke (azóta elnöke – a szerk.) és dr. Kovács Zoltán kormánybiztos beszélgettek a fenntartható természetvédelem és a technológiai innováció összefüggéseiről, a jelenkor kihívásairól és a rendezvényhez kötődő elvárásairól. Ilyen magas szintű beszélgetések zajlottak még a későbbiek folyamán is, például amikor Románia és Namíbia vagy Angola és Pakisztán állami vezetői osztották meg tapasztalataikat, sikereiket és problémáikat. Az előadások sorában helyet kaptak a nagy nemzetközi szer-

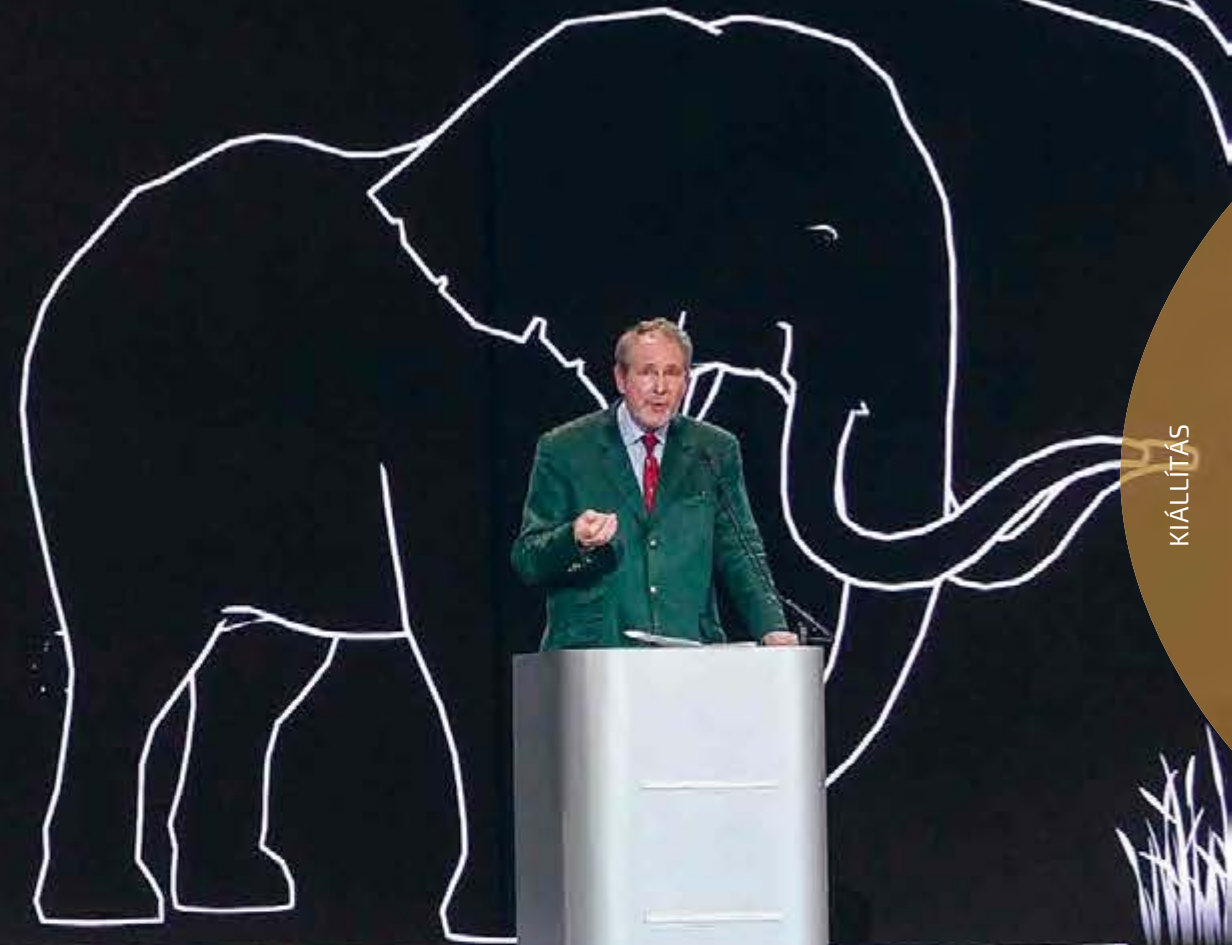
vezetek vezetői és szakértői is, hogy ezen a jelentős természeti fórumon bemutassák a tevékenységüket, elmondják a véleményüket.

Mindezek mellett rengeteg meglepő, érdekes, időnként felkavaró és tanulságos előadás és beszélgetés zajlott a WCF színpadán. Ilyen volt például „A patkányok Mozartot hallgatnak, avagy zoomuzikológia az állatvédelem szolgálatában” című előadás, amelyet Fekete Sándor György, az Állatorvos-tudományi Egyetem munkatársa tartott. Vagy a „Ma »csak« a kutyád, holnap a gyermeked? Az állat- és emberbántalmazás összefüggései” című beszélgetés, amit Vetter Szilvia jogász, az Állatorvos-tudományi Egyetem Állatvédelmi Központjának vezetője és Ambrus Attila („viszkis rabló”) volt elítélt folytattak, megemlítve a kutyás terápia jelentőségét a magatartászavarokkal küzdő emberek számára. Ma nap nagyon aktuális témát járt körbe Csókás Adrienn és prof. dr. Heltai Miklós a „Vaddisznó a városban. Ki tehet róla?” címmel folytatott beszélgetésükben.

„A második esély – veszélyes kutyák rehabilitációja” című téma is nagy érdeklődésnek örvendett, amelyet Daróczi István alezredes, a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda környezeti bűnözés elleni alosztályának vezetője és Sándor Ferenc Alex kutyatréner folytattak. Ha a felkavaró előadásokra példát szeretnénk hozni, akkor mindenképpen a „Zoofília – a sokkoló igazság” című tabudöntögető beszélgetést említhetjük a zoofíliáról, amelynek előadója Kapin Richárd, a Szurkolók az Állatokért vezetője és Vetter Szilvia jogász, az Állatorvos-tudományi Egyetem Állatvédelmi Központjának vezetője folytattak. Természetesen a vadgazdálkodás sem maradhatott ki a szórásból, hiszen a finom vadételek és a vadászat elválaszthatatlanok egymástól, ezért Ondré Péter, az Agrármarketing Centrum ügyvezető igazgatója beszélgetett Kovács Lázárral (Lázár séf) a vadételek jelenéről és jövőjéről. A WCF témái között kiemelt hangsúlyt kaptak a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdéskörök is.

THE WORLD CONSERVATION FORUM

State Fore
Poland

KIÁLLÍTÁS

A FÖLDI ÉLET ZÁLOGA – A VÍZ

A NÉV KÖTELEZ! A VILÁGKIÁLLÍTÁS A NEVÉBEN HORDOZTA AZ ÜZENETÉT, A VADÁSZAT ÉS A TERMÉSZETVÉDELEM EGYMÁSRA ÉPÜLŐ, SZOROS KAPCSOLATÁT. E GONDOLATISÁG MENTÉN KEZDŐDÖTT AZ A TERVEZÉSI MUNKA, AMI EREDMÉNYEKÉPPEN MEGVALÓSULT A HAL – VÍZ – EMBER KIÁLLÍTÁS, AVAGY A KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM VIZESCSARNOKA A D PAVILONBAN. A PAVILON KIÁLLÍTÁSI STRATÉGIÁJÁNAK KÖZPONTJÁBAN A VÍZ ÁLLT. A RENDEZŐK IGYEKEZTEK MINDEN, A VÍZHEZ KÖTHETŐ TARTALMAT ÉS ÜZENETET LÁTVÁNYOS BEMUTATÓKON MEGJELENÍTENI.

A rendelkezésre álló kultúrtörténeti eszközök felsorakoztatásával, látványos, nagy léptékű „vizes” élő diorámák segítségével egy olyan természetszerű környezetet kívántak kialakítani, amely a múlt megismerésén keresztül elvezet napjaink globális problémáihoz, majd üzenetként fogalmazza meg, hogy vizeink jövője egy az emberiség jövőjével. A fenntarthatóságára irányuló, összetett tervezési, kivitelezési, majd üzemeltetési munka a szokványos kiállításépítési metodikától eltérő előkészületeket és megvalósítási módszereket igényelt. A betelepítendő élővilág begyűjtése, akklimatizációja hosszas, összetett technológiai folyamat, ami kellő kiszolgáló háttérterület kialakítását tette szükségessé. Ennek eredményeképpen jött létre a közel félmillió liternyi víz befogadására alkalmas, a bemutatóakváriumokat kiszolgáló, mobil medencékből álló halkaranténrendszer, a HUNGEXPO által biztosított, 2500 négyzetméteres rendezvénysátorban lekerített, 600 négyzetméternyi területen. A medenceépítés 2021. június 18-án kezdődhetett meg a közel két napig tartó előzetes területrendezéssel, mivel az elhanyagolt, felfagyott, kavicssal borított járófelület nem volt alkalmas a medencefóliával bélelt egységek elhelyezésére. A víz feltöltését, majd a biológiai érési folyamatok lezajlását követően, 2021. július 15-én megérkezhetett az első tógazdasági halszállítmány az Aranyponty Zrt. sárréti tórendszeréből.

Ezt, a befogási engedélyek beszerzését követően a vadvízi halbefogások és beszállítások követték. A halfajok beszerzése a megnyitóig tartott, amikor végre megérkezettek a megépült kiállítás nagy tokos medencéjébe a természetes vizák. Összességében a halak begyűjtése, akklimatizációja 2 hónapot vett igénybe. A halkarantén a kiállítás teljes időtartama alatt folyamatosan üzemelt, mivel itt tárolták a biztonsági tartalék állományt, ha a kiállítómedencékben valamilyen váratlan műszaki probléma vagy megbetegedés lépne fel.

A Hal – Víz – Ember tárlat valójában egy állatkert és egy múzeumi kiállítás elegye volt, ahol az állattartás, évszázados műtárgyak és egy vadászati múzeum sajátos ötvözetének köszönhetően született meg egy ez idáig ilyen formában még nem látható, egyedi, új kiállítási műfaj: az „élő múzeum”.

Az általánosan megszokott, statikus kiállítási diorámák életre keltek. A tárlat látványos, nem megszokott párosításban felsorakoztatott kiállítási eszközökkel, egyedi ötletekkel, a gazdagon betelepített, egymásra épülő flóra- és faunaelemek természetes összhangjával érte el különleges, egyedi atmoszféráját. A pavilon kiállítási stratégiájának célja hazánk jellegzetes álló- és folyóvizeinek, vizes élőhelyeinek látványos bemutatása volt, amelyek gazdag flórája és faunája kiemelt természeti értéket képvisel, s európai viszonylatban is kiemelkedő ökológiai szerepet tölt be.

A halászat történeti bemutatásán keresztül juthattunk el a napjainkra fennmaradt, egyre népszerűbb és széles körben űzhető halászati módhoz, a horoggal való halászathoz – azaz a horgászathoz. A kiállítóterben megjelenített, jól elkülöníthető vízrajzi régióink lehetőséget adtak a területre jellemző különféle horgász módszerek ismertetésére, ahol a több száz négyzetméternyi, természetesen kialakított, élővilággal betelepített vízfelületen különleges környezet kínálkozott a szakmában jártas, neves szakemberek, sikeres sporthorgászok bemutatóinak megtekintésére.

Hazánk nemzeti park-igazgatóságai is helyet kaptak a kiállításon, hogy munkájukon keresztül felhívhassák a figyelmet a felügyeletük alatt álló vizes élőhelyek természeti értékeire. A kiállításon kiemelt figyelem övezte a halgazdálkodás-

ban élenjáró szakembereket, a haltenyésztésben részt vevő tógazdaságokat és intenzív haltermelő telepeket.

„A halászat a magyarság ősfoglalkozása” – írja Herman Ottó a Magyar halászat könyvében. Az elmúlt évezredek során a vadászat mellett az élelemszerzés jelentős forrása, mindössze más módszerekkel, más közegben. Története az őshazáig követhető, de a régészeti leletanyagok egészen az őskorig adnak bepillantást az első, kezdetleges eszközöktől a fejlettebb technikákig. Hazánkban napjainkra a halászati módszerekből – a hagyományörző, tógazdasági és szelektív befogástól eltekintve – egyedül a horgászat, mint „horoggal való halászat” maradt fenn széles körben.

Sétálni egy kiállítási diorámában? Letűnt korok végeláthatatlan nádtengere, szövevényes ártéri kiöntések, a titokzatos mocsárvilág és lakói vették körül a kiállításra érkezőt. Egy körpanoráma térélménye adta át a szemlélőnek az ősi atmoszféra különös hangulatát, bepillanthattak hazánk egykori, érintetlen vízi világába, amikor a történelmi Magyarország jelentős részét még víz borította. A séta során megidézték a múltbeli pillanatokat, amelyek – ha korabeli természettudósaink nem vetik papírra – elvesztek volna a múlt ködében.

Vízen járók, ahogyan annak idején a pákászt nevezték, aki mindenkinél jobban ismerte az őt körülvevő természetet. E nélkül nem lett volna esélye a fennmaradásra, elnyelte volna a folyton változó ingovány. Ezek az ellenség számára járhatatlan, folyton változó vizenyős területek, lápok rejtőül szolgáltak az oly sokszor bujdosásra kényszerülő nép számára. A láp, a rét sokszor menedéket nyújtott a tatár, majd a török elől, s emellett hosszabb időre megélhetést is biztosított halban gazdag vizeivel ez az eltűnt világ, amely nemcsak elrejtette, de el is tartotta az oda menekülőket.

A látvány hazánk vízi világának még mindig gazdag flóráját és faunáját idézte meg – egy időutazás során. A klasszikus kiállítási diorámák megnyitk, ezzel természetesen elevenedtek meg nagy vízrajzi régióink, a látogatók számára bejárható, tágas kiállítóterekkel szélesedtek, természetesen kialakított élőhelyekkel, a mai kor modern infokommunikációs eszközeinek alkalmazásával.

Különleges élményt nyújtottak a nagy léptékű, nyílt vízfelületek, a betelepített élő és dús preparált növényzet, a nagy számban megjelenő hazai halfajok, amelyeket a betekintők az üvegfalakon keresztül és közvetlenül a vízfelületen át is megcsodálhattak. A háttérül szolgáló, végtelenített panorámafotók és vetített felületek növelték a térérzetet, és segítették a szemlélőt egy-egy régió atmoszférájának átélésében. Rendhagyó, vízzel teli, természetyszerű diorámákban, természetes óriástokok, ezernyi apró hal, különleges, ritkán látható védett fajok, preparátumok, természetfilmek, panorámafotók tették hitelessé a látványt. Az így kitáguló tér fedettette az épített környezet határait, engedte végtelenbe kalandozni a tekintetet, aminek köszönhetően zavartalanul át lehetett érezni egy-egy régió atmoszféráját.

A széles látogatói ösvény a következő pillanatban már a Duna medrében kanyargott tovább, ahol a víz alatti séta során a látogató elidőzhetett a víz tükre alatt, így az üvegfalú medencékben, az idő kerekét visszaforgatva, egykoron honos tokféléinkkel találkozhatott. Történelmi korokat felidézve jelenítették meg azokat a korszakokat, melyek a magyarság halának, a vízának egykori jelentőségét méltatták, megelevenítve többek között I. András és Mátyás királyunk e legendás tokféléhez köthető cselekedeteit és egyéb neves történelmi eseményeket. Felidézték 1537 júniusának híres komáromi vizahalászatát, amelyről Oláh Miklós esztergomi érsek és történetíró jóvoltából fennmaradt levéltári dokumentum tanúskodik, amely szerint azon az egyetlen napon 1000 viza került a halászok hálójába. Ennek emléket állítva lehetett átlépni a cselekvő természetvédelem mai aktivitásába: a világkiállítás végeztével intenzív toktelepítést valósítottak meg a Dunán.

A rendezők a múlt emlékezete mellett a jelen és a jövő, vizeinket érintő problematikáját fogalmazták meg, miközben a látogató végigjárhatta hazánk legismertebb vízrajzi régióit. Az útvonal bejárása során, az adott területről minden infor-

mációt megkaphatott érdeklődési körének megfelelően, a változatos kiállítási technológiák alkalmazásával. A természetyszerűen kialakított élő bemutatók megtekintése során jelentős tárgyi emlékek, elektronikus infokommunikációs eszközök, épített diorámák kínáltak látványos, tartalmas és rendhagyó időtöltést.

A látogatóút mentén, a nemzeti parkok kiállítói területén kisebb akváriumokat és terráriumokat helyeztek el, amelyekben természetyszerűen berendezett élőhelyeken, a védett halfajok mellett, hazánk kételtűinek és hüllőinek élő gyűjteménye volt látható.

A kiállítás kivitelezésének kitűzött célja volt, hogy a látogatói élmény visszaadja a természetes területek érzését, látszatát, illetve illatát. Mindennek a tervezőasztalon való megjelenítése jelentette az első számú akadályt. Azokat a benyomásokat, elképzelt részleteket meg kellett értetni a tervezővel, amelyek addig csak fejben, sajátos vízió formájában szerepeltek, majd ezeket le kellett fordítani a már kivitelezésre is alkalmas tervlapokra, megvalósításra alkalmas műszaki specifikációval.

A tervezés nehézségét mutatja, hogy egy épületbe kellett elevennek ható tájképet betervezni, illetve megvalósítani úgy, hogy közben a csarnok minden adottságát szem előtt kellett tartani. A természetben önmaguktól működő folyamatokat kellett gépekkel, eszközökkel, illetve technológiával megoldani, mindezt úgy, hogy a látogató maradandó élményt kapjon, és ne az üzemeltető rendszer elemeit nézze. Ezek a kihívások voltak azok, amelyek meghatározták a feladat nehézségét.

Kifejezetten nagy nehézséget okozott, hogy a látogatói élmény ne csorbuljon az egyébként létfontosságú biztonsági szabályok betartása miatt! A kiállításon ezt mégis sikerült megoldani és kiküszöbölni – a berendezők meg tudtak felelni a szigorú szabályoknak úgy, hogy a látogatók mindebből jószerint ne vegyenek észre semmit.

A tervezési folyamat több, egymással párhuzamosan futó szalon történt, és az alábbi, megkerülhetetlen elveket tartotta szem előtt: ember és állat egészségében kár nem eshet; minimalizált ökológia lábnyomot előidéző kivitelezési és üzemeltetési folyamatok; energiatakarékosság; újrahasznosíthatóság.

A diorámák tervezésénél és kivitelezésénél figyelmet fordítottak arra, hogy azok nem egyszeri alkalomra készülnek, ezért az elemek moduláris technológia alapján épültek, hogy majd az újabb fogadóhelyszínhez igazítva újrahasznosíthatóak, illetve ismét bemutatathatóak legyenek. Minimális vízmennyiséget használtak fel – egyik alapvető és fontos igény volt a víztakarékosság. A visszaforgatott vizet, annak megfelelő kezelése után, csatornába ürítés helyett az öntözőrendszerben hasznosították.

A növényzetet nemcsak kiállítási tárgyként, hanem élő szerkezetként kezelték, melynek fenntartása szintén üzemeltetési feladat volt, főként azért is, mert a növényeket – élő állapotukban megőrizve – a kiállítás bontását követően ugyancsak hasznosították. A kiállításon díszítőelemként elhelyezett összes fáról, fás szárú vagy cserepes növényről gondoskodtak, így azok ennek köszönhetően azóta az élő természetet gazdagítják tovább.

A kellő gépészeti háttér, a halkaranténban elvégzett akklimatizációs folyamat, a kidolgozott takarmányozási program és az átfogó üzemeltetési protokoll és folyamatos állatorvosi kontroll mellett szavatolható, hogy az élő állatok végül átkerüljenek leendő – immár állandó – kiállítóhelyükre.

A körületekintő beszerzésnek és üzemeltetésnek köszönhetően, a kiállítás zárását követően az élővilágot a Tisza-tavi Ökocentrum állatbemutatóiba szállították át 100 százalékos sikerrel, vagyis semmilyen veszteség nem érte a hal-, hüllő- és kételtűállományt.

A rendezők különösen nagy hangsúlyt fektettek az infokommunikációs tartalmakra, azok megjelentetésére. Ezeknek a tartalmaknak az előállításában komoly segítség érkezett a hazai múzeumok szakembereitől, a zoológusoktól és a néprajzban járatos szakértőktől.

A világkiállítás záróeseményeként, az egykori budapesti vízfogók egyikének helyszínén toktelepítés zajlott dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, dr. Kovács Zoltán kormánybiztos, Deák György, a Román Nemzeti Környezetvédelmi Kutatóintézet (INCDFM) főigazgatója, Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója és Szűcs Lajos, a MOHOSZ elnöke jelenlétében, Kóródy Olivér kurátor szervezésében.

Ezen a napon 1000 példány – a Dunában őshonos – tokfélék telepítettek vissza a Dunába. Olyan lépés volt ez, amely kezdete a jövőben ismétlődő telepítéseknek, új lehetőséget nyitva a folyó hajdan jellemző, őshonos fajainak repatriálására, továbbá a hosszú távú együttműködést is megalapozta a magyar és a Duna-deltában tevékenykedő szakemberek között.

Az esemény pozitív üzenete méltó emléket állít a Hal – Víz – Ember pavilon természet- és környezetvédelmi tevékenységének, mindamellett újabb lendületet ad a dunai tokfélék fennmaradásáért tett erőfeszítéseknek.

HAL-VÍZ-EMBER

Vizeink múltja • jelene • jövője

BEJÁRAT ENTRANCE →

TRADÍCIÓ ÉS MODERNSÉG

AGARÁSZAT, SOLYMÁSZAT, VADÁSZÍJÁSZAT, ELÖLTÖLTŐ PUSKÁK – EZ A NÉGY FŐ RÉSZE A HAGYOMÁNYOS VADÁSZATI MÓDOKAT BEMUTATÓ CSARNOKNAK. A NÉGY TEVÉKENYSÉGET SOKKAL TÖBB MINDEN KÖTI ÖSSZE, MINT ELSŐRE GONDOLNÁNK.

A LEGFONTOSABB A KÖZÖS SZEMLÉLETMÓD: A KÖZÉPPONTBAN A RÉGEBBI VADÁSZATI ESZKÖZÖK KORLÁTAIBÓL-, VALAMINT A VADÁSZ ÉS ÁLLAT KAPCSOLATÁBÓL FAKADÓ KIHÍVÁS, ÉLMÉNY, KALAND HELYEZKEDIK EL. A HAGYOMÁNYOS VADÁSZATI MÓDOK SZERELMESEI SZÁMÁRA A MINŐSÉG MINDIG A MENNYISÉG ELŐTT KELL ÁLLJON.

Mielőtt rátérnénk az F pavilonra, szólnunk kell a világkiállítás előtt Budapesten, a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban nyílt vadászathoz kapcsolódó fegyvereket bemutató tárlatról, e kiállítás egyben a világkiállítás kulturális programjainak nyitóeseménye is volt. A látogatók 2021. augusztus 24. – 2022. március 31. között tekinthették meg a rendezvényt. A kiállítás ambíciója volt, hogy olyan történeti tematika szerint felépülő vadászfegyvertárlatot mutasson be, amely átível a teljes magyar történelmen, miközben feldolgozza a Magyar Nemzeti Múzeum, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és a magángyűjtők legfontosabb, hazánkhoz köthető gyűjteményét. A kiállítás feladata volt ugyanakkor, hogy külső helyszínen egészítse ki azt a történetet, amit a központi rendezvényen, a HUNGEXPO-n az F pavilon mutat be.

A fegyverkiállításon kétszáznál is több műtárgy volt megtekinthető, köztük olyan értékekkel, mint Széchenyi István, Ferenc József, József Ágost, Rudolf főherceg vadászfegyverei. A kiállítás a széles közönségnek szólt, feladata volt a modern kor vadászatának bemutatása is, ezért a képzeletbeli vadászósvény utolsó szakaszán helyet kaptak a modern vadászeszközök, fegyverek, valamint a hagyományos vadászati módok eszközei is. Ez utóbbiak a Magyar Vadászíjász Egyesület, az Országos Agarász Egyesület, a Magyar Előltöltő Fegyveres Lövészek Szövetsége és a MIRSA Solymászegyesület jóvoltából gazdagították a kiállítást. A kiállításról bejárható virtuális lenyomat készült, ami megőrzi a megteremtett értékeket.

Kanyarodjunk át az F pavilonba! A hagyományos vadászati módok pavilonjának elsődleges célja az volt, hogy olyan, a természettel és a vadászattal kapcsolatos értékeket adjon át, amelyek emberközeli, közérthetővé, elfogadhatóvá teszik a fenntartható vadászat modern kori feladatát, küldetését.

A szervezők célja volt bemutatni az agarászat, solymászat, íjászat, elöltöltő fegyveres és lovas vadászat hazai múltját és jelenét, hagyományait, láttatva, hogy milyen szerepet játszhatnak a fenntartható vadászat szélesebb körben történő elfogadtatása kapcsán.

A pavilon stációinak működését minden kulcsponton filmes tartalmak segítették, ezek monitoron, érintőképernyőn és applikáción voltak elérhetőek. Közel egy éven át tartott a forgatás, amelynek eredményeként számos kisfilm, valamint egy 25 perces nagy film is készült a hazai hagyományos vadászati módokról. Ennek minőségét jól jelzi, hogy bármikor vetítették azt a pavilon főszínpadán, mindig képes volt leültetni a látogatókat, s a vetítés gyakran „telt házzal” folyt. A pavilon egésze egy történelmi sétát mutatott be, de nem archaizáló módon: a múltat az adott hagyományos vadászati mód jelenével szinergiában mutatta be. A szervezők minden stáció esetében a lehető legnagyobb történelmi hűségre törekedtek, mintáik mindig gyűjteményi elemek, valós épületek, hiteles források voltak. Az adott vadászati módok modern kori működésének bemutatásához az adott vadászati módot képviselő országos szervezetek szakértelmét vették igénybe, mind az eszközök kiválasztása, mind a szöveges és filmes tartalmak létrehozása tekintetében.

A pavilon tematikája két dimenziót reprezentált: az átadandó ismeretek felső szintje 45–60 perces túrát feltételezett, amennyiben az érdeklődő egy-egy elem esetében mélyebben merült volna, úgy akár egy napi tartózkodásra elegendő információt is biztosítottak.

A látogató a belépéskor a fogadótérbe érkezett. Ennek a résznek volt a feladata, hogy egyszerű, közérthető, többnyelvű útba igazítást adjon a pavilon tartalmi elemeiről, napi programjáról.

Az első tematikai részegység a ló és vadászat kapcsolatát, a magyar lovashagyományok gyökerét mutatta be. Az installáció a honfoglalás korába repítette a látogatót. Központi eleme a nomád népekre jellemző jurta volt, valamint a gímszarvast űző honfoglalás kori harcos, vadász. Az installáció egyben bemutatta a nyereg fejlődésének legfontosabb lépéseit, valamint a modern kori vadászíjász és a honfoglalás kori íjász felszerelése közötti hasonlóságokat, különbségeket. A szervezők mind a jurta, mind a lovas harcos, vadász megjelenítésénél a lehető legnagyobb történelmi hűségre törekedtek.

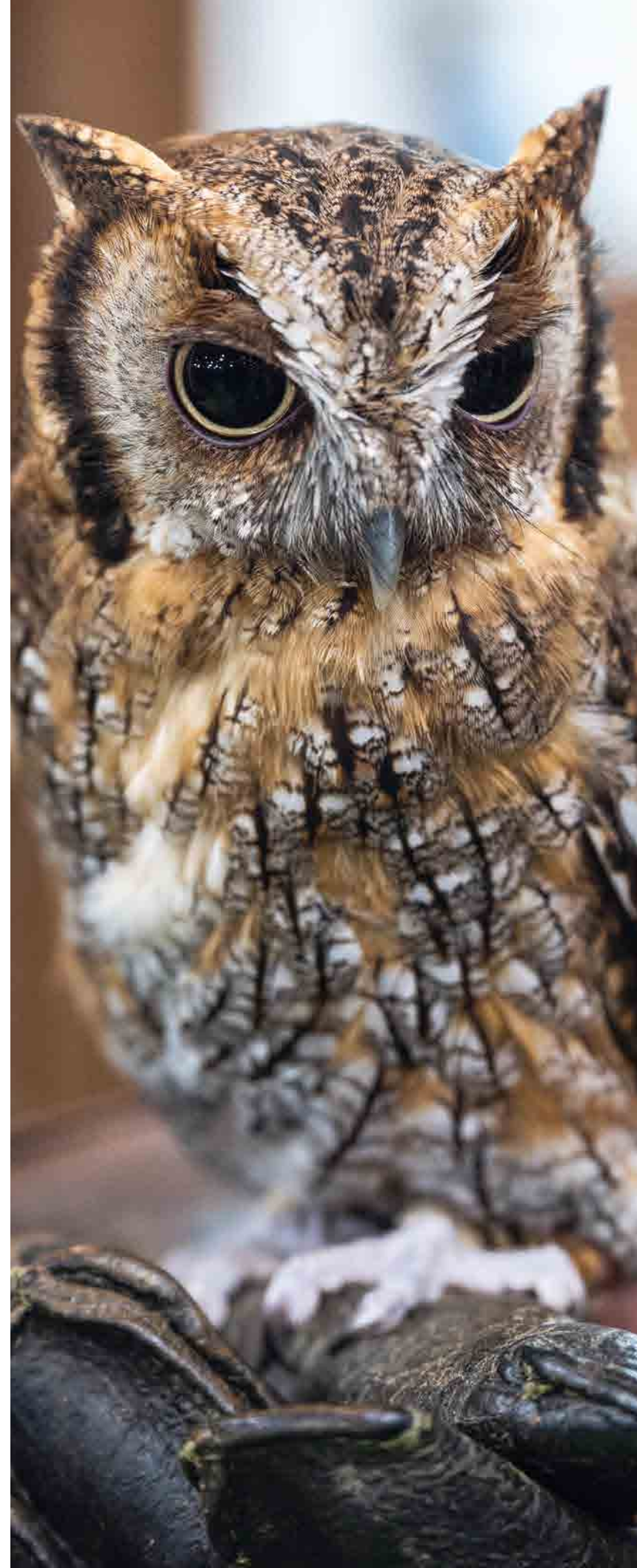
A műtárgyak, nemes műtárgymásolatok, a lovas ruházata és felszerelése mind régészeti leletek alapján készült. Az eredeti műtárgyak hazai közgyűjteményekből érkeztek, melyeket hét vitrinben mutattak be.

A vadászíjászat stációküldetése az íjjal és nyíllal történő vadászat múltjának, eszközeinek bemutatása volt, fókuszban a magyar reflexíjjal és használatának fénykorával, a 9–12. századdal. A történelmi szál mellett hasonló hangulattal mutatta be korunk magyar vadászíjászatát, a szakmai szervezetek adta háttérrel, a vadászati mód üzésének eszköztárát, módszereit és gyakorlatát. Az íjászpályán a látogatók szakértői támogatással próbálhatták ki az íjászatot, megteremtve a látogatói személyes élményt. A beltéri lőtérrel közel 30 000 lövést adtak le.

Az installáció központi eleme egy kora Árpád-kori falurészlet volt, mely organikusan kapcsolódott a honfoglalás kori miliőhöz. Az installáció második fontos elemét az ehhez kapcsolódó közösségi tér alkotta, s fontos eleme volt a 10 méteres lőtér is, ahol mind a tradicionális, mind a modern vadászíjak kipróbálhatóak voltak.

Az installációban elhelyezett műtárgyak bázisát több múzeum honfoglalás kori sírleletei adták (Budapesti Történelmi Múzeum, Déri Múzeum, Nemzeti Múzeum).

A csarnokban tovább haladva a következő stáció a solymászat magyarországi fénykorát jelentő 15. század főúri környezetében mutatta be az egyik legnemesebb vadászati

mód történelmi háttérrel, tárgyi emlékeit, ezzel párhuzamosan napjaink magyar solymászatát.

Az installáció két fő elemre bomlott: a közösségi térre, valamint a 15. századi kastélyt (visegrádi palotát) idéző részre. A kastélyrész konyhából, lovagteremből, palotaudvarból és a madarak pihentetésére szolgáló, madárbemutatóként is működő csürről állt. A falakat történelmi, vadász témájú címerképek és ábrázolások díszítették, a csürrben a hazánkban vadászatra alkalmazható madárfajokról készített molinók voltak láthatók. A tilosfa mellett 15. századi és modern ruhába öltöztetett solymász bábuja fogadta az érdeklődőket. A természeti környezetbe helyezett diorámák segítségével a látogatók megismerhették a sólyomfélék és vágómadarak vadászati jellegzetes mozgásait.

A vitrinekben bemutatott műtárgyak magyar közgyűjteményekből származtak, a kora újkor vadászeszközeit mutatták be, mint a vadászlánc, a számszerű, a vadász kard. A modern kori solymászat eszközeit a display-falon mutatták be. A vadász kastély – vadaskert – vadászkutyák kiállítási egység célja volt, hogy megidézze e hármasság korabeli hangulatát, és a látogatók számára bemutassa a vadászkutyák – különös tekintettel az agarászatra – használatának korabeli és mai módjait. A történelmi és részben hagyományörző kutyás vadászati módok mellett a bemutatásban fontos szerep jutott a kastélyoknak, vadász kastélyoknak és környezetüknek, mivel alapvető jelentőségük volt a vadászok mindennapjaiban és a háziúr által rendezett vadászatok alkalmával is. Kiemelhető, hogy a vadászatok kiindulópontja és egyben a záróhelyszíne is leggyakrabban a kastély, a vadász kastély és a vadászház volt. A téma teljességre törekvő bemutatásához nem maradhatott el környezetének, a parknak és a vadaskertnek a bemutatása sem. Az installáció a kora 19. század miliőjét idézte fel. A helyszín egy vadász kastély volt, amelynek kiállítási része elsősorban az agárra koncentrált, ugyanakkor bemutatta a kopászat és vérebezés hagyományait is. A tilosfánál a 19. század eleje vadászának, valamint a modern kor agarászáinak ruházatát-

ba bújtatott bábuk fogadták az érdeklődőket. A kastélykert lassan változott vadászkertré, ahogy a látogató eltávolodott az épülettől. A diorámákat taxidermia színesítette, központban egy kis tóval. A modern kori agarászat eszközeit a monitorral integrált display-falon mutatták be.

A séta során a látogató ezután az elöltöltő fegyveres vadászathoz érkezett. Itt a szervezők célja volt, hogy bemutassák a 19. század derekán és a modern korban használt elöltöltő fegyveres vadászati eszközöket, módjait, praktikáit, képet adjanak a vadászati mód múltjáról, jelenéről, gyakorlatáról, nem szembeállítva azt a modern fegyveres vadászati módokkal, de kiemelve erőnyeit, különlegességeit.

Az installáció id. Kirner József Szervita tér 2. alatt működő üzletét, műhelyét, valamint a pesti lövöldét és a boldog békeidők pesti utcáját idézte meg. Az utcafront előtt elhelyezett tilosfánál modern és korabeli vadászgúnyát láthattunk az élethűen kialakított bábun. A korabeli bábu mintája Újfalvy Sándor, az erdélyi vadászok és vadászatok krónikása volt. A bolti részben Kirner és magyar mesterek által készített rövid és hosszú lőfegyvereket mutattak be közgyűjteményekből, valamint magángyűjteményekből. A műhelyrészben a fegyverkészítés 19. századi szerszámaait mutatták be.

A közösségi téren alakították ki a 4 löllős lőteret, ahol kis energiájú csappantyútöltettel, valamint speciális, gurulatmentes lövedékekkel lehetett kipróbálni az elöltöltő fegyveres lövészetet. A 20 napos periódus alatt 10 000 feletti lövést adtak le az érdeklődők a szövetség szakembereinek közvetlen szakmai felügyelete mellett!

A modern kori elöltöltő fegyveres vadászat eszközei (kovás és csappantyús puskatípusok, lőportartók, csappantyúzók, a fegyver működtetéséhez szükséges egyéb készségek) a display-falon voltak láthatók.

E csarnok egyik különleges feladata volt, hogy bemutassa a vadőr és orvvadász évezredes küzdelmét, valamint emléket állítson a szolgálatteljesítés közben elesett vadőröknek. Az installáció két nagy részből állt. A fő rész a 19. századi vármegyei börtönt jelenítette meg. Előtte, mellette helyezkedett el a vadőremlékmű, ami egy, az orvvadászokkal folytatott tűzharcban elesett magyar vadőr emlékhelyének hű másolata volt.

A csarnok piactere valódi forgatag volt, mesteremberekkel, pavilonokkal, programokkal, pihenőhellyel. Az érdeklődők mindennap izgalmas előadásokat tekinthettek meg a hagyományos vadászati módokról. Az előadások mindegyikéről elmondható, hogy magas szintű, lényegre törő prezentációk voltak, közös elsődleges céljuk pedig az ismeretterjesztés volt.

A hagyományos vadászati módok kalandösvényének küldetése az volt, hogy a solymászatot, a vadászíjászatot és az elöltöltő fegyveres vadászatot a virtuális térben is kipróbálhassák a látogatók. A szervezők az erdei, mezei és vizes környezetet jelenítették meg, amibe organikusan építették be a VR-játékokat.

Az e tematikához kapcsolódó kültéri programoknak a Kincsem Park adott otthont. A központi kiállítás 20 napja során csütörtöktől vasárnapig tekinthették meg a látogatók a szakágak bemutatóit. Külön kiemelendő, hogy a Történelmi Lovas Egyesület által szervezett bemutatók rendkívül sikeresek voltak. Több alkalommal is sikerült megtölteni a rögbipálya lelátóját. Bartos Dezső és Bors Margaréta tervezte, szervezte meg a sorozatot, ami hiteles képet adott 1000 év vadászatáról, harcászatáról. Ugyancsak külön kell említeni Kerek Zoltán solymászbemutatóját, ami a világon egyedülálló produkció.

Itt kell kiemelni a tematikus napokat is, ezek kifejezetten a szakágak tagságának adtak lehetőséget arra, hogy a közönség a világkiállítás keretei között találkozhasson.

Az előzetes terveknek megfelelően megjelentek a szakági kiadványok is: mindegyik szervezet megjelentette oktatási célzatú könyvét. Igazán látványos, értékes kötetekkel gazdagodott a vadászati szakirodalom!

Az installációs elemek, beszerzett értékek teljes tárháza Keszthelyre került, hogy a hagyományos vadászati módok épületben kialakítandó bemutatóját és közösségi terét gazdagítsa. A kiállítás olyan tudásközponttá válhat a későbbiekben, amely minden hagyományos vadászati módnak méltó otthont adhat. Mind a pavilonról, mind a Magyar Mezőgazdasági Múzeum kiállításáról készült bejárható virtuális lenyomat, ami az utókor számára is megőrzi a megteremtett értékeket.

TRÓFEAFAL ÉS TRÓFEAERDŐ – ÉLMÉNY ÉS ÁMULAT

A VADÁSZAT ÉS A VADGAZDÁLKODÁS KIEMELT ÉS FELELŐSÉGTELJES SZEREPET TÖLT BE A FENNTARTHATÓ TERMÉSZETGAZDÁLKODÁSBAN. A VILÁGKIÁLLÍTÁS KÖZPONTI TÉMÁJA A TERMÉSZETMEGŐRZÉS FONTOSÁGÁNAK HANGSÚLYOZÁSA, VALAMINT A FENNTARTHATÓ TERMÉSZETHASZNÁLAT NÉPSZERŰSÍTÉSE VOLT. EZT A CÉLT JÓL SZOLGÁLTA A G PAVILONBAN FELÉPÜLT GRANDIÓZUS HAZAI ÉS NEMZETKÖZI TRÓFEAKIÁLLÍTÁS. A RÉSZLEG ÖT FÖLDRÉSZEN ELEJTETT TÖBB MINT 120 VADFAJNAK ADOTT HELYET.

A 900 négyzetméteres trófeafalon kiállított 2000 trófea mellett az öt földrész vadászható fajából 200 egész alakos preparátumot mutattak be 600 négyzetméteren. A vaddal többségében „természetes élőhelyükön” ismerkedhettek meg a látogatók. A kiállítás üzenetei több szalon futottak: a látogatók a hazai tartalmakat a Trófeafal és Trófeaerdő attrakciókban tekinthették meg, a nemzetközi tartalmat diorámák kialakításával mutatták be.

A kiállítás fő üzenetét, célját a szervezők így határozták meg:

- a kiállított trófeákon, preparátumokon és diorámákon keresztül a szabályozott és fenntartható vad- és természetgazdálkodás értékeinek közvetítése;
- a vadászat mint sokrétű, nemzeteken átívelő kulturális örökség bemutatása;
- a hazai és nemzetközi vadászati értékek mellett Magyarország értékeinek ismertetése;
- Magyarország vadászható vadfajainak, kiemelten az öt nagyvadnak az ismertetése, a felelősségteljes vadászat, vadgazdálkodás népszerűsítése;
- betekintés a világ vadászható fajainak választékába;
- a magyar vadászok sikereinek ismertetése a világ nagyvadvadászatában.

A rendezők alapvető célja egy olyan kiállítói pavilon felépítése volt, amely egyszerre mutatja be a szakmának és a nagyközönségnek a Kárpát-medence élővilágát és a teljes hazai nagyvadgazdálkodást. Első lépésként a koncepciót alakították ki, ami a hazai öt nagyvadunk ezüst- és arany érmes agancsait, agyarait, csigáit mutatja be, Európában eddig nem látott minőségben és mennyiségben. A trófeakiállítás részét képezte egyes rendellenesnek minősülő trófeák bemutatása is.

A szervezők célja volt az egész ország területéről gyűjthető, legalisan elejtett hazai trófeák kiállítása az egyedülálló méretű trófeafalon és a telepített trófeaerdőkben. A megvalósítás az állami erdészetek és a tájegységi fővadászok közreműködésével történt.

A trófeacsarnok másik meghatározó eleme a szigetszerűen – egy padlómatrica segítségével ábrázolt életfa lombozataként – kialakított diorámák tervezése volt. Ezek az öt földrész részben vadászható, részben védett vadfajainak egész alakos preparátumait jelenítették meg. Az elképzelés megvalósításához a keszthelyi vadászati múzeumban már megvalósult diorámaépítési koncepció jelentette az alapot. A magas minőségi célok teljesítéséhez külföldi gyűjtemények kezelői is bekapcsolódtak a folyamatokba. Innovációként élő

cserjéket, fákat építettek be a diorámákba. További új és látványos elemként jelentek meg a kiállításban az egész alakos madárpreparátumok. A trófeacsarnok fontos részét képezte a ragadozókoponya-kiállítás is. A borz-, róka- és aransakál-koponyákat látványos elemként mutatták be. Célravezető volt az egyes koponyák mellett egész alakos preparátumokkal is megjeleníteni a három fajt.

A trófeacsarnokhoz kapcsolódóan további fontos elemként jelent meg a történelmi Tisza-család vadászati hagyatékának egy része, illetve a „Hazai rekordok terme”, ami méltó helyül szolgált az egykori és jelenlegi hazai világrekord, illetve világrekord közeli trófeák bemutatására. A Magyar Mezőgazdasági Múzeum szakembereinek közreműködésével végzett válogatás eredményeként, a közönség kivételes hazai trófeákat láthatott a rekordok termében! Itt tekinthették meg a látogatók dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes aranyérmes őzbaktrófeáját is.

A kiállítás területén létesített trófeabírálati terem elsősorban azt a célt szolgálta, hogy az átlagember számára amúgy nem nyilvános állami trófeabírálat a nagyközönségnek is elérhető és követhető legyen. A bemutatóra a tájegységi fővadászokat kérték fel a szervezők, így biztosítva a megfelelő gyakorlatot és hozzáértést.

A hazai trófeakiállítás gyűjtése három szinten zajlott. Egyrészt a tájegységi fővadászok segítségével, de hasonlóképpen erős kapcsolatot építettek ki a hivatásos vadászokkal, sportvadászokkal is. A cél az volt, hogy a kiállított trófeák tükrözzék az adott terület minőségi vadállományát, alkalmanként egy-egy rendellenes trófeával kiegészítve. Beszédessé eredmény, hogy a dokumentált, begyűjtött trófeák száma 1619 lett.

Másodikként a magyar állami erdőgazdaságokat kell megemlíteni, amelyek szakmai munkájukkal lefedik az ország teljes területét. Szakszerű vadgazdálkodásuk összhangban van a természet adta lehetőségekkel. Vadgazdálkodásuk filozófiája a kiváló minőségű vadállomány biztosítása. Feladatuk volt a trófeák feltérképezése, a kiállítás kritériumainak megfelelő trófeák meghatározása és a kiállítási anyagba illesztése. A dokumentált, begyűjtött trófeák száma 533 lett.

És végezetül szólni kell azokról a magánszemélyekről, akik a világkiállításra felajánlották a birtokukban lévő trófeákat. A beérkező felajánlásokat egyedileg bírálták el fényképek alapján, arra törekedve, hogy lehetőséget biztosítsanak azok bemutatására.

A szervezők öt olyan gyűjtőpontot jelöltek ki az ország területén, ahová elkezdődhetett a trófeák leszállítása. Annak érdekében, hogy átlátható legyen a több mint kétezer trófea, külön színek jelölték az egyes országrészeket, illetve az állami erdszeteket. Mindez célravezetőnek bizonyult, és a végeredmény, vagyis a kiállított trófeák jól mutatták az egyes országrészek, tájegységek kiemelkedő nagyvadgazdálkodási eredményeit.

A kiállításon bemutatott trófeák között 2093 érmes (legalább ezüst), a hazai élőlhelyeket legjobban reprezentáló trófea volt. Mellettük 16 egykori és jelenlegi hazai világrekord trófea és 14 történelmi személyhez köthető trófea volt látható. A kiállításon bemutatott hazai nagyvad- és ragadozótrófeák mindegyike rendelkezett hatósági bírálattal!

A G pavilon egyik különlegessége az a kelta korból származó egész alakos csontváz volt, ami Keszthely közelében, egy kelta falu feltárása közben került napvilágra. Zala megyében, három lelőhelyen, összesen 6 gímszarvas (4 teljes és 2 részleges) csontváza került elő, a késő kelta időszakból. Az archeozoológiai vizsgálatok alapján a gímszarvasokat az őszi időszakban ejtették el és áldozták fel, majd gödrökben helyezték el őket. A Helikon Kastélymúzeum és a Magyar Mezőgazdasági Múzeum közötti szakmai kapcsolatnak köszönhetően állították ki a kiválókat, kiemelkedő pontszámú hazai rekordtrófeákat, amelyek részben megalapozták az 1971-es budapesti Vadászati Világkiállítás sikerét, részben a 2021. évi világkiállítás

Karl von Habsburg-Lothringen
császári és királyi főherceg, mellette
dr. Semjén Zsolt az általa elejtett őzbak
CIC aranyérmes trófeájával, a Nemzetközi
Vadászati és Vadvédelmi Tanács Nagy
Aranyérem kitüntetésével és a Nemzet-
közi Safari Klub és az Év Törvényhozója
díjával

rangját is. Így mutatták be annak a dámbikának a trófeáját is, ami 1923-ban került terítékre, és világrekordnak nyilvánították. A kiállításon tíz világrekord hazai trófea volt látható, amiből kettő, nevezetesen a 2002-ben Guthon esett dártrófea és a 2003-ban Budakeszin esett vadkanagyar jelenleg is világelső.

Szintén bemutatnak hat olyan nevezetes, rekord közeli trófeát, amelyek széles körben ismertek voltak, de a rendezvény alkalmat adott rá, hogy a látogatók közelről is megcsodálhassák őket. A kiállítás magas színvonalát az is emelte, hogy valamennyi trófea eredeti, nem pedig másolati darab volt! A világ legkiválóbb vadászterületeiből válogatva, az 1928-ban alapított CIC évente egy területet választ ki, odaítélve az adott területnek az Edmond Blanc-díjat, elismerve annak vadászati eredményeit és gazdálkodását. A kiállítás alkalmával a magyarországi érintettségű Edmond Blanc-díjas területeket mutatták be egy látványos tabló kihelyezésével. A pavilon középső részében a 12. nyílt Európai Taxidermia-bajnokság kiállított munkadarabjait tekinthették meg a látogatók, s ez a tárlat mind a 20 nap alatt közkedvelt időtöltési helyszíne volt az érdeklődőknek. Nem is alapvetően, ugyanis a rangos megmérettetésen 35 országból

érkeztek preparátorok, akik számos kategóriában, kezdő, haladó és mesterfokon, több mint 200 pályamunkával mérték össze tudásukat. A kiállított munkák között számos kiemelkedő és az alkotók fantáziáját dicsérő alkotást lehetett szemrevételezni. Csontpreparálásban megvédte címét az ifjú Albert Krisztián, aki ezúttal egy tollászkodó daruval és egy egeret éppen lenyelő erdei fülesbagollyal lepte meg a zsűrit.

A pavilon utolsó harmada a „Vadászat a 21. században” című kiállítást foglalta magában, ami a Blaser cégcsoport történetének eddigi legnagyobb standja volt. Itt mutatták be a legmodernebb puskákat, optikákat és felszereléseket, beleértve a Rigby feliratú Land Rover terepjárót is.

A cégcsoporthoz tartozó Blaser, Sauer, Mauser, Rigby puskákat, illetve Minox és Liemke optikákat a látogatók kézbe is vehették. A 20 nap folyamán licitálni lehetett a kifejezetten a világkiállításra készült Blaser Custom R8 OWN Special Edition gyémántberakásos puskára, amelynek 10 ezer euró volt a kikiáltási ára, végül 20 ezer euróval zárult az árverés. Különleges darabnak számított még a Sauer cég 270. évfordulójára készített 404-es millenniumi modellje, amit stílusosan .270 Winchester kaliberben állítottak ki.

KORTÁRS INSTALLÁCIÓ A TÖRTÉNELMI SÉTÁN

A KÖZPONTI MAGYAR KIÁLLÍTÁS TÁRLATÁN A LÁTOGATÓ A MAGYAR VADÁSZAT TÖRTÉNETÉNEK SZÁMOS FONTOS ÁLLOMÁSÁT ISMERHETTE MEG, ÉS OLYAN TÖRTÉNELMI SZEMÉLYISÉGEKKEL „TALÁLKOZHATOTT”, AKIK JELENTŐSEN HOZZÁJÁRULTAK A MAGYAR VADÁSZATI ÉS TERMÉSZETI KULTÚRA GYARAPÍTÁSÁHOZ. EGY ILYEN TÉRBE NEM LEHETETT KIS MÉRETŰ FESTMÉNYEKET, SZOBROKAT, RÉGI FEGYVEREKET ELHELYEZNI, EZÉRT L. SIMON LÁSZLÓ KURÁTOR ÉS A SZERVEZŐCSAPAT ÚGY DÖNTÖTT, HOGY EGY KORTÁRS INSTALLÁCIÓT KÉSZÍT, AMI EGYFAJTA „VIZUÁLIS BOMBAKÉNT” ÉRI A PAVILONBA BELÉPŐKET.

A kiállítás a gyakorlatban egy körinstallációként valósult meg, amiben az óramutató járásával megegyezően kellett haladni. A 16+1 állomásból álló rendszer minden egyes részénél egy híres magyar vadászt mutattak be: a 19. és a 20. század legjelentősebb vadász életműveiből villantott fel a pavilon egyet-egyet, ezekhez tematikailag kapcsolódtak a velük szemben helyet foglaló preparátumok is.

A történeti sétát a vadászat Kelet-Európában a honfoglalás előtti Magyarországon és a Krisztus utáni 6–9. században rész indította el, illetve Vajda János, a 19. század második felének jeles magyar költője. A Vadászat mestere című vadászati témájú szakkönyv 1859-ben jelent meg, amit Cserzilvási Ákos álnéven írt. A kapcsolódó videókon a történelmi Magyarország farkasvadászatait ismerhettük meg.

Tovább sétálva Kovács Gergő Keleti Károlyról készített szobrárt csodálhatták meg. Az 1833 és 1892 között élt statisztikus nagy agarász és vadász volt. Az itteni téma a szajkó volt. Ezután a látogató gróf Nádasdy Ferenchez ért (1842–1907). A hatalmas életművet maga mögött hagyó magyar főnemes alapította meg az Országos Magyar Vadászati Védegyletet. Ennek a bloknak a kiemelt vadja a fácán volt.

Bárony István (1855–1928) író rendkívül gazdag életművének fő témája a természet szeretete, a vadászat. A kiállítás ezen állomáshoz a medvevadászat kapcsolódott. A szervezők csak olyan állatokat mutattak be preparátumként, amelyek jelenleg is vadászhatók Magyarországon (kivéve az európai bölény), ezért medve preparátumot nem láthattunk ebben a pavilonban. A medve megjelenítésére Szőke Gábor Miklós egy acélból készült szobrot álmodott meg erre az alkalomra. A szobor rozsdásodó acél lapokból áll össze, az alsó részén rozsdamentes acélból készült nyílvesszők láthatók, amiken a medve áll.

A látogató tovább haladva Habsburg József főherceghez érkezett. Ebben a blokkban a császármadarat mutatta be a kiállítás. Az újabb állomás gróf Károlyi Lajost, a magyar vadászat jeles alakját mutatta be. Kevés olyan főura volt Magyarországnak, aki olyan sokat tett a magyar vadászatért, mint ő. Ebben a blokkban az ő vadászata „került terítékre”.

Ezután a látogató elérkezett a kiállítás központi részéhez, a csodaszarvashoz és a magyar eredettörténethez. A csodaszarvas motívum számos formában jelent meg a kiállításon, többek között Szőke Gábor Miklós nyílvesszőkből összeálló, lélegzetelállító csodaszarvas szobra is ide sorolandó. A csodaszarvas történetét egy rövid játékfilm dolgozta fel, ami egészen bizo-

nyosan maradandó élményt nyújtott minden látogatónak a speciális, három oldalú vetítésnek köszönhetően

A pavilon ékköveinek számítottak a különleges régészeti leleteink. A Nagyszentmiklósi kincsből itt kiállított másolat 1893-ban készült a Magyar Nemzeti Múzeum fő restaurátorának irányításával. A Seuso-kincs itt bemutatott két darabján a vadászat a fontos téma, ami megmutatja, hogy a római korban milyen intenzív és szervezett vadászat folyt Pannóniában. A kiállított tálon egy már elejtett vaddisznó volt látható, a Hippolütosz-korsó felső részében pedig éppen a vaddisznó-vadászat látszott.

A témához kapcsolódva a tárgyakkal szemben a vaddisznó preparátumokat tekinthette meg a látogató. A kapcsolódó videóban prof. dr. Sótóyi Péter, az Állatorvostudományi Egyetem rektora beszélt a vaddisznóról.

A híres vadászok sorában Roth Gyula következett. Roth Gyula nem a széles közönség által ismert személyiség, viszont az erdőművelés és a vadgazdálkodás iskolateremtő oktatójaként nagyon fontos a szakemberek számára. A sor Maderspach Viktorral folytatódott, akinek könyvein nemzedékek nőttek fel, és aki az erdélyi vadászat egyik legnagyobb alakja. A következő blokkban a történelmi Magyarország bölényvadászata jelent meg a látogató előtt.

Ezek után Kittenberger Kálmánhoz érkeztünk. Kittenberger neve egybeforrt a magyar vadászattal, a vadászati irodalommal, valamint, a Nimród Vadászujság révén, a vadászsjajtóval. Hihetetlen anyaggal gazdagította a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményét, amiből aztán később az önállóvá vált Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteménye is kialakult.

Pár lépéssel arrébb a dóm kerül terítékre. A vad mellett Nadler Herbert jelent meg, a Fővárosi Állat- és Növénykert legendás igazgatója, kiváló természettudós.

A kiállítás végéhez közeledve a következő blokk Fekete Istvánról szólt. Csodálatos regényei az egész ország legkedvesebb könyvei közé tartoznak, Dargay Attila rajzfilmjének köszönhetően pedig rengetegen ismerték meg Vukot. A kapcsolódó állat ebben a részben így a róka volt, ahol Bodrogi Gyula Kossuth-díjas színművész beszélt rókavadászattal kapcsolatos élményeiről. A történeti séta folytatásában a 19. századi Magyarország vadászatairól olvashattak részletesebben a látogatók.

Az ezt követő állomáson a nyúl jelent meg, Thurn-Rumbach István kitűnő író és egyben vadászíró is. Kovács Gergő szobrászművész azért ábrázolta Thurn-Rumbach Istvánt egy kutyával, mert ő volt, aki a Magyar Véreb Egyletet megalapította, és aki a magyar vérebezést elterjesztette.

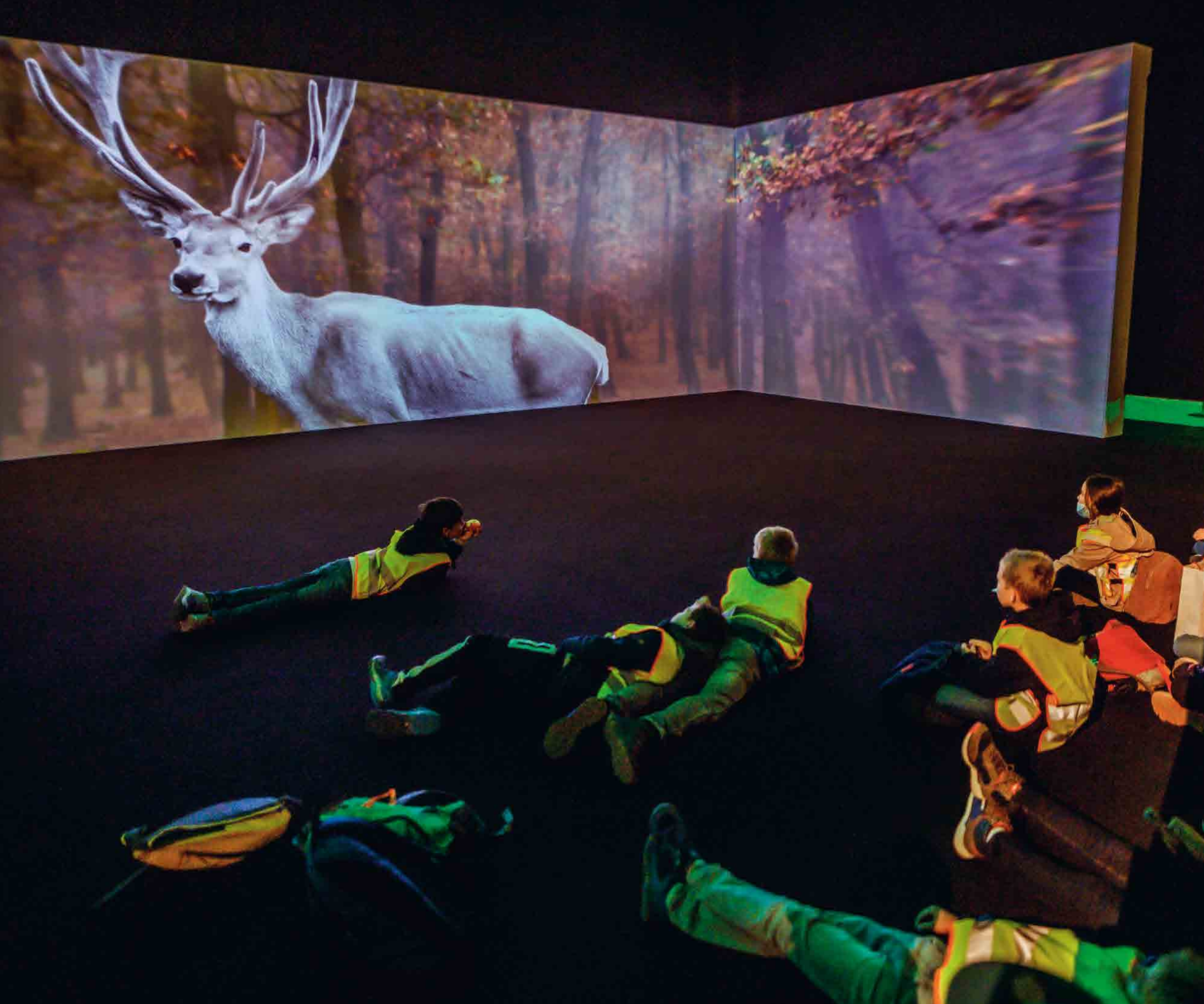
Rövid séta után a látogató Széchenyi Zsigmondhoz érkezett, akiben a magyar vadászati kultúra kultikus figuráját, a közkedvelt vadászírókat ismerhette meg. A stációnál megtekinthetőek voltak Széchenyi vadászpuskái is.

Az utolsó, vaddal foglalkozó állomás a muflonról szólt. A szervezők itt Köhalmi Tamásról emlékeztek meg, a Nyugat-magyarországi Egyetem Vadgazdálkodási Világintézetének egykori vezetőjéről és igazgatójáról.

Elérkezve az utolsó állomáshoz, az 1971-es Vadászati Világkiállítást idézték meg a rendezők. Studinka Lászlóról készült el az utolsó szobor, aminek érdekessége, hogy azt a gimbika agancsot tartja a kezében, amely később az 1971-es rendezvény emblémájává vált. Ebben a blokkban az 1971-es világkiállítási történetéről írtak a szervezők, valamint megtekinthető volt egy dokumentumfilm is az ötven évvel ezelőtti eseményről. Ennek elkészítéséhez 15 órányi korabeli filanyagot digitalizáltak, majd Andor Tamás filmrendező ebből a hatalmas anyagból vágott össze egy kétperces videót, egyfajta „emlékfimmet” a ’71-es kiállításról.

A Totemen kívül a világkiállításon helyet kapott Szőke Gábor Miklós egy másik üdvözlőszobora is, a Csodaszarvas, aminek a címe: A magyarok nyilaitól ments meg, Uram, minket! Több ezer kilótt nyílvevesszöből álló nyílzáporból épül fel a szarvas alakja, amely a föld fölött jelent meg, csillagképhez

hasonlóan. Ezt az ábrázolásmódot a legősibb csodaszarvas-ábrázolások ihlették, amelyet saját stílusában fogalmazott újra a művész, csillagokhoz hasonlóan fénylő, rozsdamentes acélból. A Totem és a Csodaszarvas reflektál a magyar vadászatra és vadgazdálkodásra, valamint a csodaszarvas történetére, mint a magyar kultúra identitást képző jelképeire.

Szőke Gábor Miklósnak további szobrai is ki voltak állítva a világkiállítás központi eseményén. Az alkotások ember és állat egymásrautaltságát fejezik ki több szempontból nézve. A szobrok a következők. Hajtás közben: rohanó nyúl. Vizslató Fátyol: a világkiállítás kabalakutyáját, Fátyolt vadászat közben megjelenítő szobor. Zrínyi halála: vaddisznószobor, amely a magyar történelemből jól ismert jelenetet, Zrínyi Miklós halálát mutatja be. Ne igyál előre a medve bőrére: kültéri acélszobor, amely nyilakon álló, diadalmasan üvöltő medvét ábrázol. Az alkotás a világkiállítás után Kápolnásnyéken, a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola területén kapott helyet.

A csarnok mellett a látogatók a Kárpát-medencei Kincsestárba látogathattak. Románia egyetlen vadászati múzeuma, a Sepsiszentgyörgyi Vadászati Közgyűjtemény szakemberei készítették azt a kiállítást, ami az egész Kárpát-medencét mutatta be. Az épület a négy égtáj irányában, kereszt alakban állt, szimbolizálva a magyarság, a magyarlakta területek elhelyezkedését Budapeستől.

EGY A TERMÉSZETTEL
Vadászat és Természeti Világkultúra
MAGYARORSZÁG 2021

KÖZPONTI MAGYAR KIÁLLÍTÁS

CENTRAL HUNGARIAN EXHIBITION

KIÁLLÍTÁS

Famous Hungarian Hunters

Híres magyar vadászok

VAJDA JÁNOS

Wolf

Farkas

KELETI KÁROLY

KIÁLLÍTÁS

Róka

Fox

Éjszárvas

Red deer

Muflon

Mouflon

KIÁLLÍTÁS

KÖZEL 100 ÉVE A VADÁSZAT SZOLGÁLATÁBAN

A NEMZETKÖZI VADÁSZATI ÉS VADVÉDELMI TANÁCS (CIC) SZÁMÁRA A VILÁGKIÁLLÍTÁS A LEGELSŐ PILLANATTÓL FONTOS VOLT. MUNKATÁRSAI NAGY LELKESEDÉSSSEL, MÁR 2011-BEN ALÁÍRÁSOKAT GYŰJTÖTTEK A KONCEPCIÓ TÁMOGATÁSÁRA. KÉSŐBB, MIKOR A MÁR 2021-RE MEGÁLMODOTT RENDEZVÉNYNEK MÉG NEM VOLT ÖNÁLLÓ MEGJELENÉSE, A CIC A FEHOVA ALATT SAJÁT STANDJÁT A VILÁGKIÁLLÍTÁS KONCEPCIÓJA MENTÉN ALAKÍTOTTA KI. MINDEMELLETT ÁLLANDÓ TAGJA VOLT A NEMZETKÖZI SZERVEZŐBIZOTTSÁGNAK, AZ ELSŐ NÉHÁNY ÜLÉST VENDÉGÜL IS LÁTTA.

A CIC történetében Magyarország és a magyar kapcsolatok egészen a kezdetektől nagyon jelentős szerepet játszottak. Gróf Károlyi Lajos 1928-ban tótmegyeri birtokán (ma Palárikovo, Szlovákia) hívta össze vadász barátait, különböző nemzetek előkelőségeit, hogy hozzanak létre egy határokon átnyúló, nemzetközi vadászati szervezetet azzal a céllal, hogy a természeti értékek megőrzése érdekében közösen tudjanak fellépni. Így jött létre az 1930-as párizsi alakuló ülésen a „Conseil International de la Chasse” (innen a CIC rövidítés).

Magyarország már ekkor képviseltette magát a vezetőségben gróf Esterházy László alelnök személyében. Rajta kívül még 5 neves hazánkfi – többek között a Budapesti Állatkert akkori igazgatója, dr. Nadler Herbert – képviselte országunkat, és hazánk azóta is aktív közreműködője a szervezetnek, többek között Vallus Pál elnöksége (1972–75) révén.

Nagy mérföldkő volt a CIC és Magyarország együttműködésében az 1971-es világkiállítás, hiszen a szervezet már akkor is fontos részt vállalt a szervezésben nemzetközi kapcsolatai révén. Ezért is volt megtisztelő számára, hogy az 50 éves jubileum alkalmából 2021-ben rendezett világkiállításban ismét aktív szerepet vállalhatott, sőt a CIC-t választotta Magyarország kormánya a rendezvény szakmai partnerévé.

Az emlékeztető budapesti világkiállítás után közel 30 évvel, 1999-ben a magyar kormány meghívására a CIC adminisztrációs irodáját Magyarországra helyezte át, és azóta a budakeszi irodából és a bécsi központból irányítja a szervezet egész világra kiterjedő tevékenységét. Különös öröm volt a szervezet munkatársai számára, hogy 2021-ben a hazai természetvédelem, lovassport, horgász közösség és a többi szervezet képviselőivel szorosan együttműködve tudtak Magyarország számára egy ilyen rangos és hosszú távon is jelentős eseményt előkészíteni és végrehajtani.

A CIC az előkészületekben, a szervezésben több más feladatot is vállalt. Az 1971-es Vadászati Világkiállításához hasonlóan, az „Egy a Természettel” rendezvény esetén is főként nemzetközi kapcsolatai mozgósításával járult hozzá a rendezvény sikeréhez.

A CIC tagsága rendkívül összetett, ami miatt különösen gazdag szakmai kapcsolatrendszerrel bír. Attól kezdve, hogy a világkiállítás megszervezése Károlyi József miniszteri biztos

kinevezésével hivatalosan is elindult, a CIC minden közgyűlésén, vezetőségi ülésein és az összes kommunikációs csatornáján beszámolt a világkiállítás szervezéséhez kapcsolódó munkálatokról. A különböző nagy múltú családok, neves cégek, nemzeti vadászati szervezetek, vadgazdálkodásért felelős minisztériumok, állami szervek hálózata révén számos potenciális szponzort és kiállítót is közvetlenül meg tudott szólítani. Továbbá számos külföldi konferencián és egyéb nemzeti és nemzetközi rendezvényen vitte hírét a világkiállításnak. Az élet sajnos közbeszólt... Mindannyian tudjuk, hogy a 2020-tól az egész világra nehezedő koronavírus-világjárvány sok komoly részvételi szándékot jelző ország és szervezet számára lehetetlenné tette a megjelenést.

A világkiállítás nemzetközi nagyköveteit is elsősorban a CIC kapcsolatai révén választották ki. Nagy nemzetközi szervezetek elöljárói, a természeti erőforrások fenntartható hasznosítása iránt elkötelezett szakemberek vállalták, hogy a világ minden táján népszerűsítik a rendezvényt, nevüket adják a célkitűzésekhez, és politikai kapcsolatrendszerükkel támogatják a világkiállítás ügyét.

Fontos és fokozottan kiemelt feladat, amit szervezetük vállalt, hogy a vadgazdálkodással, a vadvilág megőrzésével foglalkozó nemzetközi szervezeteket és egyezményeket meggyőzze, hogy a 2021-ben megtartandó soros rendezvényeiket Magyarországon, a világkiállítás keretein belül tartsák meg. A fő célkitűzés, amelyre mindegyik rendezvény esetében hangsúlyt fektettek, hogy a tervezett előadások, vitafórumok és azok eredményei a vadászat és természetvédelem aktuális problémáit és lehetőségeit vegyék sorra, valamint azt, hogy miért van szükség a fenntartható természethasznosítás újrapozicionálására a társadalomban, illetve hogy az miért hasznos mind az emberek, mind a természet, a minket körülvevő ökoszisztéma számára.

Kezdetben több esemény szóba került, melyek tovább növelhetnék a világkiállítás iránti nemzetközi szintű érdeklődést, minthogy a nemzetközi sajtó ezekre figyelve a világkiállításról is széles körben beszámolt volna. Ezek közül végül a Magyar Közlönyben, 2018 decemberében négyet hirdettek ki. Ahogy 50 évvel ezelőtt, így 2021-ben is, a CIC Budapesten, a világkiállítás keretében tartotta meg éves közgyűlését, mely a szervezet legnagyobb döntéshozó testülete. A közgyűlés

tematikájában, a rendezvény mottója mellett, a CIC küldetése is fontos szerepet kapott: a vadvilág és a hozzá kapcsolódó természeti területek, helyi közösségek és hagyományaik megőrzésének elősegítése a természeti erőforrások fenntartható hasznosítása révén, beleértve a vadászatot. Ezúttal különös hangsúlyt kapott a vidéki életforma megőrzése. „Egy a Természettel – a vidék hangja, globális felelősség” címmel, a különböző témaköröket panelbeszélgetések formájában elemezték az előadók.

A CIC leköszönő elnöke, George Aman a közgyűlés nyitóülsé alkalmával dr. Semjén Zsoltot, Magyarország miniszterelnök-helyettesét, az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnökét és a CIC patrónusát a CIC-érdemrend arany fokozatú érmével és oklevelével tüntette ki a vadászatért és természetvédelméért kifejtett tevékenységéért.

A közgyűlés első tematikus ülésének – „Vidéki jövőképek” – beszélgetőpartnerei arra keresték a választ, hogy a vidéki létforma jelenlegi helyzete és a város–vidék közötti különbségek hogyan változhatnak a jövőben.

A második tematikus beszélgetés a CPW Vadvilág Fórummal közös értekezlet volt.

A harmadik téma „A világ élelmiszer-ellátása az apróvad kárára” volt, melyben a vadászok lehetséges feladatait vették végig, hogy miként tudják az apróvadállományok csökkenését megállítani az intenzív mezőgazdálkodással szemben.

A negyedik ülés – „Együttélés a nagyragadozókkal és más veszélyes állatokkal” – újabban igen aktuális témát vett elő, mely szintén szorosan kapcsolódik a vidéki élethez. Eltérő megközelítésekkel lehet találkozni ebben a kérdésben, és a veszélyeket is eszerint különbözőképpen ítélik meg – emberi egészség és élet veszélyeztetése, gazdasági károk a haszonállat-állományban. A beszélgetőpartnerek arra keresték a választ, hogyan lehet az emberek és a vadon élő állatok igényeit kiegyensúlyozni.

Az ötödik beszélgetés a „Vidéki kultúráját” járta körül, és bemutatott olyan hagyományokat, amelyek a vidéken léteznek vagy onnan származnak. Arra keresték a választ, hogy nemzeti és nemzetközi szinten milyen elismertségük van, illetve megőrzésük milyen felelőségekkel és feladatokkal jár az ember és természet megőrzése céljából, a jelenleg uralkodó városiasodás és az abból fakadó negatív hatások kivédése által.

A hatodik tematikus ülés „A szövetségek politikai ereje” címmel a vidéki életformát erő támadásokat elemezte, és

megoldásként a szövetségek létrehozását sürgette, miáltal a vidék mint az emberi lét alapja és annak érdekei, a vidék „hangja” erőteljesebben jelenhet meg társadalmi szinten.

A hetedik, befejező beszélgetés a közösségi és az általános média kérdéskörét elemezte „Like-vadászat – fókuszban az előremutató médiastratégiák” címmel, és főként a vadászat-tal kapcsolatos társadalmi megítélésre gyakorolt hatásokat vette végig. Fontos tény, hogy a vadászok a társadalom töredékét alkotják, így például törvényi szinten egy nem vadász többség szabályozza ezt a tevékenységet. Továbbá, a vadászok megítélése nagyon negatív a mai társadalomban, és a vadászok többsége nem megfelelően használja a közösségi média által kínált lehetőségeket.

A közgyűlés keretében már hagyományosan, így 2021-ben is nemzetközi újságírói szimpóziumot tartott „A vadállomány erőforrásainak megőrzése és fenntartható használata” címmel. A szimpóziumokon különböző háttérű újságírók (környezetvédelem, tudomány, vadvilág, vadászat, mainstream) találkoznak, hogy megvitassák a legjobb gyakorlatokat és a szakma mai kihívásait. A résztvevők betekintést kaptak a CIC folyamatban lévő munkájába, valamint Magyarország vadgazdálkodása, vadvédelme és vadászati kulturális szokásai, gyakorlatai és általános témák is napirendre kerültek. Ezen túlmenően, a szimpózium célja a vadászat és a fenntartható használat témakörében történő felvilágosítás volt. Ezek a rendezvények kielemezik az egyes közgyűléseken megvitatott konkrét kérdésköröket, valamint a fogadó országban zajló fenntartható hasznosítási és vadászati tevékenységeket.

Az újságírói szimpózium kezdeményezése az elmúlt években rendkívül sikeres volt, és eredményeként számos tényszerű cikk jelenhetett meg neves – nem vadászati – médiakiadványokban a vadászatról és a fenntartható hasznosításról. A „Collaborative Partnership on Sustainable Wildlife Management” (CPW – Együttműködés a Fenntartható Vadgazdálkodásért), amely közel 10 éve a CIC kezdeményezésére jött létre, 14 nemzetközi szervezet önkéntes partnersége, melyek a vadvilág fenntartható hasznosításának és megőrzésének szentelik tevékenységük jelentős részét. Az alábbi szervezeteket foglalja magában: Egyezmény a biológiai sokféleségről (CBD, az együttműködést elnöklő szervezet); ENSZ Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO, az együttműködés titkárságát ellátó szervezet); ENSZ Környezetvédelmi Program (UNEP); Egyezmény a veszé-

lyezettett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről (CITES); Egyezmény a vándorló vadon élő állatfajok védelméről (CMS); Természetvédelmi Világszövetség (IUCN); Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC); Állat-egészségügyi Világszervezet (OIE); Vadkereskedelem Monitoring Hálózat (TRAFFIC); Erdőkutató Szervezetek Nemzetközi Szövetsége (IUFRO); Nemzetközi Erdészeti Kutatóközpont (CIFOR); Nemzetközi Belsőszülött Őslakos Közösségek Biodiverzitás Fóruma (IIFB); Nemzetközi Kereskedelmi Központ (ITC); Nemzetközi Intézet a Környezetért és a Fejlődésért (IIED).

A CPW két korábbi Vadvilág Fórumának nemzetközi konferenciák adtak otthont. A világkiállítás keretében megrendezett 3. Vadvilág Fórum önálló rendezvényként úttörő szerepet játszott, a téma iránt érdeklődő szakértők mégis a világ minden tájáról bekapcsolódhattak munkájába. A fórum célja választ és megoldást találni a vadgazdálkodás globális kihívásaira a helyi közösségek hatékony bevonása, az ember–vad konfliktusok és a vadászás csökkentése, az élelmiszer-biztonság megteremtése és a megfelelő jogi környezet biztosítása által.

A CPW vezetősége 2021 januárjában a pandémia kiszámíthatatlanságai miatt úgy határozott, hogy a fórumot hibrid (személyes és online) módon szervezik meg, így még tágabbra bővítve a résztvevők lehetséges számát és a megszólítható országokat. A kétnapos rendezvény alatt a világ minden tájáról, mintegy 70 országból, több száz fő vett részt – többségük online módon.

A fenntartható vadgazdálkodás különböző szintű, de égető problémáiról is értekeztek, megoldásokat keresve például arra, hogy a mai urbanizált társadalomban is egyensúlyt lehessen teremteni az emberi igények és a természet védelme között. A fórum címe „Post-2020 Global Biodiversity Framework – Managing Sustainable Wildlife Use in Theory and Practice” (A Globális Biodiverzitás Keretprogram 2020 után – a fenntartható vadgazdálkodás elmélete és gyakorlata) volt, és a résztvevők összesen négy szekcióra osztva vitatták meg a poszt-2020 keretprogram egyes elemeit.

„A táj mint élelemforrás” szekció az élelmiszer-biztonság kérdéskörét járta körbe, különös tekintettel az őslakos népek lakóterületeire – miként lehet az őslakosok élelmiszer-biztonsági igényét a természet megőrzésével összehangolni. Sajnos sok faj esetében a hasznosítás nem fenntartható, de a teljes hasznosítási tilalom nem jelent megoldást még a zoonózisos betegségek elkerülésére sem.

A „Zoonózisok” és a „One Health megközelítés” a CIC-közyűléssel közös szekció volt. A panelbeszélgetésben az állatról emberre terjedő különféle betegségekről esett szó, és az azokat követő kihívások, kockázatok és lehetőségek kerültek górcső alá. A szakértők elemezték a háziállatok szerepét, és hangsúlyozták, hogy a vadon élő állatok szerepe sokkal elenyészőbb, mint sokan gondolják, majd kitértek a kapcsolódó ellátóhálózatok sajátosságaira és az esetleges beavatkozási pontokra, ahol a járványok kialakulásának kockázatát csökkenteni lehet.

A harmadik szekció „Vadfajok hasznosítása és kereskedelme – elérjük a kitűzött célt?” címmel a 2020 utáni Globális Biodiverzitás Keretprogram ötödik célkitűzését vette górcső alá, vagyis azt, hogy a vadfajok hasznosítása és kereskedelme fenntartható, legális és biztonságos az emberi egészségre nézve – mennyire realisztikus ez a célkitűzés, hogy lehet mérni, és egyes országok mennyit értek már el belőle. Fontos szempont a megfelelő indikátorok megállapítása, hogy a „legális” és a „fenntartható” fogalmak is megfelelő értelmezésben szerepeljenek, miközben a túlhasználat mögötti mozgatórugókat is fel kell mérni.

A negyedik szekció címe „Ember–vad konfliktus a keretprogramban – a célkitűzés ellenőrzése” volt. Az ember–vad konfliktusok a biodiverzitás megőrzése és a fenntartható fejlődés szempontjából is kihívást jelentenek – ugyanakkor sokkal inkább emberek közötti konfliktusokról beszélhetünk, akik a vadvilágot különböző szempontokból nézik és kezelik.

Az „International Union of Game Biologists” (IUGB – Nemzetközi Vadbiológus Szövetség) egy nemzetközi tagsággal rendelkező civil szervezet, melynek célja a vadbiológia és a kapcsolódó tudományterületek ismereteinek terjesztése, a fajmegőrzés elősegítése. A kongresszust két évente rendezik meg, és éppúgy, mint 20 évvel ezelőtt, amikor szintén prof. dr. Csányi Sándor irányítása alatt volt már Magyarországon a házigazda, 2021-ben ismét ő volt a kongresszus elnöke. A kongresszus tematikája a világkiállítás mottójához igazodva, a vadgazdálkodás 21. századi kihívásaira adható válaszokat járta körül a vadbiológiai kutatás, ismeretszerzés szempontjából, „Wildlife Management in the Anthropocene” (Vadgazdálkodás az antropocénben) címmel. A 35. IUGB-kongresszus hagyományosan a PERDIX konferenciát is magában foglalta, így külön szekcióüléseken a nemzetközi fogolykutatás legújabb ismereteiről is tájékozódhattak a résztvevők.

A kongresszusra 29 országból 120-an regisztráltak, ebből közel 100-an előadással vagy poszterrel vettek részt. A háromnapos előadás-sorozatot terepi kirándulás zárta, mely során a Pilisi Parkerdővel közös szervezésben Visegrádon, az Örökerdő projektet tekinthették meg a résztvevők.

Az IUGB kongresszusainak történetében először zajlottak az előadások hibrid módon. A megnyitón mindhárom külhoni előadó online kapcsolódott be, de a szekcióüléseken is voltak online felszólalások. A poszterek között is volt néhány, amit csak online láthattak a résztvevők.

A többi nemzetközi szervezethez hasonlóan, az „Agreement on the Conservation of African–Eurasian Migratory Waterbirds” (AEWA – Megállapodás az afrikai–eurázsiai vonuló vízimadarak védelméről) titkársága is – a CIC kezdeményezése alapján – kifejezte érdeklődését, hogy a 2021-ben a 8. Részleges Felek Konferenciáját (MOP8) Budapesten, a világkiállítás idején rendezzék. Ezeket a konferenciákat – mint az AEWA legfőbb döntéshozó fórumát – 3 évenként rendezik meg.

A CIC meghívására már 2017 decemberében a szervezet főtitkára, Jacques Trouvilliez Magyarországra látogatott, hogy tájékozódjék a lehetőségekről, illetve hogy vázolja az AEWA MOP megrendezésével kapcsolatos feltételeket, amelyeket a fogadó országnak teljesítenie kell. A tárgyalások az Agrárminisztérium Természetmegőrzési Főosztályának felelős munkatársaival zajlottak. Egy évvel később, 2018 decemberében, Dél-Afrikában, a 7. Részleges Felek Konferenciáján (MOP7) Magyarország már mint hivatalos meghívó ország mutatkozhatott be. A megrendezéshez szükséges megállapodások (külön törvény is) megszülettek, de sajnos itt is közbeszólt a világjárvány, és a rendezvény előkészületeit 2021 nyarán teljesen leállították, mert az online megrendezés az AEWA esetében nem járható út.

Végül az őszi vándormadár-világnap egyik helyszínéként került az AEWA 2021-es „térképére” a világkiállítás október második hétvégéjén. Október 9-én az AEWA főtitkára, dr. Jacques Trouvilliez videóüzenetben köszöntötte a Budapestben bekapcsolódó hallgatóságot, utána pedig dr. Magyar Gábor, a világkiállítási iroda szakértője beszélt a madarak vándorlásáról, a kapcsolódó kutatásokról és nemzetközi együttműködésekről. Zárásként Bogyai Frigyes tartott átfogó előadást a solymászatról és annak kulturális szerepéről. Fontos megjegyezni, hogy a szervezők a világkiállítás jegyében 2022 őszén pótolták az AEWA rendezvényét.

A CIC szervezatként egy 400 négyzetméteres interaktív standdal mutatkozott be a világkiállítás látogatóinak.

A háromhetes kiállítás alatt a standon folyamatosan eseménydús szakmai, ismeretterjesztő és zenei programban vehettek részt a látogatók, ezenkívül egy lövészeti szimulátorral próbálhatták ki az ügyességüket az érdeklődők. A fent említett vándormadár-világnap mellett bemutatkozott a CIC-standon a Fialatok a Vidéki Értékekért (FIVÉM) Egyesület elnöksége a Fishn’ Go Hungary csapatával közösen tartott előadással. Kiemelten foglalkoztak a vadászat szerepével, a vadászat megítélésével a fiatalok körében, a fenntartható horgászturizmussal, haltelepítésekkel, azok környezetvédelmi vonatkozásaival. Továbbá bemutatták a Fishn’ Go nagyszabású projektjét, mely a „10 millió fa” elnevezést kapta. A mozgalom célja a 2022. év végéig nem kevesebb mint 700 000 fa ültetése a magyar vidéken. Ehhez a nemes célkitűzéshez csatlakozott a FIVÉM is. A CIC a bennszülött népek halászatával és vadászatával kapcsolatos elemek megjelenítését is tervezte a kiállításban. Itt is a világjárvány húzta keresztbe a számításait, és végül két népcsoport (az észak-európai számi és a szibériai jakutok) képviselői jöttek el, előadásokat tartva hagyományaikról, a természetközeli természethasznosításról és a modern világ kihívásairól.

A „European Landowners Organisation” (ELO – Európai Földtulajdonosok Szövetsége) is a CIC-vel közösen szervezett egy szimpóziumot a standra. Az előadások az európai apróvadállományok csökkenésével és a válaszként az Európai Unió által hozott szabályozásokkal, illetve a gazdálkodási módokkal, a vadászat szerepével és a ragadozóállományok szabályozásával foglalkozott, melyek a mezőgazdasági területek fajgazdagságát hivatottak helyreállítani.

Az 1971-es Vadászati Világkiállításához hasonlóan, 2021-ben is volt nemzetközi trófeabírálat. Eredetileg a hivatalos megnyitó napjára szerveztek egy bírálatot, de a nagy érdeklődésre való tekintettel végül 4 napon keresztül kellett megtartani – összesen 50 kimagasló trófeát (gímszarvas, dóm, őz, muflon, zerge, kőszáli kecske és vaddisznó) bíralt a nemzetközi bizottság, köztük észt, olasz, dán, ír, szlovák és cseh bírák.

A CIC munkatársai büszkéek arra, hogy ilyen széles körben hozzájárulhattak a világkiállítás sikeréhez. Megköszönve a rendezvény nyújtotta lehetőségeket, a kiállítás fantasztikus eredményeit méltatva és kiemelve a kiváló együttműködést az „Egy a Természettel” szervezőirodájával, a CIC a kiállítás kormánybiztosát, dr. Kovács Zoltánt a CIC-éremmel tüntette ki.

TUDOMÁNYOS MEGKÖZELÍTÉSEK – BÁTORÍTÁS A VADÁSZOKNAK

A VILÁGKIÁLLÍTÁS KERETÉBEN MEGRENDEZETT NEMZETKÖZI KONFERENCIÁK, ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁS-SOROZATOK ÉS PÓDIUMBESZÉLGETÉSEK A VADÁSZAT ÉS VADGAZDÁLKODÁS FOLYAMATOS FEJLŐDÉSÉT BIZTOSÍTÓ TUDOMÁNYOS ÉS SZAKMAI ESZMECSERÉKNEK ADTAK HELYET. MINDEMELLETT EGYFAJTA VÉDELMI FUNKCIÓT IS ELLÁTTAK AZZAL, HOGY A JELENTŐS KÖZÉRDEKLŐDÉST KIVÁLTÓ VILÁGKIÁLLÍTÁS ÜZENETEI TUDOMÁNYOS ALÁTÁMASZTÁST KAPTAK.

A visszajelzések alapján elmondható, hogy szerte a világban rengeteg embernek és szervezetnek adott bátorítást és lendületet a magyar világhiállítás arra, hogy hazájukban óvják, védjék a vadászati hagyományait, kultúrájukat, ezáltal pedig a természetet!

A természetvédelem és természetgazdálkodás összetett rendszerének elemei nem elválaszthatók egymástól, ezért a megértéséhez és tervezéséhez egyszerre szükségesek a legapróbb részletekig menő tudományos vizsgálatok, valamint az egyes elemek kölcsönhatásainak kutatásai és összefoglaló elemzései. Mindez feltételezi, hogy a témával tudományágak és szakterületek tucatjai foglalkoznak, hiszen a környezeti hatások bárhol is érezhetők.

Ha a vadászat felől közelítjük meg a témát, akkor legelőször a vadbiológusokra és vadegészségügyi szakemberekre gondolunk, illetve a vadgazdamérnök tervezői szakértelmére, ami a hivatásos vadászok megfigyeléseire támaszkodik. Utána azonnal az erdőmérnökökre, erdészekre és a növényvilágot tanulmányozó tudományos szakterületekre gondolunk, hiszen esetükben a vad életterének ismeretéről van szó.

A klímaváltozással kiemelt figyelmet kapott időjárási jelenségek szakemberei szintén gyorsan a listánkra kerülnek, mert az általuk vizsgált hatások is jelentősen befolyásolják az állat- és növényvilág alakulását. Aztán jöhetnek az ember által épített környezet szakértői, az utak, települések, ipari és mezőgazdasági létesítmények tervezői, akiknek ma már evidens módon figyelniük kell a természet védelmére a munkájuk során. És mivel a környezetre az ember van leginkább hatással, így az emberi természet megfigyelésével és a társadalom szabályaival foglalkozó szakterületek is szerepet kapnak, mint a pszichológia, a szociológia és a jog. Az emberi tényezőtől ered az is, hogy a természettel foglalkozó tevékenységeknek társadalmi támogatottságot kell élvezniük ahhoz, hogy sikeresek legyenek, így a politikusok és a média szerepvállalása is fontos része a témának.

Amikor tehát a világkiállítás kapcsán a tudományos és szakmai fórumokról beszélünk, akkor nem néhány zöld ruhás, szél-től kicsípett arcú vadász ízes beszélgetéséről, hanem az itt felsorolt tudományos irányvonalak és azok egyes szakirányainak szerteágazó és összetett világáról van szó, amit értően támogat a politika, és bemutat a média.

A technológiai fejlődés, a társadalmi változások és a környezet átalakulása hatott a kulturális közegre is, amiben megítéljük az egyik legősibb emberi tevékenységet: a vadászatot. A konferenciák megnyitó beszédeiben és az előadásokban is rendre elhangzott, hogy a vadászat ma már nem abban a természetesen elfogadó közegben zajlik, mint akár csak néhány évtizeddel ezelőtt, hanem egyre intenzívebb támadásoknak van kitéve.

Manapság divatos viselkedés ellenezni, megkérdőjelezve a modern emberi kultúrában a létjogosultságát. Ez a divat nem mindig őrzi meg a szabad véleménynyilvánítás legális kereteit, hanem sokszor agresszív támadások formájában nyilvánul meg. Abban minden hozzászóló egyetértett, hogy az érzelmi alapú ellenzői támadásokra csak tudományos alapokon megfogalmazott, higgadt, racionális válaszokat szabad adni.

A CIC kapcsán már ismertetett nemzetközi találkozók mellett, a világkiállítás további rendkívül fontos tudományos-szakmai rendezvényeknek adott otthont.

A Vadászati és Vadvédelmi Társaságok Európai Szövetségének (Federation of Associations for Hunting and Conservation of the EU – FACE) konferenciáját szeptember 24–25-én tartották. A FACE nem sokkal korábban adott ki egy kiáltványt a biológiai sokféleséggel kapcsolatban, ami a közel 7 millió európai vadász természetvédelmi törekvéseinek adott nyilvánosságot. Ennek a rendkívül fontos dokumentumnak a megjelenése tovább erősítette annak az értékét, hogy a FACE az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás arany fokozatú támogatója volt.

A FACE konferenciájának fő témája az Európai Unió eddigi és tervezett döntései, azok vadászatra, vadgazdálkodásra és természetvédelemre gyakorolt hatásai voltak. A témák között szerepelt a mezőgazdaságot érintő szabályozás és az állat- és növényfajok sokszínűsége megőrzésének összefüggései, különös tekintettel a nagyragadozókra és a vándormadarakra, illetve az előkészítés fázisában lévő polgári felhasználású lőszerek szabályozásának kérdései.

Természetesen, az európai vadászok körében is fontos téma a vadászat, a média és a politikai döntéshozatal jelenségeinek vizsgálata. Torbjörn Larsson, a FACE elnöke, akit a konferencia keretében megtartott közgyűlésen választottak meg újabb három évre, azt hangsúlyozta, hogy az európai vadászrégiók közötti szolidaritás elengedhetetlen Európa egyedülálló vadászati kultúrájának megőrzéséhez. A konferencián előadott Alvaro Amaro európai parlamenti képviselő, az Európai Parlament „biodiverzitás, vadászat, vidék” munkacsoportjának elnöke. A résztvevők előadásokat hallgattak meg az európai nagyragadozókkal való együttélésről, a vándorló madarak vadászatáról, a vadászat és természetvédelem tendenciáiról politikai kontextusban, valamint a nemzetközi kitekintés keretében meghívott vendégektől arról, hogy a média és az európai döntéshozatal hogyan hat az afrikai vadászatra, illetve milyen kampányeszközökkel népszerűsítik a vadászatot az Egyesült Államokban.

Szeptember 26–28-ig ülésezett az Együttműködés a Fenntartható Vadgazdálkodásért (Collaborative Partnership on Sustainable Wildlife Management – CPW) elnevezésű informális szervezet, amely számos ország nagy múltú szervezeteit és kiemelkedő szakembereit tömörítő nemzetközi szervezetek szövetsége.

A CPW küldetése a vadon élő szárazföldi gerinces állatok védelmének előmozdítása, valamint a vadon élő állatok és növények fenntartható kezelésével kapcsolatos együttműködések erősítése. A CPW-nek tizennégy nemzetközi szervezet a tagja, eme szervezetek munkájának összehangolását segíti elő a vadon élő szárazföldi állatok védelmének érdekében. A fórumra online módon is be lehetett kapcsolódni, így már az első előadó, Elizabeth Maruma Mrema, az Executive Secretary of the Convention on Biological Diversity részéről is Kínából jelentkezett be, ahol a biológiai sokszínűségről szóló következő egyezményt készítik elő.

A világkiállítás saját rendezésű eseménye az „Egy a Természettel” nemzetközi vadászati és vadgazdálkodási konferencia volt, ami 2021. szeptember 29-étől október 3-áig tartott. A teljes mértékben hazai rendezésű konferencia öt napja a legújabb tudományos eredményekre, a jó gyakorlatokra és az együttműködés erősítésére fókuszált, meghatározó magyar és nemzetközi előadók segítségével. A konferencia 4 elméleti napján 36 előadás hangzott el 40 előadó tárlásában. Közülük 27-en belföldiek, 13-an pedig külföldiek voltak. A szervezők eredendő víziója az volt, hogy a vadászatot, annak is a gyakorlati szerepét, komplexitását, társadalmi vonzait és a fenntarthatóságban elfoglalt szerepét hazai és nemzetközi, javarészt vadászó szakembereken vagy az általuk képviselt szervezeteken keresztül mutassák be. A konferencia felvállalt célja volt, hogy bemutassa: a vadászat nem ellentétes a természetvédelmi törekvésekkel, hanem a fenntartható táj-, természet- és vadgazdálkodás nélkülözhetetlen eszköze. További szándékuk volt

Magyarország vadászati és vadgazdálkodási múltjának, valamint a Kárpát-medencében elért tudományos eredményeinek a megjelenítése. Felidéztek a vadgazdálkodás nemzetközi viszonylatokban is megoldásra váró feladatait, felhívták a figyelmet a világban zajló orvvadászat súlyos vadvédelmi és gazdasági következményeire, valamint a klímaváltozás vadállományt és élőhelyeket érintő hatásaira. A tematikusan felépített 4+1 napos rendezvényen az előadásokat olyan főbb témákra osztották fel, mint a biodiverzitás, a vadászat és társadalom, vadegészségügy, a vadászat aktuális kutatásai és jövőképe, valamint egy szakmai-terepi nap, érintve a vadgazdálkodás speciális kihívásait, amelyeknek egy nagyváros közelében kell megfelelni. Fontosságát és aktualitását is jelezve, külön szekciót kapott a vadkár kérdésköre, mely téma egy különteremben kapott helyet, kitöltve egy egész napot, elkülönülve az előadás-sorozattól. Az előadók egy-egy rázósabb témában arra törekedtek, hogy ne csak magát a problémafelvetést vezessék fel, hanem a már létező jó megoldásokat és a jövőben alkalmazandó gyakorlatok javaslatait is. A nemzetközi vadászati és vadvédelmi konferencia nyitónapján az első előadást a Namíbiából érkezett Danene Van Der Westhuyzen, a Namíbiai Hivatásos Vadászok Egyesületének (NPHA) elnöknője tartotta a vadegészségügy és orvvadászat témájában. Ő az első nő, aki hivatásos vadászként engedélyt kapott veszélyes vadfajok vadásztatására.

A második napon kilenc előadást hallgathattak meg az érdeklődők, amelyek különböző helyszínekről és változatos tevékenységek szemszögéből elemezték a „Vadászat és társadalom” témakörét, így a nap végére rendkívül összetett kép alakult ki a résztvevőkben. Szinte mindegyik előadás kitért arra, hogy nagyon nehéz a dollármilliókból gazdálkodó hamis állatvédő NGO-kkal szemben küzdeni, mert azok nem veszik figyelembe a tudományos tényeket, helyette kizárólag érzelmi alapú uszítást folytatnak. Lehetetlen tárgyalni és együttműködni velük, viszont a társadalomra és a döntéshozókra gyakorolt hatásuk egyre erősebb. A harmadik munkanap témája a „Vadegészségügy – aktualitások és eredmények” címet viselte. A konferencia negyedik napján, a plenáris ülésen hét előadást tartottak, míg ezzel párhuzamosan zajlott a vadkárszekció ülése, amelynek során öt beszámolót hallgathattak meg az érdeklődők. A nap tematikája a „Merre tovább, vadászat? – kutatás és jövőkép” címet kapta. Az ötödik, úgynevezett terepi napon a résztvevők választhattak, hogy a Hárshgyi Örökerdő Tanösvényen sétálva, vagy a Budakeszi Vadasparkban hallgatják meg a vendéglátók előadásait. 2022. szeptember 26. és 30. között pótolta be a világkiállítás központi eseményén, a koronavírus-világjárvány miatt elmaradt, az afrikai–eurázsiai vándorló vízimadarak védelméről szóló megállapodás (AEWA) részes feleinek 8. találkozóját (MOP8). A rendezvény összesen 16 határozat

és új útmutatás elfogadásával zárult. Az eseménynek egyik fő témáját „a vándorlómadarak útvonalainak hathatósabb védelme a változó világban” szolgáltatta. A találkozón az aláíró felek által elfogadott határozatok és útmutatások célja az ENSZ által támogatott egyezményben szereplő 225 vándorló vízimadár faj védelmi státusának megerősítése. Az AEWA-ban szereplő fajok között olyan ikonikus vízimadár fajok találhatók, mint például a fehér gólya, a vörösnakú lúd és a feketenyakú koronás daru. A döntéseket néhány nappal azt követően hozták meg, hogy megjelent egy új jelentés, mely arra figyelmeztet, hogy a világ madárfajai populációjának mintegy fele csökkenőben van, és minden nyolcadik fajt a kihalás veszélye fenyeget. A MOP által tett vállalások révén az afrikai–eurázsiai vándorlómadarak útvonalai mentén elhelyezkedő országok felismerik, hogy az AEWA végrehajtása nemzeti és regionális szinten nemcsak a vízimadarak védelmét segíti elő, hanem jelentős mértékben hozzájárul a biodiverzitás csökkenése, a klímaváltozás és a környezetszennyezés hármas környezeti válságának kezeléséhez is. A vízimadarak vizes és más élőhelyeinek fokozott megőrzése és minőségének javítása elengedhetetlen részét képezi azon egészséges ökoszisztémák fenntartásának, melyek az emberi közösségek fennmaradásához szükségesek az útvonalak minden részén.

A négynapos találkozó során a küldöttek számos jelentést tekintettek át, mint például a legújabb, 2021-ben megjelent státusjelentést a megállapodásban szereplő fajokról. Ez rámutat, hogy az AEWA vízimadár-populációinak mintegy 43 százaléka esetében hosszú távú hanyatlás figyelhető meg, 33 AEWA-fajt pedig a kihalás veszélye fenyeget globálisan is. Az AEWA MOP által Budapesten meghozott döntések között szerepel egy új nemzetközi intézkedési terv a pehelyréce védelmére, mely egy, az egyezményben szereplő, csökkenő populációjú tengeri récefaj. A döntések révén 31 intézkedési illetve fajmegőrzési terv kerül elfogadásra – ezek a leghatásosabb eszközök a populációcsökkenés megfordítására, amennyiben útvonali szinten kerülnek végrehajtásra. A találkozó utolsó napjaiban más programokat is megrendeztek: 15 kísérő rendezvény, az AEWA Vízimadárvédelmi Díj átadása Hichem Azafafnak (Tunézia) az egyéni kategóriában és a BirdLife South Africa nevű szervezetnek az intézményi kategóriában, valamint az Európai Bizottság elismerése Bajnok Pluszként – a Vándorló Fajok Bajnokai Program keretében – az AEWA Afrikai Kezdeményezés melletti elkötelezettsége okán.

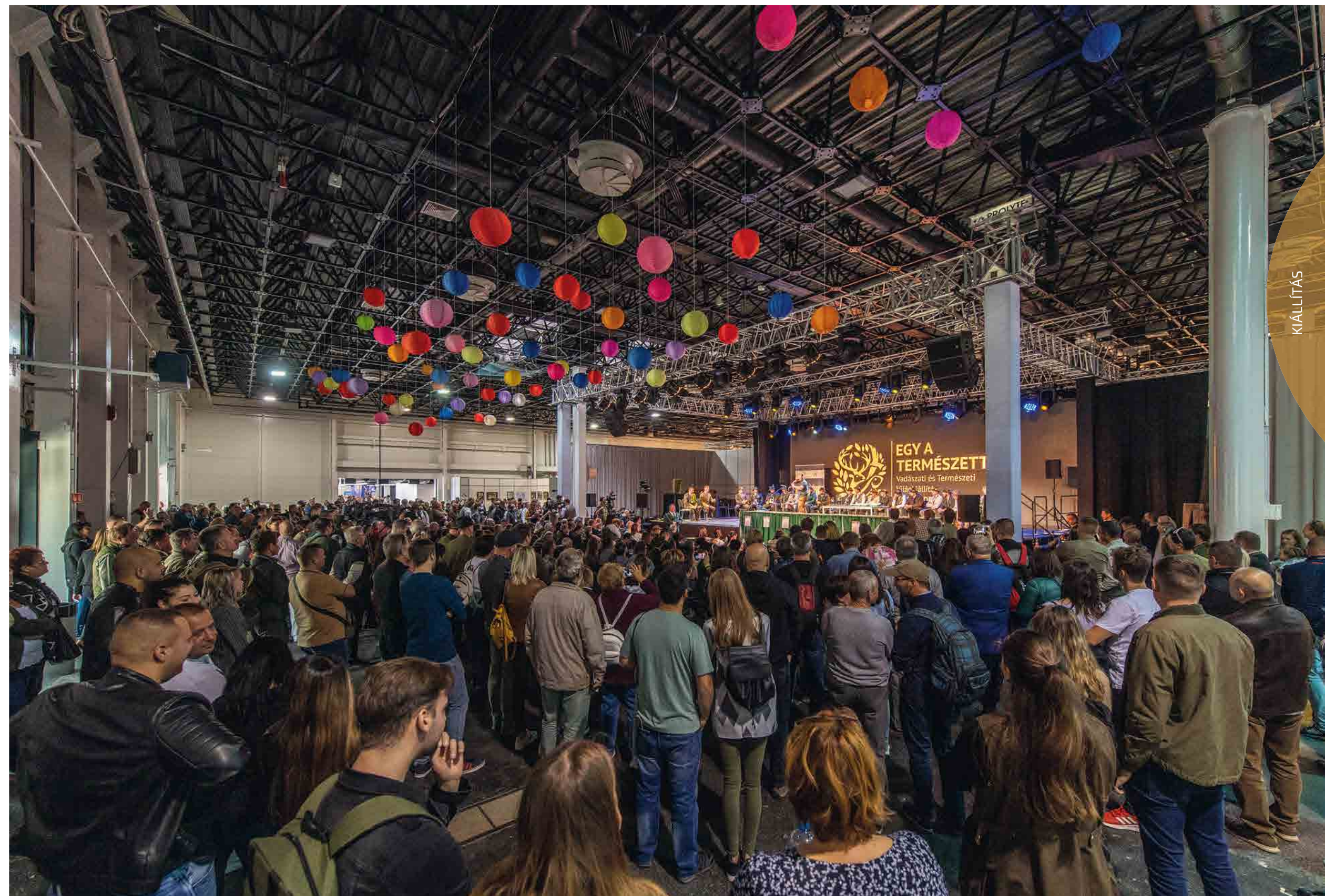

EZERARCÚ VADÁSZATI KULTÚRA

A TEMATIKUS KULTURÁLIS FESZTIVÁL BEBIZONYÍTOTTA, HOGY A TERMÉSZET SZERETETE, TISZTELETE ÉS A VADÁSZAT TÖBB ÉVSZÁZADA TERMÉKENY MŰZSÁJA A MŰVÉSZETEKNEK. NEM LEHET KÉRDÉSES: A VADÁSZATI ÉS HALÁSZATI KULTÚRA MÉRHETETLENÜL SOKSZÍNŰ ÉS EGYEDÜLÁLLÓ, A MAGYAR KULTÚRTÖRTÉNET NÉLKÜLÖZHETETLEN, SZERVES RÉSZE.

A SZAKMAI PARTNEREKEL ÉS A KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEKEL KÖZÖS TERVEZÉSBEN A SZERVEZŐK 16 HELYSZÍNEN, 23 KÜLÖNBÖZŐ PROGRAMOT HOZTAK LÉTRE A LEGMAGASABB SZÍNVONALON, A KULTURÁLIS MŰFAJOK SZÉLES PALETTÁJÁT KÍNÁLVA.

Így megvalósultak klasszikus- és világzenei koncertek, filmvetítések, irodalmi estek, színházi előadások, lovasprogramok, valamint képző- és iparművészeti tárlatok. A programokról mindenki értesülhetett a világkiállítás és az intézmények honlapján, a közösségi média felületein, valamint az országosan terjesztett Fidelio magazin többes példányszámban megjelent különszámából. A kiállítások a szakmai és civil érdeklődők széles körét érték el. A három múzeum és egy szabadtéri helyszín hét tárlatát több mint 62 000 látogató tekintette meg 2021 végéig, a programok mindegyike a világkiállítás központi rendezvényének időszakán túl is látogatható volt.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeumban Vadászat és vadászfegyverek Magyarországon címmel egy átfogó, eddig soha nem látott fegyvertörténeti kiállítás valósult meg a Magyar Mezőgazdasági Múzeum, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum és a Magyar Nemzeti Múzeum vadászati témájú műtárgyaiból. A gyűjteményi anyaghoz mintegy negyven, a vadászat ihlette alkotással kapcsolódott a Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria. Szintén a Vajdahunyad vára adott otthont az Iparművészeti Múzeum kerámia- és üveggyűjteményének luxusdarajaiból összeállított, Terítéken című tárlatnak, míg a Szépművészeti Múzeum Augustin Hirsvogel vadak és szárnyasok befogását, elejtését ábrázoló, ötvenhárom lapból álló üvegablakterv-sorozatát állította ki.

A Ludwig Múzeum tereiben közel harminc kortárs képzőművész alkotása által vált kézzelfoghatóvá az, hogyan is gondolkodnak ma a művészek a természet és a vadászat kapcsolatáról – Metafizikus áthatolás egy zebrán címmel. A Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ a híres vadász, gróf Széchenyi Zsigmond özvegye által megőrzött fotóalbumok képanyagát állította ki, míg az intézmény természetfotó-kiállítása az Erzsébet téren valósult meg, ahol a Trash Art Magyarország 2021 pályaművei is helyet kaptak.

A kulturális fesztivál reprezentatív nyitókoncertjét a Művészetek Palotája Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében a Nemzeti Filharmonikus Zenekar és Énekkar adta. Az esten kimagasló klasszikus zenei előadók művei csendültek fel, többek között Rameau, Vivaldi, Händel, Haydn, Wagner és Johann Strauss darabjai, míg a kortárs zenét Dubrovay László Vadász című szimfóniájának ősbemutatója, valamint Eötvös Péter A kefelábú pillangók tánca képviselte.

Nemcsak műfaji szempontból volt változatos az ünnepi esemény, hanem előadói oldalról is: Balázs János Kossuth-díjas zongoraművész Liszt és Eötvös műveket játszott, míg korosztálya egyik legtehetségesebb hegedűse, Pusker Júlia, Vivaldit. A fesztivál zárókoncertje a Zeneakadémián valósult meg, ahol az Orfeo Zenekar és a Purcell Kórus előadásában, Vashegyi György vezényletével igazi zenei csemegét kínáltak a régizene kedvelői számára: két egyfelvonásos barokk operát,

melyek közül az egyik, a 18. századi bemutatója óta nem volt előben hallható.

A klasszikus zene mellett világzenei koncertek is színesítették a programokat: az Akvárium Klubban a világkiállításon részt vevő nemzetek egzotikus muzsikái csendültek fel a Chalabant, a Dresch Vonós Quartettet, a Meybahart, valamint a Fanfara Complex előadásában.

A zenés színházi produciókat a Kossuth-díjas Földes László Hobo Vadászat című lemezének színházi adaptációja képviselte, melyre a Kossuth- és Jászai Mari-díjas Vidnyánszky Attila rendezésében, a Nemzeti Színházban lehetett jegyet váltani, valamint a Vadak ura című musical, amelynek ősbemutatójára a fesztivál zárónapján került sor. A Magyar Állami Operaház szervezésében, az Eiffel Műhelyházban részleteket adtak elő Weber A bűvös vadász című operájából, míg az Erkel Színházban a magával ragadó látványvilágú Giselle című baletet tűzték műsorra.

A filmek és az irodalom kedvelői számos izgalmas programból válogathattak. Az Urániában két lenyűgöző életút került fókuszba: Fekete István, aki a hazai „erdész-vadász irodalom” legismertebb művelője volt, illetve Kittenberger

Kálmán, a nemzetközi hírű természettudós és vadászíró kalandos életútja, akit Bodrogi Gyula, a Nemzet Színésze címmel kitüntetett, Kossuth- és kétszeres Jászai Mari-díjas színművész keltett életre, Az utolsó vadászat című alkotásban. A Petőfi Irodalmi Ügynökség szervezésében Murányi Sándor Olivér olvasott fel legújabb, A medvék nem késnek címet viselő kötetéből.

A világkiállítás kísérőprogramjainak elmaradhatatlan része volt a Nemzeti Vágta a Hősök terén, ami több mint 100 000 látogatót vonzott, valamint a szilvásvárad Országos Huszártalálkozó, amit a fiatal fogatlovak világbajnokságával együtt rendeztek meg.

Az előadó-művészeti programok 6000 látogatójával együtt, a kulturális fesztivál eseményein több mint 173 ezren fordultak meg.

A Kulturális Fesztivál mellett, a HUNGEXPO D pavilonjának színpadán és forgalmas csomópontjain további kulturális tartalmakat mutattak be a nagyközönség számára, a központi rendezvény idején. A HUNGEXPO első, kiemelt eseménye a 2021. szeptember 25-ei nyitőünnepség volt, mely többek között az új építésű C pavilon rendezvénytermében kapott

helyet. A színpadi program közreműködői között szerepelt Rost Andrea Kossuth-, Prima Primissima és Liszt Ferenc-díjas operaénekes, Sebestyén Márta Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas népdalénekes, Lukács Miklós cimbalomművész, a Kerekes Band – akik a világkiállítás Körülöttem Magyarország című dalának szerzői és előadói –, francia és magyar vadász-kürtegyüttesek, valamint a Magyar Állami Népi Együttes és Zenekara, Pál István Szalonna prímás vezetésével, melynek különlegessége, hogy az együttes nyitotta meg az 1971-es Vadászati Világkiállítást is.

A HUNGEXPO D pavilonjának színpadán, 20 napon keresztül, a világkiállítás kiemelt témáihoz kapcsolódó, saját szervezésű, visszatérő programok zajlottak: Erdők, vizek zenéje, Hungarikum Gála, világzenei koncertek, Fitos Dezső Társulat:

A Falu, divatbemutató, a Tüskevár színpadi adaptációja. Szakmai programokra is sor került: Nimród Café, Hal, víz, ember előadás, Vadász-talkshow, kutyás programok, filmvetítések, könyvbemutatók, kerekasztal-beszélgetések, sajtótájékoztatók, díjátadók. Ezenfelül több versenyre is itt került sor: szarvasbögő-Európa-bajnokság, Nemzeti Vadászkürt Bajnokság, illetve megvalósultak mini kiállítások is: Trash Art, a Nimród Vadászújság Fátyol rajzpályázata, a Vadászati Kulturális Egyesület Értéktára. Az egyedi programokkal együtt a szervezők összesen 119 programot valósítottak meg. Nézzünk meg néhány programot részleteiben is!

Erdők, vizek zenéje és Magyar Rhapsody Projekt – Bársony Bálint és zenekarának koncertjei nemcsak a természet hangjait idézték meg, hanem a HUNGEXPO színpadára va-

rázsolták a világ zenéit is olyan egzotikus hangszerek megszólaltatása által, mint például a japán taiko dob vagy a didzseridu. Emellett a műsorukban helyet kaptak klasszikus magyar szerzemények is népzenei hangszerelésben.

A Hungarikum Gála – a Budapesti Operettszínház szólóistáival, a Magyar Állami Népi Együttes táncosaival, Vadász Károly és Népi Zenekarával valósult meg. A Fitos Dezső Társulat: A Falu című néptáncelőadásának központi eleme a magyarországi, a nemzetiségi és a határon túli táncok hiteles, virtuóz bemutatása volt.

Világzenei koncertek a színpadon, zenés-bábos felvonulások a HUNGEXPO forgalmas csomópontjain voltak láthatóak, hallhatóak. A szervezők a világkiállítás vendégországa-inak zenéiből válogattak, délszláv, moldvai, román és bolgár

dalokat és tánczenéket. Fekete István Tüskevár című ifjúsági regényének szcenizált, színpadi adaptációját a kiállításra látogató iskolás csoportok számára rendezték meg. Naponta 30 percben Csöre Gábor vagy Vágó Piros beszélgett nagy magyar vadászegyéniségekkel a szakmai útiújról, a vadászat megítéléséről, valamint gazdasági, társadalmi jelentőségéről a Vadász-talkshow keretében. A műsorban vendégül látták többek között: Agyaki Gábort, az Országos Magyar Vadászkamara Baranya megyei Területi Szervezetének elnökét, Reviczky Gábort, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművészt, Farkas István Lupus atyát, piarista szerzetest, a Nimród Vadászújság több munkatársát, Csejtej Tamás filmes szakembert, illetve Bán Beatrixot, a Diana Vadász hölgy Klub elnökét.

A Nimród Vadászújság rajzpályázatot hirdetett, melynek központi témája Fátyol, a világkiállítás kabalakutyája volt. A zsűri által kiválasztott több mint 150 művet a D pavilonban állították ki.

A Vadászdivat-bemutatón kosztümös életképek kerültek színpadra Kittenberger Kálmán, Széchenyi Zsigmond és Fekete Istvánt életéből, történelmi vadászok – férfiak és nők egyaránt –, valamint Hrivnák Tünde Wondeer vadász-kollekciója és a Canissi Szabóság vadászruhái mutatkoztak be. Ezenfelül, ugyancsak a történelmi vadászegyeníseket megidézve, kosztümös idegenvezetők kalauzolták a világkiállításon a látogatókat a Trófeacsarnokban.

Szeptember 26-án rendezték meg azt a nemzeti bajnokságot, ahol professzionális zsűri pontozta a több mint kétórás versenyt, francia és belga vadászkiűtösök, illetve gyerekek közreműködésével. A fődíjat a Vadászkamara Kürtegyüttes nyerte, az első három helyezett festett, logózott tányérokat és vázákat kapott teljesítménye elismeréseképp.

A Vadászértékek kiállítás tervezése, installálása a Vadászati Kulturális Egyesülettel együttműködésben történt. A D pavilonban a világkiállítás teljes ideje alatt megtekinthető volt a kiállítás, melynek vizuális tervezése, technikai megvalósítása is a feladatkörhöz tartozott az előzetesen kapott tartalom alapján.

A magyar vadászat képzőművészetének remekei – Festészet és szobrászat című programot az A pavilonban rendezték meg. A kiállításon festményeket, szobrokat és csontfaragványokat mutattak be – kb. 150 alkotást –, eddig soha nem látott válogatásban. A vadászat kulturális értékeit bemutató tárlaton helyet kaptak klasszikus és kortárs alkotók munkái például Balogh Péter, Madarász Gyula vagy Vastagh Géza művei.

Délvidéki nap címmel műsorra tűzték a Vajdasági Magyar Vadászok Társaságának szakmai és kulturális bemutatóit, a topolyai Cirkalom Táncegyüttes és az óbecsei Szelence Énekegyüttes műsorát, egy szakmai előadást a Délvidék nagy vadászainak életútjáról, Búza Tibor solymász bemutatóját. Ezenfelül a délvidéki vadászbibliográfiák bemutatásával színesítették a programot.

A Kárpát-medencei kincsestár nevet viselte az a HUNGEXPO területére tervezett és felállított 180 négyzetméter alapterületű, kereszt alakú kiállítótér, ami Szent Hubertusra, a vadászok védőszentjére és a négy égtájra utalt.

Az állandó kiállítások mellett, a világkiállítás teljes ideje alatt a hétköznapiakon átlagosan napi öt, hétvégenként napi tíz szakmai és kulturális programmal várták a látogatókat a D pavilonban, 200 fős ültetési nézőtérrel.

HAGYOMÁNYOS MESTERSÉGEK – A LEGMODERNEBB KÖNTÖSBEN

AZ INNOVÁCIÓS SHOWROOM LEHETŐSÉGET BIZTOSÍTOTT MINDAZOK BEMUTATKOZÁSÁRA, AKIK A FENNTARTHATÓSÁG, A VADÁSZAT VAGY A TERMÉSZETVÉDELEM TÉMÁIBAN ALKOTNAK NEMZETKÖZI SZINTEN IS ÉRTÉKESET. A SHOWROOM KREATÍV TERÉBEN INTERAKTÍV MÓDON HELYEZTÉK EL A KIÁLLÍTÓKAT. A SZERVEZŐK CÉLJA A FIATALOK MEGSZÓLÍTÁSA VOLT, VALAMINT AZ IS, HOGY FELHÍVJA A FIGYELMET ARRA, A MAGYARORSZÁGI VADÁSZAT ÉLEN JÁR A TERMÉSZETVÉDELEM ÉS A FENNTARTHATÓSÁG INNOVÁCIÓJÁBAN.

Ugyancsak itt volt látható a Toyota, a világkiállítás mobilitási partnerének új, hidrogén meghajtású autója is, ami működés közben vizet állít elő. Ami pedig a világkiállítás egészét illeti: minden csarnokban különleges VR- és AR-élmények, soha nem látott szimulációs berendezések várták a látogatókat, a rendezvény saját applikációja pedig minden részletben segített eligazítani a vendégeket.

AR és VR. Ezt a két kifejezést használta a világkiállítással kapcsolatban Kovács Gergely a leggyakrabban. Az innovációs és kreatív kurátor munkája nem egy-egy csarnokhoz kötődött, hanem mindenütt jelen volt ötleteivel, fejlesztéseivel, ő az, aki a XXI. század technikáját illesztette be a világkiállítás élményvilágába.

De hogyan is képzeljük el mindezt a gyakorlatban? Nos, a látogatók a virtuális szemüvegük felvétele után máris példá-

ul egy szavannán találhatták magukat – de ezt a szavannát csakis az ő kedvükért hozták létre! Alaposan szemügyre vehették a környezetüket, a tájat, az állatokat. De ez még nem minden! Olyan különleges, úgynevezett 360 fokos felvételekkel is készültek, amik lehetővé tették, hogy egy vadászatot teljesen átélhessünk, s több szempontból is megnézhessük az eseményt. Nézzünk példákat akkor az AR használatra is! Míg régebben a legjobb vizuális élmény lehetőséget a képernyő vagy a mozivászon nyújtotta, a kiterjesztett valóság beépítésével egy terepasztal felé hajolva megelevenedtek annak szereplői, akár egy vadászat részleteibe is belepillanthattunk... de sosem látott részletességgel tanulmányozhattuk általa egy különleges vadászfegyver alkotóelemeit is. Így vált kerekké a történet: hagyományos mesterségek – a legmodernebb köntösben bemutatva!

VÁSÁRI FORGATAG

A VILÁGKIÁLLÍTÁS IDEJE ALATT KÉT KERESKEDELMI VÁSÁR IS VÁRTA A NAGYKÖZÖNSÉGET: A FEHOVA PLUSZ ÉS AZ OMÉK. A PROGRAMOKAT IGEN KOMOLY ÉRDEKLŐDÉS KÍSÉRTE. AZ ELSŐN A VADÁSZTAT, A HORGÁSZTAT, A KÜLÖNFÉLE FELSZERELÉSEK ÉS PUSKÁK BEMUTATÁSA MELLETT A SZERVEZŐK NAGY HANGSÚLYT FEKTETTEK A VADÁSZKUTYÁS ÉS LOVAS TÉMÁKRA IS, MÍG A MÁSODIKON A HAZAI AGRÁRIUM ÉS ÉLELMISZERIPAR KÉPVISELŐI MELLETT SZÁMOS KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÓ IS MEGJELENT.

A közel több mint 25 esztendő múlttal bíró FeHoVa, azaz a régió egyik legjelentősebb fegyver, horgászati és vadászati eseményének „különkiadása”, a FeHoVa PLUSZ szeptember 30-án nyitotta meg a kapuit, s négy napon keresztül fogadta az érdeklődőket. A nagy érdeklődés borítékolható volt, hiszen a koronavírus-járvány korlátozó intézkedései miatt az év elején, a szokásos időben elmaradt az ekkor már több mint 27 éven át megtartott rendezvény. A HUNGEXPO E pavilonja mind a négy napon tömve volt. E csarnok a rendezvény során először nyitott ki a látogatók számára. A standok kínálatának megismerése mellett talán sokaknak fontos élményt jelentett, hogy hosszú idő után végre itt találkozhattak egymással a vadászok és a horgászok. Ahogy a tömegben araszolt az ember, mindenfelé vidáman beszélgető csoportokat látott, akikkel aztán később a világkiállítás más helyszínén is összefuthatott.

A FeHoVa PLUSZ után, október 7-étől a 80. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár következett. Ez szintén négy napon keresztül zajlott, két pavilonban (B és E) és szabad téren is fogadta az érdeklődőket, ahol a szervezők őshonos állatainkat mutatták be. Itt megtalálható volt a magyar szürke szarvasmarha, a kárpáti borzderes szarvasmarha, a magyar tarka szarvasmarha, a magyar házibivaly, a magyar parlagi szamár, a kovásznai sárgafejű berke, a gyimesi rackajuh, a suta rackajuh, továbbá különféle tyúkfajták, gyöngytyúk, kacsák, libák, pulykák, magyar parlagi kecske, magyar óriásnyúl, illetve galambok. A rendezvényen finomabbnál finomabb ételeket és italokat is lehetett kóstolni. A felsorakoztatott eszközök és gépek a legmodernebb technológiáktól az évszázadokra visszanyúló hagyományokig szinte mindent képviseltek.

GALAMB

FÁTYOL ISKOLAPROGRAM – ÉLMÉNY ÉS OKTATÁS

A VILÁGKIÁLLÍTÁS KIEMELTEN FONTOS KÜLDETÉSE VOLT, HOGY A LEGFIATALABB GENERÁCIÓ SZÁMÁRA IS BEMUTASSA HAZÁNK TERMÉSZETI KINCSEIT, A BENNE ÉLŐ EMBER MÚLTJÁT ÉS JELENÉT. DE TALÁN MÉG ENNÉL IS JELENTŐSEBB AZ A VÁLLALÁS, AMI A FENNTARTHATÓ TERMÉSZETGAZDÁLKODÁSRA IRÁNYULÓ EMBERI TEVÉKENYSÉGÉT MUTATJA MEG. ENNEK AZ ALAPJÁT A VAD- ÉS ERDŐGAZDÁLKODÁS, A VADVÉDELEM, A KÖRNYEZETTUDATOS ÉLETMÓD, TOVÁBBÁ A KÖRNYEZETTERHELÉS CSÖKKENTÉSE KÉPEZI. EZ A MEGKÖZELÍTÉS ÚJABB ÉS ÚJABB MEGOLDÁSOKAT KERES A BIZTONSÁGOS JÖVŐHÖZ.

Mindezek fényében a Fátyol Iskolaprogram célkitűzése volt a környezeti nevelés támogatása, amelyet a világkiállítás tematikus tárlatainak, valamint a természetmegőrzést és a fenntartható természetgazdálkodást bemutató programjainak révén kívánt elérni. A környezetvédelem keretrendszerébe helyezett ágazatnál kiemelt szerepet kapott a fenntarthatóság és a felelősségteljes emberi tevékenység bemutatása, ugyanakkor a 21. századi követelményeknek megfelelően jelentős hangsúlyt kapott a technológiai fejlődés és a jövő megoldásait tartalmazó eszközök bemutatása is. Az 1971-es Vadászati Világkiállításához hasonlóan, az iskolások megismertetése a természettel, a benne élő állatokkal és a velük gazdálkodó emberrel kiemelt szerepet kapott a társadalmisítási gyakorlatban. Az iskolaprogramot a szervezők az eredeti tervek szerint a hétköznapiakra hirdették meg. Ennek két oka volt. Egyrészt, mert a munkanapokat kevésbé zsúfolt és frekvenciátalt időszaknak számolták, másrészt pedig így az iskolás csoportok tanulmányi kirándulásként valósíthatták meg a látogatást, „rendes” tanítási napon. A hétvégére jelentkező csoportok számára lehetővé tették a részvételt önálló látogatás keretében, ami főleg a szakmai kiállításra érkező szakgimnáziumi csoportokat érintette. A szervezők a tematikus túrák tartalmát és az útvonalakat is meghatározták annak érdekében, hogy a lehető legjobban „szétterítsék” a csoportokat a csarnokok között. Ennek megfelelően a program koordinátorai a D, az F, a G és a H csarnokok tervszerű bemutatását építették be a vezetett túrákba.

A kezdeményezést már a húsznapos központi rendezvény megnyitója előtt nagy érdeklődés kísérte, ez pedig az iskolák és a pedagógusok részéről napról napra élénkült. A világkiállítás hétköznapijainak során a hétfői napokon volt mérhető a legkevesebb látogatás, míg szerda–csütörtök–pénteki napokon az érdeklődés elérte a csúcspontot. A hétről hétre növekvő számokat a kiemelt médiaérdeklődés és sajtómegjelenés is segítette.

A világkiállítás végeztével érdemes megvizsgálni az iskolaprogram további számait is! Az iskolás csoportok – amelyekből összesen 1936 csoport regisztrációját rögzítették a szervezők – 386 településről érkeztek a HUNGEXPO-ra. A fővárosból 517, míg vidékről 1419 csoportot fogadott a rendezvény. Ez azt jelenti, hogy 55 216 diák és 5744 pedagógus tekinthette meg a világkiállítás hat pavilonjának edukatív tartalmait! A tematikus tárlatvezetésekben 357 csoport, 9434 diák és 818 tanár vett részt.

Azt is érdemes megjegyezni, hogy a Fátyol Iskolaprogram a fenntarthatóság jegyében volt megszervezve. Ebből a szempontból kiemelhető, hogy a látogatói csoportok döntő többsége közösségi közlekedési eszközzel, illetve különbusszal érkezett a kiállításra!

A szervezők elkészítették a kiállítások digitális formátumú bemutatóit is. Ennek segítségével azok az iskolák is, amelyek nem tudtak részt venni az iskolaprogramban, megtekinthetik majd a tárlatokat, és részesei lehetnek a kulturális, oktatási és természettudományos élményeknek!

KUTYÁK ÉS LOVAK

A VILÁGKIÁLLÍTÁS A 2021-ES ÉV
LEGNAGYOBB KUTYABARÁT-
ESEMÉNYÉNEK SZÁMÍTOTT.
A KÖZPONTI KIÁLLÍTÁS 20 NAPJA
ALATT FOLYAMATOSAN ZAJLOTTAK
A VADÁSZKUTYÁKKAL KAPCSOLATOS
BEMUTATÓK ÉS VETÍTÉSEK
A HUNGEXPO-N. AZ ESEMÉNY
FELVEZETÉSEKÉNT ÉS ZÁRÁSAKÉNT
PEDIG A VIDÉKI HELYSZÍNEK ADTAK
OTTHONT SZÁMOS, NEMZETKÖZILEG IS
KIEMELKEDŐ KUTYÁS RENDEZVÉNYNEK.
A RENDEZVÉNYHEZ KAPCSOLÓDÓAN,
RÉSZBEN AZ 1971-ES MINTÁT KÖVETVE,
HAZÁNK RANGOS LOVAS ESEMÉNYEK
HÁZIGAZDÁJA IS LEHETETT.

Az 1971-es év a magyar vadászkutyás élet egyik meghatározó dátumának számít. Az akkori budapesti Vadászati Világkiállítás kapcsán a magyar vadászkutyás élet is megmozdult, illetve új lendületet kapott. Ennek fényében, az 50 évvel későbbi világkiállítás programjainak szervezése során, a szervezők fontos célkitűzése volt, hogy bemutassák a Magyarországon apróvad- és nagyvad vadászatok alkalmával használt hazai és egyéb vadászkutyafajtákat.

Maga a rendezvény is kutyabarát-eseménynek számított: ennek részeként kutyás beengedőkaput üzemeltettek chip-olvasással, folyamatos állatorvosi ügyelet biztosítottak, de kutyamegőrző sátor is működött, és a kiállítás területén itatópontokat alakítottak ki.

A városiasodás, a kényelmes, természettől elszakadt életmód lassan elfeledteti velünk, hogy a vadászkutyák mire is születtek. A vadász büszke a jól képzett kutyájára, aki a vadászon jó társa, nagy segítsége, élményei okozója és részese. Mindemellett rendkívül fontos bemutatni a vadászkutyák munkájának gazdasági eredményeit is. Ezért a szervezők – élükön Gulyás Andreával, az Egy a Természettel Nonprofit Kft. kiemelt ügyekért felelős igazgatójával, valamint Sándor Gyulával, a világ-

kiállítás vadászkutyás programjainak kurátorával – 2021-ben a fajtagondozó szervezetek közreműködésével összeállították a világkiállításához kapcsolódó vadászkutyás nemzetközi rendezvények listáját, a továbbadott támogatásokról egyeztettek a szervezőkkel, illetve egyes versenyek kapcsán a konkrét szervezési munkában is részt vettek. A versenyek közel 35 ezer látogató részvételével zajlottak!

A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületeinek Szövetségével folytatott egyeztetések eredményeként a világkiállításon több mint 15 kinológiai szakmai beszélgetést szerveztek meg, valamint a 9 magyar kutyafajtát népszerűsítő programokat tartottak.

A világkiállításához kapcsolódóan 2020. június 24-én, a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületeinek Szövetsége (MEOESZ) keretein belül megalakult a Magyar Vizslák Világszövetsége (World Association of the Hungarian Vizsla Breeds) és annak bizottsága.

A világszövetség legfőbb célja a fajta megőrzése, hírnevének gyarapítása és a magyar vizsla világszerte történő népszerűsítése. Mindemellett az új szervezet fogja össze a MEOESZ magyar vizslákkal kapcsolatos széles körű, nemesítő-,

népszerűsítő- és tudományos tevékenységét. Mindezek eléréséért, a nemzetközi kapcsolatok erősítéséért és a tapasztalatszerzés végett, terveik szerint két évente megrendezik a magyarvizsla-fajták és magyar vizslások teljesítmény- és küllemrendezvényével megtartott világtalálkozóját, illetve világkonferenciáját.

A felvezetés időszakában és a központi esemény zárását követően is, számos, nagy sikerű nemzetközi vadászkutyás rendezvényt tartottak. A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületeinek Szövetsége 2021. december 29–31. között FCI Európa Kutyakiállítást rendezett minden FCI által elfogadott fajtatiszta kutya részére.

Ez a jubileumi esemény 2021-ben nemcsak Magyarország, hanem Európa és a világ legnagyobb kinológiai eseménye volt! A nevezések száma elérte a 12 ezret csak az Európa Kiállítás vonatkozásában, az ezt kísérő rendezvényekkel és klubkiállításokkal együtt 20 ezer kutya jött el és vett részt a 4 napos rendezvényen.

Az eseményt a HUNGEXPO-n rendezték meg, a világkiállítás záróeseményeként. Az a tény, hogy az 1971-es vadászati világkiállításnak is társrendezvénye volt a nagy sikerű négyesfogathajtó-Európa-bajnokság, ösztönözte a kormányt arra, hogy a világkiállítás kísérőprogramjaként támogassa az Európai Lovas Játékok Kincsem Parkban történő megrendezését.

Eredetileg mind az öt szakág képviseltette volna magát a rendezvényen, ám a koronavírus-világjárvány hatására a

2020-as tokiói olimpiai játékokat 2021-re halasztották, s ez komoly veszélybe sodorta a budapesti viadal rendezését. Hosszas mérlegelés és szakmai indoklás után a FEI (Nemzetközi Lovassport Szövetség) a 2021. évi díjugrató, díjlovas és paradíjlovas szakágak Európa-bajnokságának eltörlése mellett döntött.

A Magyar Lovassport Szövetség jelezte szándékát a FEI felé, hogy a megváltozott körülmények ellenére a 2021. évi fogathajtó- és lovastorna-Európa-bajnokság versenyszámainak az eredeti helyszíneken és időpontban változatlanul meg kívánja rendezni. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy időközben a lovastorna szakágban már nemcsak Európa-, hanem világ-bajnokság megrendezésére is kaptunk lehetőséget.

A négyesfogathajtó-Európa-bajnokság és a négyesfogathajtó-Európa-bajnokság előkészületeit a Magyar Lovassport Szövetséggel a világkiállítás szervezői együtt végezték, a versenyek sikeresen lezajlottak: a lovastorna-világ-bajnokság a Nemzeti Lovardában, 2021. augusztus 26–29. között, valamint a négyesfogathajtó-Európa-bajnokság 2021. szeptember 2–5. között, a Kincsem Parkban.

Október 2–3-án a Millenniumi emlékmű helyszínén, a Hősök terén rendezték meg a 14. Nemzeti Vágtát a világkiállítás részeként. Az eseményen a verseny mellett több lovas és hagyományörző lovas produkciót élvezhetett a közönség.

FCI EUROPEAN DOG SHOW

Junior Handling I-II

Vojislav

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
KOMONDOR

Tudtad-e?

- A komondor az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A komondorok a 'kutyák királyának' is nevezik.

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
KUVASZ

Tudtad-e?

- A kuvasz az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A kuvaszok a 'kutyák királyának' is nevezik.

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
PULI

Tudtad-e?

- A puli az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A pulik a 'kutyák királyának' is nevezik.

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
PUMI

Tudtad-e?

- A pumi az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A pumik a 'kutyák királyának' is nevezik.

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
MUDI

Tudtad-e?

- A mudi az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A mudik a 'kutyák királyának' is nevezik.

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
ERDÉLYI KÓPO

Tudtad-e?

- A kópo az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A kópók a 'kutyák királyának' is nevezik.

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
KÉTSZÖRŰ MAGYAR VIZSLA

Tudtad-e?

- A kétszörű magyar vizsla az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A kétszörű magyar vizslák a 'kutyák királyának' is nevezik.

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
DÖRŐSZÖRŰ MAGYAR VIZSLA

Tudtad-e?

- A dörőszörű magyar vizsla az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A dörőszörű magyar vizslák a 'kutyák királyának' is nevezik.

• MAGYAR KÖNYVÉRTÉK
MAGYAR AGÁR

Tudtad-e?

- A magyar agár az egyik legkorábbi magyar őrző- és őrkutya.
- Nagy szőrűsége miatt a 'szőrű kutya' néven is ismert.
- A magyar agárak a 'kutyák királyának' is nevezik.

KIÁLLÍTÁS

MÉRFÖLDKŐ A MAGYAR GASZTRONÓMIÁBAN

AZ 1971-ES VADÁSZATI VILÁGKIÁLLÍTÁS EGYIK FONTOS HOZADÉKA A VADHÚSFOGYASZTÁS MÉRTÉKÉNEK NÖVEKEDÉSE VOLT A MAGYAR LAKOSSÁG KÖRÉBEN. AZ ÍGÉRETESEN INDULÓ FOLYAMAT AZONBAN LELASSULT, ÍGY 2021-RE ÚJRA FONTOSSÁ VÁLT EZ A TÉMA! A LEMARADÁS EGYIK OKA A VAD- ÉS HALHÚSTÓL VALÓ IDEGENKEDÉS, AMELY AZ ISMERETEK ÉS TAPASZTALATOK HIÁNYÁRA UTAL. MIVEL EZEN HÚSOK EGÉSZSÉGES TÁPLÁLÉKOT NYÚJTANAK, FONTOS VOLT BESZÉLNI RÓLUK, KEDVET CSINÁLNI A FOGYASZTÁSUKHOZ.

A gasztronómiai programcsomag összeállításakor az a cél vezérelte a szervezőket, hogy a világhiállítás mérföldkö legyen a magyar gasztronómiában, hiszen a rendezvény alkalmat ad arra, hogy kiváló, sok esetben akár világszínvonalú magyar alapanyagaink ismét megjelenjenek a hazai és a nemzetközi nyilvánosság előtt.

A szervezők támogatásával elkészült két gasztronómiai kiadvány: a Magyar Bocuse d'Or Akadémia Egyesület gondozásában a Vadak és halak című kétnyelvű exkluzív szakácskönyv, illetve a Pannon Értéktár Zrt. által kiadott, Sercegés és erdőzúgás című, kétnyelvű gasztrokalandkönyv.

A Magyar Bocuse d'Or Akadémia Egyesület 2021 június-júliusában ötrészes tréningorozatot rendezett, amin alkalmanként az ország különböző részéről érkező 10-10 séf és étterem vett részt. Az eseménysorozat célja az volt, hogy az oktatás után országszerte felkerülhessenek az étlapokra a Vadak és halak című könyvben szereplő ételek, így hazánkban a lehető legtöbb vendéglátóhelyen minőségi hal- és vadételekkel találkozhatnak az odalátogatók.

A Magyar Cukrász Iparosok Országos Ipartestülete rendezte meg a Magyarország tortája alkategóriájaként az „Egy a Természettel” versenyt. Az „Év fagylaltja” versenyen is nevezhettek a cukrárszok az „Egy a Természettel – Erdő-mező ízei” alkategóriában.

„Az ember nem gondolkodhat, nem szerethet, nem alhat jól, ha nem evett jól.” A szervezők e gondolat jegyében nyílt pályázatot írtak ki a világkiállítás vendéglátóhelyeinek üzemeltetésére is. A pályázat célja a vadászathoz és a horgászathoz kapcsolódó gasztrokulturális hagyományok bemutatása volt.

A világkiállítás pálinkáit szintén verseny keretében választották ki. A versenyt és a kiválasztást – az Egy a Természettel Nonprofit Kft.-vel történt szakmai együttműködési megállapodás alapján – a Pálinka Nemzeti Tanács bonyolította le.

A megmérettetésen azok a pálinka-előállító vállalkozások indulhattak, akik a 2020. évi országos pálinka- és törkölypálinka-versenyen arany minősítést, illetve a Pálinkakiválóság versenyen „top pálinkakiválóság” minősítést szereztek.

A JÓSZOLGÁLAT JEGYÉBEN

A KÖZPONTI ESEMÉNY HÚSZ NAPJÁN, A HUNGEXPO-N TÖBB MINT 616 EZER LÁTOGATÓ ISMERHETTE MEG HAZÁNK TERMÉSZETI KINCSEIT, VAGY ÉPPEN A TERMÉSZETKÖZELI SZAKMÁKNAK A FENNTARTHATÓSÁGBAN BETÖLTÖTT KULCSSZEREPÉT. A RENDEZVÉNY A SZAKMAISÁG, A TUDOMÁNY, A KULTÚRA, A HAGYOMÁNYOK, A GASZTRONÓMIA, ÉS MEGANNYI MÁR OLDALRÓL KÖZELÍTETTE MEG A TÉMÁT, A SOKSZÍNŰSÉG A RENDEZVÉNYRE ELLÁTOGATÓ HATALMAS TÖMEGBEN IS ÉRZÉKELHETŐ VOLT. A JÓSZOLGÁLATI SZEMLÉLETMÓD SZÉLES KÖRŰ ÖSSZEFOGÁSSAL VALÓSULT MEG!

Éppen ezért volt már a kezdetektől missziója a világkiállítás szervezőinek, hogy fogyatékossgal élő embertársaink számára elérhetővé tegyék a központi rendezvény látogatását. Ezt a célt szolgálta az „Egy a Természettel” Jószolgálati Program, amelynek megvalósításában a Szerencsejáték Zrt., valamint a Civilút Alapítvány voltak a szervezők segítségére. A kezdeményezésnek fontos komponense volt a díjmentesség. A program a fogyatékossgal élőket segítő szervezeteket, valamint a Civilút Alapítvány nehezítettséggel élőket támogató együttműködő partnereinek a csoportjait szólította meg. A világkiállítás során összesen 140 csoport számára tették elérhetővé a HUNGEXPO-n helyt kapó kiállítás ingyenes megtekintését. A csoportok számos társadalmi réteget érintettek, így fogyatékossgal élők, nagycsaládok, egyszülős családok és idős emberek is díjmentesen

tekinthették meg a világkiállítást. Összesítve elmondható, hogy a programnak köszönhetően 2309 fogyatékossgal élő honfitársunk ismerhette meg a természet kincseit a világkiállítás központi helyszínén. A díjmentesség mellett ugyancsak kulcskérdés volt a helyszín akadálymentesítése, s a feladatot sikerrel oldották meg a szervezők! A kerekesszékesek, a babakocsis kismamák, az idősök és a mozgásukban korlátozottak számára, valamint a kognitív zavarral élőknek is megfelelő módon voltak előkészítve a HUNGEXPO pavilonjai és külső területei. A világkiállítás központi helyszínét az akadálymentesség szempontjából az Acces4you mérte fel és minősítette. Az akadálymentesítési törekvésekhez hozzájárult az is, hogy világkiállítás ideje alatt működő ingyenes buszjáratok mind alacsonypadlósok voltak.

ÖNKÉNTES DIÁKOK – AZ ÁGAZAT JÖVŐJE

A VILÁGKIÁLLÍTÁS EGYIK FONTOS CÉLKITŰZÉSE VOLT, HOGY AZ 1971-ES VADÁSZATI VILÁGKIÁLLÍTÁS SZAKMAISÁGA ELŐTT TISZTELEGVE, ANNAK SZÁMOS ELEMÉT MEGTARTVA MUTASSA BE A MAGYAR VADGAZDÁLKODÁST. ENNEK EGYIK ÉKES PÉLDÁJA VOLT, HOGY 2021-BEN IS DOLGOZTAK – ÖNKÉNTES ALAPON, VAGY SZAKMAI GYAKORLAT KERETÉBEN – AZ ÁGAZATI FELSŐOKTATÁSBÓL EGYETEMISTÁK A RENDEZVÉNYEN. AZONBAN LÉNYEGES KÜLÖNBSÉG, HOGY AZ 50 ÉVVEL KORÁBBI ESEMÉNYEN KIZÁRÓLAG A SOPRONI ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM HALLGATÓI TELJESÍTETTEK SZOLGÁLATOT.

A 2021-es évben azonban már nemcsak Sopronból, hanem a Magyar Agrár- és Élettudományi egyetem tematikához illő szakjairól is segítettek diákok a világkiállítás megvalósulását. Az egyeztetések az egyetemekkel már 2020-ban megkezdődtek, ahol hamar véglegessé vált, hogy a Soproni Egyetem hallgatóinak a jelentkezés önkéntes alapon történik, megtartva az 1971-es hagyományokat. A MATE vezetősége úgy vélte, az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállításon való részvétel remek szakmai lehetőség a tanulóknak, ezért, hogy minél több hallgató részt vehessen az eseményen, nem önkéntes alapon történt a jelentkezés, hanem a hallgatók a részvételükkel szakmai gyakorlatot teljesítettek, aminek az elvégzése egyébként is része a képzésüknek.

A soproni hallgatók főleg az erdőmérnök és vadgazda mérnök és természetvédelmi mérnök szakokról érkeztek nagy számban. Az MATE hallgatói szintén három különböző szakról jöttek: voltak vadgazda mérnök alap- és mesterszakos, természetvédelmi mérnök alapszakos és turizmus-vendéglátás alap-és mesterképzésen tanuló hallgatók is, mind a budai mind a gödöllői kampuszról. Továbbá a kötelező gyakorlatot teljesítő hallgatók mellett érkeztek önkéntes hallgatók is.

A Soproni Egyetem és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem vezetőségének és hallgatóinak köszönhetően, a világkiállítás húsz napja alatt, és az azt megelőző egy hétben, összesen 237 egyetemista dolgozott és segített az építési munkálatok során. A hallgatók munkájáról kizárólag pozitív és örömteli visszajelzések érkeztek. Az egyetemista hallgatók segítsége és munkája nélkül ezúttal sem lett volna teljes a világkiállítás!

FANFÁRTÓL A NÉPI ROCKIG

AZ IGAZÁN KOMOLY RENDEZVÉNYEKNEK NEMCSAK JÓL FELISMERHETŐ LOGÓJA VAGY ISMERT KABALÁJA VAN, HANEM OLYAN ZENEI MEGJELENÉSE IS, AMIT A LÁTOGATÓK KÖNNYEN TÁRSÍTHATNAK AZ ADOTT ESEMÉNYHEZ. GONDOLJANAK CSAK A LABDARÚGÓ-VILÁGBAJNOKSÁGOKHOZ KAPCSOLT SZERZEMÉNYEKRE! PERSZE, A MI VADÁSZATI KULTÚRÁNK KICSIT KONZERVATÍVABB ÍZLÉSRE VAN „HANGSZERELVE”, DE AZ „EGY A TERMÉSZETTEL” VADÁSZATI ÉS TERMÉSZETI VILÁGKIÁLLÍTÁS IS MEGKAPTA A MAGA „HIMNUSZAIT”.

A témával kapcsolatban talán a legkézenfekvőbb megoldás az volt, hogy a komponisták a vadászati kultúránkba száz százaléig illő szignálok és fanfárok világában kezdenek el alkotni. Itt kapcsolódik be a történetbe a 2005 óta aktívan működő Vadászkamara Kürtegyüttes és Nagy Csaba együttesvezető, aki a világkiállítás fanfárjának szerzőjeként jegyzi az alkotást.

De miként is lett az ötletből élvezhető szerzemény? Nos, a darab már a felkérés előtt megszületett, de még nem játszották szinte sehol. Végül a világkiállítás szervezőihez is eljutott az akkor még ismeretlen fanfár, ami Károlyi József miniszteri biztos és csapata tetszését is elnyerte. A zenészek ekkor stúdióba vonultak, és feljátszották a szóban forgó művet.

A világkiállítás szignáljának elsősorban a lüktetése és a ritmikája újszerű, a natúrürtös tradíciókból építkezve, újabb hangzásvilágot alkottak. A szignált első ízben 2018-ban, a FeHoVa-n mutatták be, majd még abban az évben az országos vadásznapon, Putnokon is játszották a világkiállítás logójának leleplezésekor. 2019-ben pedig, a gödöllői nemzeti kürtösversenyen már kötelező darabként szerepelt az egyszerűsített változat, amit minden induló csapat sikeresen eljátszott. Érdeemes megjegyezni, hogy a modernebb dalok kedvelői számára készült az „indulóból” egy remix is.

De a világkiállítás zenei jelzéseinek itt még koránt sincs vége! Szintén „közönségbarát jelleg” jegyében készült el a kétszeres Fonogram-díjas, magyar népzenei alapokat a rockkal, dzsesszel vagy elektronikával fűszerező Kerekes Band Körülöttünk Magyarország című dala, amiben az X-Faktor tévés tehetségműsorból ismerhető Baricz Gergő is feltűnik.

Erre a zenére a Bartók Béla által régi rétegnek nevezett palóc és somogyi népdalok és a hard rock gitárriffjeinek ötvözése a jellemző. A szöveghez a magyar népdalok adtak inspirációt, de felhasználták a Mondák könyvét, a Csodaszarvas-regét és a többi között még az igaz vadász tízparancsolatát is.

A felvételek 5 napon át tartottak csak és kizárólag analóg technológia alkalmazásával, élő zenei hangszereléssel. Felcsendül benne a zenekarra jellemző hangszereken felül (furulya, koboz, brácsa, basszusgitár, dob), a hegedű, a gitár és a láncos bot, de különféle csörgők és lábdobogás is hallható. Végül 80 hangszer- és éneksávból állt össze a zenei szövet, amelyből csak maguk az éneksávok 32 különböző szólammal járulnak hozzá a himnikus kórushatáshoz, ezzel is a vadászat, azon belül is a hajtások hangulatát próbálták megidézni.

A középrész éneksávjai a kutyák csaholását, a vadászskürtöket, a szarvasbögést és a hajtók hangjait imitálják a sámánének stílusában. A középrész vége és ezzel a zeneszám katartikus pontja a puskadörrenés, amelynek hatását még jobban felerősíti az előtte található rövid szünet. Mint egy nagy lélegzetvétel a sikeres találat előtt...

Az énekeknél használt „erdei” visszhang az egyes részeknél az énektéma és a tér módosításával azt az érzetet kelti, mintha az énekes közeledne a hallgató felé.

BÉLYEG ÉS EMLÉKÉRME

A MAGYAR POSTA SORSZÁMOZOTT ALKALMI BÉLYEGBLOKK ÉS NYOLC CÍMLETBŐL ÁLLÓ BÉLYEGSOR KIBOCSÁTÁSÁVAL KÖSZÖNTÖTTE A VILÁGKIÁLLÍTÁST. A BÉLYEGEK – AMELYEKET A VILÁGKIÁLLÍTÁS KÖZPONTI ESEMÉNYÉN KÜLÖN POSTAÁLLOMÁSON IS MEG LEHETETT VÁSÁROLNI – REMETE PÁL TERVEZŐMŰVÉSZ TERVEI SZERINT KÉSZÜLTEK. A RENDEZVÉNY TISZTELETÉRE A MAGYAR NEMZETI BANK EMLÉKÉRMÉT BOCSÁTOTT KI. A MAGYAR NEMZETI BANK EMLÉKÉRMÉIN PEDIG IFJABB SZLÁVICS LÁSZLÓ MESTERJEGYE TALÁLHATÓ.

A bélyegblokk bélyegképén Széchenyi Zsigmond magyar vadász, utazó, író, Kittenberger Kálmán magyar Afrika-kutató, zoológus, tanár, vadász- és természettudományi író, a Nimród Vadászújság egykori főszerkesztője, valamint Fekete István József Attila-díjas magyar író – számos népszerű regény, könyv és állattörténet írója – portréja található. Őket az erdő sejtelmes világa öleli körül a blokk keretrajzán. A sorozat nyolc címlete, összefüggő kompozícióban, a témához kapcsolódó állatokat jeleníti meg: ezek a muflon (*Ovis aries*), az európai döm (Dama dama), az európai őz (*Capreolus capreolus*), a tőkés réce (*Anas platyrhynchos*), a vaddisznó (*Sus scrofa*), a gímszarvas (*Cervus elaphus*), a drótszörű magyar vizsla, a mezei nyúl (*Lepus europaeus*), a fogoly (*Perdix perdix*) és a fácán (*Phasianus colchicus*). Az alkalmi boríték főmotívuma a gímszarvas, míg az alkalmi bélyegzőben az esemény logója található.

A Magyar Nemzeti Bank az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás alkalmából 15 000 Ft névértékű, az előlapon (egy oldalon) aranyozott inlay kivitelű ezüst és

2000 Ft névértékű, inlay nélküli színesfém emlékérméket bocsátott ki. Az emlékerme megjelenésében igazodik az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás arculatához. Előlapjának központi motívuma a világkiállítás emblematikus logója, a külső köríven, köriratban, fent az EGY A TERMÉSZETTEL VADÁSZATI ÉS TERMÉSZETI VILÁGKIÁLLÍTÁS, lent a MAGYARORSZÁG 2021 felirat olvasható.

A két feliratot egy-egy levélmotívum választja el egymástól. A jobb oldali levélmotívumba rejtve jelenik meg a tervező, ifj. Szilágyi László mesterjegye. A hátlapon a gemenci erdő hírnevét öregbítő, világrekorder karapancsai gímszarvasbika agancsa látható.

A központi motívum háttérét a világkiállítás arculatához illeszkedő levélillusztrációs motívumok osztják fel. Az emlékérmén olvasható a világkiállítási helyszínek megnevezése, BUDAPEST, HATVAN, KESZTHELY és a VÁSÁROSNAMÉNY felirat egy-egy levélmotívummal elválasztva, lent hat összetett levéllel övezve, amiket egyenként négy-négy levélmotívum alkot.

EGY A TERMÉSZETTEL

EGY A TERMÉSZETTEL

EGY A TERMÉSZETTEL

EGY A TERMÉSZETTEL

EGY A TERMÉSZETTEL

EGY A TERMÉSZETTEL

EGY A TERMÉSZETTEL

EGY A TERMÉSZETTEL

KISFILMEKTŐL A MOZIVÁSZONIG

A VILÁGKIÁLLÍTÁS SZERVEZŐINEK EGYIK CÉLJA A MAGYAR TERMÉSZETFILMEZÉS TUDATOS TÁMOGATÁSA, MEGÚJÍTÁSA VOLT. AZ ELKÉSZÜLT MŰVEKET A LÁTOGATÓK RÉSZBEN A HUNGEXPO-N LÁTHATTÁK, DE TÖBBSÉGÜKET AZ ORSZÁGOS ÉS REGIONÁLIS TELEVÍZIÓS CSATORNÁK IS MŰSORRA TŰZTÉK. A MUNKA SORÁN ÖSSZESEN 40, A VADÁSZATTAL ÉS TERMÉSZETTEL KAPCSOLATOS SZAKMAI FILM KÉSZÜLT EL; IDE TARTOZIK MÉG A TÖBB MINT 160, A VILÁGKIÁLLÍTÁS ELŐKÉSZÜLETEINEK MUNKÁLATAIRÓL, A RENDEZVÉNY 20 NAPIÁRÓL, ILLETVE A LEVEZETŐ RENDEZVÉNYEKRŐL SZÓLÓ, MÁSFÉL-KÉTPERCES RÖVIDFILM IS.

A rendezvényhez kapcsolódó filmek készítésének során az alkotók egyik fontos célja volt a vadászok mellett a nem vadászó közönség megszólítása is.

A Filmdzsungel Stúdió stábjának nemzeti parkjaink titkos pillanatairól készített egy 10+1 részes sorozatot. Szintén a stúdió készítette a Megőrzött vadon című, 5 részes, 4–6 perces epizódokból álló sorozatot, amely hazánk természeti kincseiből (kék vércse, tűzok, tiszavirág, daru, vipera) mutat be egy csokorra valót a természetbarátoknak. Ezek mind a nagyközönség számára készült ismeretterjesztő természetfilmek, gyönyörű képi világgal. A szervezők továbbá kiemelten nagy hangsúlyt fektettek a természetvédelem témakörére is. A nemzeti park-őrök munkájáról „Akcióban a természet őrői” címmel láthattunk filmet, de készült film a vadon élő veszélyeztetett állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó Washingtoni Egyezményről, a CITES-ről is.

Ugyancsak a nagyközönséget célozza meg az Impresa Kft. gyártásában, Magyar László rendezésében készült Vadászunk történelme című alkotás, ami a kisiskolások számára is élvezhető.

Széles rétegek számára készült a Féltve őrzött kincsünk, a magyar gímszarvas című alkotás is: a film a magyar erdők királyának életébe enged bepillantást, illetve Hunor és Magor mondájától a jelenkor vadgazdálkodásáig dolgozza fel a témát.

A vadászok kedvezőbb társadalmi megítélésének elősegítése céljából pedig olyan szemléletformáló filmek is születtek, mint a Tények és tévhitek a vadászatról című munka.

A szakmai anyagok jelentős részét Hajba Balázs forgatta: 10 részes, a legkülönbözőbb témaköröket feldolgozó, 24 perces epizódokból álló sorozata kifejezetten a szakmai közönségnek, a vadászoknak szól. Az érdeklődők láthattak még filmet a solymászokról Sólomemberek címmel, őshonos halunkról, a vizárról Egy legendás óriáshal diadalútja címmel, készült film Kittenberger Kálmánról Kittenberger – az utolsó vadászat címmel, illetve játékfilmes elemekkel tarkított fikciós dokumentumfilm mutatja be a világkiállítás kabalakutyájának kalandjait, Fátyol – erdőn innen, városon túl címmel.

A szervezők támogatásával készülhetett nívós produkció Fekete Istvánról Fekete – a bereki ember címmel.

Fekete István a huszadik századi magyar irodalom legolvasottabb szerzője, valamint a hazai „erdész-vadász irodalom” legismertebb művelője, Jókai mellett minden idők legnépszerűbb magyar írója.

Eddig több mint tízmillió példányban jelentek meg művei magyar nyelven, de külföldön is népszerűek írásai. Az ezredfordulóig tizenkét országban, tíz nyelven, negyvenöt kiadásban jelentek meg munkái. Egy-egy művének címe vagy szereplője ott van szinte minden magyar ember fejében és szívében.

KIÁLLÍTÁS

A BEREKI EMBER

EGY A TERMÉSZETTEL

Vadászati és Természeti Világkiállítás
HUNGÁRIKUM 2021

KÖTETEK EGY TÉMÁRA

A VILÁGKIÁLLÍTÁS KÜLÖNLEGES ESEMÉNY: AMÍG ZAJLIK, KIÁLLÍTOTT LÁTNIVALÓIVAL TÁJÉKOZTAT, SZÓRAKOZTAT, ÍZLÉST FORMÁL, OKTAT, ÉLMÉNYT AD, HISZEN EZ A FELADATA! DE MINDEZEKEN TÚL, FELTÉTLEN HOZADÉKA KELL LEGYEN SZELLEMISÉGÜNK FORMÁLÁSA, KISZOLGÁLÁSA IS! ERRE A KÖNYV, EMBERLÉTÜNK EGYIK LEGNAGYOBB CSODÁJA ALKALMAS IGAZÁN. EGY KÖNYVSOROZAT KIADÁSA A VILÁGKIÁLLÍTÁS ELSŐ CÉLJAI KÖZÖTT SZEREPELT.

A legnagyobb hatású, az úgynevezett „fehér sorozat” 34 kötet. Kittenberger Kálmán és Széchenyi Zsigmond hiába jelentek meg sok-sok kiadásban, az új generációk számára nem antikvár jegyzéket, hanem kézbe vehető, azonnal olvasható kötetet kell adni.

Széchenyi, Kittenberger és Studinka életművének teljes kiadása mindenképp különleges esemény. Azért jó egymás mellett olvasnunk vadászati irodalmunk e három jelesét, mert rámutat, ha nem is azonosak a társadalmi feltételek, egyben hasonlítani lehet egymásra: a vadászat szeretetében és érdekeinek szolgálatában.

Azt a kérdést feltenni, melyik a „jobb író”, nemcsak teljesen felesleges, de okafogyott is. Három teljesen más stílusú szerző: Széchenyi stílusa finomra hangolt, néhol lírai, például az afrikai tábortűznél fogant gondolatai nagy hatással vannak az olvasóra. Kittenberger Kálmán stílusa „leíróbb”, érződik, ő minden sorával tanítani is akar. (Jelezve, nem feledkezik meg arról: a Nemzeti Múzeum számára végzett munkája van olyan fontos, mint a vadászat.) Studinka László írásai biztos sok kedves estét szereznek esős napokon, hiszen tapasztalata, szakmai múltja alap és megkérdőjelezhetetlen a jövő nemzedék számára. Új hangot hozott a vadászirodalom színterére, ami a mai napig jól és érzékelhetően cseng.

A Dénes Natur Műhely kiadó gondozásában megjelent sorozatnak feltétlenül egyik legértékesebb része Fekete István Rózsakunyhója. Azért csak ez az egy műve került be ennek a tényleg a „szívével” író zseninek, mert a kiadói jogok csak ezt tették lehetővé. Mint kalapon a bokréta, olyan Schell Jó-

zsef albuma, egyedül képviselve a vadász képzőművészetet. A sorozat létrehozói: Bors Richárd sorozatszerkesztő, dr. Koncz István szerkesztő, Gellér Tibor lektor, Remete Pál borító- és könyvtervező.

A „fehér sorozat” után rögtön következik Vuray György szerkesztő Hármaskönyve. Aki szeretne például a „fehér sorozat” szerzőiről többet megtudni, itt megtalálja, sőt, kedvére válogathat és tájékozódhat újabb „könyvszákmány” irányban! Óriási munka volt az összeállítása, Vuray György mellett meg kell említenünk Danis István, Feiszt Ottó, Köhalmi Tamás, Torday Gábor, Udvary Zsolt nevét.

A Vadászat és vadgazdálkodás Magyarországon, az „Egy a Természettel” egyik emlékműve a világkiállítás tiszteletére. Kiállításában, megjelenésében, „súlyában” is, méltó „könyvszobor”. Szerzői, szerkesztői: Bors Richárd, Kovács Márk Ferenc, dr. Kovács Zoltán, Kókai Márton, Szurmay János, valamint Göbölös Péter, Károlyi József, Merczel István. A ma emberének szól, sok-sok kép, kevés szöveg – igazi vizuális élmény, így a képszerkesztő Blaumann Ödön neve feltétlen említést érdemel.

Érdeklődésre tarthat számot a Németh Balázs–Sánta Ákos–Soós Péter a Vadászat és vadászfegyverek Magyarországon című kötete is.

Tiszteletre méltó, hogy az 1971-es Vadászati Világkiállítás emlékét megidézik a szervezők. L. Simon László, a Nemzeti Múzeum főigazgatója és dr. Kovács Zoltán, a világkiállítás kormánybiztosa által jegyzett album egyben nemzeti kormányunk elismerése is a teljesen más ideológiai környezetben rendezett esemény előtt.

VADÁSZOK
ÉS HALÁSZOK
hármaskönyve

I.

VADÁSZOK
ÉS HALÁSZOK
hármaskönyve

II.

VADÁSZOK
ÉS HALÁSZOK
hármaskönyve

III.

VIDÉKI HELYSZÍNEK – HATALMAS ÉRDEKLŐDÉS

A PROGRAMSOROZAT KÖZPONTI RENDEZVÉNYE MELLETT IGEN JELENTŐS SZEREPET TÖLTÖTTEK BE A VIDÉKI HELYSZÍNEK IS. SOMOGY MEGYE, HATVAN, KESZTHELY ÉS VÁSÁROSNAMÉNY IS AKTÍVAN BEKAPCSOLÓDOTT A VILÁGKIÁLLÍTÁS VÉRÁRAMÁBA. E KIEMELT VIDÉKI HELYSZÍNEK IS BŐVELKEDTEK A PROGRAMOKBAN, ILLETVE A STRATÉGIAI PARTNEREK A VILÁGKIÁLLÍTÁS JEGYÉBEN SZÁMOS BERUHÁZÁST ÉS PROGRAMOT VALÓSÍTOTTAK MEG. A SZÉLES KÖRŰ SZAKMAI ÖSSZEFOGÁS EREDMÉNYEKÉNT A VIDÉKI KÍSÉRŐ PROGRAMOK ÖNMAGUKBAN IS NAGY SIKERT HOZTAK!

A Somogy Megyei Konzorcium egyedülálló összefogás eredményeként jött létre. A szervezetet a Balatoni Hajózási Zrt., a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., a Kassai Kft., a KASZÓ Zrt., a MATE Kaposvári Campus Vadgazdálkodási Tájközpont, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. és a Somogy Megyei Vadászok Szövetsége alkotta, a szakmai vezetés a SEFAG-ra hárult.

Az együttműködők célja az volt, hogy a somogyi erdők és a vadászat mellett a megye egyéb természeti, kulturális és gasztronómiai értékeit is bemutassák az érdeklődőknek, így 2021 szeptemberében és októberében a Balatontól Kaposváron és a zselici térségen keresztül Kaszóiig és Lábodig mintegy tucatnyi helyszínen negyvennél is több programot kínáltak a látogatóknak!

A vilákiállítás előkészületek részeként egyhektárnyi új erdő telepítése történt a Zselici Erdészetenél, a Nagysalléri Gazdálkodási és Turisztikai Központ a Báró Schell József Vadászati és Természeti Parkkal gazdagodott, és olyan szakmai projektek, kiállítások, valamint kulturális programok valósulhattak meg, amelyek az erdő- és vadgazdálkodás küldetésének alaptézisét – a természet és az ember harmonikus kapcsolatát – erősítették a látogatókban.

A SEFAG Zrt. a tízezres látogatottságú kiállításon az „Erdővarázs” programok mintájára – a Kaposvári Egyetem területén – bemutató- és élménypontot működtetett 2019. szeptember 12–15-ig. Szeptember 14-én, a „Vadgazdálkodási és vadgasztronómiai napok” program keretében – amit Kassai Lajos lovas íjász bemutatója színesített – a látogatók színes szakmai kínálatot kaphattak a természetismerettől a turiz-

muson és szakmai kultúrán keresztül a vadgasztronómiáig. A hatvani Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum az 1971-es Vadászati Világkiállítás relikviáiból vándortárlatot állított össze, amit az erdőgazdaság a kaposvári Erdők Háza Látogatóközpontban is berendezett. A tárlat 2021. szeptember 7-étől november 4-éig volt látható.

A vilákiállítást megelőző idényben – július 3. és augusztus 29. között – a Balatoni hajózási Zrt. (BaHart) kijelölt hajóárait, a Balatonföldvár–Tihany–Balatonföldvár útvonalon, a vilákiállítás tematikájába illő filmeket és spotokat vetítettek a hajók fedélzetén.

A Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. is számos projektet valósított meg a vilákiállítás kapcsán. Ilyen volt például a „Balatoni óriáspontyok arcképcsarnoka”: a fotókiállítás szeptember 30-án nyílt meg Révfülöpon, a szabadtéri színpad szomszédságában található RévArt Galériában. Emlékezetesre sikerült a VII. balatoni horgászkonferencia, Tihanyban. „Vadat és halat, s mi jó falat” – gasztronómia magas fokon: a társaság 2021. október 16-án, Rádpusztán hal- és vadételfőző-versennyel zárta a vilákiállításhoz kapcsolódó programjainak sorát.

A MATE Kaposvári Campus, Vadgazdálkodási Tájközpont a bőszenfai Vadgazdálkodási Tájközpontban, a szeptember 17-étől október 18-áig zajló rendezvények keretében „A Zselic nagyvadjai”, valamint a „Zselici pillanatképek” című természetfotó-kiállítással várta a látogatókat. Ezenkívül szakmai rendezvényeket, gyakorlati bemutatókat szerveztek a vadgasztronómia témakörében.

KIÁLLÍTÁS

Szeptember 28-ától október 14-éig történelmi, honfoglalás kori lovasbemutató és interaktív foglalkozás, solymászat várta a vendégeket, Kassai Lajos otthonában, október 2-án pedig megtartották az „Egy a Természettel Vadászati és Természeti Világkiállítás Emlékútja” átadóünnepséget is. Kaszóban, a KASZÓ Zrt. a kirándulóközpont területén egy 8x10 méteres, „Erdei muzsika” zenepavilon elnevezésű színpadot alakított ki. A pavilon számos programnak: koncerteknek, filmvetítéseknek adott otthont. Az emlékpark projekt keretén belül elkészült egy életnagyságú, bronz vérebszobor – Tölgyesi Poós Anna alkotása –, ami a vadászház előtti parkban kapott helyet. A világkiállítás égisze alatt megrendezett tacsó-Európa-kupa külső helyszínének újjáépítéséhez a társaság elsődleges célja a filagória alapzatának cseréje, az épület szerkezetének és héjazatának teljes felújítása, valamint felületkezelése volt. Emlékeztető programelem volt a szarvasbőgés és dámbarcogás hallgatása – kisvonatról! A SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. területén a következő fejlesztések valósultak meg: a konzorciumi programok attrakciójaként a „vadászomnibuszos” túrák megvalósításához vadászomnibusz komplex gyártása, a nagysalléri „vadászromkocsma” kialakítása a régi maktároló épület karbantartásával és az erdélyikopó-világtalálkozó 2. versenynapja programjának megvalósításához a zárt kerti felújítás, 2020-ban pedig elkészült a Ropolyi-völgyben a Szent Hubertus-kegyhely. Az erdőgazdaság területén sajtótájékoztató, kulturális- és képzőművészeti események, vadásznap, trófeabemutató, tenyészemle és más, családi programok zajlottak. A Somogy Megyei Vadászok Szövetsége világkiállítás jegyében tervezett tevékenységének kiemelkedő eleme a Vadász

leszek Páll Endre Erdei Ifjúsági Program infrastrukturális alapjainak megteremtése volt. A program célja az általános és középiskolás gyerekek megismertetése a hazánkban élő vadfajokkal, valamint a vadászati kultúrával, a hagyományokkal, a vadászati módokkal és eszközökkel, továbbá a vadászias magatartással. A 2020. év végére elkészült az oktatóbázis központi egységét képező faház, valamint a filagória, a szerkezetkész állapotban lévő épület belsőépítészeti, valamint felületkezelési munkálatai pedig 2021-ben valósultak meg. Keszthelyen, a Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Non-profit Kft. legfontosabb feladata a Festetics-örökség megőrzése és bemutatathatóvá tétele. A Festetics család életében kiemelt szerepet játszott a vadászat és a vadászathoz kapcsolódó társasági élet, így az intézmény vezetése hangsúlyos célként tűzte ki a vadászati kultúra bemutatását és terjesztését. A szervezet az elmúlt évtizedben folyamatosan erősítette szakmai jelenlétét a vadászati kultúrában, emellett hangsúlyt fektet a vadászattal kapcsolatos előítéletek eloszlatására az érdeklődő laikus közönség körében is. Ezeket a szempontokat figyelembe véve vett részt a keszthelyi helyszín a világkiállítás rendezvénysorozatában. A felvezetés részeként, még 2019-ben rendkívüli népszerűségnek örvendett Máté Bence grandiózus, 623 fotóból álló szabadtéri természetfotó-kiállítása. A VIII. alkalommal megrendezett Festetics-trófeaszemle és a Vadászati Kultúra Ünnepe elnevezésű rendezvény funkciója a hungarikumnak tekinthető dunántúli gímszarvasagancsok bemutatása volt. A solymásznapi nyílt nap keretében a hagyományos vadászati módok ága, mutatkozott be a nagyközönség számára.

2020 őszén rendezték meg a IX. Festetics-trófeaszemlét és a Vadászati Kultúra Ünnepét. A vadászathoz kapcsolódó tematikájú, inspiráló rendezvénysorozat célja a hagyományos vadászati módok bemutatása volt.

2021. augusztus 23-án került sor a Vadászati Múzeum új épületegyüttesének ünnepélyes átadójára. A Keszthelyi Vadászati Központ létesítésének egyik fő célja az volt, hogy az épületegyüttes a Dunántúl vadászati központjává váljék, infrastruktúrájával a vadászok és a vadászat jobb megítélését szolgálja, kiemelve a természet fenntartható módon történő használatát, a környezetvédelmet, a biológiai sokféleség megőrzésének fontosságát. A Safari Club International vezetősége szeptember 25–26-án itt tartotta kihelyezett közgyűlését.

A 2021 őszén – az előző évekhez hasonlóan – ismét megrendezték Keszthelyen a X. Festetics-trófeaszemlét és a Vadászati Kultúra Ünnepét. A solymászati nyílt nap keretében a hagyományos vadászati módok egyik ágát, a solymászat kultúráját mutatták be az érdeklődő közönségnek.

Hatvanban, a Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeumban egymást érték a programok. Az Országos Magyar Vadászkamara „főhadiszállásául” szolgáló múzeum területén jellemzően a családi rendezvények kaptak hangsúlyt, ezzel is erősítve a világkiállítás társadalmasító szerepét.

A szervezők fontosnak tartották, hogy a múzeum a lehető legszélesebb körben bemutatkozzék. A világkiállítás egyik felvezetőeseményének számító, „Utcára visszük a múzeumot” elnevezésű program keretében bemutatták a múzeum állandó és időszaki kiállításait, különböző szolgáltatásait és programjait. A rendezvények sikeresnek bizonyultak, a szervezők a kitelepülések során közel 6000 embert értek el. A szervezők a vadászirodalom kedvelőire is gondoltak,

és a nyár folyamán vadászírókat bemutató utcai kiállításokat hoztak létre Egerben, Gödöllőn, Szolnokon, Dunakeszin, Kecskeméten és Budakeszin.

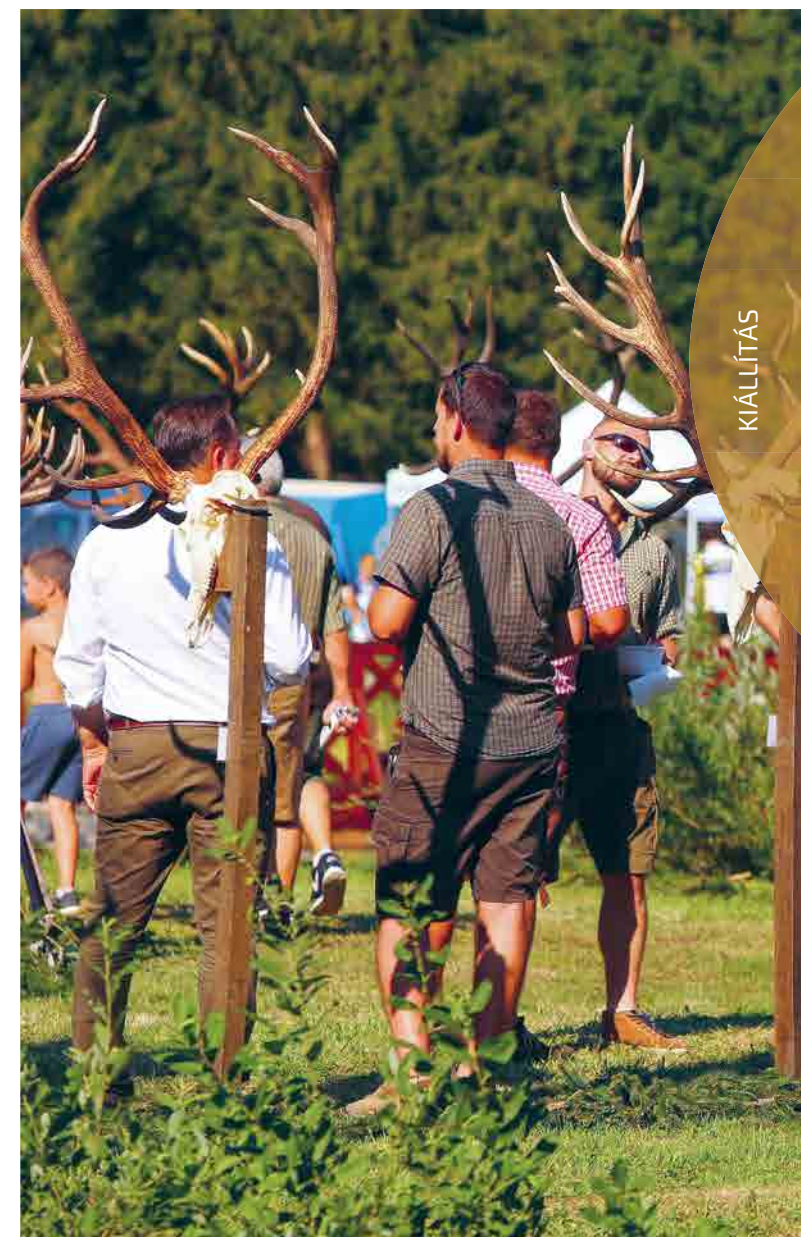
A múzeum munkatársai egyhetes nyári tábor szerveztek hátrányos helyzetű, tehetséges gyermekek számára, akik a pályázatnak köszönhetően ingyenesen vehettek részt a táborban. Nagy népszerűségnek örvendett a természetfilm-fesztivál keretében látható Trash Art-kiállítás. A múzeum parkjában, illetve a múzeumi kiállítóterekben újrahasznosított és organikus anyagokból készült szobrokat, installációs elemeket felvonultató rendezvény meghökkentően hívta fel a látogatók figyelmét a környezetszennyezésre és a környezettudatos életmód fontosságára. A kastély oldalkertjében – a természetfilmek vetítése mellett – a TransNatura nemzetközi természetfotó-pályázatának tárlata is megtekinthető volt. A több mint 2000 főt megmozgató, szeptember 4-én megrendezett nagyszabású „vadász-gyereknapi” célja az volt, hogy a laikus látogatókat közelebb hozza a vadászathoz, illetve a természethez. A nap során számos gyerekprogramot szerveztek. A kültéri LED-falon kifejezetten gyerekeknek szóló, természetet bemutató animált filmeket, meséket vetítettek. A vadgasztronómia népszerűsítése érdekében pedig – a gyerekek bevonásával – vadételek készültek.

A szervezők a világkiállítás programsorozatának kiemelt vidéki napján, október 9-én az 1971-es Vadászati Világkiállítás korát elevenítették fel. A nap során számos családi és szakmai program közül választhattak az érdeklődők. A meghívott vendégek különböző vadászati módokat és hagyományokat mutattak be, a vadászkamara Heves megyei Területi A szervezetének kynológiai bizottsága vadászkutya-bemutatót, a Nádasdy Ferenc Bandérium élő történelemórát és elöltöltős fegyvereket bemutató ismertetőt

tartott, emellett solymász-, íjász- és vadászkürt-bemutató színesítette a programot. A retró hangulatot autókiállítás és könnyűzenei koncertek adták, a gyerekeknek Eszményi Viktória és férje zenélt, a felnőtteket Janza Kata és Egyházi Géza a ’70-es évek slágereivel, valamint a Gesarol együttes és a P. mobil szórakoztatta. A rendezvény mintegy 5000 főt mozgató meg.

A szervezők a világkiállítás időtartama alatt iskolai időben – 11 munkanapon napon keresztül – óvodás, illetve általános iskolás csoportok számára „Pitypang Aladár és barátai” címmel előzetes regisztrációhoz kötött foglalkozásokkal készültek. A gyerekek a vadászati múzeum állandó kiállításában egy kalandlap segítségével ismerkedhettek meg a vadászkutyafajtákkal és azok vadászatban való feladataival, majd a kastély díszudvarán vadászkutya-bemutatót vehettek részt, ahol nemcsak élőben találkozhattak drótszőrű magyar vizslával és barátaival, hanem a vadászoktól játékos formában számos információt megtudtak a vadász és kutyája közös munkájáról és a szükséges felszerelésekről. A meghirdetett időtartam alatt 28 csoportban 763 gyermek vett részt ezen a komplex foglalkozáson.

A vidéki kiállítások meghatározó helyszíne volt a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található Vásárosnamény. Összességében elmondható, hogy maradéktalanul megvalósult a helyi programsorozat főszervezőjének, Kiss B. Zoltánnak az elképzelése, miszerint a központi rendezvényekkel összhangban, a vidéki vadászok mellett a nem vadászó helybelieknek is különleges programsorozatot hozzanak létre. A vásárosnaményi rendezvény a vadászatot komplex egészként mutatta be, aminek során nagyobb hangsúlyt kapott a vadgazdálkodás és a természeti értékek védelme, mint maga a vad elejtése, illetve annak eszközei és lehetőségei.

A korábban 600 négyzetméteren bemutatott interaktív kiállítást 1800 négyzetméterre bővítették, a tárlat főbejáratának két oldalán 2 darab, egyenként 25 köbméteres akváriumot helyeztek el, amikben a Tisza, Kraszna, Szamos, Túr őshonos halait mutatták be. A főépületben helyet kapott továbbá a Hortobágyi Nemzeti Park vándorkiállítása is.

A közel egyéves előkészítő munka eredményeképpen, 2021. szeptember 26-án a vadászati világkiállítás vásárosnaményi programsorozata nagyszabású megnyitóval vette kezdetét. A rendezvény helyszínéül szolgáló Hunor Hotel és Étterem udvarán közel 5000 fő gyűlt össze, ahol Bors Richárd a világkiállítás szakmai igazgatójának megnyitóbeszéde után Dalanics Zoltán görögkatolikus esperes parochus köszöntötte a vendégeket, majd dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a rendezvény fővédnöke egy földdel töltött börtarsolyt és egy kupa bort vett át a hagyományörzőktől, jelképezve, hogy a múlt a jelenben ölt testet, és a jövőbe tekint előre.

A szervezők a határon túl élő magyar vadászokat is bevonták a nagyszabású rendezvénysorozat eseményeibe. Tematikus heteket szerveztek, az első hét Erdély-Partiumé, valamint Hajdú-Biharé volt, a második a Felvidék és Borsod-Abaúj-Zemplén hete, a harmadik pedig Kárpátalja és Szabolcs-Szatmár-Beregé volt.

A művészeti ágakat is hetekre bontották: az első hét a kerámiafestők, olajfestők és grafikusok hete volt, a következő a fafaragóké, csontfaragóké és késeseké, a harmadik pedig a filmeseké és a természetfotósoké. Felállították a „Mesterségek utcáját”, ahol festők, szobrászok, fa- és csontfaragók, kovácsok és bórdíszművesek, valamint késszítók mutatták be termékeiket.

Vadászati kultúránknak elengedhetetlen része a gasztronómia. A szervezők a három hét alatt a gímszarvas, a dám és a tiszai halak gasztronómiáját mutatták be, emellett bor- és pálinkakóstolásra is volt lehetőség. Az irodalom kedvelői

számára is tartogatott programot a rendezvénysorozat. Lehetőség volt találkozni a hazai vadászirodalom alakjaival író-olvasó találkozó keretében. A rendezvény szolgált a Világjáró Vadászok Klubja jubileumi ülésének helyszínéül is. A szervezők – a nemzeti és kulturális összetartozást erősítendő – lehetőséget biztosítottak a honi és határon túli iskolák részére az egyes programokon való részvétellel. A határon túlról érkező iskolások kulturális értékeiket, néphagyományait bemutató műsorral kedveskedtek, majd megtekintették a „Természet és vadvilág” dioráma-kiállítást, a történelmi korokat bemutató jurtákat, emellett pedig megismerkedtek az íjászok és a solymászok világával is.

A programsorozat nemzetközileg is meghatározó szerepét tovább erősítették a regionális trófeaszemlére érkező nagykövetek; több mint 10 ország külképviselete vett részt a rangos szakmai napon, akik egybehangzóan fejezték ki köszönetüket a meghívásért, elismerésüket a színvonalas lebonyolításért, és elvitték hazájukba a Beregben élők vendégszeretetének jó hírét.

A világkiállítás helyi rendezvénysorozatának részeként rendezték meg október 9-én a regionális vadásznapot és trófeaszemlé, valamint a Hubertus-napi hálaadó misét. A jeles napon több együttműködési megállapodás is született az egyetemek és a vadgazdák között. Az eseményt Mónus Józsefnek, a történelmi íjászat világbajnokának bemutatója színesítette.

Nagy megtiszteltetésben volt része a felső-Tisza-vidéki vadgazdáknak, hiszen hosszas és jól szervezett munkájuk eredményeképpen a kárpáti típusú gímszarvas itteni állományának stabilizálása megtörtént. Ennek fontosságát felismerve, a nemes vadunk a Szabolcs-Szatmár-Beregi Értéktár része lett.

A háromhetes rendezvénysorozat ideje alatt megközelítőleg 50 ezer fő látogatott ki a különböző programok helyszíneire.

VISSZHANGOK

VISSZHANGOK

ELENGEDHETETLEN A PÁRBESZÉD!

A világkiállítás zárása 2021. október 14-én egy csütörtöki napra esett. Ha lehet illet mondani, az utolsó napok már szinte eufóriában teltek, hiszen a második hét vége számainak láttán nem lehetett senkiben több kétség: az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítást minden előzetes várakozást felülmúló érdeklődés kísérte! Micsoda időszak volt! Meg lehet kockáztatni: soha ennyi minden nem történt a vadászat körül, mint az elmúlt hónapok, esztendőök során! Kis túlzással, még a csapból is a világkiállítás üzenetei – a vadászat, a vadászati kultúra vagy természeti értékeink fontossága – folytak.

Évek tervezése ért révbé, amelynek gyümölcseként több ezernyi látványosság és kulturális esemény valósulhatott meg húsz nap alatt a központi eseményen, vidéken pedig a kiemelt helyszíneink várták az érdeklődőket például Somogy megyében, Keszthelyen, Hatvanban és Vásárosnaményban. Bár napjainkban ehhez kellő bátorság kell, de a szer-

vezők mégis vadászatról, vadgazdálkodásról, erdészetről, halászatról, horgászatról és az egyesek által kisajátított természetvédelemről meséltek – nem csak vadászoknak!

A világkiállítás sikerességének több összetevője, alappillére volt. Ezek közül kettőt emelünk ki. Az egyik ilyen oszlop a kulturális örökségünk – vadászati és általános értelemben, hiszen mindkető a magyar és így az egyetemes történelem része. A másik pillér az a képesség, amivel mi, emberek időről időre képesek vagyunk megbeszélni és összegezni a birtokunkban lévő tudást.

Bármennyire is gazdag a vadászati kultúránk, ha nem tudjuk kristálytisztán elmagyarázni a nagyvilágnak miről van szó, vagy azt, hogy miként gondolkozunk a körülöttünk lévő világról, akkor rövid időn belül szögre akaszthatjuk kalapunkat, s mellé a puskánkat... A párbeszéd tehát elengedhetetlen! Lássuk most a világkiállítás értékelését, visszhangjait!

FENNTARTHATÓSÁG: A VILÁGKIÁLLÍTÁS UTÓÉLETE

AZ „EGY A TERMÉSZETTEL” ESEMÉNYSOROZAT SZERVEZÉSE A KEZDETEKTŐL FOGVA A FENNTARTHATÓSÁG JEGYÉBEN ZAJLOTT. UGYANCSAK FONTOS SZEMPONT VOLT, HOGY AZ ELKÉSZÜLT BEMUTATÓK, INSTALLÁCIÓK A KÖZPONTI RENDEZVÉNY ZÁRÁSA UTÁN TOVÁBBRA IS ELÉRHETŐEK MARADJANAK A NAGYKÖZÖNSÉG SZÁMÁRA, HISZEN HOSSZÚ TÁVON CSAK ÍGY TUDJÁK IGAZÁN BETÖLTENI OKTATÁSI, SZEMLÉLETFORMÁLÁSI FELADATUKAT. ÍGY A VILÁGKIÁLLÍTÁS BEMUTATÓINAK, ESZKÖZEINEK DÖNTŐ TÖBBSÉGE ÚJ HELYEN ÉLNEK MAJD TOVÁBB!

A szervezők a több éven át zajló rendezvény egészét tekintve is nagy hangsúlyt fektettek a természetvédelem témakörére, e törekvésükben az Agrárminisztérium, valamint a nemzeti park igazgatóságok is kiemelt szerepet vállaltak. Utóbbiak a világkiállítás során többféleképpen képviselték azokat a Természetvédelmi Világszövetség által is fontosnak tartott magyar területeket, amelyeknek az ökológiai egységessége megőrzendő a jelen és a jövő generációi számára. A világkiállítás tehát e feladat megvalósítását is kiemelt célként kezelte! Ennek szellemében jelent meg Osváth Sarolta és Darabos György impozáns, egyben hiánypótló albuma, a Nemzeti Parkok Nagykönyve, ami több mint 400 oldalon kalauzolja el az olvasót a természetvédelmi területek ezerarcú világába.

Mindemellett a nemzeti park igazgatóságok a központi kiállítás 20 napja során kiemelt módon mutatkozhattak be a nagyközönségnek a HUNGEXPO D pavilonjában, a Hal – Víz – Ember csarnokban, ahol elsősorban a felügyeletük alatt álló vizes élőhelyek természeti értékeire hívták fel a figyelmet. Standjaikon akváriumok és terráriumok is láthatóak voltak, amikben természetszerűen berendezett élőhelyeken a védett halfajok mellett, hazánk kételtűinek és hüllőinek élő gyűjteménye is megtekinthető volt. Hazánk 10 nemzeti park igazgatósága által kezelt területeit a világkiállításon filmek segítségével is bemutatták a szervezők. A világkiállítás jegyében közösen megkezdett társadalmassító munka folytatásaként, 2022. március 8-án dr. Kovács Zoltán kormánybiztos és Rácz András környezetügyért felelős államtitkár adták át a nemzeti park igazga-

tóságok képviselői számára a nemzeti parkokról készült filmeket és könyvet. Ezek felhasználásával az igazgatóságok hatékonyan tudják a továbbiakban is népszerűsíteni fontos természetvédelmi és edukációs munkájukat.

A világkiállítás utóélete a hosszú távú fenntarthatóságot hirdeti. Ennek a gondolatnak a jegyében 2022. március 29-én új otthonába került a világkiállítás ikonikus jelképe, a Szőke Gábor Miklós által tervezett és megalkotott grandiózus agancskapu, a Totem. A bögő gímszarvasbika fejet ábrázoló egyedülálló műalkotás a világkiállítás központi eseményének idején a HUNGEXPO bejáratánál fogadta a látogatókat, 2022 márciusától azonban Keszthelyen, a Helikon Kastélymúzeumnak – hazánk egyik leginkább látogatott turisztikai desztinációjának – a kertjében megtekinthető.

Szintén 2022 márciusában, a kápolnásnyéki Halász Geon Eseményközpontban avatták fel Szőke Gábor Miklós „Ne igyál előre a medve bőrére!” című medveszobrát, amelyet 2021-ben a világkiállításon, a H pavilonban is megtekinthettek az érdeklődők. Az ünnepélyes átadón dr. Kovács Zoltán kormánybiztos elismerően szólt Kápolnásnyék jelentős kulturális tevékenységéről, kiemelve azt, hogy a térség szervesen kapcsolódik az ország művészeti, közművelődési, történelmi és vadászati-vadgazdálkodási tudásához. L. Simon László, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, a világkiállítás központi magyar kiállításának kurátora köszönetet mondott dr. Kovács Zoltánnak, akivel egy komoly fél éves intenzív munkát fejezhetett be, adhattott át a vadászati világkiállításon.

Szőke Gábor Miklós további szobrai közül több (amelyek szintén a világkiállítás magyar részlegén voltak láthatóak), mint például a mezei nyulat ábrázoló Hajtás közben, a Zrínyi Miklós halálát jelképező vaddisznó, vagy a rendezvénysorozat kabalakutyáját megelevenítő Vizslató Fátyol szobrok 2022. augusztus 18. és 21. között megtekinthetők voltak a szlovákiai „Vadászat és Természet 2022” című országos vadászati kiállításon. A Szlovák Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium megbízásából a Szlovák Vadászkamara által szervezett jelentős esemény keretén belül több mint 85 ezer látogató tekinthette meg a világkiállítás szobrait. Albumunk nyomdába adásakor még számos projekt volt folyamatban, ami a világkiállítás örökségének „újrahasznosítását” célozta meg. Ezek között szerepel például, hogy a hagyományos vadászati módokat bemutató tárlat szintén Keszthelyre kerül, egy különálló épületbe.

A D-pavilon, nagysikerű „Hal, víz és ember” fantázianeveű tárlatrésze több helyen hasznosulhatott újra. Az rendezvényen látott halak – például a közönségkedvenc vizák – Poroszlón, a Tisza-tavi Ökocentrumban láthatók ismét. Ez az intézmény felkészült infrastruktúrájával tökéletesen képes volt befogadni a vizák mellett további értékes, védett fajokat is. A hatvani Vadászati Múzeumban kerül kialakításra a vízimadarakat bemutató részleg egyfajta vízparti diorámaként, de már ismét látható a világkiállítás bontott elemeiből újjáépült Ártéri Erdő bemutató is a Tisza-tavi Ökocentrumban.

A hazai jellegzetes halak MRI és CT felvételei, melyek az állatok izomzatát, csontozatát, érhálózatát, emésztőrend-

szerét bemutató anyagok a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemre kerültek, ahol a jövőben az oktatásban hasznosulnak. Gödöllőre a Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központba szállítottunk további értékes, bontott kiállítási elemeket, amely a jövőben nyíló látogatóközpont tárlatát gazdagítja.

A világkiállításon használt adatbázist, amely Magyarország halainak, kételtűinek és hüllőinek sorát mutatja be szövegesen és fotókkal illusztrálva három intézmény számára is elérhetővé tettük, így a vonatkozó részek Hatvanba, Poroszlóra és a fővárosi Mezőgazdasági Múzeumba kerültek. A rendezvény során „bevetett” vitrinek, érintőképernyős és infokommunikációs felszerelések szintén több helyszínen hasznosulnak, így a Mezőgazdasági Múzeumban, a Tisza-tavi Ökocentrumban, vagy a Ráckevei Halászati Múzeumban őrzik meg az utókor számára. Évszázados múzeumi tárgyak nyerhették vissza eredeti pompájukat, amikor a Mezőgazdasági Múzeum Herman Ottó halászati gyűjteményének számos elemét újjátottuk fel a világkiállítás alkalmával.

A hagyományos vadászati módokat bemutató F pavilon tartalma az album írásakor már nagyrésztben átköltözött a keszthelyi Helikon Kastélymúzeum kezelésében működő Vadászati Múzeum mellett lévő épületbe.

A világkiállítási iroda 2022. augusztus 27-én, Tiszadobon, az Országos Vadásznapi keretén belül az állami erdőgazdaságok számára visszaszolgáltatta azokat a nagy értéket képviselő nyakpreparátumokat, amelyeket az Egererdő Zrt., a NEFAG Zrt., a Gyulaj Zrt., a KEFAG Zrt., a Szombathelyi Erdészeti Zrt., a SEFAG Zrt., a Zalaerdő Zrt., a Bakonyerdő Zrt.,

a Mecsekerdő Zrt., a Gemenc Zrt., a Kaszó Zrt., a VERGA Zrt. bocsátott a szervezők rendelkezésére. A jelképes átadón ifj. Nagy Károly, az Egererdő Zrt. fővadásza vette át dr. Kovács Zoltán kormánybiztostól az erdőgazdaság trófeáit.

Az értékmegőrző munka lokális szinten is zajlik. Erre példa Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből a Füzéri Várban és Látogatóközpontban létesült kiállítás, amelyet a világkiállítási iroda támogatásából hoztak létre. A hiánypótló tárlat 2020 végétől volt látogatható, látogatóinak száma a szervezők adatai szerint még úgy is több tízezerre tehető, hogy a koronavírus-világjárvány megnehezítette a folyamatos nyitvatartást. Ez a tendencia is jól mutatja, hogy a vadászathoz civilként hozzáálló embereket nagyon is érdekli a téma, ezért a tárlat a zárása után a miskolci Vadászok Házában újra megtekinthető, így pedig a vadászat és vadgazdálkodás jövőjét szolgálja. Utóbbi épületet – amelynek megvalósulását a világkiállítási iroda is támogatta – 2022. szeptember 2-án adták át. A megnyitón Bors Richárd szakmai igazgató beszédében kiemelte: a Vadászok Háza jól szimbolizálja azokat az értékeket, amelyeket a világkiállítás megtervezése során figyelembe vettek. A sokszínű vadászati kultúra ápolása, a természetéről összegyűjtött fontos tudás továbbadása a fiatalabb generációk számára, és a vadászat civil érdeklődőkkel való megismertetése, elfogadtatása, csak néhány feladat azok közül, amelyekkel az itt dolgozóknak a hétköznapijaik során meg kell birkózniuk.

KÖZPONTI KIÁLLÍTÁS – A SZÁMOK TÜKRÉBEN

A KÖZPONTI KIÁLLÍTÁS ADATAI, STATISZTIKÁI SOKAT ELMESÉLNEK A RENDEZVÉNY SIKERESSÉGÉRŐL! A 20 NAPOS ESEMÉNY SZÁMOKBAN ÍGY NÉZETT KI: 8 PAVILON, KINCSEM PARK, 5000 NÉGYZETMÉTER ÉPÍTETT KIÁLLÍTÓTÉR. EZ AZT JELENTI, HOGY A HUNGEXPO TÖRTÉNETÉBEN ELŐSZÖR FORDULT ELŐ, HOGY A VÁSÁRKOMPLEXUM VALAMENNYI CSARNOKÁT EGY KIÁLLÍTÁS ESEMÉNYEI TÖLTSEK MEG! A MOST KÖVETKEZŐ FEJEZETBEN A LEGFONTOSABB ADATOKKAL ISMERKEDHETÜNK MEG, EZEK A SZÁMOK PEDIG EGY RENDKÍVÜLI RENDEZVÉNYRŐL MESÉLNEK.

A zárónapon 34 ezren látogattak ki az eseményre, így a rendezvény központi helyszínének számító HUNGEXPO összesített látogatószáma a húsz nap során elérte a 616 ezret. A felvezető-, társ- és a vidéki programok látogatóit figyelembe véve, az összesített szám 1,6 millió.

A világiállítás egyértelmű sikere, hogy a Fátyol Iskolaprogram keretében az ország 386 településéről 1936 gyerekcsoport érkezett a fővárosi eseményre, azaz több mint 60 ezer diák és pedagógus szerezhetett életre szóló, meghatározó élményeket. A jószolgálati programunkban 2309-en látogattak ki a kiállításra.

Ősi örökségünket, a hagyományos vadászati módokat az F pavilonban mutatták be, ahol a látogatók két beltéri lőtérén maguk is kipróbálhatták a különleges vadászfelszereléseket. A húsz nap alatt több mint 40 ezren íjászkodtak, és – szobai céllövőcsappantyú-töltetek és speciális, gurulatmentes lövedék használatával – 10 ezren adtak le lövést elöltöltő puskákkal. A hagyományos vadászati módokhoz kapcsolódó bemutatókon összesen 18 ló, 35 ragadozó madár és 30 agár vett részt.

A Hal – Víz – Ember elnevezésű D pavilonban Magyarország legnagyobb, közel egymillió liternyi vízzel teli, beltéri akváriumaiban 51 halfaj közel 3 ezer példányát sikerült bemutatni. Itt úszkált Magyarország jelenlegi legnagyobb, 116 kilós vízaja is.

A világiállításon 131 kiállító vett részt, ez a meghívást elfogadó országok, hazai és nemzetközi szakmai szervezetek, gasztronómiai partnerek, showroom-kiállítók, együttműködő partnerek száma. A két kereskedelmi esemény közül a FeHoVa PLUSZ 102 kiállítót fogadott, míg az OMÉK 450-et. A világiállítás 10 nemzetközi konferenciát is befogadott, ezeken közel 100 ország képviseltette magát,

összesen 2500 fővel. Ami a kapcsolódó hatásokat, például a turizmust illeti, a vártnál is jobb eredményeket hozott 2021 szeptembere, ugyanis ebben a hónapban a vendégéjszakák száma 65 százalékkal meghaladta a 2020-as adatot, ráadásul 4 százalékkal túlszárnyalta a 2019-es, a koronavírus-járvány előtt mért számokat is. Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világiállítás ideje alatt naponta 17 ezer ember vette igénybe a szálláshelyeket, míg egy évvel korábban ez a szám 5000 volt. A külföldi turisták, akik közül a legtöbben a visegrádi országokból, valamint Ausztriából, Németországból és Romániából érkeztek, 21 milliárd forintot költöttek el Magyarországon, ez az összeg több mint háromszorosa a 2020 szeptemberében mért adatnak.

Ami a vadgasztrosztányt illeti, a teljesség igénye nélkül néhány számadat: a húsz nap alatt 10 ezer krumplis lángost, 40 ezer hamburgert, 25 ezer sült kolbászt fogyasztottak el, de a legnépszerűbbnek a különböző vadas főételek bizonyultak: ezekből 45 ezer kelt el.

A kiállított tárgyak értékét jól jelzik a megkötött biztosítások: a Seuso-kincsek egy részét, illetve a nagyszentmiklósi kincs hiteles másolatait is felvonultató Központi Magyar Kiállítás (H pavilon) esetében ez 10 milliárd forint volt. A különleges preparátumokat és a hazai rekordtrófeákat is bemutató hazai és nemzetközi trófeakiállításnál (G pavilon) pedig 3,5 milliárd, de még a hagyományos vadászati módok csarnokánál (F pavilon) is elérte a 200 millió forintos biztosítási összeget.

Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világiállítás a 2021-es év legnagyobb kutyaabarát-rendezvényének ígérkezett, s ez végül a számokban is megnyilvánult: közel 800 négy lábú érkezett a világiállításra.

SIKERES ÁGAZATI BEMUTATKOZÁS

MAGYARORSZÁGON A TERMÉSZETGAZDÁLKODÁSI ÁGAZATOK IRÁNYÍTÁSÁÉRT ÉS AZ EGYES ÁGAZATOK ÖSSZHANGJÁNAK MEGTEREMTÉSÉÉRT KÖZPONTI KORMÁNYZATI IGAZGATÁSI SZERVKÉNT AZ AGRÁRMINISZTERIUM A FELELŐS. HATÁSKÖRÉBE TARTOZIK A MEZŐGAZDASÁG, AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS, A HALGAZDÁLKODÁS, A KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM IRÁNYÍTÁSA MELLETT A VADGAZDÁLKODÁSHOZ TARTOZÓ HIVATALI FELADATOK ELLÁTÁSA IS.

A fenti ágazatok központi irányítása és szabályozása, a jogszabályi háttér megteremtése és aktualizálása az állandóan változó társadalmi, gazdasági, politikai helyzetben folyamatosan igen magas elvárásokat támaszt a szaktárcával szemben!

A szervezet szakmai tevékenységében a vadgazdálkodással kapcsolatban nagy hangsúlyt kap a vadgazdálkodási oktatás, a kutatás-fejlesztés, a vadászati kultúra támogatása, a vadgazdálkodás eredményeinek mind szélesebb körben történő megismertetése és a következő generációk környezeti nevelése is.

A szaktárca történetében fontos mérföldkő volt az 1971-es Vadászati Világkiállítás is, s természetesen kiemelkedő szerepet töltött be a 2021-es „Egy a Természettel” Nemzetközi Vadászati és Természeti Világkiállítás megrendezésében is. Az Agrárminisztérium a világkiállítás grandiózus és impozáns rendezvényeinek előkészítését, szervezését és

megvalósítását szakmailag, erkölcsileg és anyagilag egyaránt jelentős mértékben támogatta.

Az Agrárminisztérium a világkiállítás kísérőrendezvényei közül az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásáron, az OMÉK-on is bemutatkozott a nagyközönségnek. A kiállítás kiváló lehetőséget teremtett a szaktárca számára a kétoldalú találkozókra, illetve a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére és ápolására.

Az Agrárminisztérium segítséget nyújtott az irányítása alá tartozó 10 nemzetipark-igazgatóság, valamint a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. és a 21 állami erdészeti zártkörűen működő részvénytársaság méltó bemutatkozására, de ugyancsak az Agrárminisztérium biztosította többek között az Országos Meteorológiai Szolgálat közreműködését is a világkiállítás lebonyolításához.

Külön kiemelendő az Agrárminisztérium országfásítási programja. A Településfásítási Programban 3 év alatt, 19

megyében, 1357 településen, 36 ezer darab sorfát ültettek el. Nagyon jól illeszkedik ehhez a világkiállítási emlékerdőprogramja, amelyben 22 erdőgazdaság (a program indulásakor még 22 állami erdőgazdaság volt – a szerk.) 1-1 hektár erdő telepítésével állított emléket a 2021-es rendezvénynek.

Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás fontos felvezető eseménye volt az országos megrendezésű erdőgazdasági közösségi nap, 2021. szeptember 18-án. Ezen a napon vadász hagyományokhoz kapcsolódó bemutatók, könnyűzenei koncertek, tematikus játékok, filmvetítések várták az érdeklődőket.

Az erdőgazdaságok a vidéki helyszíneken is rendkívül gazdag programkínálattal lepték meg a szakmai és a nagyközönséget. Vadásznapi, alkotótáborok, természetfotó-kiállítások, vásárok, böngésző és barcogató hallgató túrák, családi és gyermeknapok, környezettisztasági napok, tró-

feaszemlék, íjász-, lövész- és horgászversenyek, halbemutatók, fogoly-repatriációs bemutató, vadföld-gazdálkodási, vadkár-megelőzési és vadkárfelmérési, élőhely-fejlesztési, mezőgazdaságigép-használati, lövészeti és baleset-elhárítási szakmai bemutatók, kisvasúti kirándulások, vadász-kürtös rendezvények, vadászkutya-kiállítások és versenyek tették felejthetlenné az erdőgazdaságok jóvoltából a 2021-es világkiállítási évet.

Az Agrárminisztérium vadgazdálkodásért felelős önálló szervezeti egysége, a Vadgazdálkodási Főosztály folyamatos, napi munkakapcsolatban állt a világkiállítás lebonyolításáért felelős kormánybiztossal, az Egy a Természettel Nonprofit Kft. vezetésével és munkatársaival, az egyes kiállítások és rendezvények kurátoraival és szakmai stábjakkal, valamint a nemzetipark-igazgatóságok és erdőgazdaságok felelős szakembereivel. A Vadgazdálkodási Főosztály aktívan részt vett a nemzetközi vadászati és

vadgazdálkodási konferencia 4+1 napos konferenciasorozatának előkészítésében, tematikájának összeállításában és az előadók felkérésében. Az eseményt Zambó Péter az Agrárminisztérium erdőkért és földügyekért felelős államtitkára nyitotta meg.

A világkiállítás megszervezésében jelentős feladat hárult a Vadgazdálkodási Főosztály keretein belül dolgozó tájegységi fővadászok rendszerére is. A világkiállítás üdvözlőkapujául szolgáló Totem elnevezésű szoborhoz, ami egy bögő szarvasbika fejét mintázza, több mint 10 tonna gímszarvas-, dám- és őzagancsot kellett összegyűjteni. Az adományozók részére a tájegységi fővadászok emléklapot és az Egy a Természettel Nonprofit Kft. jóvoltából ingyen belépőket, tiszteletjegyeket adhattak át elismerésül.

A világkiállítás egyik leghangsúlyosabb eleme a G pavilonban zajló hazai és nemzetközi trófeakiállítás volt. Az elhuláslásból és régi legális elejtésből származó trófeák bírálatát a CIC bírálói jogosultságával rendelkező tájegységi fővadászok végezték el. Csak szakszerű elejtésű trófea vehetett részt a világkiállításon! A különleges, torz alakulású trófeák aránya vadfajonként nem érhetette el a 10 százalékot. Az abnormalis trófeák megítélése – annak érdekében, hogy csak a világkiállítás magas színvonalához méltó trófeákat állítsanak ki – a tájegységi fővadászok szakmai hozzáértésére lett bízva.

Az 1500-nál is több trófea összegyűjtése, csomagolása, adminisztrálása, visszaszállítása – köszönhetően a tájegységi fővadászok gondos munkájának – probléma nélkül, gyakorlatilag sérülésmentesen, rendben lezajlott. A felajánlók világkiállítási belépőjegyeket és emlékül a trófea mellé világkiállítási emlékérmét is kaptak.

A világkiállítás szakmai programjainak üde színfoltja volt a látvány-trófeabírálat, amit szintén a tájegységi fővadász kollégák mutattak be a szakmai és a nagyközönségnek. A háromfős bizottságok jól összedolgoztak: egy fő vezette a bírálatot, végezte a méréseket és kommentálta az eseményeket, egy rögzítette az adatokat, egy bíráló pedig a mérések során segédkezett. Ismertették a trófea fogalmát, a trófeabírálat és a trófeakiállítások történetét, és bemutatták a bírálat eszközeit, módszereit, képleteit, az éremhatárokat, a bírálat vadgazdálkodási jelentőségét és az elejtések szakmai minősítését is. Mindezt látványosan, szakszerűen, a közönséget interaktívan bevonva, élményszerűen adták elő!

A trófeabírálat a világkiállítás minden napján, két alkalommal délelőtt és délután is zajlott, a program nagy népszerűségnek örvendett, és edukatív módon sokakat megnyert a vadgazdálkodás ügyének.

A tájegységi fővadászok fontos feladata volt a világkiállítás központi helyszínén az Erdővárás-gyerekprogramokra érkező csoportok fogadása, irányítása, kalauzolása és az erdőpedagógiai élményprogramok megvalósításának koordinálása, elősegítése. Mindemellett számos vadászkutyás rendezvényen, versenyen is aktívan küllemi bírálóként és teljesítménybíróként is közreműködtek, nagyban segítve ezzel a kutyás programok sikeres és színvonalas lebonyolítását.

A grandiózus világkiállítás megrendezésében kiemelkedő helyet foglalt el a hivatalos vidéki helyszínek közül Vásárosnamény, ahol a szakma mellett a nem vadászó nagyközönség és a következő generáció körében is nagy elismerést váltott ki a kiállítás és a gazdag programkínálat! A Vadgazdálkodási Főosztály a tájegységi fővadászokkal együtt ebben a példamutató, nagyszerű vásárosnaményi összefogásban is részt vett: állandó jelenléttel, vadászskürtös-bemutatóval és szakszerű tárlatvezetéssel járult hozzá a rendezvények osztatlan sikeréhez.

A kiemelt vidéki helyszíneken az erdőgazdaságok programjai közül külön megemlítenéd, hogy a Gemenc Zrt. múltán népszerű, Pörbolyön található Ökoturisztikai Központjának területére helyezték át az 1896-os Millenniumi Országos Kiállításra Habsburg Frigyes által építtetett, s nemrégiben gyönyörűen felújított pavilont. Ugyanitt egy különleges, gímszarvast bemutató kiállítás is nyílt, illetve egy információs táblákkal ellátott sétányt is kiépítettek.

Az Agrárminisztérium megítélése szerint Magyarország rendkívül eredményes és tanulságos világkiállítás házigazdája volt. Szakembereinek véleménye szerint különösen időszzerű volt bemutatni, hogy a fenntartható vadgazdálkodás és a vadászat a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás egyik fontos eleme csakúgy, mint a többi természetgazdálkodási szakma. A vadászok önzetlen felajánlása és a természetszerető emberek aktív közreműködése is nélkülözhetetlen szerepet játszott abban, hogy a magyar vadgazdálkodás nemzetközi hírnevéhez méltóan, sikeres ágazatként mutatkozhatott be a szakma és világ nem vadászó közvéleménye előtt is!

„A VILÁGKIÁLLÍTÁS MEGTANÍTOTT MINKET, HOGY HOGYAN KELL ÁLMODNI!”

NAGYOT VÁLTOZOTT A VILÁG AZ 1971-ES, BUDAPESTI VADÁSZATI VILÁGKIÁLLÍTÁS ÓTA! AZ AKKORI RENDEZVÉNY ELSŐPRŐ SIKERÉT NEMCSAK A SZAKMAISÁGA EREDMÉNYEZTE, HANEM AZ IS, HOGY A KÜLFÖLDI LÁTOGATÓK SZINTE ELŐSZÖR PILLANTHATTAK AZ EURÓPÁT KETTÉ SZELŐ VASFÜGGÖNY MÖGÉ. ÖTVEN ÉVVEL KÉSŐBB MÁR KOMOLY NEHÉZSÉGET OKOZOTT, HOGY A NEMZETKÖZI MÉDIÁBAN A VADÁSZAT MEGÍTÉLÉSE NEGATÍV IRÁNYBA VÁLTOZOTT. VAJON HOGYAN LÁTTÁK VENDÉGEINK A NAGYSZABÁSÚ VÁLLALKOZÁST?

HABSBURG–LOTARINGIAI KÁROLY

főherceg, a világkiállítás fővédnöke

– A vadászat a kultúra része, mely sokféleképpen kapcsolódik a szokásokhoz. Valószínűleg ez az egyik oka annak, hogy a vadászat miért nyugdiz le még mindig oly sok embert, és a vadászat ellenzői miért utasítják el olyan hevesen. A budapesti vadászati világkiállítás nem csak egy különösen hatásosan megtervezett rendezvény volt. Nem csupán a vadászat sokszínűségét mutatta be, hanem mindenekelőtt azt, hogy az ember az emberiség egyik legrégebbi tevékenységén keresztül hogyan bánt a természettel. A vadászat – gazdasági tényezőként és élelemszerzési forrásként egyaránt – sokak számára még mindig a megélhetés alapját képezi. A vadhús az egyik leg-egészségesebb és legtermészetesebb ételmszer. A budapesti kiállítás látogatói számára a szervezők példa értékűen mutatták be a vadászatot ezekből a szempontokból is.

DR. PHILIPP HARMER,

a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC) elnöke

– A vadászat a természetet és egyben a társadalmat is szolgálja. Ezt mutatta be a csodálatos világkiállítás. Magyarország 50 év után újra vállalta a zászlóvivő szerepét, és három héten át a világ összes vadásza számára a figyelem középpontjába került. Gratulálok az ország vezetőinek és vadászainak, illetve mindenkinek, aki részt vett ennek a rendkívül látványos eseménynek a megszervezésében és lebonyolításában! Az emberek nagyon vágnak rá, hogy valóban eggyé váljanak a természettel. A világkiállítás megmutatta, hogy ez miként is működik.

GEORGE AMAN,

a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC)

korábbi elnöke

– Mind az 1971-es Vadászati Világkiállítás, mind a rendkívüli, 2021-es folytatás szemtanújaként tanúsíthatom, hogy mindkét rendezvény egyedülálló módon mutatta be a vadászat fejlődését, a természetvédelem és bolygónk megőrzésének fontosságát a természet fenntartható hasznosítása révén. 1971-ben a trófeák uralták a kiállítást, most viszont már a vadászat nagyszerű lehetőségeit mutatták be felejthetetlen módon nagylelkű magyar barátaink. A nemzetközi vadásztársadalom nevében hatalmas köszönet jár Magyarországnak a fenntartható vadászathoz nyújtott páratlan támogatásáért!

W. LAIRD HAMBERLIN,

a Safari Club International és a Safari Club International Alapítvány vezérigazgatója

– Megtiszteltetés volt a Safari Club International számára az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállításon való részvétel, ahol a vadászatról és természetmegőrzésről alkotott közös értékeinket hirdettük. A rendezvény lehetőséget adott arra, hogy megerősítsük együttműködésünket a világ számos pontjáról származó szervezetekkel. Bízunk benne, hogy a vadászaton keresztül előmozdíthatjuk a természetmegőrzésre vonatkozó közös céljainkat!

DANENE VAN DER WESTHUYZEN,

a világkiállítás nagykövete, a Namíbiai Hivatásos Vadászok Szövetségének elnöke, (NAPHAA), az Afrikai Hivatásos Vadászok és Vadászatszervezők Szövetségének elnöke, vezérigazgatója (OPHAA)

– Ezen a rendkívüli eseményen rengeteg látogató tájékozódhatott a természet dolgairól, és állíthatta át gondolkodását a fenntarthatóság irányába. Az „Egy a Természettel” rendezvénysorozat azokra a dolgokra emlékeztetett, amik közősek bennünk, nem pedig azokra, amik megosztanak minket. A világkiállítás szervezői által elvégzett munka hihetetlen színvonalon képviselte az OPHAA érdekeit és értékeit. A magyarok valami olyan dologban hisznek, ami túlmutat saját magukon. Ez a köteleességtudat és szolgálat, különösen a mai önző kultúra világában, kifejezetten hősie. Ezért saját magam és az OPHAA nevében is szívből jövő köszönetemet szeretném kifejezni mindenkinek, aki részt vett ennek a nagyszerű eseménynek a megvalósításában. Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás azt bizonyította, hogy képesek vagyunk együtt dolgozni azért, hogy mindannyian jobbak legyünk. Megtanít bennünket, hogy miként kell álmodni.

AURELIA SKIPWITH GIACOMETTO,

az Amerikai Hal- és Vadvédelmi Szolgálat

korábbi igazgatója

– Magyarország az élen jár a természetvédelem, a vadászat és életmódunk megőrzése a globális hagyományainak védelmében. Az ötvenedik évforduló alkalmából rendezett világkiállítás bemutatta világunk rendkívüli vad- és halvilágát, méltatta a vadászati és halászati hagyományainkat és örökségünket, és egyben elismerte az igazi természetvédők – a sportvadászok és sporthorgászok – kemény munkáját. Bátornak kell lenni ahhoz, hogy vezető szerepet töltsünk be a természeti erőforrásaink védelmében és felhasználásában! Magyarország, illetve annak vezetése megmutatta számunkra, hogy milyen irányban kell haladnunk. Szívből gratulálok!

LIZANNE NEL,
a dél-afrikai SA Hunters and Game Conservation
Association vezetője

– Engedjék meg, hogy megragadjam ezt az alkalmat, hogy megköszönjem a szervezőknek és az „Egy a Természettel” világkiállítás partnereinek a szíves vendéglátást! Mindent megtették azért, hogy megbecsült és fontos szereplőnek érezzük magunkat annak az üzenetnek a közvetítésében, hogy a vadászat része kulturális örökségünknek és hogy nekünk, embereknek szükségünk van néhány csendes pillanatra a természetben. A Dél-afrikai Vadász és Vadvédelmi Szövetség számára a világkiállításnak számos olyan üzenete volt, amit hazavihettünk magunkkal. Ezek közül a legfontosabb, hogy be kell fektetnünk a fiatalok nevelésébe, oktatásába, képzésébe a jövő érdekében!

ROB LURIE,
a Zimbabwei Vadászszövetség elnöke

– Az „Egy a Természettel” világkiállítás az egyik legcsodálatosabb rendezvény volt, melyen valaha részt vettem! A látogatók száma, a szervezés színvonala és az átadott tudásanyag mind-mind rendkívüli volt. Igazán különleges élmény volt látni azt a hatalmas munkát, amit a szervezők végeztek annak érdekében, hogy a gyermekek Magyarország minden részéről ellátogathassanak a kiállításra, és már korán megismerkedhessenek a vadászattal és a természettel. Jó volt látni, hogy az emberek a világ minden tájáról értékelik a természetet. Mi, afrikaiak, nagy megtiszteltetésnek vettük, hogy meghívtak bennünket az OPHAA Csoport – az Afrikai Hivatásos Vadászok Szövetsége – keretében. Főszervezőként dr. Kovács Zoltán úr nagyon figyelmes házigazda volt, csakúgy, mint a magyarok általában. Számos beszélgetésen és ünnepségen vettem részt, a történelem és a kultúra lenyűgöző, akikkel beszélgettem egytől egyig okos és józanul gondolkodó emberek voltak. Egy észrevételt magamévá is tettem: nem a legerősebbnek, hanem a legjobban alkalmazkodónak van a legjobb esélye a túlélésre. És ez így van, alkalmazkodnunk kell. Úgy gondolom, hogy Afrika ebben az élen jár, alkalmazkodnunk kell és előre kell haladnunk. Szövetségünk sok új emberrel és szervezettel találkozott a világkiállítás, és az ott létrejött kapcsolatokat erősíteni kell a vadászat és a természet javára. Bízom benne, hogy hamarosan visszatérhetek Budapestre egy következő világkiállításra, ami remélhetőleg nem 50 év múlva lesz.

COREY MASON,
a Dallas Safari Club és Dallas Safari Club Alapítvány
vezérigazgatója, okleveles vadbiológus és Nate Watson, tagsági
igazgató

– A kiállítás összehozta a világ természetvédőit, lehetőséget teremtve számukra, hogy olyan nemzetközi partnerekkel osszák meg gondolataikat, akik a vadvilág jövőjéért fáradoznak. Szeretnénk megköszönni dr. Kovács Zoltán kormánybiztos úrnak és csapatának, hogy vállalták a rendezvény megrendezését. Elkötelezettségük és munkájuk páratlan volt, és a Dallas Safari Club büszke, hogy barátainak és partnereinek tudhatja ezeket a kiváló szakembereket. Példás szervezőmunkájuk és gondos figyelmük tette lehetővé, hogy a fenntartható és tudományos alapú vadgazdálkodás üzenete eljusson mindenkihez Magyarországon és a nagyvilágban.

PRINCE MICHAEL OF KENT
brit királyi herceg

– Szeretném megköszönni dr. Semjén Zsolt-nak, Magyarország miniszterelnök-helyettesének és a szervezőknek a meghívást a világkiállítás megnyitójára! Feleségem, aki magyar származású, és jómagam nagy örömmel fogadtuk a lehetőséget, hogy visszatérhettünk Budapestre, ebbe a számunkra nagyon kedves városba, e különleges rendezvény alkalmából. Nagyon fontos volt, hogy a kiállítás a természetre helyezte a hangsúlyt, valamint arra, hogy elmagyarázza és megmutassa a látogatóknak, hogy a természet és az állatvilág csak akkor tud fennmaradni a jövőben is, ha megtaláljuk a helyes egyensúlyt a kettő között. Úgy gondolom, hogy önöknek sikerült elérni ezt a célt, és szeretnénk Magyarországnak gratulálni ahhoz, hogy vállalta egy ilyen fontos esemény megrendezésének a hatalmas terhet és az azzal járó munkát. A megnyitó és az összes többi program lenyűgöző volt, és nagy öröömre szolgált, hogy jelen lehettem, különös tekintettel arra, hogy szeretett Fülöp hercegünk is részt vett az előző magyarországi világkiállítás, 1971-ben, pontosan 50 évvel ezelőtt.

DR. CALUM T.M. NICHOLSON

éghajlat- és társadalomkutató, a Danube Institute és a Mathias Corvinus Collegium vendégoktatója

– Manapság sokat hallunk a természetről, de ezekben a történetekben az embert gyakran a természet és a környezet megrontójaként ábrázolják. Ezért rendkívül üdítő élmény volt az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállításon részt venni, mert az ehelyett a hangsúlyt a természeti világgal való létfontosságú, közeli és kölcsönös kapcsolatunkra helyezte. A kiállítás sok tekintetben volt előremutató, de ugyanakkor gyökerei mélyen az évszázadok alatt létrejött kultúrából és hagyományokból táplálkoztak. Ez a kombináció hihetetlen minőséget adott a kiállításnak!

REX BAKER,

a Conklin Alapítvány főtítkára

– Közel ötven év alatt számos országban vettem részt vadászati és természetvédelmi rendezvényeken. Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás volt a legnagyobb és leglátogatottabb esemény ezek közül. A 10 000 agancsot felvonultató pavilon nagyon látványos volt. Remélem, hogy a látogatók, különösen a gyerekek, a kiállításon megértették, hogy milyen fontos a Föld vadvilágának és környezetének megőrzése a jövő számára!

FARKAS ISTVÁN,

a világkiállítás nagykövete, piarista szerzetes

– Örömmel vállaltam, hogy a világkiállítás vallási nagykövete legyek. Erre papi mivoltom és közel ötvenéves fizikatanári múltam szinte predesztinált. A természetre mindig úgy tekintettem, mint Isten ámulatba ejtő ajándékára. Mivel Isten egyaránt teremő Atyja a természetnek és nekem is, életem több mint hét évtizede alatt ez a testvériség elmélyült közöttünk. Fáj látnom, hogy nővérem, a Természet léte mennyire veszélyben van. Az még szomorúbb, hogy az ember, a sokkal fiatalabb testvér támadott rá az idősebbre. A gőg, az önzés elvakította az embert, és bekövetkezhet a testvérháborúk végjátéka: mindketten elpusztulunk. Mégis szívemben a remény él. Első tanítványaim 30–40 évvel ezelőtt végeztek, és érettségi találkozóinkon nem a logaritmust emlegetik, hanem gyalogos, kerékpáros, evezős és vitorlás túráinkat. A természet szeretete életük meghatározója lett, és ezt a kincset gyermekeiknek is továbbadják. Az elmúlt időszakban sokszor idéztem Szent Bernátot: „Több az olvasnivaló az erdőkben, mint a könyvekben.” A világkiállítás inspiráló és hatékony eszköz volt, hogy küzdjünk azon analfabetizmus ellen, amely meggátol bennünket, hogy közelebb kerüljünk testvérünkhöz, a természethez. Galilei szavaival búcsúzom: „Isten éppúgy jelen van a természet törvényeiben is, mint a Szentírás szövegeiben.”

KEMÉNY DÉNES,

a világkiállítás nagykövete,, a magyar vízilabda-válogatott szövetségi kapitányaként három olimpiai bajnokságot nyert csapatával

– Nekem a világkiállítás a több évtizedes vadászmultam folytán egy nagy ünnepet jelentett. Egyfelől a pavilonok tartalma adott egy átfogó képet a környezetünkéről, másfelől lépten-nyomon rég nem látott barátokba, ismerősökbe ütköztem. A szívemhez a magyar pavilon állt a legközelebb, büszke voltam az őzvadászatot ismerető kis videóra ugyanúgy, mint a vadban gazdag Kárpát-medence bemutatására. Végezetül nagyon élveztem egyik trófeám újbóli, az eredetitől kissé eltérő értékelését, ami megerősített engem abban a tapasztalatomban, hogy mennyire komoly szakmai tudással végzik munkájukat a hivatásos vadászok az erdőben, a mezőn, amikor kort és tömeget bírálnek.

SZÁRI ZSOLT,

a világkiállítás nagykövete, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. vezérigazgatója miniszteri biztos

– Mivel az 1971-es világkiállítást csak írott és képes dokumentációkból ismerhettem, nagyon vártam a mostanit. Tudtuk, hogy fél évszázad során a hazai vadgazdálkodásban elért sikerek, eredmények kézzelfoghatóan és látványosan dokumentálhatóak lesznek, ahogy a jövő vadgazdálkodásának nehézségeire, veszélyeire is fel lehet hívni a figyelmet. Mély hatást tett rám a magyar pavilon, ahol a nagy elődöket mutatták be, szinte éreztem, hogy itt vannak közöttünk, és elégedetten beszélgetnek, mosolyognak. A trófeákat rejtő pavilonba betoppanva, percekig csak álltam földbe gyökerezett lábbal, és szívtam magamba sikeres vadgazdálkodásunk tárgyiasult emlékeinek látványát. Több napon át szemlélve a trófeákat – mert ide néhány óra kevés volt –, leginkább azon lepődtem meg, hogy a felvonultatott kollekció tagjai többnyire egészen friss, legfeljebb pár éves elejtésekből származtak. Ez a felismerés megnyugvást adott vadászlelkemnek: ugyan már nem láthatom, de a felnövekedő vadászgenerációk könnyűszerrel rendezhetnek ötven év múlva ehhez hasonló, monumentális megemlékezést, hazánk vadgazdálkodásából merítve az alapanyagokat. Köszönöm a megálmodóknak, a szervezőknek és a segítőiknek, a trófeákat biztosító vadásztársaknak, hogy mindezt láthattam, szemlélődő részévé válhattam!

SZENTKIRÁLYI ALEXANDRA

kormányszóvivő

– A világkiállítás nemcsak egy szakmai seregszemle volt, hanem egy olyan lehetőség, amely több mint másfél millió látogatónak – köztük több mint 60 ezer gyereknek – és a világ közvéleményének is felhívta a figyelmét a környezetvédelem ügyére. Mára ugyanis megkerülhetetlenné vált a téma, számos irányzat, elgondolás, mármár ideológia verseng egymással, sok esetben globális válaszokat adva lokális kérdésekre is. A világkiállítás megmutatta, hogy a természet és az ember harmonikus együttélése lehetséges, csupán a megfelelő válaszokat kell megtalálnunk a minket érő kihívásokra. És kiket kellene ebbe a lehető legteljesebben bevonni, ha nem a gyerekeket? Mert ők a jövő!

DR. SIMICSKÓ ISTVÁN

országgyűlési képviselő, a Hungarikum Bizottság tagja

– Aki ismer, tudja rólam, hogy szívügyemnek tekintem az őshonos és régi magyar kutyafajták sorsának jobbra fordítását. Magyarország a jól ismert klasszikus terelő- és pásztorkutyák mellett többféle vadászkutyafajtával dicsekedhet, a magyar agárral, az erdélyi kopóval vagy a magyar vizslával. A vadászati világkiállítás óriási lökést jelentett abba az irányba, hogy a világ megismerje ezeket a ma már hungarikumnak számító fajtákat, és a szakma is újra fedezze e négy lábúak értékeit, testhezálló feladattal bízva meg őket, ezzel biztosítva az állomány fennmaradását és fejlődését. A világkiállítás záróakkordjaként az FCI Európa Kutyakiállítás kiváló lehetőséget teremtett arra, hogy megmutassuk, Magyarország ezen a téren is milyen hatalmas szakmai tudással és sokrétű kultúrával rendelkezik. Büszkék lehetünk a több évszázados ebtenyésztési hagyományainkra, amelyek világviszonylatban is megállják a helyüket, bármilyen nemzetközi összehasonlításban!

HIDVÉGI BÉLA

Conklin-díjas világjáró vadász

– A világkiállítás előtt, alatt és utána is éreztem, hogy eredményes volt a munkánk. Ezt mi sem igazolta jobban annál, mint az a levél, amit a kiállítás elmúltával kaptam W. Laird Hamberlintől, az SCI vezérigazgatójától. Az igazgató úr megköszönte a hihetetlenül meleg vendégszeretetet, amit mindenki iránt tanúsítottunk, továbbá, hogy a csodálatos Magyarországot ilyen sokrétűen mutattuk be. Büszkeséggel, jó érzéssel tölt el, hogy részt vehettem a G pavilon trófeakiállításának szervezésében és a kialakításában is, valamint az SCI-stand megépítésében, az eszmei üzenetek népszerűsítésében, színpadi programokon.

MARGHESCU TAMÁS,

a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC)

vezérigazgatója

– A világkiállítás messze felülmúlta az elvárásaimat! Magyarország büszke lehet arra, hogy sikerült a vadászat és a természetvédelem világát az országba hozni, és ennyi látogatónak, köztük nagy számban a fiataloknak is bemutatni magát és másokat. Mindezt a koronavírus-világjárvány miatti korlátozások ellenére. Gratulálunk! Számtalan külföldi látogató mondta, soha nem lennének abban a helyzetben, hogy hazájukban hasonló kiállítást valósítsanak meg. A Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács és jómagam, mint annak vezérigazgatója, kiváltságosnak éreztük magunkat, hogy hozzájárulhattunk ehhez a sikerhez a kiállítás védnökségével, nemzetközi kapcsolati hálózatunk rendelkezésre bocsátásával, három nagy nemzetközi rendezvény előkészítésével és megvalósításával, valamint egy nagy kiállítási stand létrehozásával, napi programokkal és látóvalókkal. A világkiállítás számtalan rendezvényen keresztül – és itt különösen a Természetvédelmi Világfórumra szeretnék utalni – hatalmas mennyiségű tudás keletkezett és került megosztásra. A CIC arra biztatja Magyarországot, hogy a világkiállítás sikerét és eredményeit felhasználva folytassa a munkát a „természetvédelem egyik főpillérének, a fenntartható természethasználatnak a globális bajnokaként”. A világ vidéki környezetében érdekelt felek összefogása egy másik cél lehet annak érdekében, hogy a természet fenntartható használata (például erdészet, vadászat, halászat) elnyerje a kellő megbecsültségét, és hogy a teljes társadalom megfelelően értékelje a vidék életfenntartó szolgáltatásait.

BODROGI GYULA,

a világkiállítás nagykövete, a Nemzet Színésze

– Pont 1971 óta vagyok vadász, így nagyon nehéz lenne érzelmek nélkül nyilatkozni az életem egyik legmeghatározóbb részéről. Amióta az ember él, azóta vadászik. Ameddig az ember élni fog, addig mindig vadászni fog, így, ha a Jóisten is megengedi, vadászati világkiállítás is mindig lesz. Megtiszteltetés, hogy én is az egyik nagykövete lehettem, de nem ezért tudok erről csakis szépeket mondani, hanem mert mindezt hitvallásomnak érzem. Arra sem tudok haragudni, aki negatívan ítéli meg ezt az ágazatot, hiszen, ha így vélekedik, nem is ismeri igazán, mit is jelent. Hálás vagyok, hogy részese lehettem, mind a filmeknek, mind a rendezvénynek, és úgy egyáltalán: a vadászközösségnek.

**FÁBIÁN ATTILA,
a Soproni Egyetem rektora**

– A Soproni Egyetem és kiállítópartnere, a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. számára megtiszteltetés volt, hogy egy ilyen nemzetközi, szakmailag kiemelkedően fontos eseményen képviseltethette magát, például önkéntes hallgatók munkáján keresztül is. Emlékezetes pillanatokat adott a különböző országok vadászati kultúrájának, ehhez kapcsolódó hagyományainak, ezzel együtt történelmi gyökereinek megismerése. Intézményünk számára kiemelten fontos volt a fiatalokkal való találkozás, vissza nem térő lehetőségük nyílt a vadgazdálkodási és természetvédelmi mérnökök képzését szolgáló tevékenységünkkel való megismerkedésre. A kiállítással párhuzamosan zajló nemzetközi vadászati és vadgazdálkodási konferencián több oktatónk is a kiemelt előadók között szerepelt, ezzel lehetőségük nyílt szakmai mélységű, részletes konzultációkra a modern kor fenntartható vadgazdálkodásának témakörében. A 21. század elején meg kell mutatni a nagyvilágnak, hogy miről is szól a vadgazdálkodás, a vadászat és minden, ehhez kapcsolódó szegmens. A vadászat sajnos „Nyugaton” szitokszó, és negatív attitűd párosul hozzá, miközben egy előre eltervezett gazdálkodási és ökonómiai folyamat része. A kiállítás fontos és hiteles rendezvénynek bizonyult!

**DR. BOLDIZSÁR BALÁZS,
a Safari Club International magyarországi
chapterének elnöke**

– A világkiállítás összességében rendkívül fontos szerepet játszik a vadászat jövőbeli megítélésének alakításában azzal, hogy „felkavarta” a vadászati közéletet, a közvélemény érdeklődése körébe emelte a vadászati tevékenységet, teret adott a vadászattal kapcsolatos különböző értékítéletek képviselőinek a véleménynyilvánításra, lehetőséget biztosított a világ különböző tájain tevékenykedő vadászati és vadvédő szervezetek számára a párbeszédre, illetve a kapcsolatok elmélyítésére. A világkiállítás maximálisan eleget tett a hasonló rendezvényekhez fűzött színvonalas tájékoztatásra vonatkozó elvárásnak, s fontos hozadéka, hogy a jövőben a világban működő különböző vadászati, vadvédelmi szervezetek egységesebben, megújult erővel fogják tudni képviselni a fenntartható vadászat érdekeinek védelmét.

**HELTAI MIKLÓS,
a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Vadgazdálkodási és
Természetvédelmi Intézetének igazgatója**

– Világkiállítás. Mi mindent jelenthet ez azoknak, akik részt vettek az előkészületeiben, azoknak, akik szakmai érdeklődésük miatt várták már nagyon, azoknak, akik végigdolgozták a három hetet a kiállításon, azoknak, akik 50 évvel ezelőtt ott lehettek az előzőn, és azoknak, akik csak úgy oda tévedtek? Mindenkinek mást és mást. Én szerencsés vagyok, hiszen egy kicsit mindegyik „szemüvegben” keresztül láttam a három hét forgatagát. Részesen voltam az előkészületeknek – ugyanúgy, mint a számtalan gödöllői egyetemista –, dolgozhattam a kiállításon a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem standján, voltam bent többször csak úgy látogatóként, kísérhettem olyan kollégákat, akik aktív részesei voltak az 1971-es kiállításnak, és olyanokat is, akiknek semmi kapcsolata nincs a vadgazdálkodással, vadászattal, természetvédelemmel. Olyan szakmai, ismeretterjesztő, baráti forgatag alakult ki, ahol mindenki jól érezhette magát. Mindenki megtalálhatta magának azt a szeletet, amiről úgy érezte, neki szólt. De sokan mondták az utolsó napokban: ha ezt tudom, hamarabb jövök, többször jövök. Mert jó volt kint lenni, jó volt benne lenni. Bízom benne, hogy nem kell ötven évet várni a következőre!

**GYORGYEVICS TAMÁS
Széchenyi Zsigmond-kutató**

– Álltam a főbejárat előtt, és néztem a hosszú sorokban befelé igyekvő tömeget. Voltak vadászruhában is, de a többség „civil” volt, köztük rengeteg gyerek, akik most életre szóló képet kaphattak arról, milyen az, ha az ember „egy a természettel”. Remélem, ez majd bennük is megmarad, mint bennem az 1971-es kiállítás számtalan részlete. A rendezvény a vadászat és a természeti környezet egységének nagyszerű bemutatása, seregszemléje volt. Tisztelgés bolygónk élővilága előtt. Volt persze kedvencem is – képzőművészeti kiállítás a kiállításban. Mindegyik képnek külön megörültem – ilyen minőségű gyűjteményt vadászati témában eddig nem láttam. Ott voltak a legendás Schell-rajzok, Vastagh oroszlánjai, Muray szalonkái, hogy Csergezánról, Baloghról, Neográdyról ne is beszéljek. Hálás vagyok, hogy a legújabbakig, Prihodáig, Valackaiig, Borosig egyszerre találkozhattam mindannyiukkal.

PECHTÖL JÁNOS,
az Országos Magyar Vadászati Védegylet ügyvezető elnöke

– Már maga a címválasztás is kiváló, de még lenyűgözőbb a logója, amelynél találóbbat, szebbet, jobbat nehéz megtervezni. Kezdetben aggódtam, majd bizakodtam, a végén pedig örültem. Hogy mi valósult meg a célokból? Mindannyian láttuk! Felülmúlta a várakozást! Nem trófeakiállítás volt, nemcsak a vadászoknak szólt. Nagyszerű érzékkel mutatta be az ember és a természet kapcsolatát, hívta fel a modern kor emberének figyelmét a kulturális jelentőségű természeti értékeink védelmére. Rendkívül gazdag és látványos bemutatóanyagokat, szakmai tanácskozásokat, konferenciákat láthatott a nagyközönség. Örömteli volt látni a sok iskolást, az ifjúságot, akiknek a kiállítás felhívta a figyelmét, hogy minél több időt töltsenek a szabadban, erdőn-mezőn, patakok és tavak partján, mert a természet a maga gazdagságával jobban szolgálja egészségüket, pihenésüket, és az itt szerzett élményekkel válik teljessé életük. Ha a kiállításnak sikerült felelősséget ébresztenie az emberekben, a fiatalokban a természet jelenlegi állagának fenntartásáért – és úgy gondolom, hogy igen –, akkor jó ügyet szolgált. Kiváló szakembereink a világkiállítás megszervezésével tovább öregbítették a magyar vadgazdálkodás és vadászat jó hírét.

BODÓ IMRE,
a dombóvári Fekete István Múzeum alapítója, igazgatója

– Nem vagyok vadász, sem újságíró, de szívesen írok tudósításokat. Fekete István író életművét ápolom a róla elnevezett és általam alapított múzeumban. Az 1971-es Vadászati Világkiállítás 50 évvel ezelőtt is ott lehettem. Akkor is kitétek magukért a magyar vadászok, de a 2021-es kiállítás lenyűgöző volt! A központi pavilonban élethű szobrok fogadták a látogatókat, Fekete Istvántól Széchenyi Zsigmondon át Kittenberger Kálmánig. A megnyitó és az azt követő gálaműsor szintén hozzáértésről, a magyar kultúra, így a vadászat tiszteletéről és szeretetéről szólt. A pazar vendéglátásról már csak annyit mondhatok, hogy a szervezés és lebonyolítás hihetetlenül gazdag tudásról, hozzáértésről tett tanúbizonyságot. Gratulálok a színvonalas szervező- és kivitelezőmunkához. Fáradozásuk nem volt hiábavaló, mert Magyarország ismét bizonyított!

DR. PÁLOS GÁBOR,
a Nimród Vadászújság szerkesztőbizottságának tagja

– Impozáns látvány fogadott minden látogatót: a több tonna agancsból összeállított szarvasfej. A Totem azt sejtette már velem, hogy mögötte is valami rendkívülit tapasztalok! Nem csalódtam! Az első a Magyar Pavilon, L. Simon László vezetésével tekinthettem meg a Szőke Gábor Miklós és Kovács Gergely alkotásaival igazán magas szintre emelt dísztermet! Felemelő látvány volt a magyar vadászok hazai és külföldön zsákmányolt trófeáinak lenyűgöző seregszemléje. Boldogan bogarásztam ki a sajátjaimat, örültem, hogy ott lehettek, és meg is tudtam találni őket. A külföldi vendégek bemutatói közül főleg a szomszédos román és szerb kiállítás tetszett. Számomra a világkiállítás megrendezése forradalmi tett volt.

BÁN BEATRIX,
a világkiállítás nagykövete, a Vadászati Kulturális Egyesület alelnöke, a Diana Vadászölgy Klub elnöke

– Büszkeséggel fogadtam el a felkérést, hogy a világkiállítás megrendezését nagyköveteként segítsem. Ez a nagyszabású eseménysorozat nem pusztán a hazai vadászat történetében meghatározó jelentőségű, de a korunkra jellemző, kissé eltorzult, a természettől elidegenedett szemlélet formálásában betöltött szerepével kapcsolatban is. Némi részrehajlással a kedvenc programom a Vadászati Kulturális Egyesület által szervezett XXII. szarvasbőgő-Európa-bajnokság volt, ahol 13 ország 37 versenyzője mérte össze a tudását. Az összeurópai megmérettetés egyértelmű sikerét a delegációk visszajelzései igazolják. A egyszemélyesebb élményeim között tartom számon, hogy Danene van der Westhuyzenel beszélgethettem a World Conservation Forum keretében a nők vadászatban betöltött szerepéről.

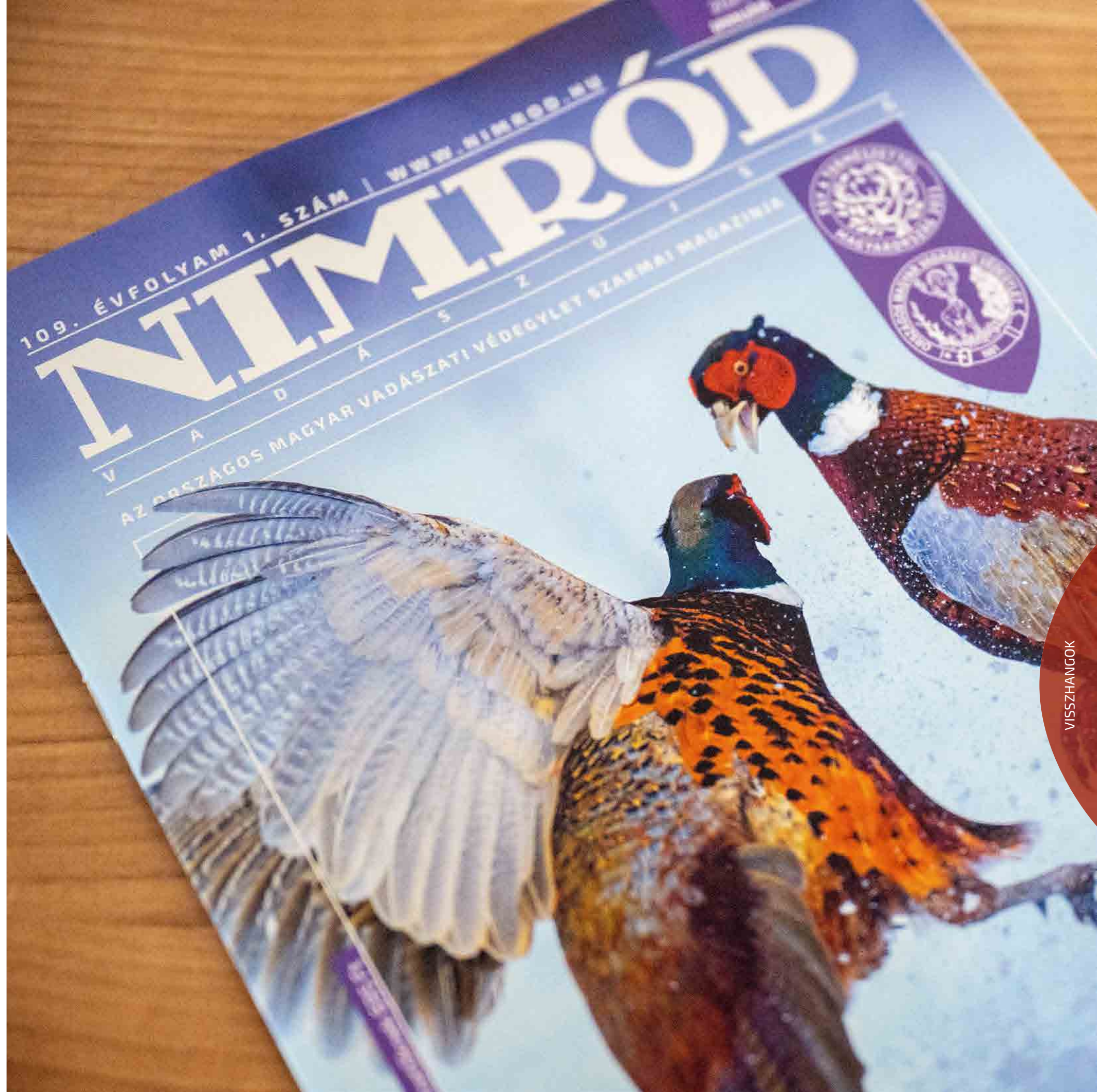

KOVÁCS LÁZÁR
séf, műsorvezető, food stylist, gasztronómiai tanácsadó

– A magyar gasztronómia és magyar termékek népszerűsítéséhez kapcsolódóan számos kiállításon volt alkalmam részt venni itthon és külföldön egyaránt. Semmi kétségünk nem lehet afelől, hogy a magyarországi világkiállítás nemzetközi szinten is a legszínvonalasabb kiállítások közé tartozott kiállítóival, s erre méltán lehetünk büszkéek. A szakmai programok és a látványos bemutatók, a különböző témák iránt érdeklődőket és a különböző korosztályokat is megszólították. Különösen fontosnak tartom a fiatal, iskolás korosztályt, akik szerencsére igen nagy létszámban vettek részt a kiállításon. Sok fiatal nem kóstolt még vadhúst, ezért örültem annak, hogy erre is lehetőségük nyílt.

NIMRÓD, A VILÁGKIÁLLÍTÁS SZOLGÁLATÁBAN

A VILÁGKIÁLLÍTÁST SZERVEZŐ EGY A TERMÉSZETTEL NONPROFIT KFT. EGYIK KIEMELT CÉLFELADATA VOLT A VILÁGKIÁLLÍTÁS ALATT ÉS UTÁN A NIMRÓD VADÁSZÚJSÁG KIADÁSA. A LAPOT 1913-BAN ALAPÍTOTTA AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZATI VÉDEGYLET (OMVV). A VILÁGKIÁLLÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓAN AZ OMVV A NONPROFIT SZERVEZETET KÉRTE FEL A LAP KIADÁSÁRA 2019 AUGUSZTUSÁBAN, ÍGY A SZEPTEMBERI LAPSZÁM MÁR AZ ÚJ KIADÓ GONDOZÁSÁBAN JELENT MEG. VAJON HOGYAN ÚJULT MEG A NAGY MÚLTÚ ÚJSÁG ÉS HOGYAN SZOLGÁLTA A RENDEZVÉNY ÜGYÉT?

Első lépésként a szerkesztőség kialakítása történt meg. A dr. Kovács Zoltán főszerkesztő, Bors Richárd főszerkesztő-helyettes és Kókai Márton szerkesztő által koordinált újság szerzőgárdája korunk elismert szaktekinélyeit mozgósítja. Ismert publicisták, a Nimród égisze alatt hosszú évek óta író újságírók, vadászati- és természetvédelmi szakemberek, elismert magyar természetfotósok és köztestületben álló vadászok garantálják a hónapról hónapra olvasható lap szakmai hitelességét. Az újság csak és kizárólag magyar természetfotósok fotóival jeleníti meg a hazánkban élő apró- és nagyvadat, valamint a természetvédelmi oltalom alatt álló állatokat! A szerkesztőség ezzel a filozófiával is a magyar erdőkben, mezőkön megtalálható természeti értékeink mellett teszi le a voksát.

Az új, letisztult külső megfelel a mai kor trendjének, segíti a könnyebb olvasást, a mértéktartó, elegáns dizájnya összhangban van a tartalommal.

A lap témaválasztása rendkívül gazdag és sokszínű. Főként vadászokat és természetszerető embereket szólít meg, de minden, a környezetünk rezzenései iránt nyitott olvasó találhat magának érdekes írásokat. A vadászati hivatással, annak aktuális kérdéseivel, problémáival, jelenségeivel foglalkozó cikkek és vitaindító, gondolatébresztő írások mellett nagy hangsúly kerül a természetvédelemre és ismeretterjesztésre, ugyanakkor „könnyedebb” témák is helyt kapnak a lap hasábjain.

Az újság hivatalos kommunikációs csatornája volt a 2021-es „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállításnak, s így folyamatosan tájékoztatta hazánk vadászait a rendezvénysorozathoz tartozó közérdekű információkról. Mozgósította az olvasókat, hogy minden magyar természetkedvelő ember magáénak érezze az 1971-es Vadászati Világkiállítás emlékét. A világkiállítás kommunikációja szempontjából tehát fontos kapocsként működött a vadászokkal és a vadászattal szimpatizáló, a tevékenység fontosságát értő polgárok felé. Ennek érdekében minden lapszám több oldal terjedelemben tartalmazott szakmai anyagokat a világkiállításához kapcsolódóan, illetve image-hirdetéseket.

A lap életében a legmarkánsabb változást az Országos Magyar Vadászklub (OMVK) és az Országos Magyar Vadászati Védegylettel (OMVV) kötött együttműködés hozta.

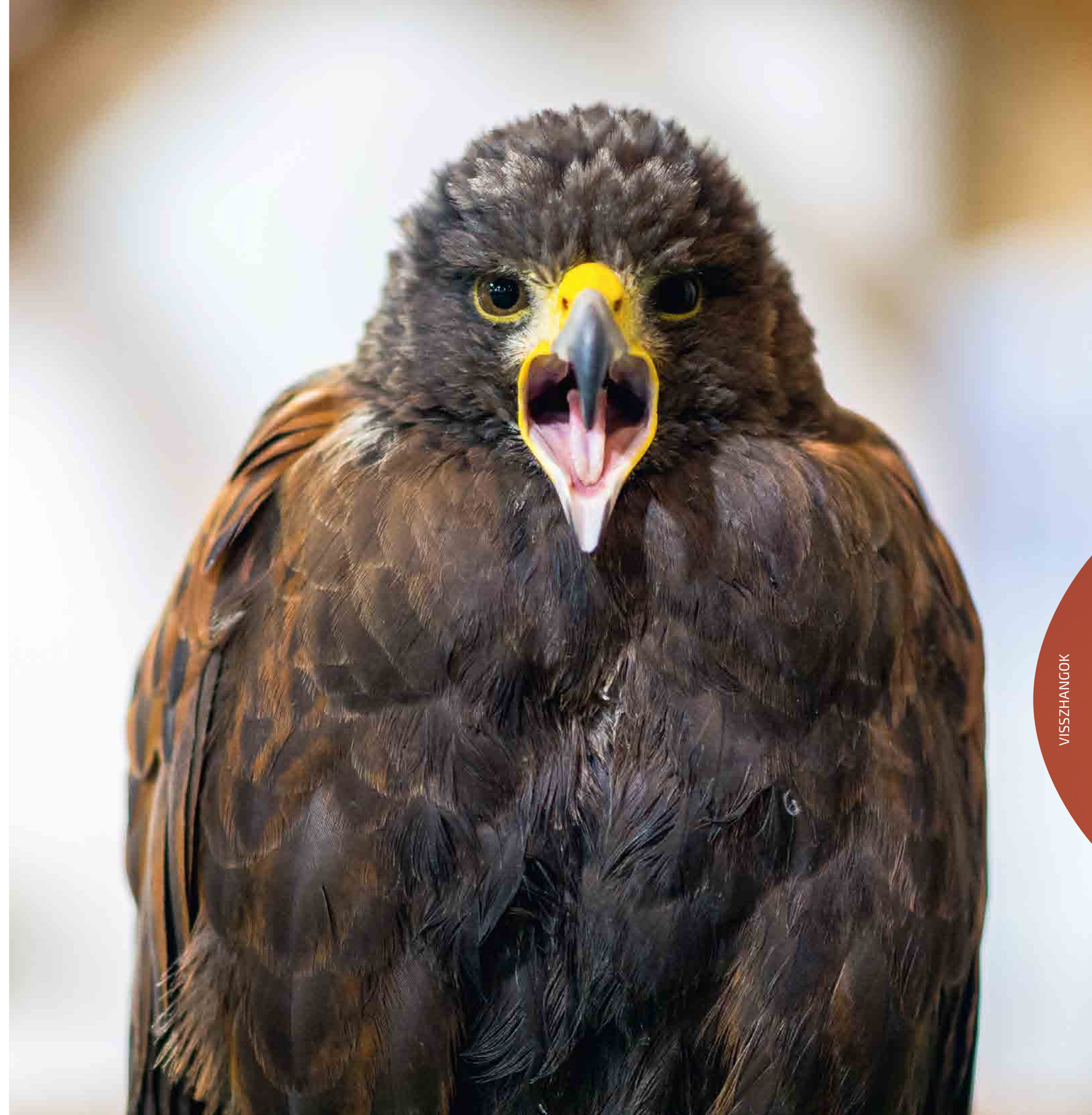
Az OMVK felkérte az Egy a Természettel Nonprofit Kft.-t, hogy a vadászszakma tagjai számára biztosítson első kézből hiteles tájékoztatást az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás előkészületeiről. A világkiállítási iroda elfogadta a felkérést, és márciustól a kamarai hírlevéllel kiegészített Nimród Hírlevél eljutott minden magyar vadászhoz. Ez markáns példányszám-növekedést eredményezett: a hírlevelet 65 ezer példányban nyomtatják ki és postázzák. A Nimród Vadászújság példányszáma hatezerre változott: ennyi kerül az előfizetőkhez és a szokásos árusítóhelyekre. A Nimród a világkiállítás jegyében számos újítást vezetett be az internetes vadászati információforrások kínálatát tekintve. 2019 szeptemberétől intenzív közösségi média jelenlétével elérte, hogy a lap Facebook-oldala, hála az országos tudósítói hálózatnak, Magyarország egyik leggyakrabban saját híreket adó hírportálja legyen. Természetesen az oldal követőinek száma is exponenciálisan megnőtt. Mindemellett 2021-ben elindították Bors Richárd főszerkesztő-helyettes műsorvezetésével és Kókai Márton szerkesztő szervezési munkálataival a Rókamáj című podcast műsort, ami minden csütörtökön egyedi megközelítéssel, a vadászathoz erősen kapcsolódó témákkal jelentkezik. A komoly fejlesztő munka eredményeként 2022. január 1-jén indult el a nimrod.hu weboldal. Ennek szerkesztői korukban egyedüli tartalomszolgáltatóként egy olyan koncepciót valósítanak meg, amelyre más magyar példa nincs, hiszen minden hétköznap egyedi tartalmakat (szakcikket, publicisztikákat, tudósításokat stb.) közölnek, a hétvégi napokon pedig kortárs és régi vadászírók írásait mutatják be olvasóközönségüknek.

A világkiállításához kapcsolódó mozzanatként 2022. elején Budapesten, a Vajdahunyad várban található Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár adott otthont a Nimród Vadászújság égisze alatt elindult új könyvsorozat első könyvbemutatójának. A vadászat választott engem című könyv premierjén a kötet négy szerzője – dr. Semjén Zolt miniszterelnök-helyettes, Bayer Zolt újságíró, Vasáros Zolt építész és Szőke Gábor Miklós szobrászművész – mesélt az újságíróknak a könyvben található írásokról és alkotásokról, valamint a vadászat fontosságáról és szükségességéről. A beszélgetés moderátora dr. Kovács Zoltán, a Nimród főszerkesztője volt.

A VILÁGKIÁLLÍTÁS SAJTÓJA

A VILÁGKIÁLLÍTÁST RENDKÍVÜL BONYOLULT, ZAKLATOTT, SOHA NEM LÁTOTT KIHÍVÁSOKKAL TERHELT VILÁGBAN RENDEZTÉK MEG. AZ ÖTVEN ÉVVEL EZELEŐTTI ELŐDJÉNEK NAGYON JÓ TÁRSADALMI FOGADTATÁSA ÉS SAJTÓJA VOLT, DE HIBA LETT VOLNA 2021-BEN HASONLÓT REMÉLNI ÉS ELVÁRNI. AZ EURÓPAI POLITIKÁBAN ÉS MÉDIÁBAN A FŐSODOR VADÁSZATELLENES, ÉS A HAZAI SAJTÓNAK IS MEGVAN EZ A VONULATA. VAJON HOGYAN ALAKULT A RENDEZVÉNY MEGÍTÉLÉSE A MÉDIÁBAN, MILYENEK VOLTAK A VISSZHANGOK? BÉKÉS SÁNDORNAK, A NIMRÓD FŐMUNKATÁRSÁNAK GONDOLATAI A TÉMA KAPCSÁN.

Minden rendezvény sikerének előfeltétele az ismertség. Nos, ezen a téren rekordot döntött a világkiállítás, mert a szervezőmunka kezdetétől több mint 8000 sajtóközlemény foglalkozott vele a nyomtatott és az online médiában, valamint a rádiók és televíziók műsoraiban. Ezt az óriási mennyiségű információt a közösségi média, az internet közössége védelmező és támadó blogok és kommentek felmérhetetlen sokaságával egészítette ki, akarva-akaratlanul „össznemzeti” ügyvé téve a rendezvényt, amit sokan joggal neveztek kommentjeikben bátor, sőt, vakmerő vállalkozásnak.

A természetvédelem ugyanis gyakran inkább politikai jelszó, mintsem tudatos és következetes áldozatvállalás. A vadászat pedig már-már szitokszó, különösképpen a „művelt” Nyugaton. Az 1971. évi Vadászati Világkiállítás üzenete az ember és természet egymásra utaltsága volt. Ebből kiindulva, ötven évvel később az újabb „budapesti üzenet” a vadászatot a természetvédelem egyik aktív „eszközeként” pozicionálta.

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnöke a világkiállítás megnyitóünnepségén arra emlékeztetett, hogy őseink 99 százaléka vadászott, és ha nem lettek volna sikeres vadászok, akkor mi ma nem lennénk itt. Tehát az ember természetében benne van a vadászat szenvedélye, ennek öröksége vadászati kultúránk. Vadászat nélkül nem tartható fenn az erdő és a mezőgazdaság egyensúlya, de a vadvilág sokfélesége sem. Dr. Kovács Zoltán államtitkár, a kiállítás kormánybiztosa is visszatérően hangsúlyozta nyilatkozataiban, hogy a vadászat a természetszabályozásnak az eleme, ami évezredek óta velünk van.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása megkerülhetetlen hír volt – politikai irányultságtól függetlenül – a hazai médiavilág számára. A tájékoztatás minden szintjén – az országos médiától a megyei sajtón át a regionális és városi rádiókig, televíziókig – döntően korrekt beszámolók jelentek meg, kiemelve, hogy a tematikailag és földrajzilag is komplexitásra törekvő kiállítás húsz napja alatt mintegy 1600 program várja a látogatókat. Disszonáns hang alig hallatszott. A Greenpeace molinóján az volt olvasható, hogy „Lőttek a természetnek”.

A világkiállítás körüli „médiaháború” első szakasza, amelyben a kritikus sajtó a rendezvény szükségességét, időszerűségét, várható látogatottságát, költségvetését vitatta az impozáns megnyitóünnepséggel lezárult. A megújult HUNGEXPO, a nyolc pavilonban 75 ezer négyzetméteren megvalósuló bemutatók, a vidéki helyszínek és események szinte áttekinthetetlen sokasága meggyőző volt, és sokak számára meglepő is. Okkal volt grandiózusnak, világszámnak nevezhető, ami a látogatók elé tárult.

Szöke Gábor Miklós Totem névre keresztelt, hullajtott szarvasagancsokból épített, bögő szarvasbika fejét ábrázoló monumentális bejárat kapujának esztétikája és több millió forintos bekerülési költsége néhány napon át felkapott téma volt bulvárplatformokon. Fotókkal „bizonyították”, hogy nem csupán hullajtott, de „lefűrészelt” agancsszarak is voltak az irdatlan agancstömegben. Már-már attól félt az ember, hogy a felheccelt sokaság megrohamozza és ledönti ezt az „esztétikai torzszülöttet”. Valóban „megrohamozták” – de csak azért, hogy lássák, és hogy lefényképezzék előtte magukat és egymást... (Zárójelben jegyezzük meg, hogy a legtöbb szelfi itt készült.)

A sajtó egy része minden fontos eseményről tárgyilagos hangvételű anyagokban számolt be. Míg a kritikus és a bulvársajtó az „érdekeset”, a „botrányosat” kereste, a közmédia a „fontosra” fókuszált. Nemzeti és szakmai napok, külföldi személyiségek nyilatkozatai, kísérőrendezvények – mint például az emlékerdők telepítése, az OMÉK, a Kaposvári Állattenyésztési Napok, az erdélyi kopók világtalálkozója

és versenye –, mind méltó helyet kapott a közmédia felületein és műsoraiban. Ebben a küldetésében hasonlított az országos sajtó 1971. évi szerepvállalásához.

A világkiállítás kiemelten fontos „célközönsége” a gyermekek sokasága volt. Dr. Semjén Zsolt a világkiállítás megnyitóján ünnepi beszédében meg is indokolta, miért: „...nincs könnyű dolgunk ebben a természettől és annak rendjétől elszakadt világban, ahol sok gyerek azt hiszi, hogy a tehén lila, mert az életben még nem látott tehenet, csak a Milka csoki csomagolópapírján a lilát... Vagy az őzről azt hiszi, hogy az a Walt Disney Bambija, akinek persze semmi, de semmi köze sem az őzhöz, sem a természet valóságához.” Az iskoláskorú gyerekek, fiatalok Fátyol Iskolaprogram alapján történt megszólítása megkérdőjelezhetetlen sikertörténet. Fátyol vadászkutya, drótszörű magyar vizsla, a világkiállítás kabalaállata. Remek választás volt, nemcsak a gyerekeknek, a „színes” témákat kereső újságíróknak is kedvére való.

Ám e nagyszerű eredmény sajtóvisszhangjának is volt fonákja. „Egy debreceni iskolát kivezényeltek a vadászati világkiállításra – írták. – Az iskola igazgatója cáfolta, hogy kötelező lenne a részvétel, de azt megerősítette, hogy tényleg felutaztak Budapestre...”

A látogatottsággal kapcsolatos „számháború” zajos volt, de hamar véget ért. A látványosan felfutó érdeklődésre jellemző, hogy még október 14-én, a zárónapon is több tízezer

ember járta a pavilonokat. A zárónap szimbolikus jelentőségű eseménye volt – mintegy a horgászok természetvédelmi munkáját demonstrálva –, hogy dr. Semjén Zsolt és dr. Kovács Zoltán részvételével csaknem ezer halat – kecsegtét, tokot, vizát – engedtek vissza a Dunába, közülük többet jeladóval felszerelve. Ennek a gesztusnak megfelelő sajtóvisszhangja is volt, persze az elmaradhatatlan felhangokkal: „dr. Semjén vadász nem lőtt, hanem életet mentett”...

A kiállítás zárását követő sajtóbeszélgetésen joggal hangzott el a rendezők részéről, hogy hazánkban „a rendszerváltást követően ilyen méretű és komplexitású eseménysorozatot még nem rendeztek”. Bors Richárd, a világkiállítás szakmai igazgatója a kapuzárással kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy a kiállítással lezárult egy korszak, és ugyanabban a pillanatban egy új fejezetet nyílt a magyar vadászat nagykönyvében.

Az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás sok ismereteket adott, és sok tanulsággal szolgált, beleértve a viták és ellenérzések tanulságait is. A vadászattal kapcsolatos legfontosabb tanulságot dr. Kovács Zoltán a nemzetközi tudományos konferenciák alkalmából adott nyilatkozatában fogalmazta meg. „Ha előre akarunk lépni, ha azt akarjuk, hogy az emberek ismerjék a vadászat fontosságát, akkor beszélünk kell. A jó mindig csendben marad, teszi a dolgát. Ez nem elég, el kell mondani, hogy a vadászok mit, miért csinálnak!”

UTÓHANG

LETÉSZEM A LANTOT. NYUGODJÉK.
TŐLEM NE VÁRJON SENKI DALT. ARANY
JÁNOS SZAVAI VALÓBAN IDE ILLENÉNEK,
DE CSAK A LANT VONATKOZÁSÁBAN.
A DALT MEG KELL ÍRNI ÉS MEG IS FOG
TÖRTÉNNI, RÉSZLETRŐL RÉSZLETRE.
EBBEN BEMUTATKOZIK A VILÁGKIÁLLÍTÁS
EGYIK GERINCE, A SZAKMAI IGAZGATÓSÁG,
ÉS EZ A DAL EGYBEN ZÁRSZÓKÉNT IS
FUNKCIONÁL, HISZEN AZ ELŐBB EMLÍTETT
RÉSZEGYSÉG ADTA A LEGTÖBB SZAKMAI
TARTALMAT, ESSZENCIÁT A VILÁGKIÁLLÍTÁSI
ÉS RENDEZVÉNYSOROZAT KEZDETÉTŐL
EGÉSZEN AZ UTOLSÓ UTÁNI PILLANATOKIG.

Természetesen nem emeljük magunkat például a rendezvényesek, vagy kiemelt ügyek igazgatósága fölé, hiszen teljesen más területért voltak ők is, mi is a felelősök, és ezen részek összehangolt munkájaként született meg az, amit világkiállításnak hívunk.

A könyv szerkezete, szerkesztése a világkiállítás folyamatának bemutatását volt hivatott előterjeszteni a különböző területek „szemüvegén” keresztül. Ezek az egységek jelentős részben a szakmai igazgatóság gondolatait valósították meg, legyen szó akár a vidéki helyszínek szakmai programjairól, akár a HUNGEXPO-s 20 nap vadászati, vadgazdálkodási eseményeiről.

A sorrendiséghez mindenképpen hozzátartozik, hogy az „ősidőkben”, még a miniszteri biztosi időszakban nem volt szakmai igazgatóság, hiszen akkor még csak az alapelvek lefektetése és egy közelítő költségvetés prezentálása volt a legfőbb feladatunk. Ezt követően a kormánybiztosi éra kezdetekor létrejöttek a különböző igazgatóságok és ekkor már minden területnek külön-külön felelőse, vezetője, igazgatója lett.

Természetesen nem akartunk pápábbak lenni a pápánál, ezért az a vezérelv mozgatta a megvalósítási szakasz minden lépését, hogy keressük meg kis hazánkban a megfelelő szakembergárdát, az adott feladathoz legjobban értő csoportot, szervezetet, és közös erőfeszítéssel oldjuk meg a kitalált feladatot, együtt valósítsuk meg magát a világkiállítást. Próbáltuk bevonni az összes vadászattal, természettel, horgászattal kapcsolatba hozható szerveződést, céget, egyesületet. Kivétel nélkül mindenkit meghallgattunk, mindenkivel beszéltünk és be kell, hogy valljuk: több-kevesebb sikerrel, de a kezdeti nehézségeket követően sikerült közös álláspontra hangolódnunk. Mindenképpen érdemes megemlíteni – mondhatnám azt is, hogy kötelező – azon személyek munkáját, akik a közel öt éves munka folyamán nap mint nap azon bábáskodtak, hogy tudásuk legjavát adva egy olyan világkiállítás valósulhasson meg, amely nem hagy kívánni valót maga után és a teljesség igényével készült. Nézzük akkor a neveket...

„Mert kell egy csapat...”. Fentebb Arany Jánost hívtam segítségül, most Miniarik Ede a Csabagyöngye vezetőedző-

je sietett segítségemre. Mert kell egy csapat... Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes hívó szavára megmozdult a szakma és megbízását követően Károlyi József miniszteri biztos vezetésével megalakult – a Miniszterelnökség felügyelete alatt – a világkiállítás előkészítéséért felelős titkárság. Munkatársai: Bernáth Georgina asszisztens, dr. Magyar Gábor és Bors Richárd igazgatók.

Az idő múlásával és a munka végeztével a stafétát átadtuk dr. Kovács Zoltánnak, nemzetközi kommunikációért és kapcsolatokért felelős államtitkárnak, aki már kormánybiztosi feladatok ellátására, a világkiállítás megvalósítására kapott megbízást. Majd kollégák jöttek és mentek, miközben sorra alakultak meg a különböző bizottságok, igazgatóságok. Számtalan szakemberrel folytattunk egyeztetéseket, és kértük segítségüket, illetve hogy csatlakozzanak hozzánk. Elsőként egy hazai szervezőbizottság és egy szűken vett vezetőség megalkotása volt a feladat.

A hazai szervezőbizottság létrehívása egyszerű feladat volt szakemberekkel, a feladathoz közel álló minisztériumok kollégáinak bevonásával. Az egyetértés miatt a névsor nagyon gyorsan realizálódott: dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes; dr. Kovács Zoltán kormánybiztos; Károlyi József miniszteri biztos; dr. Nobilis Márton Pál kabinetfőnök (Agrárminisztérium); Weingartner Balázs József miniszteri főtanácsadó (Innovációs és Technológiai Minisztérium); Haág Tibor főosztályvezető (Pénzügyminisztérium); Bajdik Péter főtitkár (Országos Magyar Vadászkamara); Barkóczy István vezérigazgató (SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt.).

A hazai szervezőbizottság – amely havonta ülésezett és kapott tájékoztatást a világkiállítás pillanatnyi állapotáról és helyzetéről – után életre kellett hívnunk a nemzetközi kitekintéssel bíró szervezőbizottságot is, amely a következő összetételben alakult meg: dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes; dr. Kovács Zoltán kormánybiztos; Károlyi József miniszteri biztos; Suba Imre ügyvezető igazgató (Szlovák Vadászkamara); Sárkány Árpád alelnök (Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács); Marghescu Tamás vezérigazgató (Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács); Hidvégi Béla (Safari Club International); Habsburg–Lotharingiai Mihály és Molnár Erik.

Ha az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás csapatát nézzük, akkor – többek között – a következő kollégák dolgoztak szorosan a világkiállítás megvalósítása érdekében:

Augusztinyi Fruzsina	dr. Heinek Péter	dr. Megyesi Gergő
Babiczky Attila	Heidl Szilvia	Mikucza Zsolt
Bada Éva	Hernádi-Várbíró Anita	Nagy Gabriella Julianna
Baka László	Hervai Kinga	Nagy Judit
Baranyi Piros	Hirják Judit	dr. Nagy Viktória
Barnóth Anita	Holvay Csaba	dr. Németh Balázs
Basa Balázs	Hudanik Krisztián	Nyilas Richárd
Bedő Valér	Illés Éva	dr. Orosz Ágnes
Békés Bence	Ilyés Kinga	Oszvald Xénia
Benke Judit	dr. Jánoska Ferenc	Ottó Tivadar
Bernáth Georgina	Jónyer Gergely	Paróczai Anna
Betlehem Ildikó	Kabai Judit	Pavelka Sára
Bódi Éva	Károlyi József	Pálinkás Róbert
Bodiova Katarina	Katona András	dr. Pándi Márk
Bors Margaréta	Kis Irén	Pándi-Tóth Beatrix
Bors Richárd	Kispál Luca	Posár Tímea
Czövek Balázs	Kókai Márton	Regász Alajos
Csányi Virág	Kóródy Olivér	Remete Pál
Dancsa Barbara	Kovács Ferenc	Ripszám István
Deli Dalma	Kovács Gergely	dr. Sándor Gyula
Dobos Réka	Kovács Márk Ferenc	Sánta Ákos
Elek Ferencné Erzsébet	Kovács Róbert	Soós Péter
Elek Szilvia	Kovács Tamás	Szabó Diána
Elekné Tálás Anikó	dr. Kovács Zoltán	Szabó Ferenc
Erdei-Kiss Éva	Kovács Zsófia	Szabó Magda
Fekete Csaba	Kovács Zsolt	Szakácsi Mónika
Fekete Rajmund	Köteles Petra	Szalai Erika
Fodermayer Vilmos	L. Simon László	Szurmay János
Géra László	Lőrinczy György	Szűcs Veronika
Göbölös Péter	dr. M. Nagy Gergő	Tóth Andrea
Griecs Zoltán	dr. Magyar Gábor Tamás	Tóth Csaba
Gulyás Andrea	Major Balázs	Uresch Dóra
Gulyás Gábort	Major Brigitta	Uszky-Boiskó Sándor
Harsányi Levente	Makai Margit	Veisz Péter
Havasi Eszter	dr. Mancsiczy László	Zöldi Eszter
Hegedűs Tamás	Máté Gabriella	

De térjünk vissza a kezdetekhez! Úgy tűnik, hogy egy kicsit előre szaladtam a cég munkatársainak felsorolásával, hiszen időrendben még csak a miniszteri biztosi feladatoknál tartottam. Ide kapcsolódik a logó megtervezése, megvalósítása, illetve azon feladatok végrehajtása, amelyek által megpróbáltuk szépen, lassan mindenki fogadtatni – a költségvetés és a programok tervezése mellett –, hogy 1971 után 2021-ben lesz egy világkiállítás, amelyet hazánk rendez. Egyeztetések, tárgyalások, megbeszélések, utazások és személyes konzultációk sokasága után a kormánybiztosi kinevezést követően létrejött a lebonyolítást felelős Egy a Természettel Nonprofit Kft.

A szakmai igazgatóság feladatkörébe került minden vadászatot, vadgazdálkodást, horgászatot és erdőgazdálkodást érintő téma, egyszóval maga a szakma. Szoros együttműködésben dolgoztunk az összes igazgatósággal, de a kiemelt ügyekért felelős igazgatóság állt hozzánk a legközelebb, hiszen egyik fő feladatuk a hazai vadászkiállítás felkarolása, megjelenítése volt és nemcsak a központi rendezvényen, hanem az azt megelőző időszakban is. A közös munka érdekében együttműködési megállapodást kötöttünk az Országos Erdészeti Egyesülettel, az Országos Magyar Vadászkamarával, az Országos Magyar Vadászati Védegylettel, a MOHOSZ-szal, a Pálinka Nemzeti Tanáccsal, a Fiatal Borászok Egyesületével, a Szerencsejáték Zrt.-vel, a Civilút Alapítvánnyal, a Magyar Nemzeti Bankkal, a Magyar Postaival és még megannyi szervezettel és céggel.

Partnerszervezeteink lettek az Országos Magyar Vadászati Védegylet és az Országos Magyar Vadászkamara területi szervezetei, az állami erdőgazdaságok és hazánk nemzeti parkjainak mindegyike, az Agrárminisztérium Erdőkért és Földügyekért Felelős Államtitkárságának Vadgazdálkodási Főosztálya, illetve az Agrárminisztérium, Környezetügyért Felelős Államtitkárság Természetvédelemért felelős Helyettes Államtitkársága, az Országos Jótékonyági Vadászat NKft., a Pannon Értéktár Zrt., a Nemzeti Sportközpontok szervezete, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, a

Soproni Egyetem, a Diana Vadász- Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola és Kollégium, a Budapesti Történeti Múzeum, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Magyar Természettudományi Múzeum, az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma, a Gödöllői Királyi Kastély Közhatalú Nonprofit Kft., a Déri Múzeum, a Móra Ferenc Múzeum, a Helikon Kastélymúzeum Közhatalú NKft., a Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum Közhatalú NKft., a Magyar Közút Nonprofit Kft., a Nyíregyházi Állatpark és a Budakeszi Vadaspark.

A felsorolásból is látszik, hogy mennyien érezték szívügyüknek, és ezáltal magukénak azt, hogy egy kiváló rendezvénysorozat keretében tudjuk magunkat, vadgazdálkodásunkat, kultúránkat és vizes élőhelyeinket, vagyis a természethez való hozzáállásunkat megmutatni a nagyvilágnak.

Mindenképpen meg kell említenünk szponzorainkat is, első között a Blaser Group GmbH-t mint a világkiállítás hivatalos partnerét, illetve a DPO Tematikus csoportot, akik az általunk gyártott műsorelemeket a „The Fishing & Hunting Channel”-en sugározták, a Fótaxi Zrt.-t, a HELL Energy Magyarország Kft.-t, az INTER-MIX Mezőgazdasági Kereskedelmi Kft.-t, a Magyar Posta Zrt.-t, a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt., & MOL Limitless Mobility Kft.-t, a Swarovski Optik Vertriebs GmbH-t, Szerencsejáték Service Nonprofit Kft.-t, a Takarékbank Zrt.-t, a Toyota Central Europe Kft.-t, a T-Systems Magyarország Zrt.-t valamint a Zwack Unicum Likőripari és Kereskedelmi Nyrt.-t.

A 2019-es év hozta el a munka azon részét, amelyben felkértük és koordináltuk az egyes szervezetek munkáját. Pályázatok, pályáztatások és azok ellenőrzése, beszámolók, szerződések, költségvetések, koncepciók áttanulmányozása volt a fő feladatunk annak a ténynek a szem előtt tartásával, hogy minden egyes megvalósult támogatás kicsúcsosodásának a világkiállítás 20 napjára kell összpontosulnia. Mindemellett készültünk az aktuális hazai és külföldi kiállításokra és vásárokról, kiadványokat, szóróanyagokat terveztünk és kivitelezettünk. Tudatosítottuk,

hogy a 2021-es év emlékévé lesz, tehát számtalan – közel 1500 – programmal - emlékeztünk emlékeztünk meg a vadászatról és a hazai vadgazdálkodásról. Ehhez csatlakozott vidéki helyszíneként Keszthely, Hatvan, Vásárosnamény. Ez a vidéki tengely garancia volt arra, hogy a központosított, Budapestre centralizáló figyelem és gondolkodás kilépjen medréből és egy olyan ívet húzzon hazánk térképén, amely lefedheti az egész országot.

Felvettük a kapcsolatot a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatójával, a Magyar Természetjáró Szövetséggel, a Madármentők Alapítvánnyal, az MTA Ökológiai Kutatóközponttal, a Magyar Őzért szakmai munkacsoporttal, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel, a Diósgyőri Vár Térségének Fejlesztéséért közhasznú alapítvánnyal, a WWF Világ Természeti Alap magyarországi irodájával és a NaturArt Magyar Természetfotósok Szövetségével. Információgyűjtés indult a Soproni Egyetem levéltárában és a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtárban az 1971-es világkiállításról.

Közben, 2019. szeptember elején megjelent az általunk kiadott Nimród Vadászújság első példánya. A frissen létrehozott szerkesztőség a nulláról építette fel a teljes újságot, és a szerzőgárda, illetve a rendelkezésre álló háttér garancia volt arra, hogy a világkiállítás egy olyan sajtóorgánumon keresztül tudassa a mindenkor információkat a vadászokkal, amely akár küllemben, akár tartalomban megfeleljen a kor elvárásainak. Kihasználva a közösségi háló adta lehetőségeket, kiemelt figyelmet fordítottunk a facebookos megjelenésre, és idővel létrehoztuk Magyarorszag első és egyetlen vadászati témájú podcast csatornáját, Rókamáj néven.

2022. január elsejével beindult a nimrod.hu internetes felület, amelyen minden nap friss hírekkel, aktualitásokkal szolgáljuk a vadászat ügyét. Érték, hűség, szenvedély jelszavaink hűen tükrözik a vadászatba vetett hitünket és ezen elvek alapján készül el napról napra, hónapról hónapra az az újság, amelyet 2021 márciusától – az Országos

Magyar Vadászkamara jóvoltából – már minden egyes magyar, vadászjeggyel rendelkező vadász ingyenesen megkap, Nimród Hírlevél címen.

Maradandót akartunk alkotni. Olyan dolgokat szerettünk volna megvalósítani, létrehozni, amelyekkel lábnyomot hagyunk a vadászat történetében. Mertünk nagyot álmodni és támogatott szakmai rendezvényeink a három év alatt meghaladták az ezerötven eseményt.

Az egyik ilyen „lelet” lett a huszonegy állami erdőgazdaság hathatós munkája és közreműködése nyomán az az egyenként egy hektáros emlékerdő, amelyet mementóként akartunk állítani a jövő nemzedék számára. Ehhez közel 200 000 facsemete és több tonna vetőmag lett elültetve, hogy egykoron majd emlékeztessék a vadászokat, természetjárókat arra, hogy 2021-ben is volt egyszer egy vadászati világkiállítás.

A madárodú-kihelyezési programunk keretében 3500 madárodút és 350 madáretetőt adtunk át az erdőgazdaságoknak, nemzeti parkoknak, megyei vadászkamaráknak, iskoláknak és óvodáknak, akik 180 helyszínen helyezték ki azokat.

A szakmai igazgatóság koordinálása alatt közel kétszáz pályázat került pozitív elbírálás alá százhatvanhat pályázónál. Társadalmisítási programunk keretében megszólítottuk az összes vadászatra jogosultat, amelyek közül 444 vadásztársaság érezte fontosnak, hogy csatlakozzon a világkiállítás megvalósításához. Ebben közel 60 000 fő vett részt. Kiosztottunk 8300 szemeteszságot, 166 000 kesztyűt és gyorskötőt, megszerveztük az erdőgazdaságok családi napját és két köztéri szarvas szobor felújításában is részt vettünk.

A másik monumentális elképzelésünk a Totem elnevezésű, hullajtott agancsokból összeállított, bőgő szarvasbikafej ábrázoló agancskapu volt, amely megalkotására Szőke Gábor Miklós szobrászművészt kértük fel. Ez az egység tükrözheti a hazai vadászok együvé tartozását, hiszen a mű egyik fele „közadakozásból” jött létre. Mindösszesen 10 tonna agancsból állt össze a szobor, amelyet az

52 tájegységi fővadász 30 gyűjtőponton, 18 erdőgazdaság bevonásával koordinált le.

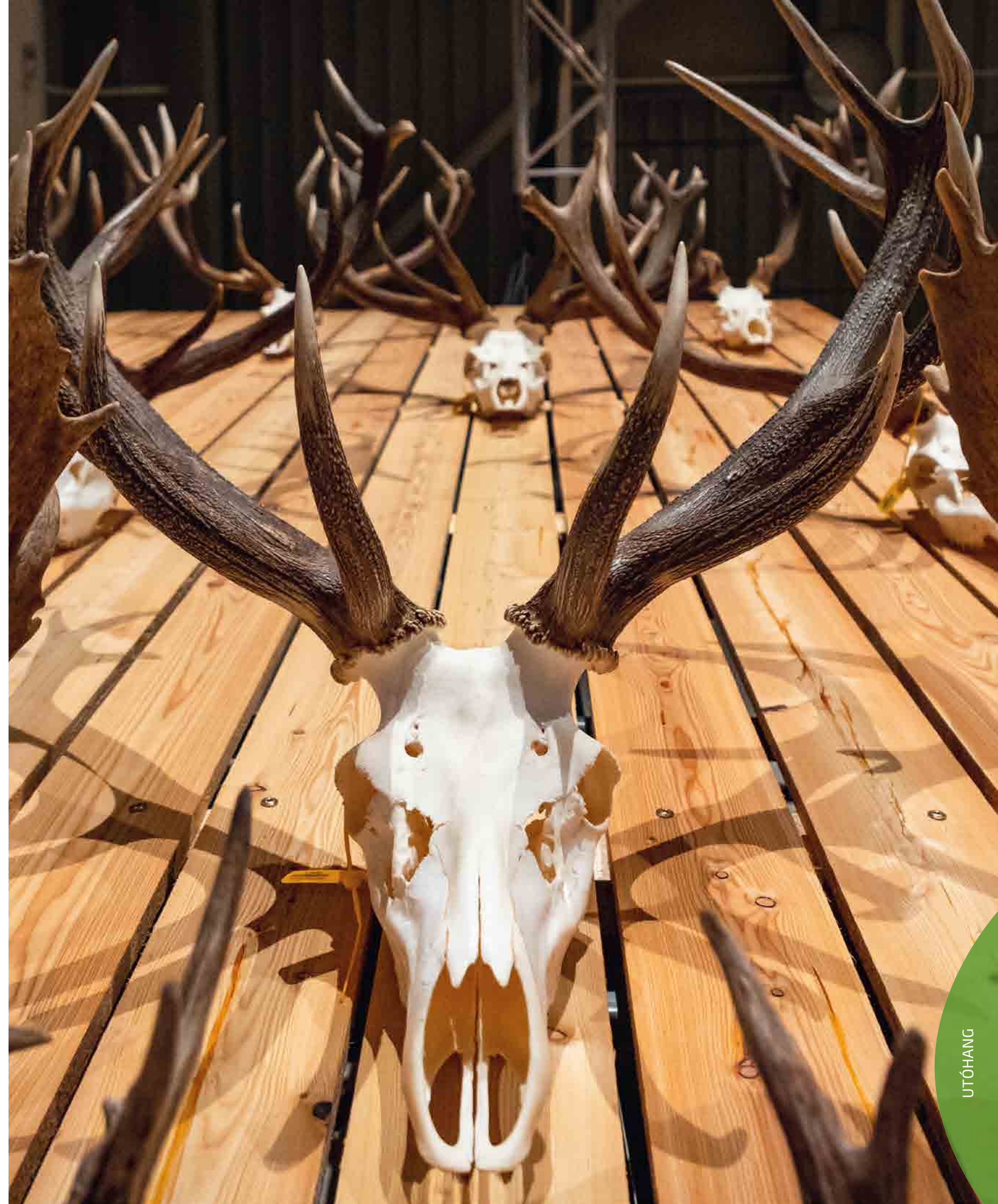
De készítettünk zenét a Kerekes Banddel, az általunk lektorált filmek hossza meghaladta a 300 munkaórát, az át-nézett és véleményezett tanulmányok, szakanyagok és pályázatok pedig közelítenek az 10 000 oldalhoz. Számtalan interjú, kiállításmegnyitó, vadásznapi részvétel, külföldi kiállítás áll a hátunk mögött. Összehoztuk, lekoordináltuk és – Horváth Helga segítségével – megvalósítottuk a Központi Magyar Kiállítás preparátumait, segédkeztünk két lőtér felújításában, és összefogtuk a világkiállítás ideje alatt zajló nemzetközi preparátor bajnokságot.

Tolle, lege! Vagyis vedd, és olvasd. Az egyik legkedvesebb „gyermekünk” és ezért külön kis fejezetet szántam a világkiállítás alatt kiadott könyveinknek. Mert olvasni menő, ahogyan az erre a témára kreált kisfilmünk is felhívja a figyelmet és pontosan erre gondoltunk mi is akkor, amikor kitaláltuk és megvalósítottuk azt a 34 kötetes sorozatot, amelyben újra kiadtuk Széchenyi Zsigmond, Kittenberger Kálmán és Studinka László teljes életműve mellett, Csathó Kálmán, Maderspach Viktor, Nadler Herbert, Herman Ottó, Cserszilvász Ákos, Károlyi Lajos, Bársony István, Pák Dienes, Schell József, Sterbetz István vagy éppen Fekete István egy-egy kötetét. Dr. Koncz István sorozatszerkesztő és a Dénes Natur Könyvkiadó munkája nyomán újra napvilágra kerülhettek olyan hiánypótló művek, amelyeket már antikváriumokban is nehéz beszerezni.

A fenti sorozat hasonlóan szeretett és kellő odafigyeléssel gondozott „ikertestvére” A vadászat és vadgazdálkodás Magyarországon című kötetünk, amely méltó módon mutatja be a hazai erdőterületek flóráját és faunáját az erdő- és vadgazdálkodás szemüvegén keresztül. A szintén hiánypótló mű megalkotásában rengeteg fotós kolléga mellett részt vettek az erdőgazdaságaink munkatársai is. A közel ötvenkötetes világkiállítási könyveink méltó díszai lehetnek a könyvespolcoknak, ugyanakkor a bennük rejlő tudás minden vadász és nem vadász számára elengedhetetlen. Szólni kell a tájegységi fővadászokról. A világkiállítás felkészülési és megvalósítási időszaka alatt nagyon sokan segítettek a munkánkat. Köszönet érte az erdőgazdaságok, a megyei ka-

marák és a minisztériumok dolgozóinak. Önzetlenségük, tenni akarásuk és szakmai hozzáállásuk példaértékű és munkájuk nélkül nem valósult volna meg a világkiállítás. Akiket külön, név szerint ki kell emelni, azok a tájegységi fővadászok, hiszen olyan projektek kapcsán segítették a rendezvénysorozat létrejöttét, mint a hullajtottagancsgyűjtés, a G pavilon trófeáinak beszerzése, lekoordinálása, a vadásztársaságok mozgósítása, a központi kiállításon való trófeabírálatok megvalósítása és leszerzése, részt vettek a társadalmisítási programunk lebonyolításában, illetve szakmai munkájukkal mindenkor segítették a világkiállítási iroda munkáját. Köszönet érte Tóth Gergelynek, Soós Lászlónak, Boros Ferenc Zsoltnak, Preszner Sándor Szabolcsnak, Krucsó Tamásnak, Kocsmár Gyulának, Nagy Lajosnak, Szatmári Ákosnak, Takács Henriknek, Hevesi Istvánnak, Hajzer Szabolcsnak, Polonkai László Zsoltnak, Szabó-Tóth Péternek, Zám Zalánnak, Csirke Lászlónak, Takács Gábornak, Ludman Árpádnak, Godzsák Tibornak, Kolozsi Géza Lászlónak, Szablics Gábornak, Kammermann Péternek, Voó Zoltánnak, Pinjung Emilnek, Seres Róbert Imrének, Keresztes Tibornak, Csernus Krisztiánnak, Kelemen Józsefnek, Kovács Imrének, Farkas Sándor Lászlónak, Groszeibl Zoltánnak, Ozvári Zoltánnak, Lakatos Istvánnak, Márton Attilának, Kapronczai Tamásnak, Papp János Andrásnak, Balaskovics Józsefnek, Döbrösy Szabolcsnak, dr. Bleier Norbertnek, Fekete Istvánnak, Pintér Csabának, Budai Tamásnak, Turay Andrásnak, Szakály Antalnak, Néber Szilveszternek, Nemsics Balázsnak, Németh Attilának, Takács Andrásnak, Baranya Csabának, Sumbzky Gábornak, Weidinger Istvánnak, Rácz Fodor Gábornak és Surányi Péternek. Munkájukat dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és dr. Kovács Zoltán kormánybiztos az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás elismerésének 4. fokozatával, a világkiállítás szervező munkálatai során nyújtott támogatásért adományozta és ismerte el.

Kitüntetések. A munka végeztével úgy gondoltuk, hogy illő és kedves gesztus azok tevékenységét elismerni, akik méltóképpen, önzetlenül álltak ahhoz, hogy sikerre vigyük a világkiállítást és ahhoz, hogy megmutassuk mindenki számára a hazai vadászatot, vadgazdálkodást és természetvédelmet. Ennek okán az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás díszjeleket hozott létre (1-es,

2-es, 3-as és 4-es fokozattal), amelyek a világkiállítás szervezésének jelentős előmozdításáért, a kiemelkedő társadalmi szerepvállalásért és a megvalósítás során tanúsított magas fokú erőfeszítésért, önzetlen segítségért és támogatásért kerültek átadásra. A díszjelek mellett oklevelekkel és emléklapokkal is elismertük azon kollégák fáradozását, akik elősegítették a világkiállítás sikerét. Most pedig lássuk a kitüntetetteket! Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és dr. Kovács Zoltán kormánybiztos az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás Díszjelének 1. fokozatát a világkiállítás szervezésének jelentős előmozdításáért, a kiemelkedő társadalmi szerepvállalásért és a megvalósítás során tanúsított magas fokú erőfeszítésért adományozta Franz Eberhard Graf zu Erbach-Erbach und von Wartenberg-Roth európai arisztokrata, Salim Mohamed Salim Alharthi, az uralkodócsalád tagja – Omán, Rudolf Gürtler, a Kereskedelmi Kamara tiszteletbeli elnöke – Ausztria, Michael Lüke, a Blaser GmbH tulajdonosa – Németország, Hidvégi Béla, a Keszthelyi Vadászati Múzeum alapítója, OWN Nemzetközi Szervezőbizottsági tag, Sárkány Árpád, az Abies Hunting alapítója, OWN Nemzetközi Szervezőbizottsági tag – Románia, Fargó Sándor, a Soproni Egyetem intézetigazgatója, egyetemi tanár, Barkóczi István, a SEFAG Zrt. korábbi vezérigazgatója, Habsburg–Lotharingiai Mihály főherceg, OWN Nemzetközi Szervezőbizottsági tag, Amjad Abdel-Fattah, a Royal Wings Kft. vezérigazgatója – Jordánia, Károlyi József, az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás korábbi miniszteri biztosa, OWN Nemzetközi Szervezőbizottsági tag, David Cooper, a CPW elnöke a CBD főtitkár-helyettese, Roland Melisch, TRAFFIC International – Németország, Aban Marker Kabraji, az IUCN ázsiai területi szervezetének korábbi területi igazgatója, Aliakber Aliraza Kaka, az IUCN alelnöke, miniszteri tanácsadó, Turizmusért és Vadvilágért Felelős Minisztérium, – Kenya, OWN nagykövet, Baghdad Amreyev, a Türk Tanács főtitkára, Danene van der Westhuyzen, az OPHAA, és a NAPHA elnöke – Namíbia, Dimitri Kerkentzes, a BIE főtitkára, Ernst Weidenbusch, a Bajor

Vadászszövetség elnöke – Németország, Fulton Upenyu Mangwanya, a Vadgazdálkodásért és Nemzeti Parkokért Felelős Hatóság főigazgatója – Zimbabwe, Hóvári János, a Türk Tanács budapesti képviselőjének vezetője, utazó nagykövet, Joseph Adedeji, a Rachel Carson Center, kutatója The Federal University of Technology, Akure (FUTA), OWN nagykövet – Nigéria, Laird Hamberlin, az SCI vezérigazgatója – Amerikai Egyesült Államok, Philipp Harmer, a CIC elnöke, Ramon Gabriel Perez, Gil Salcido a FAUNAM elnöke, OWN nagykövet – Mexikó, Raquel Reguera, vadászatszervező, OWN nagykövet – Spanyolország, Mozambik, Shane Patrick Mahoney, a Conservation Visions elnöke és vezérigazgatója, az IUCN SULi alelnöke, OWN nagykövet – Kanada, Taholo Kami, az IUCN óceániai területi szervezete területi igazgatója – Fidzsi-szigetek, Vladimir Rakhmanin, a FAO főigazgató-helyettese, a FAO európai és közép-ázsiai regionális irodájának vezetője, Wilfried Pabst OWN nagykövet, üzletember – Németország, Jože Podgoršek mezőgazdasági, erdészeti és élelmezésügyi miniszter – Szlovénia, Peter Hitjitevi Katjavivi, a namíbiai parlament házelnöke – Namíbia, Aurelia Skipwith, a US Fish and Wildlife Service korábbi igazgatója – Amerikai Egyesült Államok, Bekir Pakdemirli mezőgazdasági miniszter – Törökország, Ismail Üzmez Nemzeti Parkokért Felelős Hatóság főigazgatója – Törökország, Tánczos Barna környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti miniszter – Románia, Fidel Pintado Pasapera, a Devida Peru állami háttérintézmény elnöke – Peru, Gانبold Dashdavaa a Környezetvédelmi és Idegenforgalmi Minisztérium államtitkára – Mongólia, Csányi Sándor, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem egyetemi tanára, Marghescu Tamás, a CIC vezérigazgatója, OWN Nemzetközi Szervezőbizottsági tag, Támba Miklós, a Napkori Erdőgazdák Zrt. vezérigazgatója, Kiss B. Zoltán, a Kiss B. Invest Kft. ügyvezetője, Vida József, valamint a Vadászkamara Kürtegyüttes számára.

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és dr. Kovács Zoltán kormánybiztos az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás Díszjelének 2. fokozatát a vi-

lágkiállítás szervező munkálatai során tanúsított kiemelkedő szerepvállalásért adományozta dr. Jámbor László, az Országos Magyar Vadászkamara elnöke; Bajdik Péter, az Országos Magyar Vadászkamara főtitkára; Hrabovszki János, az Országos Magyar Vadászkamara Békés megyei Területi Szervezet elnöke, Agyaki Gábor, az Országos Magyar Vadászkamara Baranya megyei Területi Szervezet elnöke, Kara Miklós, az Országos Magyar Vadászkamara Bács-Kiskun megyei Területi Szervezet korábbi elnöke, Nagy András, az Országos Magyar Vadászkamara Borsod Abaúj-Zemplén megyei Területi Szervezet elnöke, Gémes László az Országos Magyar Vadászkamara Csongrád-Csanád megyei Területi Szervezet elnöke, Méhes Lajos, az Országos Magyar Vadászkamara Fejér megyei Területi Szervezet elnöke, dr. Forgács Barna, az Országos Magyar Vadászkamara Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezet elnöke, Polónyi György, az Országos Magyar Vadászkamara Heves megyei Területi Szervezet elnöke, dr. Kovács Sándor, az Országos Magyar Vadászkamara Jász-Nagykun-Szolnok megyei Területi Szervezet elnöke, Szalai Árpád, az Országos Magyar Vadászkamara Komárom-Esztergom megyei Területi Szervezet elnöke, Györösi István, az Országos Magyar Vadászkamara Nógrád megyei Területi Szervezet elnöke, Pongrácz István, az Országos Magyar Vadászkamara Somogy megyei Területi Szervezet elnöke, ifj. Plavec János, az Országos Magyar Vadászkamara Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Területi Szervezet elnöke, Kocsner Antal, az Országos Magyar Vadászkamara Tolna megyei Területi Szervezet elnöke, Gagy István, az Országos Magyar Vadászkamara Vas megyei Területi Szervezet elnöke, Pap Gyula, az Országos Magyar Vadászkamara Veszprém megyei Területi Szervezet elnöke, dr. Nádor László, az Országos Magyar Vadászkamara Zala megyei Területi Szervezet elnöke, Pechtol János, az Országos Magyar Vadászati Védegylet ügyvezető elnöke, Szabó László, az Országos Magyar Vadászkamara Nógrád megyei Területi Szervezetének titkára, a Nógrád Megyei Vadászszövetség elnöke, Varga László, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója, Szalay László, a Budapesti Erdőgazdaság

Zrt. vezérigazgatója, Dobre-Kecsmár Csaba, az Egererdő Erdészeti Zrt. vezérigazgatója, Spiegel Endre, a Délalföldi Erdészeti Zrt. vezérigazgatója, Zay Adorján, az Északerdő Erdőgazdasági Zrt. vezérigazgatója, Csonka Tibor, a Gemenc Zrt. vezérigazgatója, Göbölös Péter, a Gyulaj Zrt. vezérigazgatója, Kiss László, az Ipoly Erdő Zrt. vezérigazgatója, Orbán Tibor, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója, Galamb Gábor, a Kaszó Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója, Sulyok Ferenc, a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatója, Ripszám István, a Mecsekerdő Zrt. vezérigazgatója, Dégi Zoltán Géza, a Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatója, dr. Szalacsi Árpád, a Nyírerdő Zrt. vezérigazgatója, Reinitz Gábor, a Pilisi Parkerdő Zrt. vezérigazgatója, Fehér István, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatója, Bugán József, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezérigazgatója, dr. Sándor Gyula, a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója, Majoros Gábor, a VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt. vezérigazgatója, Ugron Ákos, a Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója, Macsek Lajos, a Vérteserdő Zrt. vezérigazgatója, Rosta Gyula, a Zalaerdő Erdészeti Zrt. vezérigazgatója, Merczel István, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. erdőgazdálkodási osztályvezetője, Fodermayer Vilmos, a Gemenc Zrt. vezérigazgató-helyettese, Tapasztó Sándor, a VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt. felvásárlási osztályvezetője, Filep Sándor, Vásárosnamény polgármestere, prof. dr. Illés Árpád, a Hajdú-Főnix Vt. Elnöke, Magyarovics Károly preparátor, Boros Zoltán képzőművész, Călin Bibart Arad polgármestere, dr. Hegedűs Csaba olimpiai bajnok, vadász, Mészáros Sándor, a Vadászkamara Kürtegyüttes tagja, Alexandru Baculea a Vadászati Világkiállítás Román Pavilonjának Tervezője, Maciej Wasilewski, a Lengyel Köztársaság szentendrei tiszteletbeli konzulja számára.

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és dr. Kovács Zoltán kormánybiztos az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás Díszjelének 3. fokozatát a világkiállítás megvalósításában nyújtott önzetlen segítségért és támogatásért adományozta Zuberecz Tibor Csaba,

az Országos Magyar Vadászkamara Békés megyei Területi Szervezet titkára, Horváth Csaba, az Országos Magyar Vadászkamara Baranya megyei Területi Szervezet titkára, Miklós Károly, az Országos Magyar Vadászkamara Bács-Kiskun megyei Területi Szervezet titkára, Tóth Á. Dénes, az Országos Magyar Vadászkamara Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Területi Szervezet titkára, Hevér Zsolt, az Országos Magyar Vadászkamara Csongrád-Csanád megyei Területi Szervezet titkára, Pechtol Lajos, az Országos Magyar Vadászkamara Fejér megyei Területi Szervezet titkára, Orbán Henrik, az Országos Magyar Vadászkamara Győr-Moson-Sopron megyei Területi Szervezet titkára, Papp Zoltán, az Országos Magyar Vadászkamara Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezet titkára, Kovács István János, az Országos Magyar Vadászkamara Heves megyei Területi Szervezet titkára, Kasuba András, az Országos Magyar Vadászkamara Jász-Nagykun-Szolnok megyei Területi Szervezet titkára, Nagypál Zoltán, az Országos Magyar Vadászkamara Komárom-Esztergom megyei Területi Szervezet titkára, Szabó László, az Országos Magyar Vadászkamara Nógrád megyei Területi Szervezet titkára, Pető Zoltán, az Országos Magyar Vadászkamara Pest megyei Területi Szervezet titkára, Kemenszky Péter, az Országos Magyar Vadászkamara Somogy megyei Területi Szervezet titkára, Fazekas Gergely, az Országos Magyar Vadászkamara Szabolcs Szatmár-Bereg megyei Területi Szervezet titkára, dr. Király István, az Országos Magyar Vadászkamara Tolna megyei Területi Szervezet titkára, Kenesei István, az Országos Magyar Vadászkamara Vas megyei Területi Szervezet titkára, Baracska Lajos, az Országos Magyar Vadászkamara Veszprém megyei Területi Szervezet titkára, Győrvári Attila, az Országos Magyar Vadászkamara Zala megyei Területi Szervezet titkára, Szurovczák András a Felső-Tiszavidéki

Vadgazdák szövetsége elnöke, Kárpát Zoltán, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei vadászszövetség elnöke, dr. Rózsa Gábor, a Kisalföldi Vadászszövetség elnöke, Ábrahám István, a Sopron Tájégségi Vadászszövetség elnöke, Kupás Deák Zoltán, a Tolna Megyei Vadászszövetség elnöke, Tóth Attila Mihály, a Vadásztársaságok Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szövetsége elnöke, Szőke Anett, a Bakonyerdő Zrt. marketing vezetője, Major Koppány, a Budapesti Erdőgazdaság Zrt. vadgazdálkodási ágazatvezetője, ifj. Nagy Károly Imre, az Egererdő Erdészeti Zrt. vadászati előadója, Bajorhegyi Tünde, a Délalföldi Erdészeti Zrt. vadászati ágazatvezetője, Bózsó Gyula, a Északerdő Erdőgazdasági Zrt. műszaki osztályvezetője, Kovács Tamás, a Gyulaj Zrt. vadászati ágazatvezetője, Guzsik Alfréd, az Ipoly Erdő Zrt. fővadásza, Nagy Balázs, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. fővadásza, Vereczkey Márton, a Kaszó Erdőgazdaság Zrt. kereskedelmi osztályvezetője, dr. Bárány Gábor, a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. erdőgazdálkodási és természetvédelmi osztályvezetője, Kiss Milán, a Mecsekerdő Zrt. projektmenedzsere, Magyar István, a Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt. műszaki és vadgazdálkodási vezetője, dr. Szendrei László, a Nyírerdő Zrt. vadgazdálkodási szakreferense, Brandhuber Ádám, a Pilisi Parkerdő Zrt. társadalmi kapcsolatokért felelős igazgatója, Horváth Mihály, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. Lábodi Vadászterdzet igazgatója, Szalai Csaba, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. megbízott vadgazdálkodási osztályvezetője, Bánáti László, a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. közjóléti és oktatási igazgatója, dr. Szekrényes Tamás, a Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. vadászati ágazatvezetője, Juhász Lenke, a Vérteserdő Zrt. közjóléti és vadgazdálkodási osztályvezetője, Egle Zoltán, a Zalaerdő Erdészeti Zrt. fővadásza, Farkas József, erdőmérnök, Lacsani János, a Crisius Vadásztársaság elnöke,

dr. Szép Sándor, Arad Törvényszék elnöke, Ducs Tamás, a VVK Felvidéki Tagozatának elnöke, László János, a VVK Erdélyi Tagozatának elnöke, Biki Sándor, a VVK Kárpátaljai tagozatának elnöke, Baracsi Endre, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés alelnöke részére.

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és dr. Kovács Zoltán kormánybiztos az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás Elismerésének 4. fokozatát a világkiállítás szervező munkálatai során nyújtott támogatásért adományozta a korábban említett tájegységi fővadászok mellett, Borbás Bálint, a Sajó-Menti Vt. gazdasági vezetője, Borbás Tibor, a Kraszna-Menti Vt. elnöke, Szabó Gábor tervező-építész, Hegedűs Gábor, a Pannónia Generál Építő Zrt. ügyvezetője, Király József preparátor-vadász, Sánta Mihály hivatásos vadász, Leczó László sportvadász, Borbély Ferenc sportvadász, Jakab József sportvadász, Kerekes Zoltán, a VVK Délvidéki Tagozatának elnöke, Németh Attila, a Világjáró Vadászok Klubjának elnöke, dr. Makó Sándor, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Szencz Lajos, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Molitórisz Károly, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Kenyér Zoltán, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Kóczy T. László, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Rádli József, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Polyák Imre, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Kósa Gábor, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Fejes László, a Világjáró Vadászok Klubjának tagja, Erős János, Gajdos László, Gyócsos Ferenc, Hámosi Csaba, Herczeg Béla, Horváth Gyula, Jüllich Kristóf, dr. Kovács Zoltán Károly, Köhalmi Zsolt, Kutasi Csaba, Mester András, Mikucz Zsolt, Raith GmbH, Tóth Csaba részére.

... és akkor most már tényleg elérkeztünk a zárshóhoz. 2021. szeptember 25-én a világkiállítás központi rendez-

vényének megnyitóján lezárult egy időszak és ugyanabban a pillanatban egy új periódus vette kezdetét. Magunk mögött hagytunk valamit, amelyből folyamatosan építkezünk és tápláljuk azt az új korszakot, amelynek kezdeti pillanata volt a világkiállítási megnyitószalag átvágásának mozzanata. Megmutattuk, hogy ha kell, akkor össze tudunk fogni, hogy ha kell, akkor félre tudjuk tenni személyes gondjainkat, bajainkat és sok esetben sértődöttségünket, és oda tudunk állni egy olyan eszme mellé, amelyet úgy hívunk: magyar vadászat. Nem hátráltunk, nem védekeztünk és nem is támadtunk. Egyszerűen megmutattuk a tényeket: vadászat volt, van és lesz. Megmutattuk magunkat a világnak és megmutattuk a világot Magyarországnak. Láthattuk mindazt, ami a hazai vadászatot, vadgazdálkodást mozgatja, erősíti és életben tartja. Láthattuk azt a munkát, amelyet hivatásos- és tájegységi fővadászok, szakemberek és egyszerű vadászok nap mint nap végeznek. Számtalan trófea hirdette a magyar vadgazdálkodás dicsőségét, amelyre méltán lehet büszke minden magyar állampolgár. Vadász és nem vadász egyaránt. És végül, de nem utolsósorban láthattuk azt a rengeteg gyermeket, akik érdeklődve szemléltek a pavilonokat és olyan emlékekkel gazdagodtak, mint egykoron szüleik, nagyszüleik. Ők lesznek azok, akik majd jó pár évtized múlva elmondhatják: – Emlékszel, amikor 2021-ben a vadászati világkiállításon...

**Bors Richárd
szakmai igazgató**

